

Klimata pilsētas līgums

Rīcības plāns 2030

Rīgas valstspilsētas Rīcības plāns klimata
mērķu sasniegšanai līdz 2030. gadam

(1. redakcija)

RĪGA

Atruna

Šī dokumenta saturs atspoguļo autora skatījumu. Eiropas Komisija nav atbildīga par tā satura informācijas izmantošanu.

Saturs

Saturs	2
1 Ievads	7
2 Darba process	8
3 A daļa – Klimata rīcības pašreizējais statuss	12
3.1 Modulis A-1 Siltumnīcefekta gāzu bāzes līnijas inventarizācija	12
3.2 Modulis A-2 Esošo politiku un stratēģiju novērtējums	20
3.3 Modulis A-3 2030. gada klimatneitralitātes sistēmiskās barjeras un iespējas	36
4 B daļa – Ceļi uz klimatneitralitāti līdz 2030. gadam	49
4.1 Modulis B-1 Klimatneitralitātes scenāriji un ietekmes ceļi	49
4.2 Modulis B-2 Klimatneitralitātes portfeļa dizains	63
B-2.2: Individuālo rīcību izvērsums - Pašvaldības infrastruktūra	64
B-2.2: Individuālo rīcību izvērsums – Enerģijas ražošana	78
B-2.2: Individuālo rīcību izvērsums – Daudzdzīvokļu ēkas	87
B-2.2: Individuālo rīcību izvērsums – Transports un mobilitāte	94
B-2.2: Individuālo rīcību izvērsums – Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika	107
4.3 Modulis B-3 Monitoringa, novērtējuma un apmācību rādītāji	117
5 C daļa – Klimatneitralitātes iespējošana līdz 2030. gadam	138
5.1 Modulis C-1 Organizatoriskās un pārvaldības inovāciju intervences	138
5.2 Modulis C-2 Sociālās un citas inovāciju intervences	140
5.3 Modulis C-3 Pasākumu portfeļa finansēšana	142
6 Nākotnes perspektīva un nākamie soļi	146
7 Pielikumi	146

Kopsavilkums

2022. gadā Rīgas valstspilsēta tika izraudzīta par vienu no Eiropas misijas “100 klimatneitrālas un viedas pilsētas līdz 2030. gadam” (“neto nulles pilsētas”) dalībniecēm. Ņemot vērā, ka Rīgas valstspilsētas pašvaldībai (RVP) jau bija izstrādāts un apstiprināts Ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plāns 2030.gadam (IEKRP2030), tika paplašinātas tā robežas un emisiju aprēķina metodika, iekļaujot arī atkritumu un notekūdeņu apsaimniekošanu un mežsaimniecību, kā arī aktualizēti IEKRP2030 definētie mērķi.

RVP Rīcības plāna klimata mērķu sasniegšanai līdz 2030. gadam (turpmāk – Rīcības plāns) jaunais mērķis ir nodrošināt 53% CO₂ emisiju samazinājumu, salīdzinot ar 2019. gadu, kas vienlaicīgi nozīmē samazināt CO₂ emisijas pilsētā par 80%, salīdzinot ar 1990. gadu, un sasniegt klimatneitralitāti pašvaldības infrastruktūrā. Papildus ar meža teritoriju palīdzību plānots nodrošināt nemainīgu CO₂ piesaisti līdz 2030. gadam - aptuveni 300 ktCO₂/gadā apmērā. Tas dos 16% CO₂ emisiju samazinājumu attiecībā pret 2019. gada kopējām emisijām.

Lai panāktu RVP klimata mērķu sasniegšanu, ir definēti šādi katra sektora rīcību virzieni:

(P) Pašvaldību infrastruktūra un iekārtas (iekļautie pasākumi nodrošinās **7% CO₂ emisiju samazinājuma** no kopējā apjoma):

- P1: Energopārvaldības sistēmas nepārtraukta uzlabošana.
- P2: 100% atjaunīgās siltumenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās.
- P3: 100% atjaunīgās elektroenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās.
- P4: Pašvaldības ēku atjaunošanas plāna līdz 2030. gadam izstrāde un sistemātiska ēku atjaunošana.
- P5: Ielu apgaismojuma modernizācija.
- P6: Nodrošināt 100% atjaunīgās elektroenerģijas izmantošanu ielu apgaismojuma, luksoforu un pulksteņu darbināšanai 2030. gadā.
- P7: Datu uzskaites sistēmas izveide par pašvaldības autoparku un transportlīdzekļu izmantošanas efektivitātes paaugstināšana.
- P8: Sabiedriskā transporta izmantošanas veicināšana darba vajadzībām Rīgas pašvaldības darbinieku vidū.
- P9: Pāreja uz bezemisiju transportlīdzekļiem kapitālsabiedrībās, pašvaldības iestādēs.
- P10: Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu energoefektivitāte un AER izmantošana.

(E) Enerģijas ražošana (iekļautie pasākumi nodrošinās **37% CO₂ emisiju samazinājuma** no kopējā apjoma):

- E1: Bezemisiju tehnoloģiju un AER pieauguma veicināšana centralizētajā siltumapgādē.
- E2: Nodrošināt jaunu klientu pieslēgšanu Rīgas pilsētas CSS.
- E3: Siltumenerģijas ražošanas un pārvaldes efektivitātes paaugstināšana un siltumapgādes sistēmas digitalizācija.
- E4: Pakāpeniska pāreja uz 4.paaudzes siltumapgādes sistēmu.
- E5: Inovatīvu pilotprojektu īstenošana.
- E6: Veicināt elektrifikāciju, AER izmantošanu decentralizētā siltumapgādē vai pieslēgšanos CSS.
- E7: Veicināt AER izmantošanu elektroenerģijas ražošanā Rīgas vajadzībām.

(Dz) Daudzdzīvokļu ēkas (2% CO₂ emisiju samazinājums):

- Dz1: Informācijas un datu pieejamības uzlabošana par daudzdzīvokļu ēku energoefektivitāti.
- Dz2: Normatīvo aktu pārskatīšana daudzdzīvokļu ēku atjaunošanas tempu palielināšanai Rīgā.
- Dz3: Iedzīvotāju iesaiste daudzdzīvokļu ēku atjaunošanā.
- Dz4: Rīgas energoefektivitātes fonda (REEF) izveide.
- Dz5: Jaunu standartizētu risinājumu pētīšana un īstenošana ēku atjaunošanai, samazinot ēku atjaunošanas izmaksas.

(T) Transports (lielākais **CO₂ emisiju samazinājums – 54%** no kopējā apjoma):

- T1: Pilsētplānošana vērsta uz mērķi veidot pilsētu, kuras iedzīvotāji un viesi ir mazāk atkarīgi no privātajām automašīnām.
- T2: Pasākumi attālināta darba veicināšanai un e-pakalpojumu pieejamības palielināšanai.

- T3: Aktīva dzīvesveida un velosipēdu izmantošanas veicināšana.
T4: Ar sabiedrisko transportu veikto pasažieru braucienu īpatsvara palielināšana ikdienā.
T5: Ierobežojumi privātajam transportam.
T6: Citi pasākumi vieglo automašīnu izmantošanas samazināšanai.
T7: Elektrifikācijas veicināšana privātajā transportā un pakalpojumu sniegšanā.
T8: Pašvaldības funkciju nodrošinošo transportlīdzekļu pakāpeniska pāreja uz tīrām tehnoloģijām.
T9: Mobilitātes datu apkopošana un ieviesto pasākumu monitorings.

(A) Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika:

- A1: Attīstīt un pilnveidot datu uzskaites sistēmu un infrastruktūras kartēšanu.
A2: Atkritumu rašanās novēršana.
A3: Sadzīves atkritumu šķirošanas apjoma un kvalitātes uzlabošana.
A4: Atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras attīstība.
A5: Atkritumu pārstrādes veicināšana.
A6: Aprites ekonomikas rīcības plāna 2026.-2030. gadam izstrāde.
A7: Integrētā komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plāna izstrāde un ieviešana.
A8: Atkritumu radītāju informēšana, izglītošana, apziņas celšana.

(ZM) Mežsaimniecība un CO₂ emisiju piesaiste:

- CO₂ piesaistes rīcību virzieni (SIA "Rīgas meži" piederošā teritorijā):
ZM1: Mērķtiecīga vienlaidu meža seguma izveide, ilgtspējīga stādāmā materiāla izvēle mežsaimniecisko darbu zonām.
ZM2: Pētniecības un inovāciju attīstība CO₂ piesaistes veicināšanai pilsētvidē.
ZM3: Dalīšanās ar zināšanām par jaunām mežu apsaimniekošanas metodēm.
SEG emisiju mazināšanas rīcību virzieni (SIA "Rīgas meži" piederošā teritorijā):
ZM4: Attīstīt un pilnveidot datu uzskaites sistēmu un emisiju aprēķinu.
ZM5: Meža sertifikācijas nosacījumu ievērošana par ilggadēji apmežojamās platības ierobežojumiem.
ZM6: Uzņēmuma mežsaimniecisko risku novērtējuma pilnveide, izvērtējot mežaudžu attīstības riskus un iespējas.
ZM7: Izstrādāto kūdras purvu rekultivācijas un citu šo teritoriju apsaimniekošanas iespēju izpēte un pasākumu ieviešana.
ZM8: Rīgas pilsētvides zaļināšana (pārējā Rīgas teritorija).

Lai panāktu klimatneitralitāti, plānošanas un īstenošanas procesā tiks ņemti vērā un integrēti šādi horizontālie aspekti:

- **Iesaistīto pušu līdzdalība:** Lai panāktu pēc iespējas lielāku vai dažādāku iesaistīto pušu iesaisti identificēto pasākumu ieviešanā un jaunu pasākumu plānošanā, katra sektora atbildīgās institūcijas pārstāvji identificēs un iesaistīs galvenās iesaistītās puses, tai skaitā pārstāvjus no apkaimju centriem un kopienām, kas apvieno un pārstāv dažādu iedzīvotāju grupu intereses, dažādām uzņēmēju un pakalpojumu sniedzēju asociācijām, kas pārstāv uzņēmēju intereses, kā arī no NVO un citām organizācijām, kā piemēram, universitātēm, kas informāciju var tālāk nodot arī dažādām sabiedrības grupām (plašāks apraksts C-1.2. sadaļā).
- **Sociālās inovācijas:** Tiks izvērtētas un attīstītas tādas iespējas, kā piemēram, atbalsts Inovāciju centru / inkubatoru izveidei; datu atvēršana inovāciju veicināšanai; sadarbības stiprināšana ar pētniecības iestādēm; Klimata inovāciju fondu veidošana; izglītojošo programmu veidošana; regulāru tīklošanās pasākumu organizēšana (plašāks apraksts C-2.1. sadaļā).

Lai nodrošinātu plānā iekļauto rīcību virzienu efektīvu un pārskatāmu ieviešanu, katram sektoram ir sagatavota detalizēta organizatoriskā shēma (plašāks apraksts A-3.3. sadaļā), ņemot vērā galvenās rīcības virzienos iesaistītos puses un to mijiedarbību (plašāks apraksts A-3.1. sadaļā).

Rīcības plāna iekļauto rīcību virzieni īstenošanai nepieciešamo finansējumu var iegūt no dažādiem finansējuma avotiem: īstermiņa un vidēja termiņa pašvaldību budžeta pasākumi; privātie līdzekļi ilgtermiņa projektiem, kas saistīti ar ēku renovāciju; ES struktūrfondi pārejai uz AER un citi ilgtermiņa energoefektivitātes pasākumi, ilgtspējīgi transporta risinājumi, valsts līdzfinansējums, kā arī citi finanšu instrumenti. Indikatīvai finansējuma apmērs klimatneitralitātes mērķu sasniegšanai ir noteikts 2,7 miljardi eiro apmērā.

RVP tuvākie plāni ir:

- Apstiprināt Rīcības plānu un Investīciju plānu.
- Parakstīt Klimata pilsētas līgumu.
- Nodrošināt aktīvu un rīcībspējīgu organizatorisko struktūru plāna ieviešanai un uzraudzībai.
- Sagatavot dažādām mērķgrupām (pašvaldības struktūrvienībām un kapitālsabiedrībām; iedzīvotājiem; uzņēmējiem u.c.) vizuāli pievilcīgas šī plāna vienkāršotās un saīsinātās versijas, ar ko katra mērķgrupa var iepazīties un saprast, kādu ieguldījumu tā var sniegt Rīgas klimatneitralitātes mērķu sasniegšanā.
- Uzsākt rīcības virzienos noteikto pasākumu ieviešanu, iesaistot arī visas identificētās sabiedrības grupas prioritāro pasākumu īstenošanā, t.sk. aktivitāšu uzraudzībā.

RVP šo plānu atjaunos pēc 2-3 gadiem, balstoties uz SEG emisiju datiem un ieviesto pasākumu monitoringa rezultātiem, un, ja nepieciešams, iekļaus papildus rīcības.

Attēlu saraksts

Attēls Nr.	Attēla nosaukums	Lpp.
Attēls 1.	Rīgas līdztīnējā virzība uz klimatneitralitāti	9
Attēls 2.	Rīcības plāna aptvertie sektori	10
Attēls 3.	Rīgas ceļvedis uz klimatneitralitāti	11
Attēls A-1.5.1.	Enerģijas patēriņa izmaiņas 2015.-2020. gadā Rīgas valstspilsētā	15
Attēls A-1.5.2.	Enerģijas patēriņa sadalījums pa sektoriem 2020. gadā	16
Attēls A-1.5.3.	Radīto emisiju izmaiņas 1990, 2005, 2015. - 2020. gadā	16
Attēls A-1.5.4.	SEG emisiju dalījums pa sektoriem 2020. gadā	17
Attēls A-1.5.5.	Pašvaldības infrastruktūras enerģijas patēriņš 2020. gadā	17
Attēls A-1.5.6.	Pašvaldības infrastruktūras enerģijas patēriņa radītās CO ₂ emisijas 2020. gadā	18
Attēls A-2.2.1.	Rīcības plāna sasaiste ar RD attīstības plānošanas dokumentiem	34
Attēls A-3.3.1.	Pašvaldības infrastruktūras sektora organizatoriskā shēma	45
Attēls A-3.3.2.	Enerģijas ražošana sektora organizatoriskā shēma	45
Attēls A-3.3.3.	Daudzdzīvokļu ēku sektora organizatoriskā shēma	46
Attēls A-3.3.4.	Transporta un mobilitātes sektora organizatoriskā shēma	46
Attēls A-3.3.5.	Atkritumu apsaimniekošanas un aprites ekonomikas sektora organizatoriskā shēma	47
Attēls A-3.3.6.	Mežsaimniecības un CO ₂ piesaistes sektora organizatoriskā shēma	48
Attēls B-1.1.1.	Sektoru rīcību virzieni un īpatsvars kopējā CO ₂ emisiju samazinājumā	61
Attēls B-1.1.2.	Rīcību virzieni pašvaldības infrastruktūras, enerģijas ražošanas, mājokļu un transporta un mobilitātes sektoros atkarībā no prioritātēm	62
Attēls B-2.3.1.	Rīgas zaļās teritorijas	109
Attēls B-2.3.2.	SIA "Rīgas meži" apsaimniekošanā esošās zaļās teritorijas	110
Attēls B-2.3.3.	CO ₂ emisiju piesaiste no SIA "Rīgas meži" piederošajām teritorijām	111
Attēls B-2.3.4.	Rīcību virzieni, kas attiecas uz Rīgas zaļās infrastruktūras teritorijām, kas nepieder SIA "Rīgas meži"	116
Attēls C-1.2.1.	Galvenās iesaistīto pušu grupas	139

Tabulu saraksts

Tabula Nr.	Tabulas nosaukums	Lpp.
A-1.1	Enerģijas galapatēriņš sektoros	12
A-1.3.1.	Aktivitātes sektoros	13
A-1.3.2.	Nākotnē iekļaujamās aktivitātes	14
A-1.4	SEG emisijas sektoros (2020)	14
A-1.4	SEG emisijas sektoros (1990)	15

A-2.1	Būtisko politiku, stratēģiju un noteikumu saraksts	20
A-2.3	Emisiju atšķirība	36
A-3.1	Sistēmu un iesaistīto pušu kartējums	38
B-1.1	Ietekmes ceļi	50
B-2.1	Rīcību portfeļa apraksts	63
B-2.2.1.	Individuālo rīcību izvērsums - Pašvaldības infrastruktūra	64
B-2.2.2.	Individuālo rīcību izvērsums - Enerģijas ražošana	78
B-2.2.3.	Individuālo rīcību izvērsums - Daudzdzīvokļu ēkas	87
B-2.2.4.	Individuālo rīcību izvērsums – Transports un mobilitāte	94
B-2.2.5.	Individuālo rīcību izvērsums – Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika	107
B-2.3.1.	Rīcības virziens #ZM7: Izstrādāto kūdras purvu rekultivācijas un citu šo teritoriju apsaimniekošanas iespēju izpēte un pasākumu ieviešana	112
B-2.3.2.	Rīcības virziens #ZM8: Rīgas pilsētvides zaļināšana Uzdevums #ZM8.6: Zaļo, zilo un degradēto teritoriju sakārtošana un attīstīšana	113
B-3.1.	Ietekmes ceļi (rādītāji)	118
B-3.2.	Rādītāju metadati	129
C-1.1.	Organizatoriskas un pārvaldības intervences	138
C-2.1.	Sociālo inovāciju intervences	140
C-3.1.	Kopsavilkums par intervencēm ar ietekmi uz izmaksām (izklāsts Investīciju plānā)	143

Saīsinājumi un termini

Saīsinājumi un akronīmi	Definīcija
AER	Atjaunīgie energoresursi
ALTUM	AS "Attīstības finanšu institūcija Altum"
ANM	Atveseļošanās un noturības mehānisms
AS	Akciju sabiedrība
CSDD	Valsts akciju sabiedrība "Ceļu satiksmes drošības direkcija"
CSS	Centralizētā siltumapgādes sistēma
EM	Ekonomikas ministrija
EPS	Energopārvaldības sistēma
ES	Eiropas Savienība
ESKO	Energoservisa kompānija
ETL	Elektrotransportlīdzeklis
ETS	Emisijas kvotu tirdzniecības sistēma
FM	Finanšu ministrija
IEKRP	Ilgtermiņgais enerģētikas un klimata rīcības plāns
IPCC	Klimata pārmaiņu starpvaldību padome
kg / t / kt CO _{2e}	Siltumnīcefekta gāzu emisiju masas vienības, izteiktas oglekļa dioksīda ekvivalentos (kilograms, tonna, vai kilotonna)
KEM	Klimata un enerģētikas ministrija
LED	Gaismas diode
LR	Latvijas Republika
MK	Ministru kabinets
NEKP2030	Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam
NVO	Nevalstiska organizācija
PARIS	Pašvaldības atkritumu radītāju un valdītāju informatīvā sistēma
PV	Saules fotoelektriskie paneļi / saules fotoelementi
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
REEF	Rīgas energoefektivitātes fonds
RMA	Rīgas metropoles areāls
RNP	SIA "Rīgas namu pārvaldnieks"
RPR	Rīgas plānošanas reģions

RTU	Rīgas Tehniskā universitāte
SEG	Siltumnīcefekta gāzes: oglekļa dioksīds (CO ₂), metāns (CH ₄), vienvērtīgā, slāpekļa oksīds (N ₂ O), fluorogļūdeņraži (HFC), perfluorogļūdeņraži (PFC), sēra heksafluorīds (SF ₆)
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SM	Satiksmes ministrija
TEC	Termoelektrocentrāle
Rīgas valstspilsētas pašvaldības struktūrvienības un iestādes	
RAIC	Rīgas Apkaimju iedzīvotāju centrs
RD	Rīgas dome
MVK	Rīgas domes Mājokļu un vides komiteja
RDA	Rīgas digitālā aģentūra
REA	Rīgas enerģētikas aģentūra
RVP	Rīgas valstspilsētas pašvaldība
ĀMD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Ārtelpas un mobilitātes departaments
FD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Finanšu departaments
ĪD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Īpašuma departaments
IKSD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departaments
LD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Labklājības departaments
MVD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Mājokļu un vides departaments
PAD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Pilsētas attīstības departaments

1 Ievads

Pašvaldību ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plānu (IEKRP) izstrāde Latvijā nav obligāta, bet Energoefektivitātes likumā noteikts, ka pašvaldībām ir tiesības izstrādāt un pieņemt enerģētikas plānu kā atsevišķu dokumentu vai kā daļu no valstspilsētas vai novada teritorijas attīstības programmas, kurā ietverti atsevišķi energoefektivitātes mērķi un pasākumi. Pakāpenisku klimata politikas mērķu integrēšanu pašvaldību attīstības plānošanā paredz arī Klimata likuma projekts.

Rīgas valstspilsētas pašvaldība (RVP) Pilsētu mēru pakta iniciatīvai pievienojās kā pirmā Latvijas pašvaldība 2008. gadā. Tā bija pašvaldības pirmā politiskā apņemšanās vietējā līmenī īstenot un ievērot klimata un enerģētikas politiku. Tas bija galvenais virzītājspēks, lai sākotnēji izstrādātu Rīgas pilsētas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānu viedai pilsētai 2014.–2020. gadam un 2021. gadā IEKRP 2030. gadam.

Kad Rīga sākotnēji pievienojās iniciatīvai, tā apņēmas līdz 2020. gadam panākt vismaz 20% CO₂ emisiju samazinājumu salīdzinājumā ar 1990. gadu. Salīdzinājumā ar 1990. gadu 2020. gadā CO₂ emisijas bija samazinātas par 60%. 2021. gadā, izstrādājot IEKRP 2030. gadam, tika definēts jauns mērķis – samazināt CO₂ emisiju apjomu par 70% salīdzinājumā ar 1990. gadu, bet par 30% salīdzinājumā ar 2019. gadu.

2022. gadā Rīgas valstspilsēta tika izraudzīta par vienu no Eiropas misijas “100 klimatneitrālas un viedas pilsētas līdz 2030. gadam” (“neto nulles pilsētas”) dalībniecēm. Ņemot vērā izstrādāto IEKRP, tika paplašinātas tā robežas un emisiju aprēķina metodika, iekļaujot arī atkritumu un notekūdeņu apsaimniekošanu un mežsaimniecību, kā arī aktualizēti mērķi.

Rīgas jaunais mērķis ir sasniegt 53% CO₂ emisiju samazinājumu, salīdzinot ar 2019. gadu, kas vienlaicīgi nozīmē samazināt CO₂ emisijas pilsētā par 80%, salīdzinot ar 1990. gadu, un sasniegt klimatneitralitāti pašvaldības infrastruktūrā. Papildus ar meža teritoriju palīdzību plānots nodrošināt nemainīgu CO₂ piesaisti līdz 2030. gadam - aptuveni 300 ktCO₂/gadā apmērā. Tas sniedz 16% CO₂ emisiju samazinājumu attiecībā pret 2019. gada kopējām emisijām.

2 Darba process

Eiropas Komisija 2008. gadā uzsāka pilsētu mēru pakta iniciatīvu, lai veicinātu un atbalstītu vietējo pašvaldību centienus ilgtspējīgas enerģētikas politikas īstenošanā. Mēru pakts šobrīd ir vienīgā kustība, kas apvieno vietējās un reģionālās pašvaldības, lai sasniegtu ES izvirzītos mērķus.

Rīga spēra nozīmīgu soli klimata un enerģētikas jautājumu risināšanā, 2008. gadā pievienojoties pilsētas mēru pakta iniciatīvai. Šī apņemšanās kalpoja par katalizatoru, lai pašvaldība 2010. gadā izstrādātu ilgtspējīgas enerģijas rīcības plānu 2010.-2020. gadam. Plānā pilsēta apņēmas līdz 2020. gadam samazināt CO₂ emisijas par 20% salīdzinājumā ar 1990. gadu. 2011. un 2012. gada plāna progresa ziņojumi norādīja, ka uzstādītais mērķis ir pārsniegts jau 2011. gadā, kurā emisiju samazinājums sasniedza 51%. Līdz ar to 2014. gadā tika izstrādāts aktualizēts rīcības plāns 2020. gadam, kurā tika izvirzīti jauni, ambiciozāki mērķi. Kā mērķis tika izvirzīta pilsētas tuvināšana viedās pilsētas statusam un līdz 2020. gadam sasniegt CO₂ emisiju samazinājumu 55-60% apmērā.

2022. gadā tika apstiprināts Rīgas IEKRP 2022.-2030. gadam. Tajā kā mērķis tika definēts samazināt CO₂ emisiju apjomu par 70% salīdzinājumā ar 1990. gadu, bet par 30% salīdzinājumā ar 2019. gadu. Papildus 1990.gadam, kas ir sākotnējais bāzes gads, kā otrs bāzes gads tika izvēlēts 2019. gads. Tas izvēlēts, lai mazinātu COVID-19 būtiski radīto ietekmi uz 2020. gada patēriņa datiem.

Rīgas valstspilsēta 2021. gadā ieviesa EPS, kas aptver 355 pašvaldības iestādes. 2023. gadā ieviestā EPS tika sertificēta atbilstoši ISO 50001:2018 standartam. Sistēma tika izstrādāta, lai sistemātiski samazinātu enerģijas patēriņu pašvaldības infrastruktūrā (ēkās). Šīs sistēmas ieviešana dod ievērojamus rezultātus, nodrošinot enerģijas ietaupījumu līdz 5% tās sākotnējos gados.

2022. gadā Rīgas pilsēta tika izraudzīta par vienu no Eiropas misijas "100 klimatneitrālas un viedas pilsētas līdz 2030. gadam" ("neto nulles pilsētas") dalībniecēm.

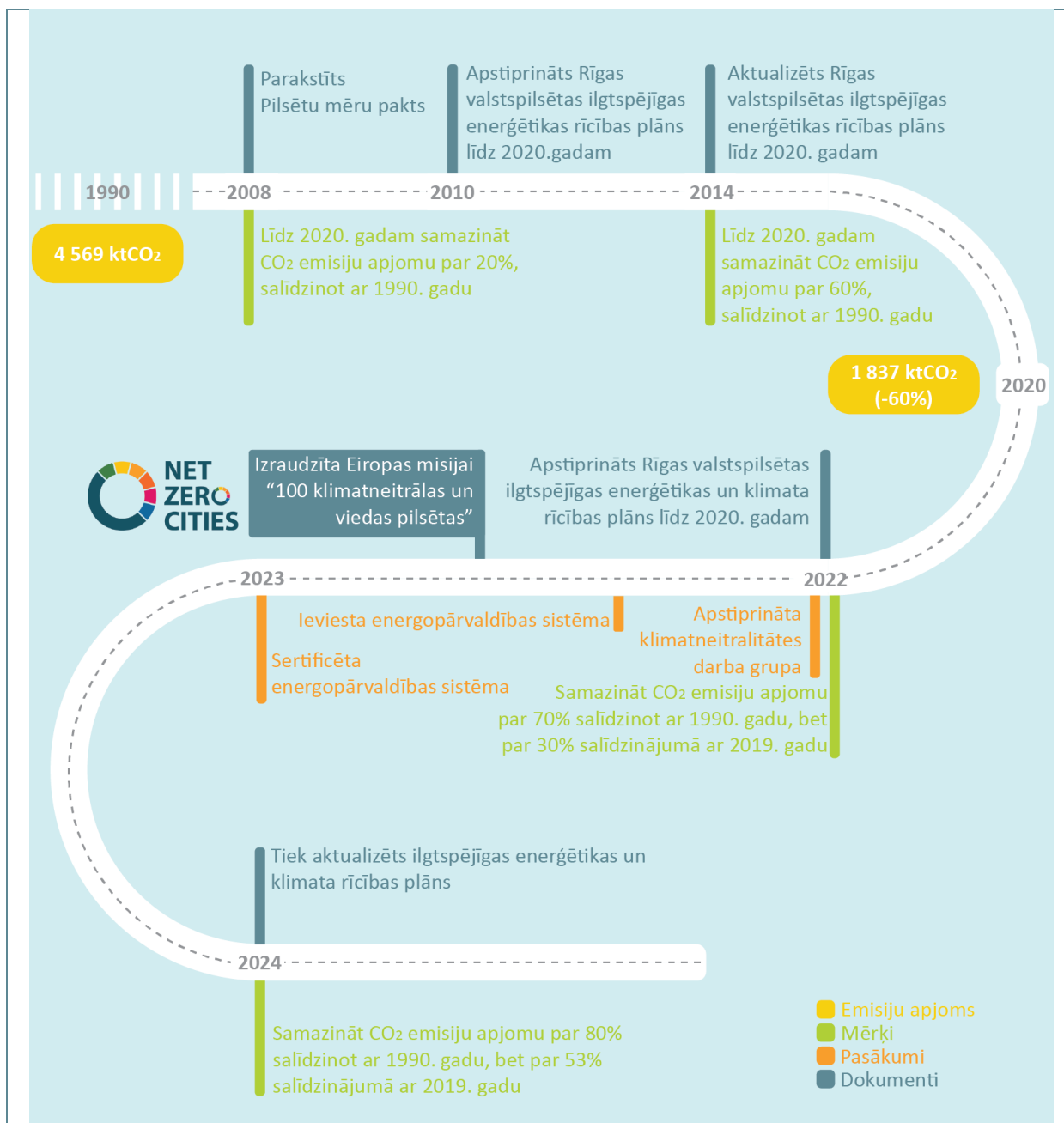
Pēc 2022. gada iebrukuma Ukrainā enerģētiskā krīze skaidri parādīja, ka, samazinot enerģijas patēriņu pašvaldības infrastruktūrā gan ar EPS, gan ar citu klimata programmu palīdzību, ir iespējams samazināt izmaksas, bet iegūto ietaupījumu ir iespējams tālāk novirzīt klimatneitralitātes pasākumiem.

Viena no galvenajām darbības jomām enerģijas taupīšanai pašvaldības infrastruktūrā 2022. gada ziemā bija publiskais apgaismojums. Nomainot gaismekļus uz LED, nodrošinot apgaismojuma dimēšanu un samazinot ēku fasāžu izgaismošanu, pilsēta 2022. gada ziemā samazināja publiskā apgaismojuma enerģijas patēriņu par 16%. RVP pievērsās arī enerģijas taupīšanai, samazinot iekštelpu temperatūru brīvdienās sabiedriskajās ēkās. Tādā veidā RVP ietaupīja 15 līdz 18% no siltumenerģijas, ko pašvaldības ēkas patērē apkurei. Īstenojot šos pasākumus, enerģijas ietaupījums radīja izmaksu samazinājumu par aptuveni 4 miljoniem eiro, salīdzinot ar 2021.gadu. REA šie 4 miljoni eiro ir pieejami Rīgas IEKRP 2030. gadam definēto pasākumu ieviešanai.¹

2024. gadā tiek izstrādāta ilgtermiņa programma, kas ļaus novērtēt un monitorēt ieviesto pasākumu CO₂ emisiju un enerģijas izmaksu samazinājumu. Lai nodrošinātu pasākumu atbilstību un pievienoto ekonomisko vērtību, Rīgā tika izveidots regulējums, kas piešķir 1 eiro vērtību katrai CO₂ tonnai, kas ietaupīta vai samazināta visā projekta dzīves ciklā. Šāda pieeja atspoguļo Rīgas apņemšanos vides ieguldījumus novērtēt un plānot reālā ekonomiskā izteiksmē.

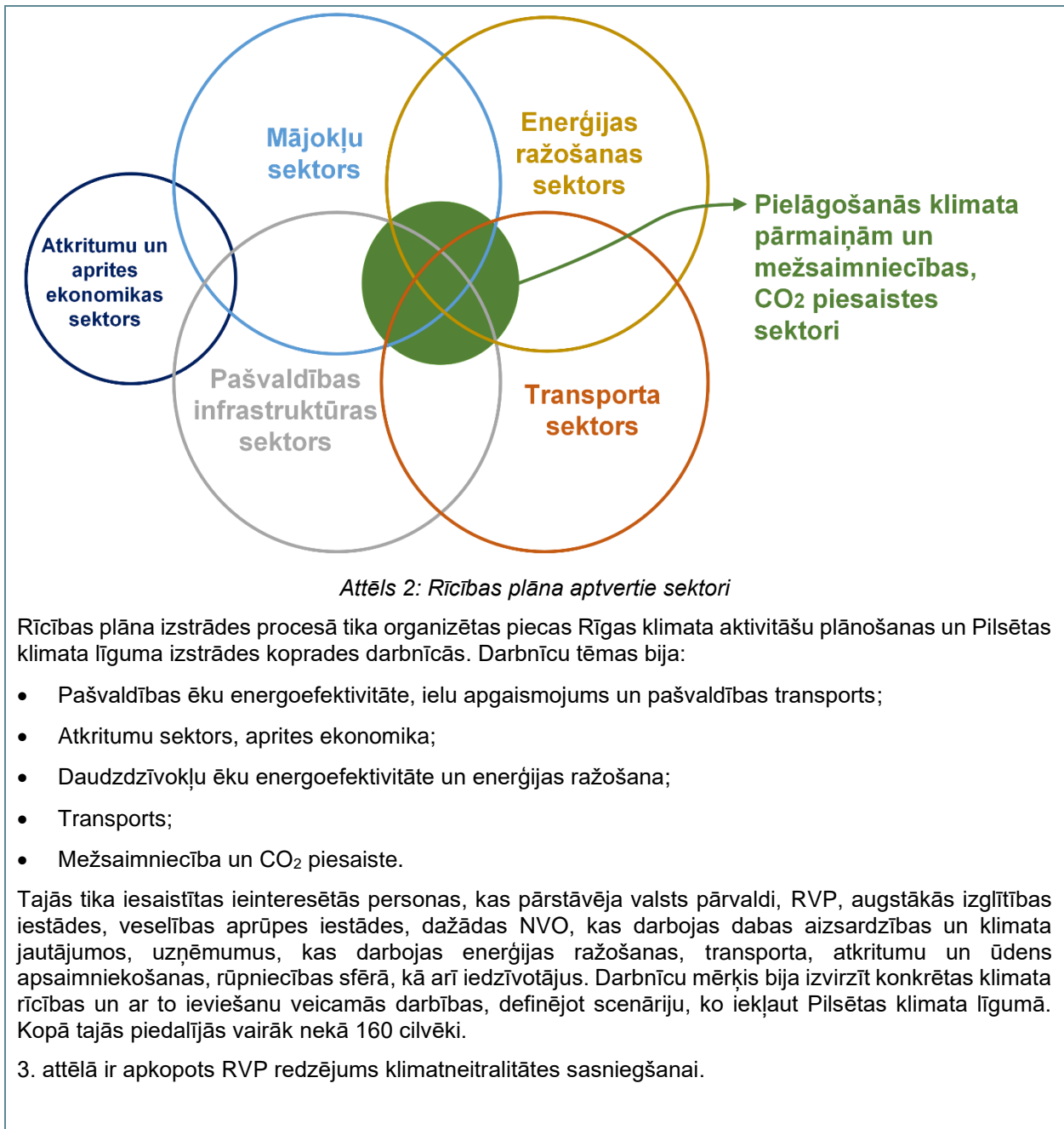
1. attēlā ir ilustrētas līdzšinējās RVP rīcības SEG emisiju samazināšanai.

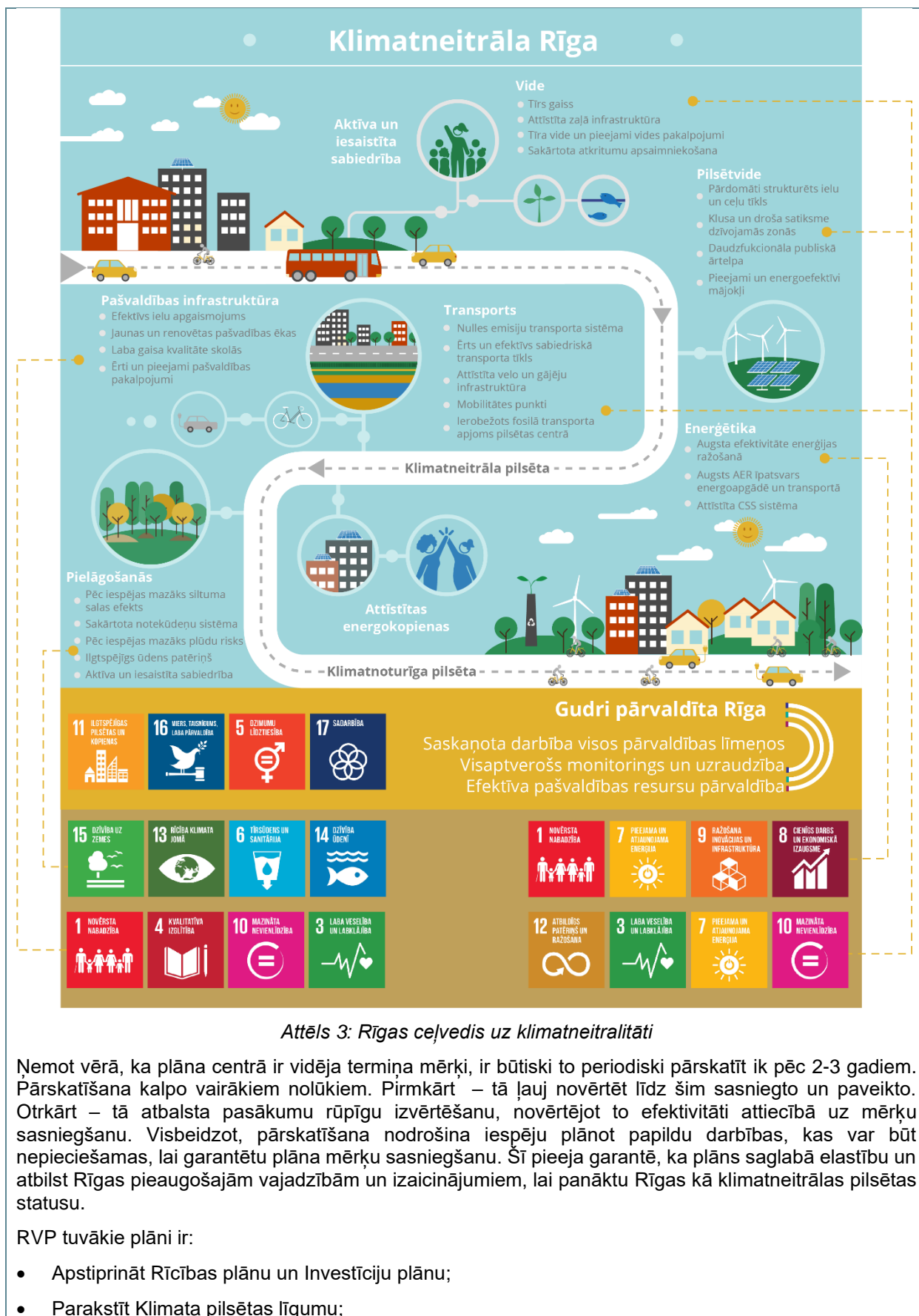
¹ Avots: <https://eu-mayors.ec.europa.eu/en/how-riga-reinvests-its-energy-savings-into-long-term-sustainable-energy-and-climate-action>

Attēls 1: Rīgas līdzšinējā virzība uz klimatneitralitāti

Klimatneitralitātes mērķu sasniegšanai RVP lielāko uzsvāru turpmāk liks uz sešiem galvenajiem sektoriem. To mijiedarbība vizuāli ir attēlota 2.attēlā.

Attēls 3: Rīgas ceļvedis uz klimatneitralitāti

Ņemot vērā, ka plāna centrā ir vidēja termiņa mērķi, ir būtiski to periodiski pārskatīt ik pēc 2-3 gadiem. Pārskatīšana kalpo vairākiem nolūkiem. Pirmkārt – tā ļauj novērtēt līdz šim sasniegto un paveikto. Otrkārt – tā atbalsta pasākumu rūpīgu izvērtēšanu, novērtējot to efektivitāti attiecībā uz mērķu sasniegšanu. Visbeidzot, pārskatīšana nodrošina iespēju plānot papildu darbības, kas var būt nepieciešamas, lai garantētu plāna mērķu sasniegšanu. Šī pieeja garantē, ka plāns saglabā elastību un atbilst Rīgas pieaugošajām vajadzībām un izaicinājumiem, lai panāktu Rīgas kā klimatneitrālas pilsētas statusu.

RVP tuvākie plāni ir:

- Apstiprināt Rīcības plānu un Investīciju plānu;
- Parakstīt Klimata pilsētas līgumu;

- Nodrošināt aktīvu un rīcībspējīgu organizatorisko struktūru plāna ieviešanai un uzraudzībai;
- Sagatavot dažādām mērķgrupām (pašvaldības struktūrvienībām un kapitālsabiedrībām; iedzīvotājiem; uzņēmējiem u.c.) vizuāli pievilcīgas šī plāna vienkāršotās un saīsinātās versijas, ar ko katra mērķgrupa var iepazīties un saprast, kā līdzdarboties Rīgas klimatneitralitātes mērķu sasniegšanā.
- Uzsākt rīcības virzienos noteikto pasākumu ieviešanu, iesaistot arī visas identificētās sabiedrības grupas prioritāro pasākumu īstenošanā, t.sk. aktivitāšu uzraudzībā.

3 A daļa – Klimata rīcības pašreizējais statuss

3.1 Modulis A-1 Siltumnīcefekta gāzu bāzes līnijas inventarizācija

A-1.1: Enerģijas galapatēriņš sektoros				
Robeža	Rīgas valstspilsētas administratīvā teritorija un SIA "Rīgas meži" piederošā teritorija ārpus Rīgas teritorijas			
Gads	2020 ²			
Mērvienība	MWh/gadā			
	1. joma³	2. joma	3. joma	Kopā
Stacionārie enerģijas avoti	5 499 000	1 960 311	Nav noteiktas	7 459 311
<i>Enerģija no CSS</i>	2 756 000	-		2 756 000
<i>Enerģija no dabasgāzes</i>	2 743 000	-		2 743 000
<i>Elektroenerģija no tīkla</i>	-	1 960 311		1 960 311
Transports	2 875 035	57 513		2 932 548
<i>Degvielas patēriņš</i>	2 875 035	-		2 875 035
<i>Elektroenerģija no tīkla</i>	-	57 513		57 513
Atkritumi	Neattiecas			
Rūpnieciskie procesi un produktu izmantošana				
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un cits zemes izmantojums				

A-1.2: Pielietotie emisiju faktori

SEG emisiju noteikšanai ir izmantota Pilsētu mēra pakta izstrādātā metodika no vadlīnijām „Kā izstrādāt ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānu”. CO₂ emisijas iedalītas divās kategorijās: (1) ar enerģiju saistītas emisijas, kas izriet no enerģijas patēriņa apjoma, un (2) ar enerģiju nesaistītas emisijas, kas izriet no notekūdeņu un atkritumu apsaimniekošanas un mežsaimniecības sektoriem. Siltumenerģijas gadījumā emisijas tiek noteiktas, izmantojot datus par patērēto kurināmā daudzumu siltumenerģijas ražošanai. Ar enerģiju un fosilo resursu sadedzināšanu saistīto emisiju mērvienība ir tonnas CO₂ (aprēķinos nav iekļauti dati par enerģētikas sektora metāna CH₄ un slāpekļa oksīdu N₂O emisijām). Ar atkritumu apsaimniekošanu un zemes izmantošanu saistīto emisiju mērvienība ir tonnas CO_{2e}.

Aprēķinā ir izmantoti IPCC apstiprinātie emisijas faktori. Šie ir emisijas faktori degvielas sadegšanai, pamatojoties uz katras degvielas oglekļa sastāvu. CSS emisiju faktors tika aprēķināts saskaņā ar Pilsētu mēru pakta vadlīnijām. Kā elektroenerģijas emisiju faktors tika pieņemts Latvijas nacionālais standarta elektroenerģijas emisiju faktors, saskaņā ar Pilsētu mēru pakta vadlīnijām.

² Tabulu par 1990. gadu nav iespējams aizpildīt datu trūkuma dēļ.

³ Daļējums 3 SEG emisiju jomās atbilst pilsētu SEG inventarizācijas protokola standartam: <https://ghgprotocol.org/greenhouse-gas-protocol-accounting-reporting-standard-cities>.

Bāzes gads tika definēts jau 2008. gadā, kad Rīgas valstspilsēta pievienojās Pilsētu mēru paktam. Saskaņā ar Pilsētu mēru pakta vadlīnijām rīcības plāna izstrādei, kā bāzes gads ir izvēlēts 1990. gads. Šis bāzes gads ir saglabājis visos līdz šim izstrādātajos rīcības plānos, tai skaitā 2021. gadā izstrādātajā IEKRP 2030. gadam.

Rīgas IEKRP ietvaros atkritumu un notekūdeņu apsaimniekošanas emisijas ir aprēķinātas saskaņā ar IPCC vadlīnijām, bet mežsaimniecības emisijas tika iegūtas no SIA "Rīgas meži" monitoringa ziņojuma. Šī metodika tika noteikta, ņemot vērā pieejamos datus un konsultējoties ar KEM ekspertiem.

Dalījums 3 SEG emisiju jomās veikts atbilstoši pilsētu SEG inventarizācijas protokola standartam: (1) Pirmā joma ietver pilsētas teritoriālās emisijas, kuru rašanās avoti atrodas pilsētā; (2) otrā joma ietver SEG emisijas no pilsētā patērētās elektroenerģijas ražošanas un piegādes; (3) trešā joma ietver pārējās SEG emisijas, kas radušās ārpus pilsētas robežām, bet kas ir saistītas ar aktivitātēm, kas noritējušas pilsētā.

Tabulā zemāk uzskaitīti emisiju faktori, kas izmantoti 2020. gada emisiju aprēķiniem.

Patērētā dabasgāze, zemākais dabasgāzes sadegšanas siltums (9,35 MWh/1000 m ³)	0,202 tCO ₂ /MWh
Dīzeļdegvielas patēriņš, dīzeļdegvielas blīvums (0,84 t/m ³), dīzeļdegvielas zemākais sadegšanas siltums (11,8 MWh/t)	0,267 tCO ₂ /MWh
Patērētais benzīna apjoms, zemākais sadegšanas siltums benzīnam (12,21 MWh/t)	0,249 tCO ₂ /MWh
Patērētais autogāzes apjoms, zemākais sadegšanas siltums autogāzei (12,65 MWh/t)	0,225 tCO ₂ /MWh
Patērētais ūdeņraža apjoms, zemākais sadegšanas siltums ūdeņradim (38 MWh/t)	0,202 tCO ₂ /MWh
Centralizētā siltumenerģijas ražošana	0,145 tCO ₂ /MWh
Elektroenerģija	0,109 tCO ₂ /MWh
Atkritumu apglabāšana	1,09 tCO ₂ /t apglabāto atkritumu

A-1.3.1.: Aktivitātes sektoros

Gads	1990/2020		
	1. joma	2. joma	3. joma
Stacionārie enerģijas avoti	Siltumenerģijas patēriņš CSS Dabas gāzes patēriņš	Mājsaimniecības, pašvaldības, rūpniecības, pakalpojumu un citu sektoru elektroenerģijas patēriņš	Netiek aprēķinātas
Transports	Privātā, pašvaldības, sabiedriskā un dzelzceļa transportlīdzekļu degvielas patēriņš	Privātā, pašvaldības, sabiedriskā un dzelzceļa transportlīdzekļu elektroenerģijas patēriņš	
Atkritumi	Notekūdeņu attīrīšana centralizēti un decentralizēti	-	
Rūpnieciskie procesi un produktu izmantošana	Rūpniecisko procesu un produktu izmantošanas radītās emisijas nav iekļautas, jo iekārtas, kas rada šīs emisijas, ir daļa no ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas, un saskaņā ar Pilsētas mēru pakta pamatnostādņēm tās neietilpst darbības jomā.		
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zemes izmantošana	-	-	SIA "Rīgas meži" apsaimniekošanā esošās meža

A-1.3.1.: Aktivitātes sektoros

			zemes ārpus pilsētas teritorijas ⁴
--	--	--	---

A-1.3.2.: Nākotnē iekļaujamās aktivitātes

Tabulā apkopotas aktivitātes, kuru SEG emisijas šobrīd nav uzskaitītas šajā plānā, bet tās ir plānots iekļaut nākotnē, kā arī aktivitātes, kuru emisiju aprēķinu metodika tiks pilnveidota.

	1. joma	2. joma	3. joma
Stacionārie enerģijas avoti	<ul style="list-style-type: none"> Individuālo apkures sistēmu enerģijas patēriņš Rīgā (izņemot dabasgāzi) Individuāli saražotās un tīklā ievadītās elektroenerģijas apjoms 		<ul style="list-style-type: none"> Sadales zudumi no elektroenerģijas piegādes
Transports	<ul style="list-style-type: none"> Ostas degvielas patēriņš 	<ul style="list-style-type: none"> Ostas elektroenerģijas patēriņš 	<ul style="list-style-type: none"> Sadales zudumi no elektroenerģijas piegādes
Rūpnieciskie procesi un produktu izmantošana	<ul style="list-style-type: none"> Emisijas no pilsētā esošo uzņēmumu, kas nav ETS, rūpnieciskajiem procesiem un produktu izmantošanas 		
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zemes izmantošana	<ul style="list-style-type: none"> Emisijas no SIA "Rīgas meži" apsaimniekošanā neesošajām zaļajām zonām Rīgā 		

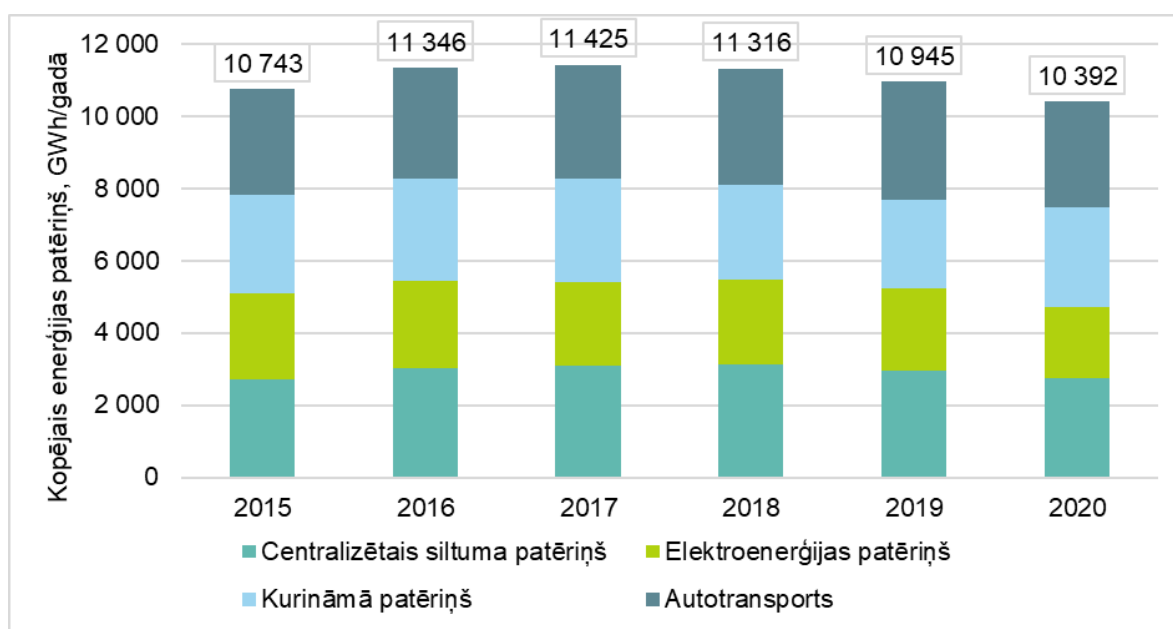
A-1.4: SEG emisijas sektoros

Gads	2020			
Mērvienība	tCO _{2e}			
	1. joma	2. joma	3. joma	Kopā
Stacionārie enerģijas avoti	696 600	213 673	Netiek aprēķinātas	910 273
Transports	711 411	6 269		717 680
Atkritumi	23 500	-	145 650	169 150
Rūpnieciskie procesi un produktu izmantošana	Nav iekļautas			
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zemes izmantošana	-	-	39 938	39 938
Kopā	1 431 511	219 942	185 588	1 837 041

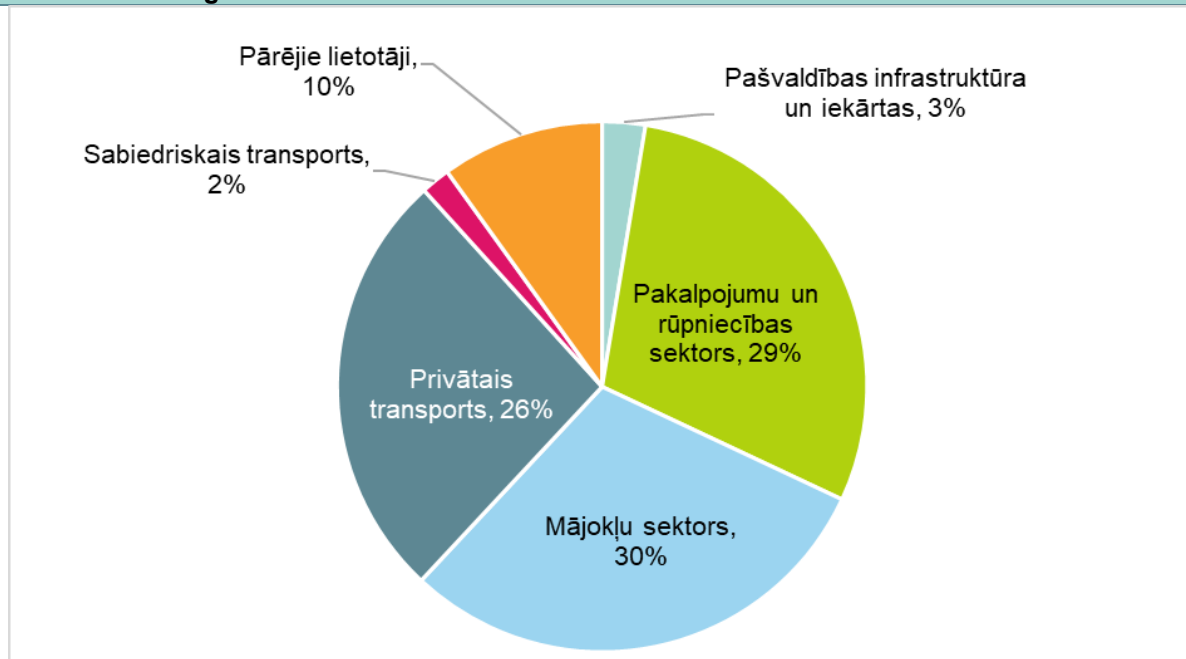
⁴ Dati atspoguļo SIA "Rīgas meži" zemju kopējo radīto emisiju apjomu, proti, tie nav pieejami dalījumā par pilsētas teritoriju un ārpus tās.

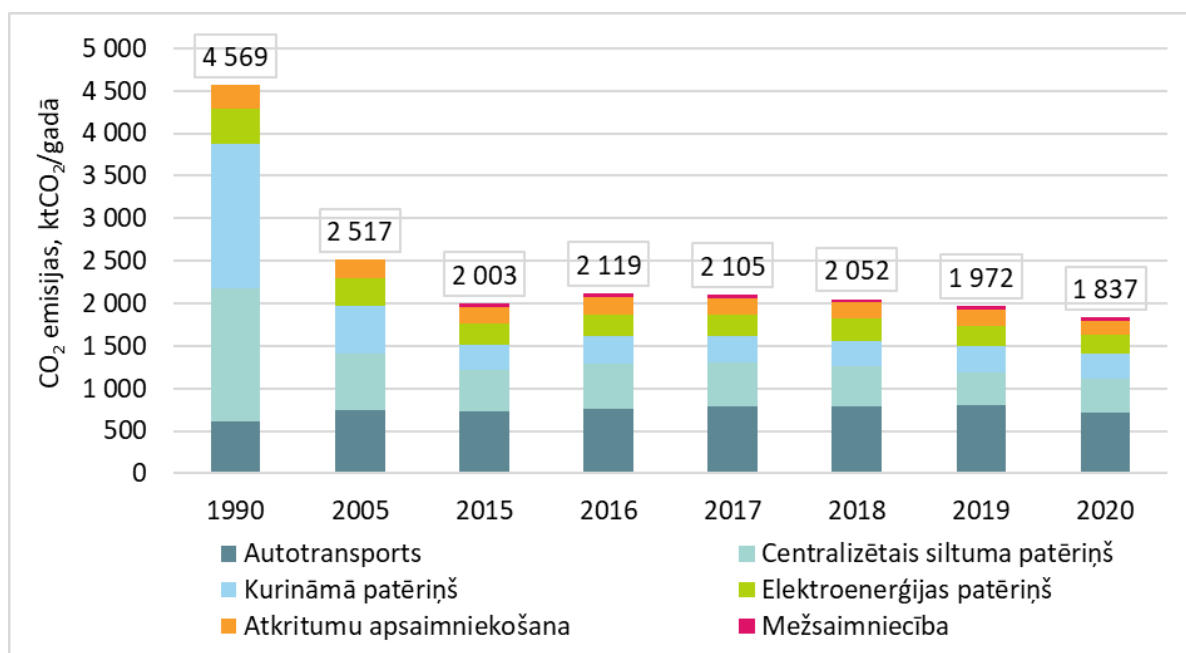
A-1.4: SEG emisijas sektoros				
Gads	1990 (bāzes gads)			
Mērvienība	tCO _{2e}			
	1. joma	2. joma	3. joma	Kopā
Stacionārie enerģijas avoti	3 256 100	423 700	Netiek aprēķinātas	3 679 800
Transports	609 727	5 373		615 100
Atkritumi	60 895	-	213 408	274 304
Rūpnieciskie procesi un produktu izmantošana	Nav iekļautas			
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zemes izmantošana	-	-	-	-
Kopā	3 926 722	429 073	213 408	4 569 204

A-1.5: Attēli un grafiki

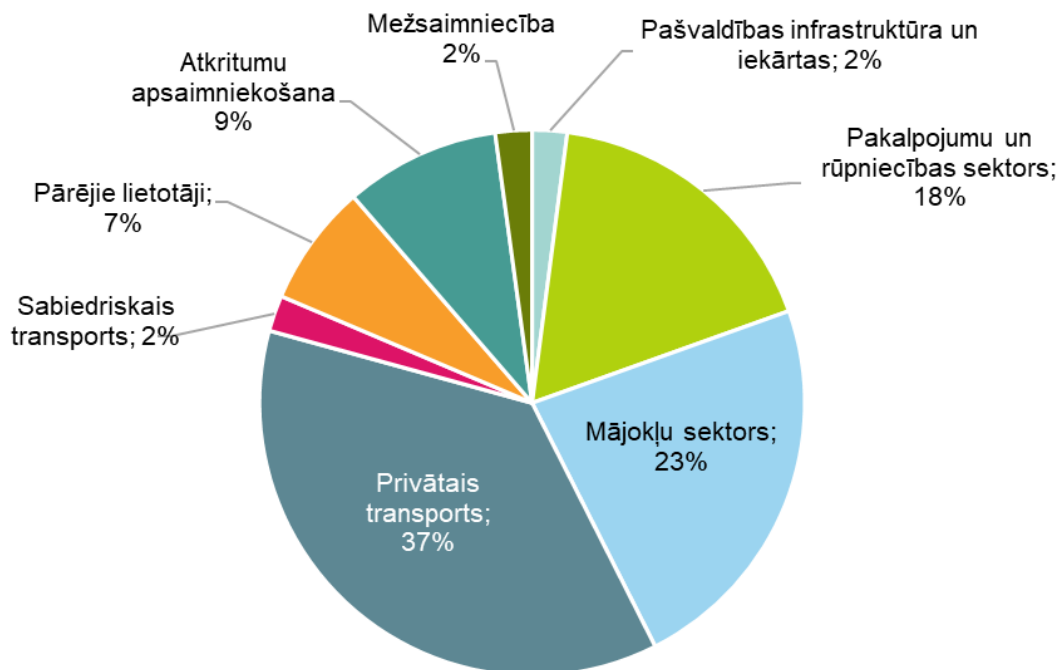
Attēls A-1.5.1.: Enerģijas patēriņa izmaiņas 2015.-2020. gadā Rīgas valstspilsētā

A-1.5: Attēli un grafiki

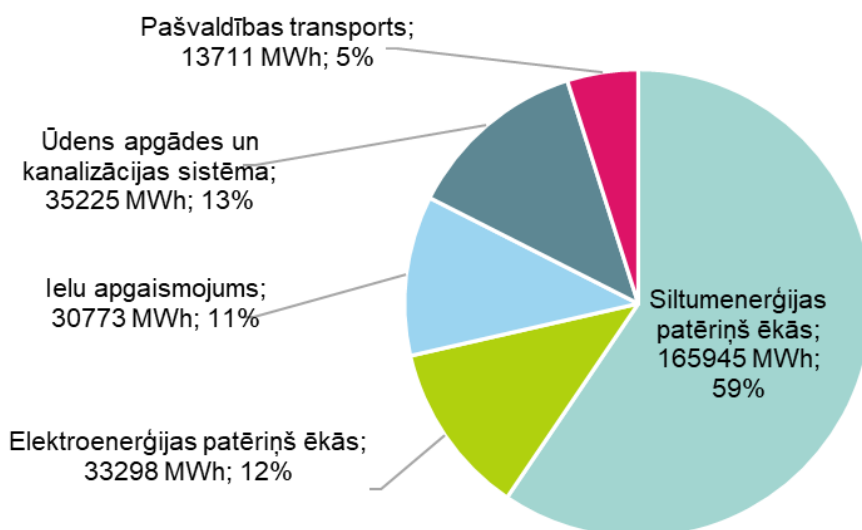
Attēls A-1.5.2.: Enerģijas patēriņa sadalījums pa sektoriem 2020. gadā

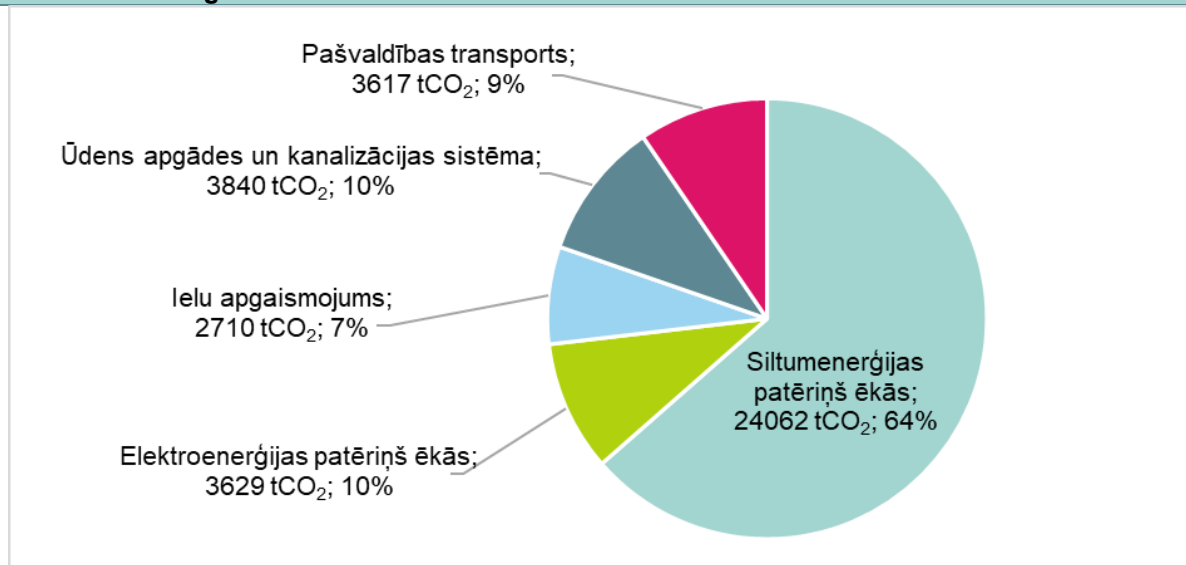
Attēls A-1.5.3.: Radīto SEG emisiju izmaiņas 1990, 2005, 2015. - 2020. gadā Rīgas valstspilsētā

A-1.5: Attēli un grafiki

Attēls A-1.5.4.: SEG emisiju dalījums pa sektoriem 2020. gadā

Attēls A-1.5.5.: Pašvaldības infrastruktūras enerģijas patēriņš 2020. gadā

A-1.5: Attēli un grafiki

Attēls A-1.5.6.: Pašvaldības infrastruktūras enerģijas patēriņa radītās CO₂ emisijas 2020. gadā

A-1.6: SEG bāzes līnijas apraksts un novērtējums

A-1.5.1. attēlā ir apkopotas enerģijas patēriņa izmaiņas 2015.-2020. gadā Rīgas valstspilsētā. Enerģijas patēriņš kopš 2015. gada Rīgā ir samazinājies par 3%, 2020. gadā sasniedzot 10 392 GWh. Samazinājums 2020. gadā skaidrojams ar COVID-19 ietekmi, kā arī ar detalizētāku izejas datu avotu un aprēķinos izmantoto pieņēmumu lietojumu salīdzinājumā ar 2015.- 2019. gadu. 2020. gadā siltumenerģijas patēriņš no centralizētās enerģijas ražošanas veidoja 27%, transporta sektors - 28%, kurināmā patēriņš decentralizētajās siltumapgādes sistēmās - 26%, bet elektroenerģijas patēriņš - 19%.

A-1.5.2. attēlā ir dots detalizētāks 2020. gada enerģijas patēriņa sadalījums galvenajos sektoros. Lielāko īpatsvaru Rīgas kopējā enerģijas patēriņā 2020. gadā sastādīja mājokļu sektors (30%), savukārt pakalpojumu un rūpniecības sektors - 29%, tāpat privātais transporta sektors - 26%. Pašvaldības sektors (ūdensapgāde, ielu apgaismojums, pašvaldības ēkas un pašvaldības autoparks) sastādīja 3%, sabiedriskais transports 2%, bet pārējie patērētāji 10%.

A-1.5.3. attēlā ir attēlotas emitēto SEG emisiju izmaiņas 1990., 2005. un 2015. - 2020. gadā Rīgas valstspilsētā. Ņemot vērā, ka enerģijas patēriņš kopš 2015. gada ir samazinājies par 6%, arī **SEG emisiju apjoms attiecīgi ir samazinājies, 2020. gadā sasniedzot 1837 ktCO_{2e}. 2020. gadā 39% no emisijām radīja transporta sektors, 22% CSS patēriņš, 16% kurināmā patēriņš decentralizētajā siltumapgādes sistēmā, 12% elektroenerģijas patēriņš, 9% atkritumu apsaimniekošana, bet 2% mežsaimniecība.**

A-1.5.4. attēlā ir dots detalizētāks 2020. gadā radīto SEG emisiju sadalījums pa galvenajām patērētāju grupām. **2020. gadā 37% no emisijām radīja privātā transporta degvielas patēriņš, 23% mājokļu sektora elektroenerģijas un siltumenerģijas patēriņš, bet 18% pakalpojumu un rūpniecības sektora elektroenerģijas un siltumenerģijas patēriņš.** Pašvaldības sektors (pašvaldības iestāžu elektroenerģijas un siltumenerģijas patēriņš, ūdenssaimniecības un apgaismojuma elektroenerģijas patēriņš un pašvaldības transporta degvielas patēriņš) sastādīja 2%, atkritumu apsaimniekošana 9%, mežsaimniecība 2%, bet pārējie enerģijas patērētāji 8%.

A-1.5.5. attēlā dots kopējais RVP infrastruktūras patēriņš un dalījums galvenajās grupās 2020. gadā. Lielāko enerģijas patēriņu veido siltumenerģijas patēriņš pašvaldības ēkās (59%). Savukārt elektroenerģijas patēriņš ūdenssaimniecībā veido 13%, pašvaldības ēkās – 12% un ielu apgaismojumam – 11%. Šobrīd nav pieejama informācija par siltumenerģijas un elektroenerģijas patēriņu visās pašvaldības ēkās, tāpēc šo sektoru īpatsvars kopējā patēriņā varētu būt vēl lielāks.

A-1.6: SEG bāzes līnijas apraksts un novērtējums

A-1.5.6. attēls atspoguļo pašvaldības infrastruktūras enerģijas patēriņa radītās SEG emisijas 2020. gadā. Sadalījums lielākajos emisiju avotos ir līdzīgs kā A-1.5.5. attēlā par pašvaldības infrastruktūras enerģijas patēriņu.

3.2 Modulis A-2 Esošo politiku un stratēģiju novērtējums

A-2.1: Būtisko politiku, stratēģiju un noteikumu saraksts ⁵					
Tips	Līmenis	Nosaukums	Apraksts	Būtiskums	Nepieciešamā rīcība
Stratēģija	Nacionāls	Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam	Augstākais valsts ilgtermiņa attīstības plāns.	<i>Valsts enerģētikas politika:</i> Enerģētikas nozares galvenais mērķis ir nodrošināt valsts enerģētisko neatkarību, palielinot enerģijas pašpietiekamību un integrējoties ES enerģētikas tīklos.	Dokumentam ir neitrāla ietekme, jo tas neatspoguļo valsts uzņemtās saistības un no tā izrietošās prasības un iespējas pašvaldībām.
Rīcības plāns	Nacionāls	Latvijas nacionālais attīstības plāns 2021. - 2027. gadam	Augstākais valsts vidēja termiņa attīstības plāns.	<i>Valsts attīstības politika:</i> Nosaka galvenās prioritātes, tostarp "Daba un vide - Zaļais kurss", un klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanu, veicot pielāgošanās pasākumus klimata pārmaiņām.	Nozīmīgi valsts līmeņa politikas plānošanas dokumenti, kas var sniegt atbalstu Rīgas centieniem nodrošināt klimatneitralitāti. Tomēr abi dokumenti ne līdz galam ņem vērā pašvaldību, it īpaši Rīgas kā Latvijas galvaspilsētas, vajadzības un iespējas. Plāni iezīmē ES struktūrfondu finansējumu dažādām ar enerģētiku un klimatu saistītām aktivitātēm, tomēr paredzētais finansējums ir niecīgs pret identificētajām vajadzībām. Nepieciešams pietiekams un mērķtiecīgs finansējums, lai īstenotu pasākumus ne tikai infrastruktūras projektiem, bet arī mērķtiecīgām izglītības aktivitātēm visām sabiedrības grupām. Ieviest skaidru politiku transporta nozarē, lai samazinātu veco
Rīcības plāns	Nacionāls	Latvijas Nacionālais Enerģētikas un klimata plāns 2021. - 2030. gadam	Politikas ietvardokuments, kurā noteikti Latvijas mērķi un pasākumi to sasniegšanai, attiecībā uz SEG emisiju samazināšanu un CO ₂ piesaistes palielināšanu, AER īpatsvara palielināšanu, energoefektivitātes uzlabošanu, energoapgādes drošības nodrošināšanu, enerģijas tirgus infrastruktūras uzturēšanu un uzlabošanu, inovāciju, pētniecības un konkurētspējas uzlabošanu.	<i>Valsts enerģētikas un klimata politika:</i> Latvijas nacionālais obligātais mērķis 2030. gadam ir 20 472,02 GWh kumulatīvā enerģijas galapatēriņa ietaupījuma. Kopējais prognozētais (vēlamais) finansējuma apjoms rīcības plānā piedāvāto pasākumu īstenošanai ir 7 362,1 miljons eiro.	

⁵ Krāsas raksturo dokumenta ietekmi uz Rīgas klimata mērķu sasniegšanu: zaļš – pozitīva ietekme; pelēkzils – neitrāla / nav būtiskas ietekmes; oranžs – negatīva ietekme.

A-2.1: Būtisko politiku, stratēģiju un noteikumu saraksts ⁵					
Tips	Līmenis	Nosaukums	Apraksts	Būtiskums	Nepieciešamā rīcība
					transportlīdzekļu parka izmantošanu. Nepieciešams meklēt iespējas kā piesaistīt energoefektivitātes un citiem projektiem ārēju finansējumu, piemēram, no Eiropas Investīciju bankas u.c.
Stratēģija	Nacionāls	Ēku atjaunošanas ilgtermiņa stratēģija	Mērķis ir mobilizēt investīcijas gan valsts, gan privātā dzīvojamā fonda un tirdzniecības telpu renovācijā.	<i>Valsts mājokļu atjaunošanas politika:</i> Noteikt rentablas renovācijas pieejas atkarībā no ēkas veida un klimatiskās zonas, kā arī nepieciešamos politikas pasākumus, lai veicinātu rentablu, pilnīgu ēku renovāciju, tostarp pakāpenisku, pilnīgu renovāciju.	Valsts līmeņa dokuments, kas identificē vajadzības atjaunot ēkas, tomēr nesniedz skaidru stratēģiju, kā ēku atjaunošana tiks nodrošināta un mērogota Rīgai nepieciešamajos apjomos.
Stratēģija	Nacionāls	Latvijas Enerģētikas ilgtermiņa stratēģija 2030	Mērķis ir konkurētspējīga ekonomika, izmantojot līdzsvarotu, efektīvu, uz tirgu balstītu enerģētikas politiku, kas nodrošina Latvijas ekonomikas tālāku attīstību, tās konkurētspēju reģionā un pasaulē, sabiedrības labklājību.	<i>Valsts enerģētikas politika:</i> 2030. gadam ir noteikti šādi mērķi un rezultātīvie rādītāji: <ul style="list-style-type: none"> • 50% AER bruto enerģijas galapatēriņā; • Vidējais siltumenerģijas patēriņš salīdzinājumā ar pašreizējo līmeni tiek samazināts par 50%. 	Dokumentam ir neitrāla ietekme, jo tas neatspoguļo valsts uzņemtās saistības un no tā izrietošās prasības un iespējas pašvaldībām.
Politika	Nacionāls	Latvijas stratēģija klimatneitralitātes sasniegšanai līdz 2050. gadam	Virsmērķis ir panākt klimatneitralitāti Latvijā līdz 2050. gadam.	<i>Valsts klimata mazināšanas politika:</i> Ir izvirzīti divi stratēģiski mērķi (1) samazināt SEG emisijas visās ekonomikas nozarēs (2) palielināt CO ₂ sekvencēšanu.	Dokumentam ir neitrāla ietekme, jo tajā ir identificēti divi stratēģiski mērķi līdz 2050. gadam, kas nesaskan ar Rīgas klimatneitralitātes mērķiem.
Likums	Nacionāls	Energoefektivitātes likums	Mērķis ir racionāli izmantot un pārvaldīt energoresursus, lai veicinātu ilgtspējīgu ekonomikas attīstību un ierobežotu klimata pārmaiņas.	<i>Valsts klimata mazināšanas politika:</i> 5. Pantā ir noteiktas tiesības un pienākumi, kas attiecas uz RVP.	Valsts līmeņa politika, kas motivē pašvaldību uzturēt un nepārtraukti uzlabot sertificēto EPS.
Rīcības plāns	Nacionāls	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāns laika posmam līdz 2030. gadam	Virsmērķis ir mazināt Latvijas sabiedrības, ekonomikas, infrastruktūras, apbūvētās vides un	<i>Valsts pielāgošanās klimata pārmaiņām politika:</i> Tas prasa (1) integrēt klimata pārmaiņu	Valsts līmeņa plānošanas dokuments, kas identificē virkni rīcību pašvaldībām, bet

A-2.1: Būtisko politiku, stratēģiju un noteikumu saraksts ⁵					
Tips	Līmenis	Nosaukums	Apraksts	Būtiskums	Nepieciešamā rīcība
			dabas neaizsargātību pret klimata pārmaiņu ietekmi un veicināt klimata pārmaiņu iespēju izmantošanu.	aspektus - klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos -attīstības plānošanā un nozaru politikas dokumentos visos līmeņos; (2) nodrošināt detalizētu pasākumu un nepieciešamo klimata pārmaiņu pielāgošanās pasākumu iekļaušanu pašvaldību attīstības programmās.	nenosaka ietvaru un obligātas prasības, piemēram, bioloģiskās daudzveidības un citos jautājumos.
Politika	Nacionāls	Vides politikas pamatnostādnes 2021. – 2027. gadam	Galvenie apakšmērķi ir nodrošināt virzību uz klimatneitralitāti un veicināt noturību pret klimata pārmaiņām un pielāgošanos tām.	<i>Valsts pielāgošanās klimata pārmaiņām politika:</i> Līdz 2027. gadam visām pašvaldībām ir jābūt izstrādātām un pilnībā vai daļēji īstenotām pašvaldību klimata pārmaiņu pielāgošanās stratēģijām.	Valsts līmeņa politika, kas veicina pašvaldības izstrādāt vietējā līmeņa klimata pārmaiņu pielāgošanās stratēģijas.
Rīcības plāns	Nacionāls	Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plāns 2020. - 2030. gadam	Plāns izstrādāts, lai mazinātu gaisa piesārņojuma negatīvo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī samazinātu izmaksas un zaudēto darba laiku, ko rada gaisa piesārņojums veselības problēmu un ārstu vizīšu dēļ.	<i>Valsts gaisa kvalitātes politika:</i> Viena no plānā identificētajām darbībām ir gaisa kvalitātes rīcības programmu izstrāde pašvaldībās.	Valsts līmeņa politika, kas veicina pašvaldības izstrādāt vietējā līmeņa politiku šajā sektorā.
Rīcības plāns	Nacionāls	Notekūdeņu dūņu apsaimniekošanas plāns 2024. - 2027. gadam	Mērķis ir noteikt Latvijas notekūdeņu dūņu apsaimniekošanas modeli, lai panāktu dūņu pārstrādes un utilizācijas centralizāciju.	<i>Valsts notekūdeņu dūņu apsaimniekošanas stratēģija:</i> Atbalsta ilgtspējīgu un klimata pārmaiņas mazinājošu tautsaimniecības attīstību, t.sk. veidojot aprites ekonomikas principiem atbilstošu un konkurētspējīgu ekonomiku. Dokumentā noteikti vairāki pasākumi, kas attiecas arī uz Rīgas valstspilsētu, tostarp metāntenku paplašināšanu, AER ražošanas palielināšanu	Valsts līmeņa politika, kas paredz arī Rīgā īstenojamus pasākumus. Rīgā jāīsteno visu notekūdeņu dūņu apstrāde biogāzes ražošanai un jāpaplašina kompostēšana.

A-2.1: Būtisko politiku, stratēģiju un noteikumu saraksts⁵					
Tips	Līmenis	Nosaukums	Apraksts	Būtiskums	Nepieciešamā rīcība
				un SEG emisiju samazināšanu.	
Likums	Nacionāls	Transporta enerģijas likums	Likuma mērķis ir veicināt drošu transporta enerģijas apriti cilvēku veselībai un videi un nodrošināt alternatīvās degvielas infrastruktūras attīstību un sabiedrības informētību par pieejamiem un lietojamiem transporta enerģijas veidiem.	<p><i>Valsts ilgtspējīgas mobilitātes attīstības politika:</i> Saskaņā ar likumprojektu Rīgai:</p> <ul style="list-style-type: none"> būs nepieciešams noteikt transportlīdzekļu izmantošanas nosacījumus pilsētas teritorijā, lai veicinātu transportlīdzekļu lietošanas radīto emisiju samazināšanos; būs jānodrošina, lai 2030. gadā atjaunīgā enerģija būtu vismaz 50% no pilsētas sabiedriskā transporta enerģijas; būs jānodrošina, ka no 2030. gada 1. janvāra AER transportlīdzekļiem būtu jāizmanto vismaz 50% no transportlīdzekļiem, kurus pašvaldības iegādājas publiskajos iepirkumos. 	Valsts līmeņa politika, kas uzliek dažādus pienākumus pašvaldībām. Rīga ir izvirzījusi vēl ambiciozākus mērķus, lai nodrošinātu klimatneitralitāti.
Politika	Nacionāls	Transporta attīstības pamatnostādnes 2021. - 2027.gadam	Vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments transporta nozares attīstībai un tā mērķis ir risināt ilgtspējīgas cilvēku mobilitātes vajadzības, vienlaikus veicinot valsts ekonomisko izaugsmi, tostarp uzņēmējdarbības vides attīstību un pieejamību.	<p><i>Valsts ilgtspējīgas mobilitātes attīstības politika:</i> Dokumentā noteikti vairāki pasākumi, kas attiecas arī uz Rīgas valstspilsētu, tostarp:</p> <ul style="list-style-type: none"> dzelzeļa lomas stiprināšana sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanā; attīstīt sabiedriskā transporta pakalpojumus; transporta sistēmas uzlabošana, īstenojot 	Valsts līmeņa politika, kas paredz arī īstenojamos pasākumus Rīgā un nav pretrunā ar šo rīcības plānu. Tomēr plānā paredzēto pasākumu ieviešana un saskaņošana starp valsti un pašvaldību šajā sektorā ir gausa.

A-2.1: Būtisko politiku, stratēģiju un noteikumu saraksts⁵					
Tips	Līmenis	Nosaukums	Apraksts	Būtiskums	Nepieciešamā rīcība
				pasākumus klimata pārmaiņu mazināšanai; <ul style="list-style-type: none"> • alternatīvo degvielu izmantošanas veicināšana. 	
Stratēģija	Nacionāls	Aprites ekonomikas stratēģija Latvijai	Stratēģijas mērķis informēt Latvijas sabiedrību par aprites ekonomikas ieviešanas svarīgākajiem aspektiem un piedāvāt redzējumu par galvenajiem rīcības virzieniem un pasākumiem to ietvaros, lai veicinātu aprites ekonomikas attīstību Latvijā, tādējādi ieguldot konkurētspējīgas, iekļaujošas un ilgtspējīgas valsts tautsaimniecības attīstībā, vienlaikus nodrošinot valsts starptautisko saistību izpildi.	<i>Valsts aprites ekonomikas politika:</i> Dokumentā ir uzskaitīti vairāki pasākumi, kuri jāievieš pašvaldībām, tai skaitā atkritumu un materiālu plūsmas uzskaites sistēmas izveide un statistikas izmantošana informētas politikas veidošanā.	Pašvaldība strādā pie aprites ekonomikas principu iestrādāšanas pašvaldības politikā.
Rīcības plāns	Nacionāls	Latvijas Rīcības plāns pārejai uz aprites ekonomiku 2020.-2027. gada	Vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kurā ir iezīmēti potenciālie rīcību virzieni, kuru tālākai plānošanai nepieciešama aktīva visu nozaru ministriju, pašvaldību, privātā sektora un sabiedrības iesaistīšanās un atbildības uzņemšanās.	<i>Valsts aprites ekonomikas politika:</i> Viens no plānā definētajiem rīcības virzieniem ir pašvaldību lomu stiprināšana aprites ekonomikas principu ieviešanā.	Pašvaldība strādā pie aprites ekonomikas principu iestrādāšanas pašvaldības politikā.
Likums	Nacionāls	Atkritumu apsaimniekošanas likums	Mērķis ir noteikt atkritumu apsaimniekošanas kārtību, lai aizsargātu vidi, cilvēku dzīvību un veselību, novēršot vai mazinot atkritumu rašanos, nodrošinot Latvijas teritorijā radīto atkritumu daļītu savākšanu, reģenerāciju un apglabājamo atkritumu apjoma samazināšanu, kā arī veicinot dabas resursu efektīvu izmantošanu, lai palielinātu Latvijas konkurētspēju un veicinātu pāreju uz aprites ekonomiku.	<i>Valsts aprites ekonomikas politika:</i> Nosaka, ka Latvijā par sadzīves atkritumu apsaimniekošanas organizēšanu savā administratīvajā teritorijā ir atbildīgas pašvaldības.	Pašvaldība strādā pie aprites ekonomikas principu iestrādāšanas pašvaldības politikā.
Plāns	Nacionāls	Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2021.-2028. gadam	Plānā ir raksturota pašreizējā situācija nozarē, kā arī izstrādāti rīcības virzieni un pasākumi, lai sasniegtu izvirzītos	<i>Valsts aprites ekonomikas politika:</i> Plāns paredz veidot spēcīgākus atkritumu	Pašvaldība strādā pie aprites ekonomikas principu

A-2.1: Būtisko politiku, stratēģiju un noteikumu saraksts⁵					
Tips	Līmenis	Nosaukums	Apraksts	Būtiskums	Nepieciešamā rīcība
			Vides politikas mērķus atkritumu rašanās samazināšanā, atkritumu dalītā vākšanā un pārstrādē, kā arī atkritumu poligonos apglabājamo atkritumu apjoma samazināšanā.	apsaimniekošanas reģionus, tādējādi attīstot un palielinot atkritumu pārstrādes jaudas, kā arī paplašinot dalīti vākto atkritumu plūsmas. Rīgas pilsēta ir daļa no Viduslatvijas atkritumu apsaimniekošanas reģiona.	iestrādāšanas pašvaldības politikā.
Stratēģija	Reģionāla	Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģija 2014. - 2030. gadam	Reģionālā līmenī augstākā līmeņa ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments	<i>Rīgas reģiona attīstības politika:</i> Stratēģijā definētas šādi mērķi un prioritātes attiecībā uz IEKRP2030 ir: Zināšanās balstīta "zaļa", inovatīva un elastīga ekonomika: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kvalitatīva satiksme un loģistika; ○ Pašvaldības – attīstības virzītājas. Ekoloģiski tolerant dzīves veids un vietas: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ilgtspējīga dzīvesvide; ○ Vieda attīstība. 	Dokumentam ir neitrāla ietekme, jo tas neuzliek saistības pašvaldībai. Tas nav pretrunā ar RVP veidoto politiku.
Rīcības plāns	Reģionāls	Rīcības plāns Rīgas metropoles areāla attīstībai	Plāna izstrādes mērķis ir panākt RMA saskaņotu attīstību un tur notiekošo procesu koordinēšanu, izmantojot integrētu pieeju un kompleksus risinājumus, lai saskaņotu valsts, Rīgas pilsētas, RMA ietilpstošo pašvaldību un iedzīvotāju intereses.	<i>Reģionālā ilgtspējīgas mobilitātes attīstības politika:</i> Plāns nosaka darbības saskaņotas un efektīvas vides, dabas resursu un energopārvaldības nodrošināšanai RMA. Tai skaitā attiecībā uz vides infrastruktūru, energoplānošanu un pielāgošanos klimata pārmaiņām, dabas resursu izmantošanu, aprites ekonomikas attīstību un vides pārvaldības jautājumiem.	Dokumentam nav izteikta pozitīva nozīme, jo līdz šim nav sniedzis pievienoto vērtību dažādu identificēto rīcību ieviešanā.

A-2.1: Būtisko politiku, stratēģiju un noteikumu saraksts⁵					
Tips	Līmenis	Nosaukums	Apraksts	Būtiskums	Nepieciešamā rīcība
Vīzija	Reģionāls	Rīgas metropoles areāla mobilitātes telpiskā vīzijā	Ietver redzējumu par metropoles areāla ārējās un iekšējās sasniedzamības attīstību.	<p><i>Reģionālā ilgtspējīgas mobilitātes attīstības politika:</i></p> <p>Noteikti šādi Transporta jomas mērķi Rīgas plānošanas reģionā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vienoto iekšējās un ārējās sasniedzamības infrastruktūras tīklu stiprināšana. • Integrēta un funkcionāli diferencēta sabiedriskā transporta tīkla izveide. • Starptautiskas nozīmes Z-D, A-R savienojumu un mezglu stiprināšana. • Integrēta iekšējo un Piekrastes ūdeņu savienojumu tīkla izveide. • Pilsētu iekšējā transporta un to savienojumu attīstība. 	Dokumentam nav izteikta pozitīva nozīme, jo līdz šim nav sniedzis pievienoto vērtību dažādu identificēto rīcību ieviešanā.
Rīcības plāns	Reģionāls	Rīgas metropoles areāla ilgtspējīga integrēta sabiedriskā transporta plāns no 2024. līdz 2030. gadam	Plāna mērķis ir nodrošināt sabiedriskā transporta plašāku izmantošanu lielām pasažieru plūsmām un privātā autotransporta izmantošanas mazināšanu RMA, izveidojot konkurētspējīgu sabiedriskā transporta piedāvājumu attiecībā pret privāto transportu, kā arī veicinot un piedāvājot plašākas iespējas pasažieriem plānot braucienu ar dažādiem transporta veidiem, tostarp velotransportu un mikromobilitātes rīkiem.	<p><i>Reģionālā ilgtspējīgas mobilitātes attīstības politika:</i></p> <p>Plāns paredz noteiktus rīcības virzienus - maršrutu tīkla attīstības plānu, biļešu cenu (tarifu) politiku, integrētu stratēģisko kustības grafiku, plānotos pārvadājumu apjomus un citus nosacījumus.</p>	Dokumentam varētu būt pozitīva nozīme, ja tiks īstenotas plānā iestrādātās rīcības.
Rīcības plāns	Reģionāls	Ikdienas mobilitātes attīstības plāns 2021. - 2027. gadam	Reģionālas nozīmes vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments laika periodam no 2021. līdz 2027. gadam. Mērķis ir pilnveidot ilgtspējīgas mobilitātes iespējas svārstmigrācijas	<p><i>Reģionālā ilgtspējīgas mobilitātes attīstības politika:</i></p> <p>Mērķi pilnveidot ilgtspējīgas mobilitātes iespējas svārstmigrācijas procesā starp</p>	Balstoties uz datiem, migrācija starp Rīgu un Pierīgu nav mazinājusies mērķtiecīgas politikas rezultātā.

A-2.1: Būtisko politiku, stratēģiju un noteikumu saraksts⁵					
Tips	Līmenis	Nosaukums	Apraksts	Būtiskums	Nepieciešamā rīcība
			procesā starp Rīgu, Pierīgu un to ietekmējošo teritoriju pašvaldībām.	Rīgu, Pierīgu un to ietekmējošo teritoriju pašvaldībām, ievērojot to, ka aptvertā teritorija skar lielāko daļu Rīgas metropoles iekšējās telpas.	
Stratēģija	Lokāls	Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam	Rīgas pilsētas pašvaldības ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments.	<i>Rīgas attīstības politika:</i> Rīgas pilsētas pašvaldība ir izvirzījusi četrus ilgtermiņa attīstības mērķus, tai skaitā “Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide”. Mērķis ir attīstīt Rīgu kā ilgtspējīgu metropoli – ierobežojot privātā transportlīdzekļa iebraukšanu centrā, veicinot iedzīvotāju vēlmi izmantot sabiedrisko transportu un velotransportu. Svarīga loma Rīgā ir arī daudzdzīvokļu ēkām. Dzīvojamā fonda atjaunošana ir viens no galvenajiem faktoriem šī sektora attīstībai.	Vietējās politikas dokuments, kas virza un nosaka Rīgas valstspilsētas attīstību un ir saistīta arī ar galvenajiem rīcības virzieniem, kas definēti šajā rīcības plānā.
Programma	Lokāls	Rīgas attīstības programma 2022. - 2027. gadam	Pilsētas pašvaldības vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments.	<i>Rīgas attīstības politika:</i> No definētajiem virzieniem trīs ir cieši saistīti ar enerģētiku un klimatu: 1. Laba vides kvalitāte un noturīga pilsētas ekosistēma klimata pārmaiņu mazināšanai ar mērķi: “Radīt tādu vides kvalitāti, kas labvēlīgi ietekmē iedzīvotāju veselību, labsajūtu, un vēlmi būt fiziski, sociāli un ekonomiski aktīviem. Veidot un uzturēt patīkamu, daudzveidīgu un klimata	Vietējās politikas dokuments, kas virza un nosaka Rīgas valstspilsētas attīstību un ir saistīta arī ar galvenajiem rīcības virzieniem, kas definēti šajā rīcības plānā.

A-2.1: Būtisko politiku, stratēģiju un noteikumu saraksts ⁵					
Tips	Līmenis	Nosaukums	Apraksts	Būtiskums	Nepieciešamā rīcība
				<p>pārmaiņām pielāgotu vidi, kurā dabā balstīti risinājumi sekmē vides kvalitāti, pielāgošanos klimata pārmaiņām un klimata pārmaiņu mazināšanu.”</p> <p>2. Daudzveidīgu un kvalitatīvu mājokļu pieejamība ar mērķi: “Īstenojot mājokļu programmu, līdz 2027. gadam kompleksi un kvalitatīvi renovēt ne mazāk kā 1400 daudzdzīvokļu ēkas.”</p> <p>3. Ērta un videi draudzīga pārvietošanās pilsētā ar mērķi: “Veicināt klimatam un iedzīvotājiem draudzīgu mobilitāti, padarot pieejamus daudzveidīgus pārvietošanās veidus un radot tam nepieciešamo infrastruktūru.”</p>	
Pamatnostādnes	Lokāls	Rīgas valstspilsētas pašvaldības mājokļu politikas pamatnostādnes 2024. - 2030. gadam	Vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas nosaka virzienus un uzdevumus mājokļu politikā. Mērķis ir kvalitatīva, daudzveidīga un ekonomiski pieejama mājokļa nodrošināšana Rīgā, lai veicinātu iedzīvotāju skaita stabilizēšanos un pilsētas ekonomisko attīstību.	<i>Rīgas mājokļu atjaunošanas politika:</i> Pamatnostādnēs ir definēti rīcības virzieni pašvaldībai piederošo daudzdzīvokļu ēku energoefektivitātes uzlabošanai (atjaunotas 10 ēkas) un pārējo daudzdzīvokļu ēku energoefektivitātes uzlabošanai (atjaunotas 2000 ēkas).	Plānošanas dokuments, kura ieviešanas gadījumā, var panākt nozīmīgu atjaunoto daudzdzīvokļu ēku pieaugumu, kas ļautu potenciāli nodrošināt arī tālāku ēku atjaunošanas mērogošanu Rīgā.
Priekšlikums (nav apstiprināts kā plānošanas dokuments)	Lokāls	Rīgas mobilitātes vīzija 2050. gadam	Aprakstīta Rīgas mobilitātes vīzija 2050. gadam.	<i>Rīgas ilgtspējīga transporta attīstības politika:</i> Saskaņā ar vīziju attīstības pamatā ir sabiedriskā transporta infrastruktūras un pakalpojumu pilnveidošana,	Dokumentā iekļautā vīzija un principi saskan ar šajā rīcības plānā identificētajiem rīcības virzieniem.

A-2.1: Būtisko politiku, stratēģiju un noteikumu saraksts ⁵					
Tips	Līmenis	Nosaukums	Apraksts	Būtiskums	Nepieciešamā rīcība
				<p>tai skaitā veidojot mobilitātes punktus un saskaņojot transportu grafikus. Tiek plānots izbūvēt arī jaunus infrastruktūras tīklus, kas savienotu Rīgas pilsētas rajonus un pilsētu ar Pierīgu. Vīzija paredz arī privātā transporta izmantošanas samazināšanu, attīstot veloinfrastruktūru un gājēju ceļņus.</p>	
Priekšlikums (nav apstiprināts kā plānošanas dokuments)	Lokāls	Rīgas transporta sistēmas ilgtspējīgas mobilitātes īstermiņa rīcības programma 2019.-2025. gadam	Rīcības programma detalizē Rīgas mobilitātes vīzijā noteiktos principus un virzienus, parādot soļus, aktivitātes un izpildes termiņus, lai sasniegtu Rīgas mobilitātes vīzijā noteikto mērķi.	<p><i>Rīgas ilgtspējīga transporta attīstības politika:</i> Sagatavota, lai "nodrošinātu cilvēku un komercdarbības vides mobilitāti, teritoriju sasniedzamību un objektu pieejamību labākai dzīves vides kvalitātes nodrošināšanai." Definēti pasākumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gājēju infrastruktūrai; • velotransporta infrastruktūras pilnveidošanai; • sabiedriskā transporta attīstībai; • privātajam transportam; • elektrotransporta infrastruktūras attīstībai. 	Dokumentā iekļautā vīzija un principi saskan ar šajā rīcības plānā identificētajiem rīcības virzieniem.
Priekšlikums (nav apstiprināts kā plānošanas dokuments)	Lokāls	Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programma 2021.- 2025. gadam	Laika periodā no 2015. līdz 2019. gadam Rīgas pilsētā reģistrēti vairāku piesārņojošo vielu gaisa kvalitātes normatīvu vai augšējo piesārņojuma novērtēšanas sliekšņu pārsniegumi, kā rezultātā ir sagatavota Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programma 2021.-	<p><i>Rīgas gaisa kvalitātes politika:</i> Programmā detalizēti ir izvērtēti tie pasākumi, kas potenciāli var ietekmēt gaisa kvalitāti, tos iedalot šādās grupās:</p> <ul style="list-style-type: none"> • transports un satiksmes infrastruktūra; 	Šim politikas dokumentam ir un būs pozitīva ietekme, ja tajā definētais attīstības virziens tiks ievērots un plānotie pasākumi arī mērķtiecīgi īstenoti.

A-2.1: Būtisko politiku, stratēģiju un noteikumu saraksts⁵					
Tips	Līmenis	Nosaukums	Apraksts	Būtiskums	Nepieciešamā rīcība
			2025.gadam. Tajā ir ietverti pasākumi piecu piesārņojošo vielu – slāpekļa dioksīda (N ₂ I), daļiņu PM10 un PM2,5, benzola un benz(a)pirēna – emisiju samazināšanai.	<ul style="list-style-type: none"> • sabiedriskais transports; • siltumapgādes sistēmas; • stacionārie piesārņojuma avoti; • kuģu satiksme ostā; • gaisa kvalitātes pārvaldība un sabiedrības izglītošana un informēšana. 	
Koncepcija	Lokāls	Rīgas velosatiksmes attīstības koncepcija līdz 2030. gadam	Attīstības koncepcijā līdz 2030. gadam ir definēta velosatiksmes attīstības vīzija, mērķis un galvenie uzdevumi mērķa sasniegšanai, integrētai velosatiksmes attīstībai Rīgas pilsētā.	<i>Rīgas ilgtspējīga transporta attīstības politika:</i> Velosatiksmes attīstības mērķis ir veicināt un uzlabot drošas un ilgtspējīgas riteņbraukšanas iespējas pilsētā ikdienas nolūkiem, integrējot velosatiksmes infrastruktūru kopējā Rīgas pilsētas transporta sistēmā un pilsētvidē. Ir nepieciešams pievērst lielu uzmanību tieši drošības aspektam, lai Rīgā visās pilsētas ielās būtu droši pārvietoties ar velosipēdu.	Šim politikas dokumentam ir un būs pozitīva ietekme, ja tajā definētais attīstības virziens tiks ievērots un plānotie pasākumi arī mērķtiecīgi īstenoti.
Koncepcija	Lokāls	Elektrotransporta uzlādes infrastruktūras tīkla attīstības koncepcija līdz 2035. gadam	Attīstības koncepcijā līdz 2035. gadam ietver elektrotransporta un mikromobilitātes rīku prognozes līdz 2035. gadam, esošo un perspektīvu uzlādes risinājumu izvietojumu Rīgas pilsētā, vadlīnijas un dizaina risinājumus.	<i>Rīgas ilgtspējīga transporta attīstības politika:</i> Saskaņā ar koncepciju, 2030. gadā elektroauto īpatsvars būs 6,1%, bet 2040. gadā 35,1%. Līdz 2030. gadam kā minimums būtu nepieciešams nodrošināt 3400, bet līdz 2035. gadam 10800 publiski pieejamus uzlādes punktus. Līdz ar elektroauto pieaugš arī elektriskā mikromobilitāte.	Definē vietas, kur varēs uzstādīt elektrouzlādes stacijas. Ja plāns tiks ieviests un novērstas arī barjeras šajā sektorā, piemēram, saistībā ar saskaņojumiem, tam varētu būt pozitīva ietekme.
Rīcības plāns	Lokāls	Apkaimju centru attīstības plāns 2024.-2028. gadam	Vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas koordinē publiskās ārtelpas attīstību apkaimju centru	<i>Rīgas attīstības politika:</i> Plānā definēti vairāki pasākumi attiecībā uz klimatu un	Izstrādājot apkaimju konceptuālos plānus, ir jāņem vērā Rīgas pilsētas klimata un

A-2.1: Būtisko politiku, stratēģiju un noteikumu saraksts⁵					
Tips	Līmenis	Nosaukums	Apraksts	Būtiskums	Nepieciešamā rīcība
			teritorijās turpmākajiem pieciem gadiem. Plāns nosaka teritoriālās prioritātes, ieguldījumu jomas un ieviešanas mehānismu, kas nodrošinās mērķtiecīgu publiskās ārtelpas projektu attīstību un ieviešanu.	enerģētiku, tai skaitā mikromobilitātes veicināšana, zaļo teritoriju attīstība, mājražotāju tirdziņu attīstība.	enerģētikas mērķi, tpašu uzmanību iedzīvotāju informēšanas, izglītošanas un iesaistes pasākumiem.

A-2.2.: Politiku apraksts un novērtējums

Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2030. gadam (NEKP2030) ir visaptverošākais politikas plānošanas dokuments, kas ietver Latvijas mērķus, aktuālās rīcībpolitikas un pasākumus SEG emisiju ierobežošanai un enerģētikas sektora pārkārtošanai, kā arī apskata galvenās rīcības pielāgošanās klimata pārmaiņām jomā. NEKP2030 izstrādāts, vadoties pēc ES klimata un enerģētikas satvara *Fitfor55* paketes virzībā uz klimatneitralitāti, un tas nosaka Latvijas nacionālo devumu ES kopējo AER īpatsvara, SEG samazinājuma un energoefektivitātes mērķu sasniegšanā.

Atjaunotā NEKP2030 versija Eiropas Komisijai iesniegta 2024. gada vasarā, balstoties uz modelēšanas rezultātiem, sociālekonomisko izvērtējumu, ministriju priekšlikumiem, kā arī diskusijām ar iesaistītajām pusēm. NEKP2030 izstrādāts saskaņā ar Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam un Latvijas nacionālo attīstības plānu 2021.-2027. gadam, kā arī citiem nozaru politikas plānošanas dokumentiem un tiesību aktiem.

Rīga ir Latvijas ekonomiskais un apdzīvotuma centrs, turklāt 2020. gadā Rīgā veidojās ap 24% no Latvijas kopējām SEG emisijām⁶. Līdz ar to pastāv cieša saikne starp NEKP2030 un RVP Rīcības plānā līdz 2030. gadam izvirzītajiem rīcību virzieniem un finansējuma avotiem. Mērķrādītāju vērtības var tikt precizētas 2024. gadā pēc Eiropas Komisijas rekomendācijām un diskusijām ar nozari un iesaistītajām pusēm. NEKP2030 izceltās prioritātes lielā mērā atbilst arī šī plāna rīcību virzieniem.

Latvijas 2030. gada SEG samazināšanas mērķis pret 1990. gadu ir -65%. Saistošs ir arī ne-ETS SEG samazināšanas mērķis pret 2005. gadu par 17%, kas īpaši attiecas uz pasākumiem transporta un mājokļu jomā. Līdz 2030. gadam Latvijā jāpanāk SEG intensitātes samazinājums transportā par 15%.

2024. gadā aktualizētajā NEKP2030 noteikts 60% atjaunīgās enerģijas īpatsvara mērķis enerģijas galapatēriņā (līdzšinējā NEKP2030 versijā – 50%). Attiecīgi plānots sasniegt arī >70% AER īpatsvaru elektroenerģijas galapatēriņā un 100% AER īpatsvaru Latvijā saražotajā elektroenerģijā. Atjaunīgās enerģijas īpatsvara mērķi 2030. gadam paredzēti arī siltumapgādē un aukstumapgādē (66,4%), centrālās siltumapgādes sistēmām (73,9%), transportam (29%), ēku sektoram (65%), rūpniecībā (73,1%). Savukārt energoefektivitātes jomā ir noteikti mērķi gan enerģijas patēriņa samazinājumam un ietaupījumam, gan atsevišķi izdalīts mērķis par publiskā sektora ēku renovēto platību (kopā renovēti 2,5 milj. m²).

NEKP2030 būtiskākie pasākumi transporta jomā ir stiprināt dzelzceļa infrastruktūras lomu, zaļināt smago un komercpārvadājumu transportu, veicināt elektrifikāciju un pāreju uz zemu emisiju mobilitāti, tostarp Rīgā ieviest zemu emisiju zonu un organizēt dienu bez auto.

Elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanas un izmantošanas jomā plānots nodrošināt sabalansētu saules un vēja parku attīstību, kā arī uzsākt izmantot enerģijas uzkrāšanas risinājumus. Centrālās siltumapgādes jomā tiek izcelta elektrifikācijas loma, atlikuma siltuma izmantošana un infrastruktūras modernizācijas plāni. Tiks veicināta biometāna ražošana, turklāt dabasgāzes tirgotājiem tiks noteikts ikgadējs vismaz 3% AER īpatsvara pienākums. Tiks veidoti ierobežojumi jaunu fosilo iekārtu uzstādīšanai. Jāizceļ arī plāns nodrošināt biogāzes / biometāna ieguvu valstspilsētas ūdenssaimniecības pakalpojumu uzņēmumos, kas īpaši attiecas uz SIA "Rīgas ūdens" iecerētajiem pasākumiem. Šis pasākums arī saistīts ar nākotnes prasību konkrētiem pakalpojumu sniedzējiem (CSS operatori, atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi, ūdenssaimniecības komersanti u.c.) ieviest AER tehnoloģijas un pašnodrošināties ar pašražoto enerģiju.

Ne mazāk svarīga būs arī energopatērētāju iesaiste, atbalstot aktīvos lietotājus, attīstot neto sistēmu un uzsākot pirmās energokopienas iniciatīvas.

Daudz rīcību iecerēts energoefektivitātes uzlabošanai, tostarp ieviest energopārvaldības sistēmas, uzlabot datu sistēmas un aprēķinu metodoloģijas, veikt pasākumus enerģijas patēriņa un pieprasījuma puses pārvaldībai. Ēku jomā tiks paplašināti monitoringa un pārvaldības pasākumi, atbalsts pašvaldību īstenotajiem energoefektivitātes pasākumiem, uzlabot publiskā sektora ēku energoefektivitāti. Daudzdzīvokļu ēkās, privātmājās un kvartālos tiks pastiprināti renovācijas un energoefektivitātes pasākumi un tiks sekmēta to pieslēgšana pie CSS.

⁶ Reģionālo klimata pārmaiņu rādītāju dati pieejami: <https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/vide/regionalie-klimata-parmainu-raditaji/21326-siltumnieciska-gazu-emisijas>

A-2.2.: Politiku apraksts un novērtējums

Atkritumu un notekūdeņu apsaimniekošanas jomā NEKP2030 paredz palielināt bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādi un uzlabot šķirošanas rādītājus. Tiks uzsākts SEG emisiju monitorings lielākajās notekūdeņu attīstīšanas iekārtās, plānota attīstīšanas iekārtu darbības uzlabošana un visaptveroša Notekūdeņu dūņu apsaimniekošanas plāna 2024.-2027. gadam īstenošana.

Enerģētikas un klimata politikas jomas regulē dažādi tiesību akti. Kokrētāk, Latvijas indikatīvais enerģijas ietaupījuma mērķis un arī pārējās direktīvu prasības ir iestrādātas **Energoefektivitātes likumā**, kas stājās spēkā 2016. gada 29. martā. Šobrīd obligātais enerģijas galapatēriņa ietaupījuma mērķis 2030. gadam atbilst enerģijas ietaupījumam 20 472 GWh (1,76 Mtoe, 73,7 PJ) 2020. gadā. Energoefektivitātes likums tiks pārskatīts, ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2023/1791 par energoefektivitāti un atjaunināto NEKP2030. Likuma 5. pantā par energoefektivitāti valsts un pašvaldības sektorā ir noteiktas šādas tiesības un pienākumi:

(1) Valsts iestādēm un pašvaldībām ir tiesības:

- 1) izstrādāt un pieņemt energoefektivitātes plānu kā atsevišķu dokumentu vai kā pašvaldības teritorijas attīstības programmas sastāvdaļu, kurā iekļauti noteikti energoefektivitātes mērķi un pasākumi;
- 2) atsevišķi vai kā sava energoefektivitātes plāna īstenošanas sastāvdaļu ieviest EPS;
- 3) izmantot energoefektivitātes pakalpojumus un slēgt energoefektivitātes pakalpojuma līgumus, lai īstenotu energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus.

(2) Republikas pilsētu pašvaldībām ievieš sertificētu EPS. [...]

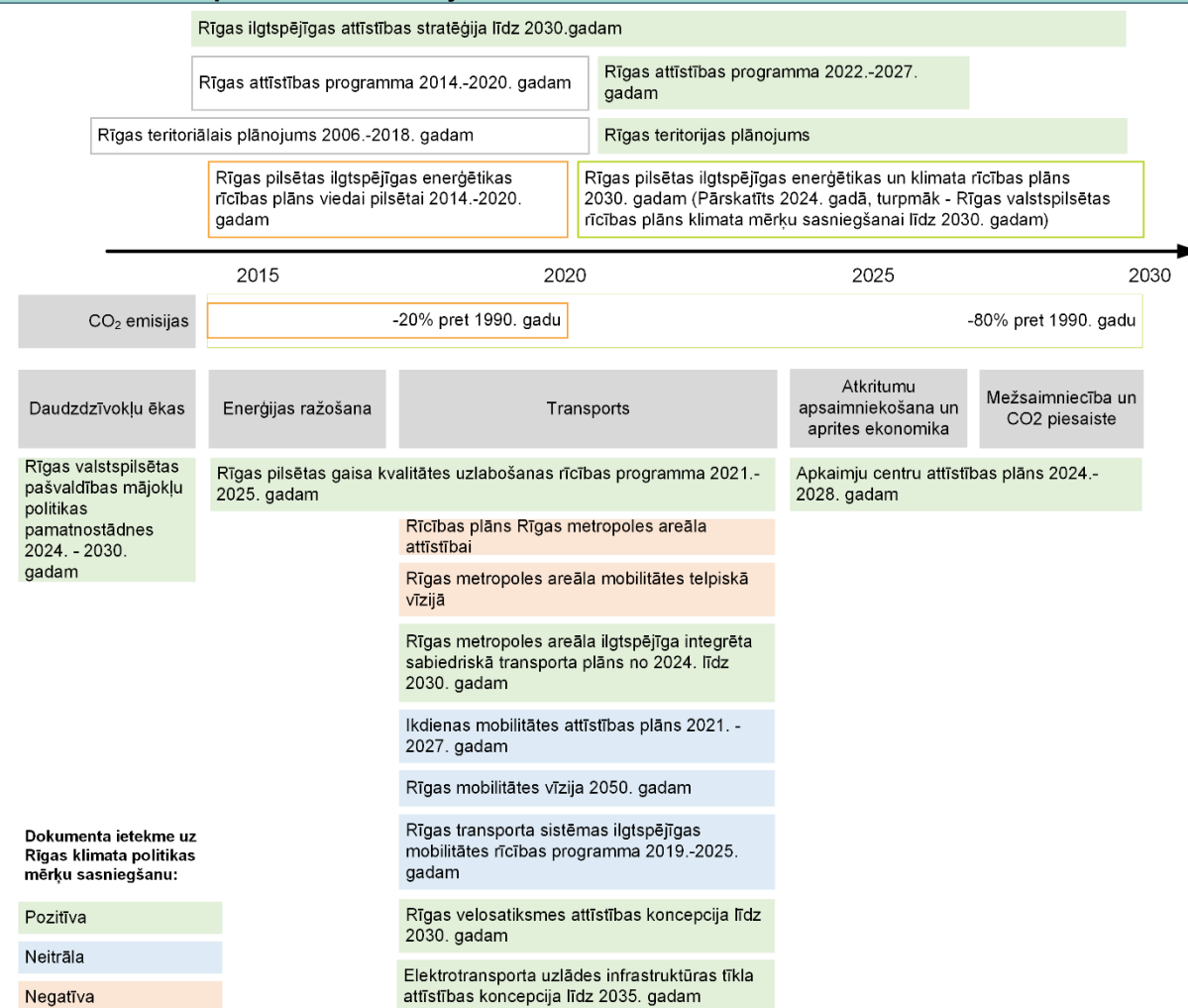
Ēku energoefektivitātes likuma normas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti. Šī likuma mērķis ir veicināt energoresursu racionālu izmantošanu, uzlabojot ēku energoefektivitāti, kā arī informējot sabiedrību par ēkas enerģijas patēriņu. Likums nosaka gan ekspluatējamu, gan projektējamu, pārbūvējamu vai atjaunojamu ēku minimālās energoefektivitātes prasības, kā arī ēku energosertifikācijas, apkures sistēmu un gaisa kondicionēšanas sistēmu pārbaudes prasības. Savukārt nosacījumi pašvaldībām attiecībā uz siltumapgādi, kā arī nosacījumi attiecībā uz enerģētisko nabadzību ir noteikti Enerģētikas likumā.

Aktuāla problēma Latvijā, it īpaši Rīgā, ir gaisa kvalitātes uzlabošana un piesārņojuma samazināšana. 2020. gada 16. aprīlī tika apstiprināts **Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plāns 2020. - 2030. gadam**. Plāns izstrādāts, lai samazinātu gaisa piesārņojuma radīto negatīvo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī samazinātu izmaksas un zaudēto darba laiku, ko veselības problēmu un ārstu apmeklējumu dēļ rada gaisa piesārņojums.

Attiecībā uz transporta nozari plāna izstrādes laikā starpministriju saskaņošanas stadijā ir **Transporta enerģijas likums**. Likumprojekta "Transporta enerģijas likums" mērķis ir veicināt cilvēku veselībai un apkārtējai videi drošu transporta enerģijas apriti un nodrošināt alternatīvo degvielu infrastruktūras attīstību un sabiedrības informētību par pieejamiem un izmantojamajiem transporta enerģijas veidiem. Plānotais tiesiskais regulējums ietekmēs arī pašvaldības. Saskaņā ar likumprojektu Rīgai:

- būs jānosaka transportlīdzekļu izmantošanas nosacījumus pašvaldības teritorijā, lai veicinātu transportlīdzekļu izmantošanas radīto emisiju samazināšanu;
- būs jānodrošina, ka pilsētas sabiedriskajā transportā izmantotās transporta enerģijas apjomā 2030. gadā vismaz 50% ir atjaunīgā enerģija;
- būs jānodrošina, ka pašvaldības publisko iepirkumu ietvaros iegādāto transportlīdzekļu apjomā, sākot ar 2030. gada 1. janvāri, vismaz 50% ir jābūt tādiem transportlīdzekļiem, kuros tiek izmantota atjaunīgā enerģija.

Rīgas valstspilsētas Ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plāns 2022. – 2030. gadam jeb IEKRP 2030. gadam ir galvenais Rīgas enerģētikas un klimata nozares politikas plānošanas dokuments. Tas ir izstrādāts saskaņā ar pārējiem RD attīstības plānošanas dokumentiem. Dokumentu sasaiste ar IEKRP 2030. gadam ar attēlota attēlā A-2.2.1..

A-2.2.: Politiku apraksts un novērtējums

Attēls A-2.2.1.: Rīcības plāna sasaiste ar RD attīstības plānošanas dokumentiem

Rīgas pilsētas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāni līdz 2020. gadam

Rīgas pilsētas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāns viedai pilsētai 2014. - 2020. gadam bija turpinājums pirmajam Rīgas pilsētas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānam 2010. - 2020. gadam, kura mērķis bija: "Pilsētas tuvināšana viedās pilsētas statusam, enerģētikā un transportā integrējot inovatīvas informācijas un komunikāciju tehnoloģijas." Rīcības plāns ietvēra CO₂ emisiju sākotnējo pārskatu par laika periodu no 1990. - 2012. gadam un scenārijus līdz 2020. gadam. Par plāna oficiālo CO₂ emisiju samazinājuma mērķi tika pieņemts samazināt CO₂ emisijas par 20% līdz 2020. gadam pret 1990. gadu. Plāna prognožu rezultāti paredzēja, ka līdz 2020. gadam potenciālais CO₂ emisiju samazinājums būs 55 - 60%.

Saskaņā ar rīcības plāna noslēguma monitoringa ziņojumu kopējais CO₂ emisiju apjoms Rīgā 2020. gadā samazinājās par apmēram 60%, salīdzinot ar 1990. gadu, vai par 27% salīdzinājumā ar 2010. gadu. Visstraujākais emisiju samazinājums (44%), salīdzinot ar 2010. gadu, tika panākts enerģijas ražošanas sektorā.

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam ir Rīgas pilsētas pašvaldības ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments. Plānā iezīmējas Rīgas vīzija, kas paredz, ka Rīga 2030. gadā:

A-2.2.: Politiku apraksts un novērtējums

“ir starptautiski atpazīstama Ziemeļeiropas metropole. Rīgas pilntiesīgu piederību Ziemeļeiropas metropoļu saimei pamato dzīves kvalitāte pilsētā, inovatīva ekonomika, vieda un resursus taupoša saimniekošana un moderna pārvalde ar aktīvu iedzīvotāju līdzdalību.”

Rīgas pilsētas pašvaldība ir izvirzījusi četrus ilgtermiņa attīstības mērķus, tai skaitā “Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide”. Stratēģijā īpašs fokuss tiek likts uz transporta sektoru. Lai gan šobrīd gājēju un velosipēdistu pārvietošanās ir pakārtota automobiļu satiksmei, ilgtermiņā, prioritāri pilsētas kodolā un apkaimju centros, transporta infrastruktūra jāveido pēc vispārpieņemtas hierarhijas:

gājējs → velobraucējs → sabiedriskais transports → privātais autotransports.

Mērķis ir attīstīt Rīgu kā ilgtspējīgu metropoli – ierobežojot privātā transportlīdzekļa iebraukšanu centrā, veicinot iedzīvotāju vēlmi izmantot sabiedrisko transportu un velotransportu. Svarīga loma Rīgā ir arī daudzdzīvokļu ēkām. Dzīvojamā fonda atjaunošana ir viens no galvenajiem faktoriem šī sektora attīstībai.

Rīgas attīstības programma 2022. - 2027. gadam

Rīgas attīstības programma 2022. - 2027. gadam ir noteiktas 9 prioritātes jeb attīstības virzieni, no kuriem trīs virzieni ir cieši saistīti ar enerģētiku un klimatu:

- Laba vides kvalitāte un noturīga pilsētas ekosistēma klimata pārmaiņu mazināšanai ar mērķi: “Radīt tādu vides kvalitāti, kas labvēlīgi ietekmē iedzīvotāju veselību, labsajūtu, un vēlmi būt fiziski, sociāli un ekonomiski aktīviem. Veidot un uzturēt patīkamu, daudzveidīgu un klimata pārmaiņām pielāgotu vidi, kurā dabā balstīti risinājumi sekmē vides kvalitāti, pielāgošanos klimata pārmaiņām un klimata pārmaiņu mazināšanu.”

Šī attīstības virziena ietvaros ir plānots ieviest visaptverošus energopārvaldības, energoefektivitātes un emisiju samazināšanas pasākumus, nodrošināt AER īpatsvara palielināšanu kopējā enerģijas bilancē, atbalstīt enerģētikas, klimata un vides inovācijas, kā arī uzlabot pilsētas iedzīvotāju energopratību un veicināt sabiedrības dzīvesveida maiņu.

- Daudzveidīgu un kvalitatīvu mājokļu pieejamība ar mērķi: “Īstenojot mājokļu programmu, līdz 2027. gadam kompleksi un kvalitatīvi renovēt ne mazāk kā 1400 daudzdzīvokļu ēkas.”

Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, attīstības programma paredz izveidot kompetences centru pašvaldībā mājokļu jomā, izstrādāt un ieviest pārdomātu mājokļu politiku, izveidot rīcības programmu, noteikt skaidrus mērķus, kā arī atbildīgās institūcijas. Izstrādājot un īstenojot mājokļu politiku, tiks ņemti vērā pieejama un videi draudzīga mājokļa kritēriji, tai skaitā energoefektivitāte, būvniecībā izmantoti ilgtspējīgi materiāli, aprites ekonomikas principi, gaisa kvalitāte. Atjaunojot novecojušo dzīvojamo fondu, plānots nodrošināt pielāgošanos klimata pārmaiņām, uzlabot vides veselības rādītājus un ieviest plašus vides pieejamības risinājumus, kā arī būtiski uzlabot dzīvojamās vides kvalitāti.

- Ērta un videi draudzīga pārvietošanās pilsētā ar mērķi: “Veicināt klimatam un iedzīvotājiem draudzīgu mobilitāti, padarot pieejamus daudzveidīgus pārvietošanās veidus un radot tam nepieciešamo infrastruktūru.”

Attīstības programma paredz radīt priekšnoteikumus, lai tā sabiedrības daļa, kurai ikdienā nav nepieciešams pārvietoties ar privāto automašīnu, var izmantot ērtus, drošus un videi draudzīgus transportlīdzekļus, vienlaikus uzlabojot gaisa kvalitāti pilsētā, samazinot negatīvo ietekmi uz klimatu un slodzi uz ielu infrastruktūru. Tāpat papildus infrastruktūras uzlabojumiem nepieciešams īstenot mobilitātes pārvaldības pasākumus, veicinot pārvietošanās paradumu maiņu.

RVP pagaidām iztrūkst pilsētas mēroga politikas plānošanas dokumentu ilgtspējīgas mobilitātes un pielāgošanās klimata pārmaiņām jomās.

RVP pieder kapitāla daļas **12 kapitālsabiedrībās**, tai skaitā “Rīgas satiksme”, RNP, SIA “Rīgas ūdens”, SIA “Rīgas meži” un “Rīgas nami” pieder 100% kapitāla daļu, savukārt SIA “Getliņi EKO” - 97,7% kapitāla daļu, bet AS “Rīgas silts” - 49% akciju. Kapitālsabiedrībām ir apstiprināta vai ir izstrādes procesā vidēja termiņa darbības stratēģija (vismaz 3 gadiem), kā arī vairākām kapitālsabiedrībām izstrādes/apstiprināšanas procesā ir ilgtspējīgas attīstības stratēģija (vismaz 10 gadiem), kurā tiks ņemts vērā pilsētas klimatneitralitātes mērķis.

A-2.3: Emisiju atšķirība

	Emisiju bāzes līnija (1990)		Pārējās emisijas / kompensēšana ¹		Emisiju bāzes līnijas samazinājuma mērķis ²		Emisiju samazinājums esošajās stratēģijās ³		Emisiju atšķirība (apskatīta Rīcības plānā) ⁴	
	tCO ₂	%	tCO ₂	%	tCO ₂	%	tCO ₂	%	tCO ₂	%
Stacionārie enerģijas avoti	3 679 800	81			3 215 586	87	-	-	3 215 586	87
Transports	615 100	13			370 006	60	-	-	370 006	60
Atkritumi	274 304	6			84 596	31	-	-	84 596	31
Rūpnieciskie procesi un produktu izmantošana					-	-	-	-	-	-
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zemes izmantošana			-300 000				-	-	-	-
Kopā	4 569 204	100	-300 000	7	3 607 188	=	-	-	3 607 188	-80

¹ Pārējās emisijas (*residual emissions*) ietver tās emisijas, kas nav samazināmas ar klimata rīcībām un kas tiek kompensētas. Pārējās emisijas var veidot ne vairāk kā 20% saskaņā ar Misijas informatīvajām vadlīnijām.

² Bāzes līnijas samazinājuma mērķis = Emisiju bāzes līnija – pārējās emisijas.

³ Emisiju plānotais samazinājums esošajā rīcību plānošanā un stratēģijās jāaprēķina par katru sektoru.

⁴ Emisiju atšķirība = Emisiju bāzes līnijas samazinājuma mērķis – emisiju samazinājums ar esošajām stratēģijām.

Rīcības plāna mērķis ir 2030. gadā panākt SEG emisiju samazinājumu par 80% attiecībā pret 1990. gadu. Būtiskākais SEG emisiju samazinājums (87%) plānots enerģētikas nozarē, aizvietojot fosilos energoresursus enerģijas ražošanā. Par 60% plānots samazināt arī transporta SEG emisiju apjomu, īpaši veicinot transporta elektrifikāciju, sabiedriskā transporta izmantošanu un zemu emisiju mobilitāti Rīgas metropoles areālā. Par 31% plānota arī atkritumu sektora emisiju samazināšana, ierobežojot poligonos apglabāto atkritumu daudzumu. Papildus SEG emisiju samazinājumam SIA "Rīgas meži" meža teritorijas nodrošinās pastāvīgu CO₂ emisiju piesaisti ap 300 kt CO₂/gadā.

3.3 Modulis A-3 2030. gada klimatneitralitātes sistēmiskās barjeras un iespējas

A-3.1: Sistēmu un iesaistīto pušu kartējums

Zemāk ir aprakstītas un grafiski parādītas katra sektora iesaistītās puses atkarībā no to intereses un ietekmes. Tālāk A-3.1. tabulā ir uzskaitītas katra sektora iesaistītās puses, novērtējot to:

- sadarbību – raksturo sadarbību starp pašvaldību un iesaistīto pusi, proti, esošo sadarbības modeli un tā efektivitāti;
- ietekmi – raksturo iesaistītās puses ietekmi uz sektora radīto emisiju samazināšanu;
- interesi – raksturo iesaistītās puses interesi attiecībā uz sektora radīto emisiju samazināšanu.

Pašvaldības infrastruktūra:

Lai sasniegtu Rīgas klimatneitralitātes mērķus, dažāda līmeņa iesaiste ir nepieciešama no visām pašvaldības iestādēm, departamentiem, komitejām un kapitālsabiedrībām. Izvērtējot ietekmi, būtiska iesaiste nepieciešama no ĪD puses, kura darbība ietver ēku pārvaldības jautājumus, tostarp, ēku atjaunošanas plānošanu un īstenošanu, uzdevumu deleģēšanu ēku apsaimniekotājiem. Tāpat būtiski ir nodrošināt atgriezenisko saiti ar pašvaldības komitejām, politisko lēmumu pieņemšanai. Savukārt izpildītāja biroja iesaiste ir būtiska, lai deleģētu Rīgas klimata līgumā iekļauto pasākumus ieviešanu iestāžu un kapitālsabiedrību līmenī un uzraudzītu ieviešanas procesu. Kapitālsabiedrību galvenā atbildība ir ieviest tām deleģētos uzdevumus. REA galvenie uzdevumi ir nodrošināt nepieciešamo datu analīzi un informāciju lēmumu pieņemšanai par pasākumu ieviešanu un finanšu piesaisti, EPS uzturēšanu un paplašināšanu, kā arī veicināt izpratni un iesaisti klimata mērķu sasniegšanā visās pašvaldības struktūrvienībās.

Enerģijas ražošana:

Tiecoties sasniegt klimatneitralitāti Rīgas valstspilsētā, iesaistītajām pusēm enerģijas ražošanas sektorā ir un būs ļoti nozīmīga loma identificēto pasākumu īstenošanā. Ņemot vērā, ka Rīgas aglomerācija ir lielākais enerģijas patērētājs valstī, Rīgas klimata mērķu sasniegšanai ir būtiska nozīmē arī valsts klimata mērķu sasniegšanā. Tāpēc arī KEM virzītajiem politiskajiem un normatīvajiem lēmumiem, ko tālāk pieņem LR Saeima un/vai Ministru kabinets, saistībā ar atjaunīgās enerģijas ražošanas veicināšanu, ir būtiska loma Rīgas enerģētikas sektora attīstībā. Enerģētikas sektora dekarbonizācijā būtisku lomu spēlē arī enerģijas ražošanas uzņēmumu investīcijas inovatīvu risinājumu ieviešanā. Tāpat iedzīvotāju iniciatīvas un energokopienas attīstība var veicināt pieprasījumu pēc atjaunīgās enerģijas ražošanas. Šo dažādo ieinteresēto pušu efektīva iesaiste un sadarbība ir būtiska, lai Rīgā izveidotu noturīgu un klimatneitrālu enerģijas ražošanas sektoru.

Daudzdzīvokļu ēkas:

Daudzdzīvokļu ēku apsaimniekošanā un attīstībā Rīgā ir iesaistīta virkne institūciju. REA sadarbībā ar citām pašvaldības struktūrvienībām jau ir izveidojusi energoefektivitātes centru un sniedz konsultācijas iedzīvotājiem par ēku atjaunošanas procesu, kā arī piedalās dažādu kampaņu organizēšanā un starptautiskos projektos. MVD īsteno vienotu pilsētas politiku mājokļu jomā, palīdz dzīvokļa jautājumu risināšanā, kā arī īsteno pašvaldības pārvaldīšanā esošo dzīvojamo māju pārvaldīšanas uzraudzību un realizē pašvaldības neprivatizēto dzīvojamo telpu valdījumu. ĪD nodrošina pašvaldībai piederošā un piekrītošā īpašuma un tās rīcībā esošo zemesgabalu racionālu un lietderīgu izmantošanu, kā arī organizē līdzfinansējuma nodrošināšanu ēku atjaunošanai Rīgā (atjauno.riga.lv). Finanšu institūcija ALTUM piedāvā vairākus atbalsta instrumentus iedzīvotājiem ēku atjaunošanai. Taču būtiski būtu jāstiprina citu iesaistīto pušu iesaiste, kompetence un kapacitāte, piemēram RNP un citu namu apsaimniekotāju uzņēmumu spēja atbalstīt un konsultēt iedzīvotājus par ēku atjaunošanas iespējām, ņemot vērā ka ēku atjaunošanas apjomi nākotnē pieaugs. Papildus arī nepieciešams veicināt saskaņotas un savstarpēji koordinētas rīcības un sadarbību visu iesaistīto pušu starpā. Īstenojot visus rīcības virzienus daudzdzīvokļu ēku sektorā par pasākumu atbildīgajām iestādēm nepieciešams iesaistīt citas iesaistītās personas gan pasākuma plānošanas, gan ieviešanas posmā (MVD, ĪD, REA, PAD u.c.).

Transports un mobilitāte:

Transporta un mobilitātes sektorā Rīgā ir ļoti daudz iesaistīto, sākot no nacionālās un vietējās politikas veidotājiem līdz pilsētas iedzīvotājam un viesim. Visas nozīmīgākās iesaistītās puses atbilstoši to interesei un ietekmei nodrošināt ilgtspējīgu un videi draudzīgu pārvietošanos (atbilstoši Rīgas mobilitātes vīzijai: <https://www.rdpad.lv/rigas-mobilitates-vizija/>) ir apkopotas tabulā A-3.1

Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika:

Iesaistītās puses atkritumu sektorā ir iedalītas 4 grupās:

- Politikas veidotāji – Izpildītāja birojs, MVD, REA.
- Atkritumu ražotāji – iedzīvotāji, iestādes, uzņēmumi.

- Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi – uzņēmumi, kas ir tiesīgi savākt, šķirot un pārvadāt sadzīves atkritumus pilsētā⁷; SIA “Getliņi EKO”, kas ir atbildīgs par atkritumu pieņemšanu un ekoloģisku apsaimniekošanu; SIA “Rīgas ūdens”, kas ir atbildīgs par notekūdeņu apsaimniekošanu.
- Citas iesaistītās puses, kas piedalās pasākumu ieviešanā – apsaimniekotāji, NVO, RAIC un uzņēmumi, kuru darbības rezultātā tiek samazināts radīto atkritumu apjoms.

Mežsaimniecība un CO₂ emisiju piesaiste:

Atbildība par Rīgas valstspilsētas zaļajām teritorijām ir sadalīta starp četriem RD departamentiem:

- PAD – atbild par teritorijas attīstību un plānošanu un ģeotelpisko datu apkopošanu un uzraudzību;
- MVD – atbild par vides aizsardzības un dabas resursu racionālas izmantošanas uzraudzību, kā arī vides aizsardzības plānu, programmu un projektu izstrādi;
- ĪD – atbild par Rīgas valstspilsētas īpašumā esošo zaļo teritoriju, tai skaitā mazdārziņu, pārvaldību;
- ĀMD – uztur lietus ūdens novadīšanas sistēmas.

Praktiski zaļās teritorijas apsaimnieko:

- SIA “Rīgas meži” - apsaimnieko 5625,2 ha meža zemju Rīgas valstspilsētas teritorijā un 57 166,9 ha meža zemju ārpus Rīgas teritorijas, kā arī 399 ha Rīgas dārzu un parku;
- Teritorijas labiekārtošanas pārvalde - veic pašvaldības teritoriju kopšanu, iekšpagalmu remontu, rotaļu laukumu un atpūtas zonu uzturēšanu.

A-3.1: Sistēmu un iesaistīto pušu kartējums

Sistēmas apraksts	Iesaistītās puses	Sadarbība	Ietekme	Interese
Pašvaldības infrastruktūra				
Pašvaldības sektors (strukturvienības, aģentūras, iestādes, uzņēmumi)	REA	Augsta	Vidēja	Augsta
	FD	Augsta	Vidēja	Vidēja
	Izpilddirektora birojs	Augsta	Augsta	Augsta
	ĪD	Vidēja	Augsta	Vidēja
	PAD	Zems	Zema	Vidēja
	RD komitejas	Augsta	Augsta	Vidēja
	ĪKSD	Vidēja	Vidēja	Augsta
	Rīgas gaisma, ĀMD	Augsta	Vidēja	Vidēja
	Rīgas nami	Vidēja	Vidēja	Vidēja
	AS “Rīgas siltums”	Zems	Vidēja	Zema
	Rīgas satiksme	Vidēja	Zema	Vidēja
	SIA “Rīgas ūdens”	Vidēja	Vidēja	Vidēja
	Pārējās kapitālsabiedrības	Vidēja	Zema	Vidēja
	Iestādes	Vidēja	Zema	Zema
Enerģijas ražošana				
Pašvaldības sektors	MVK	Vidēja	Augsta	Vidēja

⁷ Tiesības veikt atkritumu pārvadājumus un darbības ar atkritumiem ir visiem komersantiem, kas saņēmuši atbilstošu atļauju. Uzņēmumi SIA “Clean R”, SIA “Eco Baltia vide” un PS “Lautus Vide” tika izvēlēti Atkritumu apsaimniekošanas likuma 18. panta kārtībā, lai veiktu sadzīves atkritumu un majsaimniecībās radīto būvniecības atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķirošanu un uzglabāšanu attiecīgajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonā.

A-3.1: Sistēmu un iesaistīto pušu kartējums				
Sistēmas apraksts	Iesaistītās puses	Sadarbība	Ietekme	Interese
(struktūrvienības, aģentūras, iestādes, uzņēmumi)	Izpilddirektora birojs	Augsta	Augsta	Augsta
	REA	Augsta	Zema	Augsta
	PAD	Vidēja	Augsta	Vidēja
	AS "Rīgas siltums"	Vidēja	Augsta	Augsta
Valsts sektors (ministrijas, uzņēmumi)	KEM	Vidēja	Augsta	Vidēja
	EM	Vidēja	Augsta	Vidēja
	AS "Latvenergo" (TEC 1 un TEC 2)	Vidēja	Augsta	Vidēja
Privātais sektors (uzņēmumi, organizācijas, mājsaimniecības)	Citi neatkarīgi siltumenerģijas ražotāji, no kuriem tiek iepirkta siltumenerģija	Zema	Vidēja	Vidēja
	Mājsaimniecības un citi dabasgāzes patērētāji	Zema	Vidēja	Zema
	Kopienas (interesu un teritoriālās)	Zema	Zema	Vidēja
	Elektroenerģijas ražotāji	Vidēja	Vidēja	Vidēja
	Uzņēmumi	Zema	Vidēja	Vidēja
Daudzdzīvokļu ēkas				
Pašvaldības sektors (struktūrvienības, aģentūras, iestādes, uzņēmumi)	REA	Augsta	Vidēja	Augsta
	FD	Vidēja	Vidēja	Zema
	Izpilddirektora birojs	Vidēja	Augsta	Augsta
	PAD	Augsta	Zema	Vidēja
	RNP	Vidēja	Augsta	Vidēja
	MVD	Vidēja	Augsta	Vidēja
	ĪD	Vidēja	Augsta	Vidēja
	SIA "Rīgas nami"	Vidēja	Zema	Vidēja
	AS "Rīgas siltums"	Zema	Vidēja	Zema
Valsts sektors (ministrijas, kapitālsabiedrības)	EM	Augsta	Augsta	Vidēja
	ALTUM	Vidēja	Augsta	Augsta
Privātais sektors (uzņēmumi, organizācijas, mājsaimniecības)	Citu namu apsaimniekošanas uzņēmumi	Vidēja	Vidēja	Vidēja
	Iedzīvotāji, iedzīvotāju biedrības un kopības	Zema	Vidēja	Zema
Transports				
Valsts sektors (ministrijas, iestādes, uzņēmumi)	SM	Vidēja	Augsta	Vidēja
	Autotransporta direkcija	Vidēja	Augsta	Vidēja
	Pasažieru vilciens	Vidēja	Augsta	Vidēja
	Latvijas dzelzceļš	Vidēja	Augsta	Vidēja
	CSDD	Augsta	Zema	Vidēja
Pašvaldības sektors (struktūrvienības, uzņēmumi)	Satiksmes un transporta lietu komiteja	Vidēja	Augsta	Vidēja
	Izpilddirektora birojs	Vidēja	Augsta	Augsta
	PAD	Augsta	Augsta	Augsta
	ĀMD	Vidēja	Augsta	Vidēja
	Rīgas brīvosta	Vidēja	Augsta	Zema
	REA	Zema	Zema	Augsta
Privātais sektors (uzņēmumi,	Transportlīdzekļu īpašnieki	Zema	Augsta	Zema
	Degvielu tirgotāji	Vidēja	Vidēja	Vidēja

A-3.1: Sistēmu un iesaistīto pušu kartējums				
Sistēmas apraksts	Iesaistītās puses	Sadarbība	Ietekme	Interese
organizācijas, iedzīvotāji)	Elektrouzlādes pakalpojumu sniedzēji	Augsta	Vidēja	Augsta
	Transporta pakalpojumu sniedzēji	Vidēja	Vidēja	Vidēja
	Kravu pārvadātāji	Zema	Vidēja	Zema
	Nekustamā īpašuma attīstītāji	Zema	Zema	Zema
	Sabiedriskā transporta lietotāji	Vidēja	Zema	Augsta
	Gājēji	Zema	Zema	Augsta
	Velobraucēji	Vidēja	Zema	Augsta
	NVO	Vidēja	Vidēja	Augsta

A-3.1: Sistēmu un iesaistīto pušu kartējums				
Sistēmas apraksts	Iesaistītās puses	Sadarbība	Ietekme	Interese
Atkritumu apsaimniekošana un aprītes ekonomika				
Pašvaldības sektors (struktūrvienības, aģentūras, iestādes, uzņēmumi)	Izpilddirektora birojs	Augsta	Augsta	Augsta
	REA	Augsta	Zema	Augsta
	MVD	Augsta	Augsta	Augsta
	Izglītības iestādes	Vidēja	Augsta	Zema
	SIA "Getliņi EKO"	Vidēja	Vidēja	Vidēja
	SIA "Rīgas ūdens"	Zema	Vidēja	Zema
	RAIC	Vidēja	Augsta	Vidēja
Privātais sektors (uzņēmumi, organizācijas, iedzīvotāji)	Uzņēmumi, kuru darbības rezultātā tiek samazināts radīto atkritumu apjoms	Zema	Zema	Augsta
	Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi	Vidēja	Augsta	Vidēja
	Atkritumus radoši uzņēmumi	Zema	Augsta	Zema
	NVO	Vidēja	Vidēja	Augsta
	Namu apsaimniekošanas uzņēmumi	Vidēja	Vidēja	Zema
	Iedzīvotāji	Zema	Augsta	Zema
Mežsaimniecība un CO₂ piesaiste				
Pašvaldības sektors (struktūrvienības, aģentūras, iestādes, uzņēmumi)	Izpilddirektora birojs	Vidēja	Augsta	Augsta
	REA	Vidēja	Vidēja	Augsta
	PAD	Vidēja	Augsta	Vidēja
	MVD	Vidēja	Augsta	Vidēja
	ĪD	Vidēja	Augsta	Zema
	ĀMD	Zema	Vidēja	Zema
	Teritorijas labiekārtošanas pārvalde	Vidēja	Augsta	Vidēja
	RAIC	Vidēja	Vidēja	Augsta

	SIA «Rīgas meži»	Augsta	Augsta	Augsta
Privātais sektors (uzņēmumi, organizācijas, iedzīvotāji)	NVO	Vidēja	Augsta	Augsta
	Uzņēmumi ar āra terasēm	Zema	Vidēja	Zema
	Iedzīvotāji	Zema	Vidēja	Vidēja
	Namu apsaimniekotāji	Zema	Vidēja	Zema

A-3.2: Sistēmisko barjeru apraksts

Pašvaldības infrastruktūra:

Kā viena no galvenajām problēmām novērojama nepietiekama izpratne par klimatneitralitāti un ilgtspējīgu pārvaldību politikā un RVP vadības līmenī, kas savukārt kavē citu šķēršļu novēršanu. RVP trūkst kapacitātes gan finanšu piesaistei, gan projektu īstenošanai, kā arī sasaiste starp RVP budžetu un investīciju plānu nav pietiekama. Esošā pārvaldības sistēma nav pietiekami caurspīdīga un neļauj pilnībā izsekot enerģijas patēriņam un tā izmaksām visā RVP infrastruktūrā, kas kavē datu pieejamību un pamatotu lēmumu pieņemšanu par RVP infrastruktūras apsaimniekošanu. Turklāt iztrūkst koordinācijas starp visām iesaistītajām pusēm, piemēram, ĪD un LD. Izaicinājumus rada arī nacionāla līmeņa politiskie lēmumi, kas kavē nepieciešamo normatīvo aktu izstrādi.

Sistemātiskās barjeras pašvaldības infrastruktūras sektorā:

- Sociālās:
 - Nav izpratnes visos līmeņos par prātību apsaimniekot RVP saimniecību.
 - Klimata skepticisms gan politiķu vidū, gan ierēdņu un departamentu vadības līmenī.
- Organizatoriskās:
 - Nepietiekama kapacitāte.
 - Vāja savstarpējā koordinācija starp atbildīgajiem departamentiem.
 - Sadrumstalota pārvaldība lietus notekūdens apsaimniekošanas jomā.
- Finanšu:
 - Iztrūkst ilgtermiņa politiskais atbalsts un finansējums pasākumiem.
 - Nav 3 gadu budžeta plāna, un RVP budžeta sasaiste ar RVP investīciju plānu ir zema.
 - Zema finanšu piesaistes kapacitāte.
- Tehniskās:
 - Datu trūkums par visu RVP saimniecību, tostarp par ēku tehnisko stāvokli.
- Juridiskās:
 - Neatbilstība Ēku energoefektivitātes likuma prasībām par energosertifikātiem.
 - Inovatīvā iepirkuma principi nav iedzīvināti.

Rīcību virzienu ieviešanas procesā ir jāstrādā pie šo barjeru mazināšanas. Tehniskās un juridiskās barjeras saistībā ar datu trūkumu un ēku energosertifikātu izstrādi tiks risinātas rīcības virzienā P1, paredzot aktivitātes EPS ietvaros, ņemot vērā, ka EPS rokasgrāmatā paredzētās aktivitātes ir saistošas visām pašvaldības iestādēm. Sociālo barjeru mazināšanai tiks organizēti informatīvi pasākumi. Organizatoriskās barjeras jāmazina, veicinot plašāku sadarbību departamentu starpā un citu iesaistīto pušu līdzdalību rīcības virzienu īstenošanas procesā.

Enerģijas ražošana:

Enerģijas ražošanas sektorā lielākais izaicinājums ir nodrošināt savstarpēji saskaņotu lēmumu pieņemšanu visu iesaistīto pušu starpā, kā arī nodrošināt izpratni par nepieciešamību sasniegt klimata mērķus. Enerģijas ražošanas sektora klimatneitralitātes mērķu sasniegšana būs lielā mērā saistīta ar valsts enerģētikas politiku, tāpēc RVP ir nepieciešams aktīvi iesaistīties šīs politikas veidošanā.

Sistemātiskās barjeras enerģijas ražošanas sektorā:

- Sociālās:
 - Augsts enerģētiskās nabadzības līmenis (zema mājokļu energoefektivitāte rada grūtības samaksāt par siltumu un vienlaikus ierobežo spēju iekrāt).
- Organizatoriskās:

- Stingras politiskās nostājas un virzības ilgtspējīgas energoapgādes jomā iztrūkums, ieskaitot ciešākas sadarbības trūkums starp visām iesaistītajām pusēm.
- Vāja sadarbība ar privāto sektoru.
- Iedzīvotāju spēja sadarboties un veidot energokopienas ir zema.
- Finanšu:
 - Jāattīsta spēja piesaistīt investīcijas sektora dekarbonizācijai.
 - Samazināts pieprasījums pēc siltumapgādes pakalpojumiem nākotnē.
- Tehniskās:
 - Ierobežots centralizēto siltumapgādes tīklu pārklājums.
 - Daļu centralizētās siltumapgādes pakalpojumu nodrošina TEC 2 un TEC 1, kas izmanto fosilo kurināmo.
- Juridiskās:
 - Saistības nodrošināt energosistēmas stabilitāti ar TEC darbību.
 - Energokopienas regulējuma iztrūkums.
 - Trūkst normatīvā regulējuma, kas ļautu iedzīvotājiem iegādāties elektroenerģijas apliecinājuma sertifikātus.
 - Trūkst normatīvā regulējuma siltumenerģijas apliecinājuma sertifikātiem.

Daudzdzīvokļu ēkas:

Viens no šķēršļiem ēku atjaunošanā ir iedzīvotāju zemā maksātspēja. Tā ierobežo iedzīvotāju iespējas atļauties ēku renovāciju, kā arī ilgtermiņā noved pie būtiska daudzdzīvokļu ēku tehniskā stāvokļa pasliktināšanās to nepietiekamas apsaimniekošanas rezultātā. Vienlaicīgi iedzīvotājiem trūkst zināšanu un pieredzes savu ēku apsaimniekošanā un kopīgu lēmumu pieņemšanā. Namu apsaimniekotājiem trūkst kompetence un kapacitāte, lai atbalstītu iedzīvotājus ēkas renovācijas procesā. Pēdējo gadus ar COVID-19 pandēmijas un karadarbības Ukrainā dēļ, kā arī citu globālu notikumu rezultātā ir pieaugušas būvmateriālu un citu saistīto preču un pakalpojumu cenas, tostarp Euribor procentu likmes aizņēmumiem, kas sadārdzina ēku atjaunošanas projektus un raisa papildu piesardzību iedzīvotāju vidū, lemjot par ilgtermiņa finansiālām saistībām. Tā rezultātā ēku atjaunošanas atmaksāšanās laiks ir ļoti garš. Trūkst arī iedzīvotāju, kas vēlētos uzņemties līderību savās ēkās procesu virzīšanai. Tāpat novērojama zema aktivitāte iedzīvotāju vidū biedrību veidošanā, kas ir būtisks šķērslis ēkas atjaunošanas procesā, ja vien netiek piesaistīts energopakalpojuma sniedzējs (ESKO).

Ēku atjaunošanas jomā viena no būtiskām barjerām ir birokrātiskais slogs, kas kavē ēku atjaunošanas procesu. Kā viena no barjerām atzīmējama nepieciešamība aizņemt visu atbalsta summu, pirms tiek saņemts atbalsts ēkas atjaunošanai, kā arī nepieciešamība atkārtoti vērtēt kredīta piešķiršanu ALTUM, ja komercbanka ir noraidījusi aizdevuma piešķiršanu, būtiski paildzina procesu. Arī nosacījumu izmaiņas līdzfinansējuma saņemšanai rada papildu neskaidrības projektu iesniedzējiem. Būtiski šķēršļi konstatēti arī tehniskās dokumentācijas izstrādes un iepirkuma stadijās, kad projekta izstrādātāji saskarās ar apgrūtinājumu, kad ir jāveic korekcijas un izmaiņas projektos, kas jau ir saskaņoti un apstiprināti būvvaldē, tā būtiski paildzinot projekta izstrādes laiku.

Lai risinātu barjeras, kas saistītas ar iedzīvotāju iesaistes trūkumu, rīcības virziena Dz3 ietvaros tiks strādāts pie dažādiem pasākumiem iedzīvotāju informētības uzlabošanai, māju vecāko prasmju un spēju celšanai, kā arī sadarbības veicināšanas pašvaldības iestāžu starpā, lai nodrošinātu saskaņotu un mērķtiecīgu komunikāciju ar iedzīvotājiem. Barjeras, kas saistītas ar datu pieejamību un nodrošināšanu iedzīvotājiem, tiks risinātas Rīcības virziena Dz1 ietvaros. Rīcības virziena Dz2 ietvaros tiks galvenokārt adresētas ar birokrātiskajiem šķēršļiem saistītās problēmas, cenšoties saīsināt atjaunošanas uzsākšanas procesa ilgumu un finansiālo slogu. Finanšu barjeras tiks risinātas gan rīcības virziena Dz4, gan Dz5 ietvaros, veidojot Rīgas energoefektivitātes fondu (REEF) un izstrādājot tipveida risinājumu paraugus un piemērus, lai atvieglotu lēmumu pieņemšanu un ļautu īstenot lielākus kvartālu mēroga projektus.

Sistemātiskās barjeras daudzdzīvokļu ēkas sektorā:

- Sociālās:
 - Zema izpratne dzīvokļu īpašnieku vidū par pienākumu uzturēt īpašumu.
 - Izpratnes trūkums par ēku ilgtspējīgu apsaimniekošanu.
 - Zema iedzīvotāju aktivitāte un vēlme sadarboties.
- Organizatoriskās:

- Nepietiekama iedzīvotāju informētība par iespējām saņemt bezmaksas tehnisko palīdzību un atbalstu.
- Birokrātiskais slogs ēku atjaunošanas projektu saskaņošanai un īstenošanai.
- Kompetentu projektu vadītāju trūkums.
- Datu trūkums par siltumenerģijas patēriņu.
- Nav skaidri noteiktas atbildības par ēku atjaunošanas procesa virzīšanu pašvaldībā.
- Trūkst informācija par aktīvajām dzīvokļu īpašnieku biedrībām.
- Finanšu:
 - Augstas būvniecības izmaksas.
 - Zema iedzīvotāju maksātspēja, nepietiekami māju uzkrājumi.
 - Ilgs renovācijas atmaksāšanās laiks.
- Tehniskās:
 - Standartizētu tehnisko risinājumu (piemēram, siltināto paneļu) trūkums, kas ļautu palielināt ēku atjaunošanas tempus.
 - Viļņveidīgs pieprasījums ēku atjaunošanai, kā rezultātā veidojas nevienmērīgs pieprasījums pēc būvniecības pakalpojumiem, kam būvniecības nozare tik strauji nespēj pielāgoties.
- Juridiskās:
 - Kopīpašumu dalīšana, īpašumtiesību iegūšana vēsturiskajās ēkās.
 - Ēku pārņemšana valdījumā (biedrību neesamība).

Transports un mobilitāte:

Transporta un mobilitātes sektorā Rīgā ir identificēti virkne izaicinājumu, kas saistīti gan ar demogrāfiskajām izmaiņām, gan pilsētas izklieģētību un plašumu, gan sastrēgumiem, gan veloinfrastruktūras pārrāvumiem, gan mazāk konkurētspējīgo sabiedrisko transportu un citiem. Šo barjeru novēršanai un klimatneitralitātes mērķu sasniegšanai ir izvirzīti deviņi rīcības virzieni.

Sistemātiskās barjeras transporta un mobilitātes sektorā:

- Sociālās:
 - Nepieciešama uzvedības un paradumu maiņa.
 - Nepietiekama izglītošana par veselīgu dzīvesveidu.
 - Gaisa piesārņojuma radītās sekas Rīgas centrā.
- Organizatoriskās:
 - Stingras politiskās nostājas un politiskās pēctecības trūkums.
 - Iedzīvotāju vajadzībām nepiemēroti sabiedriskā transporta maršruti.
 - Vienotās biļetes iztrūkums Rīgas sabiedriskā transporta un dzelzceļa pakalpojumu izmantošanai.
 - Nevienmērīga pakalpojumu pieejamība dzīvesvietas tuvumā.
 - Mobilitātes datu iztrūkums.
- Finanšu:
 - Finansējuma trūkums gājēju un velo infrastruktūras nodrošināšanai.
 - Apjomīgas investīcijas sabiedriskā transporta pakalpojuma nodrošināšanai.
- Tehniskās:
 - Nav vienotas velo infrastruktūras bez pārrāvumiem.
 - Velo novietņu nepietiekamība centrā un mikrorajonos.
 - Iztrūkst ērtas pieturvietas, atbilstošas vides pieejamības standartiem.
 - Nav efektīvu mobilitātes punktu.
 - Zems elektroauto uzlādes staciju skaits, īpaši dzīvojamajos rajonos.
 - Liels novecojušu transportlīdzekļu īpatsvars pilsētā.

Sistemātiskās barjeras atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomikas sektorā:

Atkritumu apsaimniekošanas sektorā galvenais izaicinājums ir panākt poligonos apglabātā atkritumu daudzuma būtisku samazinājumu. Uzlabojumi atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūrā nenotiek pietiekami raiti vai praksē sastopas ar iesaistīto pušu pretestību. Aprites ekonomikas principi resursu izmantošanā nav pietiekami integrēti ar finanšu mehānismiem plašākā mērogā, lai gan atsevišķu iniciatīvu līmenī tie darbojas veiksmīgi.

- Sociālās:
 - Vājas sabiedrības zināšanas par atkritumu šķirošanas principiem.
 - Šķirot nav ērti (infrastruktūra, paradumi, ekonomiskie stimuli).

- Vāji attīstīta bioloģisko atkritumu šķirošanas un kompostēšanas infrastruktūra⁸.
- Problēmas ar tekstila daļiņu vākšanu un māsasaimniecību bīstamajiem atkritumiem.
- Organizatoriskās:
 - Atkritumu apsaimniekošanā namu pārvaldnieku iesaiste ir zema.
 - Iztrūkst informācijas un kontroles sistēmas par specifisku atkritumu veidu nodošanu, augstākas izmaksas.
 - Nav kontroles mehānisma.
 - Nav attīstīta aprites ekonomikas infrastruktūra.
- Finanšu:
 - Zema sadzīves atkritumu izvešanas maksa.
 - Nav atbalsta un soda sistēmu, kas motivētu atkritumus šķirot.
- Tehniskās:
 - Trūkst publiskās infrastruktūras atkritumu dalītai vākšanai pilsētā.
 - Netiek organizēta bioloģisko atkritumu dalītā vākšana.
 - Zema šķirotu atkritumu proporcija.
- Juridiskās:
 - Praksē šķirošana nav visiem obligāta un pieejama.

Mežsaimniecība un CO₂ piesaiste:

Rīcības plāna izstrādes brīdī viens no galvenajiem šķēršļiem šajā sektorā ir vienotas datu uzskaites sistēmas neesamība pilsētas līmenī un vienotas emisiju aprēķina metodikas neesamība valsts līmenī attiecībā uz zaļo teritoriju SEG emisiju radīšanu un piesaisti. Kā rezultātā pilsētai nav informācijas par esošo situāciju (ar izņēmumu attiecībā uz SIA “Rīgas meži” teritorijām), kas liedz veikt datus balstītu attīstības plānošanu. Papildus sektora attīstību kavē skaidra mērķa neesamība pilsētas līmenī. Rīcības plāna izstrādes brīdī SEG emisiju samazināšanas un CO₂ emisiju piesaistes paaugstināšanas no pilsētas zaļajām teritorijām aspekts netiek ņemts vērā teritorijas un attīstības plānošanā.

Sistemātiskās barjeras mežsaimniecība un CO₂ piesaistes sektorā:

- Sociālās:
 - Sabiedrība nav izglītota un informēta par SEG emisiju samazināšanas un CO₂ piesaistes pasākumiem no pilsētas zaļajām teritorijām.
- Organizatoriskās:
 - Sadarbības un informācijas apmaiņas trūkums starp sektorā iesaistītajām pusēm.
 - Nav definēts skaidrs mērķis sektora attīstībai.
- Finanšu:
 - Finansējuma piesaiste plānotajiem pasākumiem.
- Tehniskās:
 - Ierobežota datu pieejamība un nepietiekama kvalitāte par SIA “Rīgas meži” teritoriju radītajām SEG emisijām.
 - Nav izveidota vienota emisiju aprēķina metodika pašvaldības līmenī.
 - Nav apzinātas radītās emisijas un CO₂ piesaiste no Rīgas teritorijas zaļajām teritorijām, kas nepieder SIA “Rīgas meži”.
- Juridiskās:
 - Teritorijas CO₂ piesaistes aspekti netiek ņemti vērā teritorijas plānošanas dokumentos un normatīvajās prasībās.

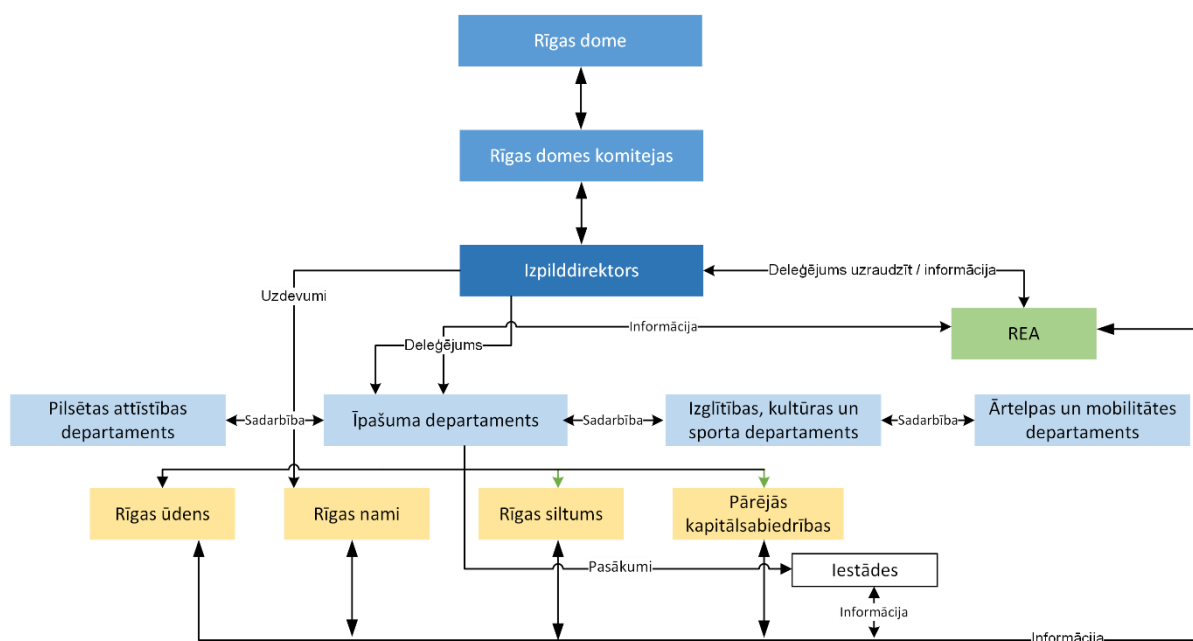
A-3.3: Līdzdalīgā pilsētas klimatneitralitātes modeļa apraksts vai vizualizācija

Lai nodrošinātu plānā iekļauto rīcības virzienu efektīvu un pārskatāmu ieviešanu, katram sektoram ir sagatavota vispārīga organizatoriskā shēma, ņemot vērā galvenās pasākumos iesaistītos puses un to mijiedarbību.

Pašvaldības infrastruktūra:

⁸ No 2024. gada 1. marta daudzdzīvokļu dzīvojamu māju apsaimniekotājiem ir pienākums nodrošināt bioloģisko atkritumu šķirošanu pie daudzdzīvokļu dzīvojamām mājām, kurās ir vairāk nekā desmit dzīvokļi.

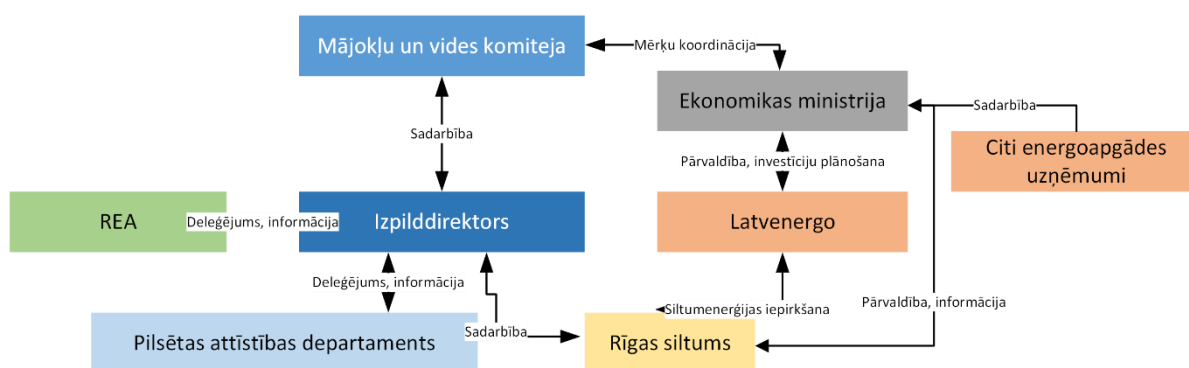
Pašvaldības sektorā lielākoties ir iesaistītas dažādas pašvaldības struktūrvienības un kapitālsabiedrības, kas pilsētniekiem nodrošina dažādus pakalpojumus, tostarp, ūdenssaimniecības, namu apsaimniekošanas, siltumapgādes, sabiedriskā transporta, apgaismojuma un citās jomās.

Attēls A-3.3.1.: Pašvaldības infrastruktūras sektora organizatoriskā shēma

Enerģijas ražošana:

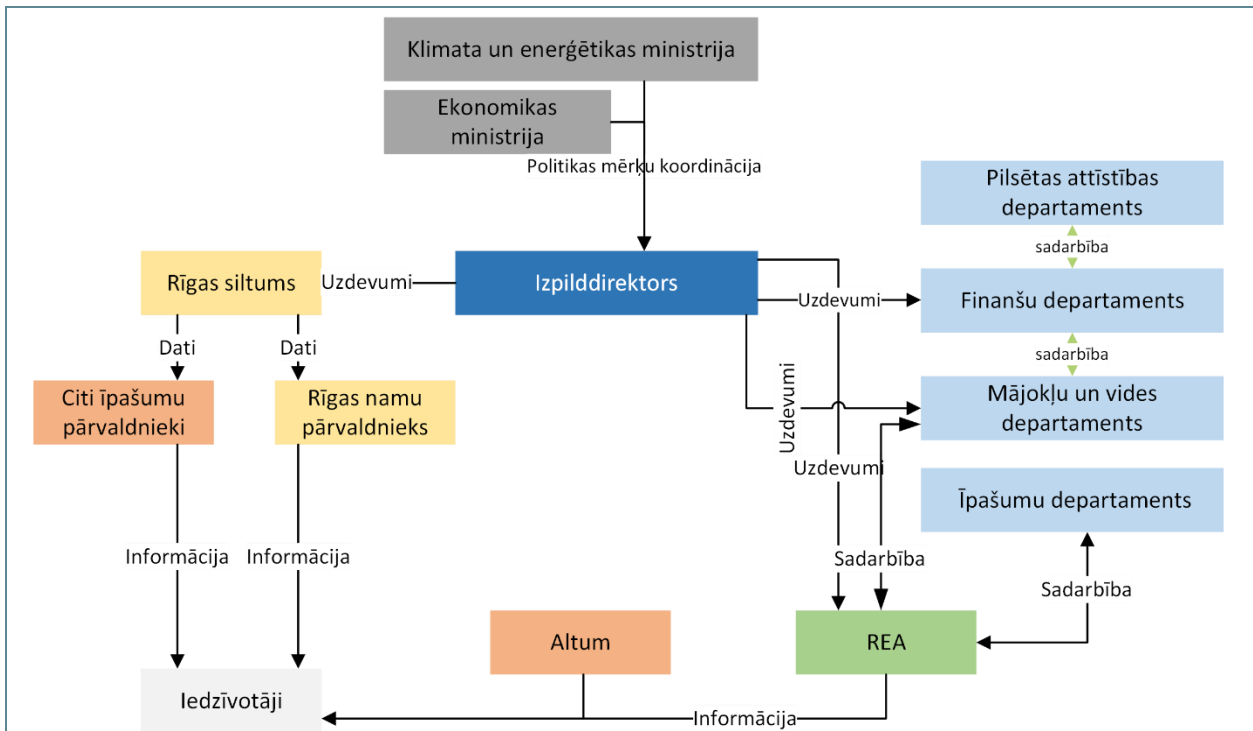
Ņemot vērā, ka enerģētikas sektorā ir iesaistīti uzņēmēji un citas iesaistītās puses, kas nav tiešā Rīgas pašvaldības pakļautībā, sektora klimatneitralitātes mērķu sasniegšanai būtiski ir veidot efektīvu klimata politiku, tāpēc viena no vadošajām iesaistītajām pusēm ir MVK, kuras uzdevums ir veidot klimata politiku un veidot dialogu ar nacionāla līmeņa un privātā sektora iesaistītajām pusēm. Pašvaldības iekšienē būtiska loma ir Izpilddirektora birojam, kurš deleģē uzdevumus pašvaldības iestādēm, kā arī kā kapitāldaļu turētājs definē finanšu un nefinanšu mērķus kapitālsabiedrībām. REA un PAD galvenie uzdevumi ir nodrošināt klimata mērķu sasniegšanas uzraudzību, informācijas nodrošināšanu un analīzi, kā arī plānošanas dokumentu izstrādi.

Attēls A-3.3.2.: Enerģijas ražošana sektora organizatoriskā shēma

Daudzdzīvokļu ēkas:

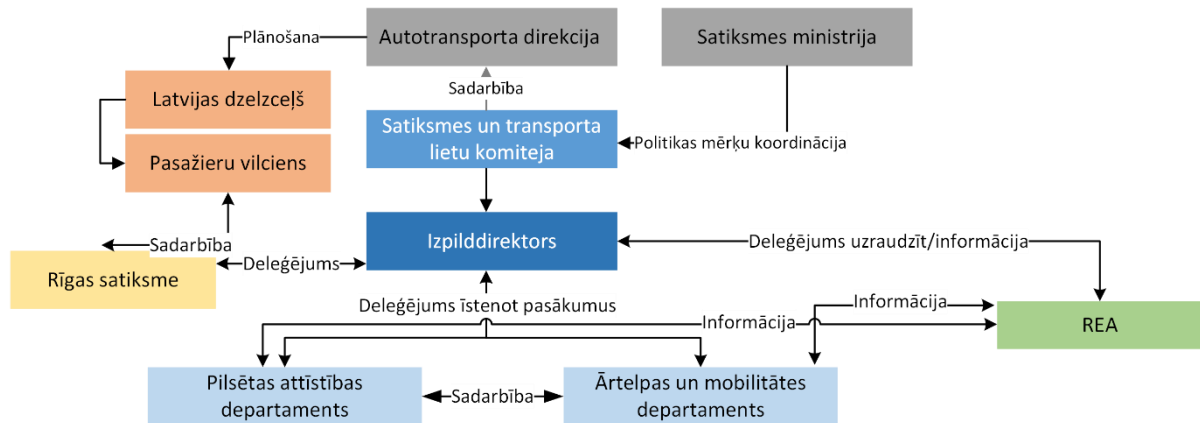
Daudzdzīvokļu ēku sektorā galvenā loma ir izpilddirektora biroja koordinētajai sadarbībai ar RVP departamentiem, aģentūrām un uzņēmumiem. Ēku atjaunošanas finansēšanas jomā būtiska loma ir Altum pārraudzīto programmu īstenošana. REA analizē datus par ēku energoefektivitāti, kā arī izstrādā atbalsta instrumentus un nodrošina konsultācijas ar mērķi panākt raitāku ēku renovācijas procesu.

Attēls A-3.3.3.: Daudzdzīvokļu ēku sektora organizatoriskā shēma

Transports un mobilitāte:

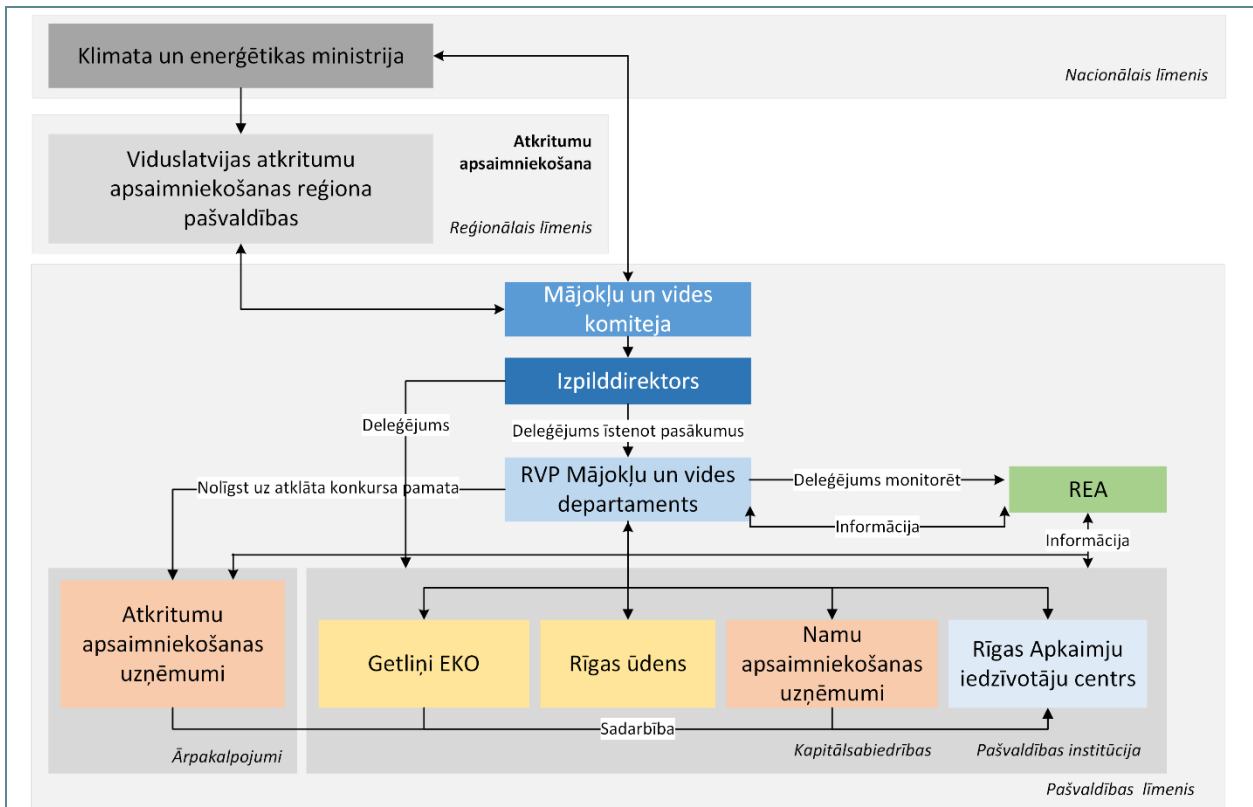
A-3.3.4. attēlā ieskicēta organizatoriskā shēma transporta un mobilitātes pasākumu ieviešanai, kurā norādītas galvenās iesaistītās puses no pašvaldības un arī valsts sektora. Galvenā institūcija lēmuma pieņemšanā RVP šajā sektorā ir Satiksmes un transporta lietu komiteja, kas pasākumu ieviešanu nodod Izpilddirektora biroja pārraudzībā. Birojs deleģē galvenās iesaistītās puses (PAD, ĀMD un Rīgas satiksmi) īstenot pasākumus, bet REA uzraudzīt pasākumu ieviešanu.

Attēls A-3.3.4.: Transporta un mobilitātes sektora organizatoriskā shēma

Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika:

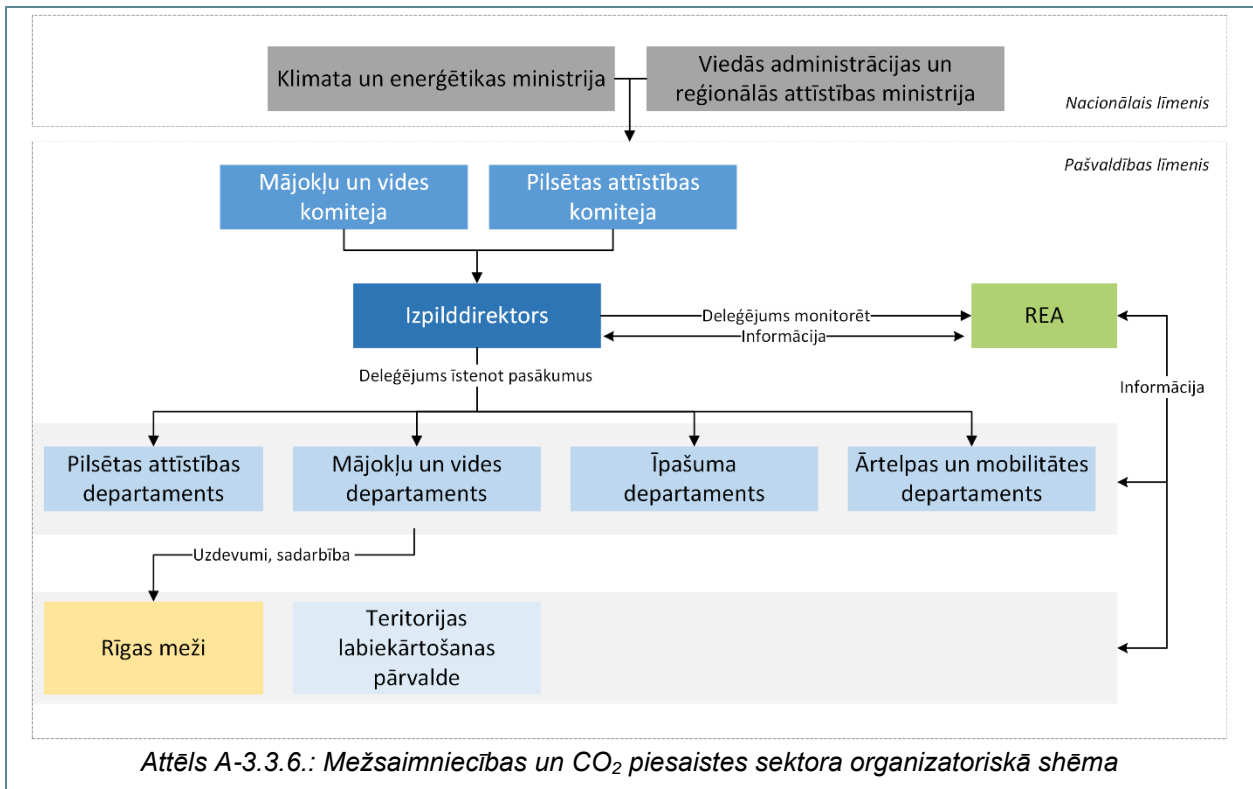
A-3.3.5. attēlā ir organizatoriskā shēma atkritumu un aprites ekonomikas pasākumu ieviešanai, kurā norādītas galvenās iesaistītās puses no pašvaldības un arī valsts sektora. Galvenā institūcija lēmuma pieņemšanā RVP šajā sektorā ir MVK, kas pasākumu ieviešanu nodod Izpilddirektora biroja pārraudzībā. Izpilddirektors deleģē galvenās iesaistītās puses (MVD) īstenot pasākumus, bet REA - monitorēt Klimata līguma ieviešanu.

Attēls A-3.3.5.: Atkritumu apsaimniekošanas un aprites ekonomikas sektora organizatoriskā shēma

Mežsaimniecība un CO₂ piesaiste

A-3.3.6. attēlā ir organizatoriskā shēma mežsaimniecības un CO₂ emisiju piesaistes sektora pasākumu ieviešanai, kurā norādītas galvenās iesaistītās puses no pašvaldības un arī valsts sektora. Galvenās institūcijas lēmuma pieņemšanā RVP šajā sektorā ir MVK un Pilsētas attīstības komiteja, kas pasākumu ieviešanu nodod Izpilddirektora biroja pārraudzībā. Birojs deleģē galvenās iesaistītās puses (PAD, MVD, ĪD, ĀMD) īstenot pasākumus, bet REA - monitorēt Klimata līguma ieviešanu.

4 B daļa – Ceļi uz klimatneitralitāti līdz 2030. gadam

4.1 Modulis B-1 Klimatneitralitātes scenāriji un ietekmes ceļi

B-1.1: Ietekmes ceļi								
Sistēmiskās sviras					Agrinās pārmaiņas (1-2 gadi)	Vēlāks iznākums (3-4/5+ gadi)	Tiešās ietekmes (Emisiju samazinājums, tCO ₂)	Netiešās ietekmes (papildu ieguvumi)
Pārvaldība un politika	Kapacitātes un spēju veicināšana	Tehnoloģijas un infrastruktūra	Kultūra, līdzdalība un sociālā inovācija	Finanšu un uzņēmējdarbības modeļi				
Rīcības virziens: energosistēmas								
X		X				P2: 100% atjaunīgās siltumenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās	21 751	<ul style="list-style-type: none"> Pašvaldība rāda labo piemēru klimatneitralitātes mērķu sasniegšanā Jaunu darbavietu radīšana Palielināta sabiedrības izpratne par atjaunīgo enerģiju Samazināta atkarība no fosilajiem kurināmajiem un uzlabota energoneatkarība
X		X				P3: 100% atjaunīgās elektroenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās	35 675	<ul style="list-style-type: none"> Enerģijas izmaksu ietaupījums Kvalitatīvs ielu apgaismojums Pieaug iedzīvotāju apmierinātība
X						P6: Nodrošināt 100% atjaunīgās elektroenerģijas izmantošanu ielu apgaismojuma, luksoforu un pulksteņu darbināšanai 2030. gadā	1 901	<ul style="list-style-type: none"> Nodrošināta attīrīšanas procesa nepārtrauktība Samazināta fosilā kurināmā izmantošana un uzlabota energoneatkarība pašvaldības kapitālsabiedrībā Inovāciju un tehnoloģiju attīstības veicināšana
						P10: Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu energoefektivitāte un AER izmantošana	2 780	<ul style="list-style-type: none"> Jaunas darba vietas Videi draudzīga pilsētas siltumapgādes sistēma
		X				E1: Bezemisiju tehnoloģiju un AER pieauguma veicināšana centralizētajā siltumapgādē	121 180	

B-1.1: Ietekmes ceļi								
Sistēmiskās sviras					Agrīnās pārmaiņas (1-2 gadi)	Vēlāks iznākums (3-4/5+ gadi)	Tiešās ietekmes (Emisiju samazinājums, tCO ₂)	Netiešās ietekmes (papildu ieguvumi)
Pārvaldība un politika	Kapacitātes un spēju veicināšana	Tehnoloģijas un infrastruktūra	Kultūra, līdzdalība un sociālā inovācija	Finanšu un uzņēmējdarbības modeļi				
	X	X				E5: Inovatīvu pilotprojektu īstenošana		<ul style="list-style-type: none"> Enerģētiskās neatkarības veicināšana Inovāciju un tehnoloģiju attīstības veicināšana
		X				E2: Nodrošināt jaunu klientu pieslēgšanu Rīgas CSS		<ul style="list-style-type: none"> Ekonomiskie ieguvumi un ekonomiskā attīstība, kā rezultātā ieguvēji ir visas iesaistītās puses Infrastruktūras efektivitātes paaugstināšana Samazināta ietekme uz vidi un uzlabota gaisa kvalitāte pilsētā
		X				E3: Siltumenerģijas ražošanas un pārvaldes efektivitātes paaugstināšana un siltumapgādes sistēmas digitalizācija	1 320	<ul style="list-style-type: none"> Samazināts kurināmā patēriņš un uzlabota sistēmas kopējā energoefektivitāte Uzlabota sistēmas pārvaldība un tās efektivitāte
		X				E4: Pakāpeniska pāreja uz 4.paaudzes siltumapgādes sistēmu	172	<ul style="list-style-type: none"> Efektīvāka un elastīgāka sistēma, kas ļauj arī optimizēt resursus un integrēt dažādus enerģijas avotus Integrācija ar atjaunojamiem enerģijas avotiem Ekonomiskie ieguvumi, samazinot ražošanas un pārvaldes izmaksas Uzlabotas pārvaldības, uzraudzības un diagnostikas iespējas
X	X	X				E6: Veicināt elektrifikāciju, AER izmantošanu decentralizētā siltumapgādē vai pieslēgšanos CSS	86 199	<ul style="list-style-type: none"> Samazināta ietekme uz vidi un uzlabota gaisa kvalitāte pilsētā Infrastruktūras efektivitātes paaugstināšana

B-1.1: Ietekmes ceļi								
Sistēmiskās sviras					Agrīnās pārmaiņas (1-2 gadi)	Vēlāks iznākums (3-4/5+ gadi)	Tiešās ietekmes (Emisiju samazinājums, tCO ₂)	Netiešās ietekmes (papildu ieguvumi)
Pārvaldība un politika	Kapacitātes un spēju veicināšana	Tehnoloģijas un infrastruktūra	Kultūra, līdzdalība un sociālā inovācija	Finanšu un uzņēmējdarbības modeļi				
								<ul style="list-style-type: none"> Samazināta atkarība no fosilā kurināmā un paaugstināta enerģētiskā neatkarība
X	X	X				E7: Veicināt AER izmantošanu elektroenerģijas ražošanā Rīgas vajadzībām	157 716	<ul style="list-style-type: none"> Samazināta atkarība no fosilā kurināmā un paaugstināta enerģētiskā neatkarība Darba vietu izveide un uzņēmējdarbības iespējas Inovāciju un tehnoloģiju attīstība, ilgtspējīga pilsētas attīstība
Rīcības virziens: Mobilitāte un transports								
Kopīgie netiešie ieguvumi: <ul style="list-style-type: none"> Samazināts gaisa piesārņojums un troksnis pilsētā, uzlabota dzīves kvalitāte iedzīvotājiem Samazināta privātā autotransporta slodze pilsētas centrā Satiksmes sastrēgumu mazināšana un uzlabota kopējā pilsētas mobilitāte Iedzīvotāju veselīgāks dzīves veids un potenciāli mazākas veselības aprūpes izmaksas Uzlabota sabiedriskās telpas pievilcība, uzlabota tūrisma pievilcība un potenciāli palielināts tūristu skaits, kas apmeklē Rīgu 								
	X	X				P7: Datu uzskaites sistēmas izveide par pašvaldības autoparku un transportlīdzekļu izmantošanas efektivitātes paaugstināšana	253	<ul style="list-style-type: none"> Caurspīdīgs pārskats par pašvaldības kopējo autoparku Iespējams izstrādāt pasākumus, lai samazinātu autoparka ietekmi uz klimatu un samazināt degvielas izmaksas
			X			P8: Sabiedriskā transporta izmantošanas veicināšana darba vajadzībām	181	<ul style="list-style-type: none"> Attieksmes maiņa par labu sabiedriskā transporta izmantošanai

B-1.1: Ietekmes ceļi								
Sistēmiskās sviras					Agrīnās pārmaiņas (1-2 gadi)	Vēlāks iznākums (3-4/5+ gadi)	Tiešās ietekmes (Emisiju samazinājums, tCO ₂)	Netiešās ietekmes (papildu ieguvumi)
Pārvaldība un politika	Kapacitātes un spēju veicināšana	Tehnoloģijas un infrastruktūra	Kultūra, līdzdalība un sociālā inovācija	Finanšu un uzņēmējdarbības modeļi				
					pašvaldības darbinieku vidū			
		X				P9: Pāreja uz bezemisiju transportlīdzekļiem kapitālsabiedrībās, pašvaldības iestādēs	3 402	<ul style="list-style-type: none"> Samazinātas izmaksas par degvielu Pašvaldība rāda labo piemēru iedzīvotājiem AER izmantojuma pieaugums
X						T1: Pilsētplānošana, vērsta uz mērķi veidot pilsētu, kuras iedzīvotāji un viesi ir mazāk atkarīgi no privātajām automašīnām	126 840	<ul style="list-style-type: none"> Iedzīvotājiem iespēja plašāk izmantot sabiedrisko telpu
	X				T2: Pasākumi attālināta darba veicināšanai un e-pakalpojumu pieejamības palielināšanai			<ul style="list-style-type: none"> Ietaupīts ceļā pavadītais laiks un samazināts skaits braucienu ar privāto auto Resursu optimizācija, tai skaitā samazinātas biroja uzturēšanas izmaksas Pārvaldes procesu efektivitātes paaugstināšana, tai skaitā krīzes situācijās
	X					T3: Aktīva dzīvesveida un velosipēdu izmantošanas veicināšana	77 000	<ul style="list-style-type: none"> Samazinātas izmaksas ceļu uzturēšanai un izbūvei, samazinātas satiksmes negadījumu izmaksas

B-1.1: Ietekmes ceļi								
Sistēmiskās sviras					Agrīnās pārmaiņas (1-2 gadi)	Vēlāks iznākums (3-4/5+ gadi)	Tiešās ietekmes (Emisiju samazinājums, tCO ₂)	Netiešās ietekmes (papildu ieguvumi)
Pārvaldība un politika	Kapacitātes un spēju veicināšana	Tehnoloģijas un infrastruktūra	Kultūra, līdzdalība un sociālā inovācija	Finanšu un uzņēmējdarbības modeļi				
X	X	X				T4: Ar sabiedrisko transportu veikto pasažieru braucienu īpatsvara palielināšana ikdienā	138 880	<ul style="list-style-type: none"> Daudzpusīgākas mobilitātes pieaugums Uzlabota infrastruktūra un ceļa drošība
X						T5: Ierobežojumi privātajam transportam	72 800	<ul style="list-style-type: none"> Principa "piesārņotājs maksā" īstenošana, ieņēmumu pieaugums pašvaldības budžetā
X						T6: Citi pasākumi vieglo automašīnu izmantošanas samazināšanai	85 680	
		X				T7: Elektrifikācijas veicināšana privātajā transportā un pakalpojumu sniegšanā	24 000	<ul style="list-style-type: none"> Palielināts AER pieprasījums elektroenerģijas ražošanā Gaisa kvalitātes uzlabojums
		X				T8: Pašvaldības funkciju nodrošinošo transportlīdzekļu pakāpeniska pāreja uz tīrām tehnoloģijām	28 200	<ul style="list-style-type: none"> Atbilstība pašvaldības ilgtspējības mērķiem Inovatīvu risinājumu ieviešana pakalpojumu sniegšanā Sabiedrības informētības palielināšana par bezemisiju transportu un AER degvielām Palielināta sabiedrības apmierinātība ar pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem

B-1.1: Ietekmes ceļi								
Sistēmiskās sviras					Agrinās pārmaiņas (1-2 gadi)	Vēlāks iznākums (3-4/5+ gadi)	Tiešās ietekmes (Emisiju samazinājums, tCO ₂)	Netiešās ietekmes (papildu ieguvumi)
Pārvaldība un politika	Kapacitātes un spēju veicināšana	Tehnoloģijas un infrastruktūra	Kultūra, līdzdalība un sociālā inovācija	Finanšu un uzņēmējdarbības modeļi				
	X					T9: Mobilitātes datu apkopošana un ieviesto pasākumu monitorings		<ul style="list-style-type: none"> Precīza mobilitātes plānošana un uz datiem balstītu lēmumu pieņemšana Dažādu transporta veidu izmantošanas efektivitātes novērtējums Labāka pakalpojumu piedāvāšana iedzīvotājiem un sabiedrībai kopumā Satiksmes drošības paaugstināšana Uzņēmējdarbības attīstība
Rīcības virziens: Atkritumi un aprites ekonomika								
		X				A1: Attīstīt un pilnveidot datu uzskaites sistēmu un infrastruktūras kartēšanu		<ul style="list-style-type: none"> Pašvaldības spēja pieņemt datus balstītus lēmumus un spēja pielietot precīzāku emisiju aprēķina metodiku
X	X	X	X	X		A2: Atkritumu rašanās novēršana		<ul style="list-style-type: none"> Radīto atkritumu apjoma samazināšana
X				X		A3: Sadzīves atkritumu šķirošanas apjoma un kvalitātes uzlabošana		<ul style="list-style-type: none"> Kvalitatīvi sašķirotu atkritumu apjoma pieaugums, tādā veidā samazinot noglabāto atkritumu apjomu
		X				A4: Atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras attīstība		<ul style="list-style-type: none"> Šķirotu atkritumu īpatsvara palielināšana
		X				A5: Atkritumu pārstrādes veicināšana		<ul style="list-style-type: none"> Materiālu atgūšana un tālākizmantošana
X						A6: Rīgas aprites ekonomikas rīcības		<ul style="list-style-type: none"> Aprites ekonomikas iniciatīvu un uzņēmējdarbības modeļu pārņemšana praksē

B-1.1: Ietekmes ceļi								
Sistēmiskās sviras					Agrinās pārmaiņas (1-2 gadi)	Vēlāks iznākums (3-4/5+ gadi)	Tiešās ietekmes (Emisiju samazinājums, tCO ₂)	Netiešās ietekmes (papildu ieguvumi)
Pārvaldība un politika	Kapacitātes un spēju veicināšana	Tehnoloģijas un infrastruktūra	Kultūra, līdzdalība un sociālā inovācija	Finanšu un uzņēmējdarbības modeļi				
						plāna izstrāde 2026.-2030. gadam		
						A7: Integrētā komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plāna izstrāde un ieviešana		<ul style="list-style-type: none"> • Pielāgošanās klimata pārmaiņu ieteikmēm • Dabā balstītu risinājumu pielietojums • Resursu patēriņa samazinājums
	X		X			A7 (Horizontālais): Atkritumu radītāju informēšana, izglītošana, apziņas celšana		<ul style="list-style-type: none"> • Sadarbība ar iesaistītajām pusēm, līdzdalība • Sociālās inovācijas • Atbildība par dzīvojamo vidi
Rīcības virziens: Zaļā infrastruktūra un dabā balstīti risinājumi								
		X				ZM1: Mērķtiecīga vienlaidu meža seguma izveide, ilgtspējīga stādāmā materiāla izvēle mežsaimniecisko darbu zonām		
	X	X				ZM2: Pētniecības un inovāciju attīstība CO ₂ piesaistes veicināšanai pilsētvidē		
	X					ZM3: Dalīšanās ar zināšanām par jaunām mežu apsaimniekošanas metodēm		
		X				ZM4: Attīstīt un pilnveidot datu		

B-1.1: Ietekmes ceļi								
Sistēmiskās sviras					Agrinās pārmaiņas (1-2 gadi)	Vēlāks iznākums (3-4/5+ gadi)	Tiešās ietekmes (Emisiju samazinājums, tCO ₂)	Netiešās ietekmes (papildu ieguvumi)
Pārvaldība un politika	Kapacitātes un spēju veicināšana	Tehnoloģijas un infrastruktūra	Kultūra, līdzdalība un sociālā inovācija	Finanšu un uzņēmējdarbības modeļi				
						uzskaites sistēmu un emisiju aprēķinu		
	X	X				ZM5: Meža sertifikācijas nosacījumu ievērošana par ilggadēji apmežojamās platības ierobežojumiem		
		X				ZM6: Uzņēmuma mežsaimniecisko risku novērtējuma pilnveide, izvērtējot mežaudžu attīstības riskus un iespējas		
		X				ZM7: Izstrādāto kūdras purvu rekultivācijas un citu šo teritoriju apsaimniekošanas iespēju izpēte un pasākumu ieviešana	16	
		X				ZM8: Rīgas pilsētvides zaļināšana		<ul style="list-style-type: none"> Pilsētas zaļo teritoriju sakārtošana un paplašināšana Pievilcīga dzīves vide Uzlabots pilsētas mikroklimats Veicināta ilgtspējīga pilsētvides attīstība, mazinot pārkaršanas un karstuma salas efektu. Samazināta pilsētvides negatīvā ietekme uz cilvēku veselību Samazināts plūdu risks Bioloģiskās daudzveidības veicināšana

B-1.1: Ietekmes ceļi								
Sistēmiskās sviras					Agrīnās pārmaiņas (1-2 gadi)	Vēlāks iznākums (3-4/5+ gadi)	Tiešās ietekmes (Emisiju samazinājums, tCO ₂)	Netiešās ietekmes (papildu ieguvumi)
Pārvaldība un politika	Kapacitātes un spēju veicināšana	Tehnoloģijas un infrastruktūra	Kultūra, līdzdalība un sociālā inovācija	Finanšu un uzņēmējdarbības modeļi				
Rīcības lauks: Apbūves vide								
X	X	X				P1: Energo pārvaldības sistēmas nepārtraukta uzlabošana	2 311	<ul style="list-style-type: none"> Pašvaldība zina, pārvalda, prognozē un spēj ietekmēt enerģijas patēriņu pašvaldības ēkās un ar to saistītās izmaksas ietaupījums vismaz 3-8% apmērā gadā no enerģijas izmaksām Neatkarīgi izvērtēta, ieviesta un sistemātiski uzlabota EPS
X		X				P4: Pašvaldības ēku atjaunošanas plāna līdz 2030. gada izstrāde un sistemātiska ēku atjaunošana	5 016	<ul style="list-style-type: none"> Uzlaboti darba vides apstākļi pašvaldības ēkās Finansiāls ietaupījums pašvaldības budžetā (ar ietaupītajiem līdzekļiem var kompensēt sadārdzinājumu, kas veidojas iepērkot zaļo elektrību) Tehnoloģisko inovāciju veicināšana
		X				P5: Ielu apgaismojuma modernizācija	1 788	<ul style="list-style-type: none"> Enerģijas izmaksu ietaupījums Kvalitatīvs ielu apgaismojums Pieaug iedzīvotāju apmierinātība
X						Dz1: Informācijas un datu pieejamības uzlabošana par daudzdzīvokļu ēku energoefektivitāti	1 186	<ul style="list-style-type: none"> Priekšnosacījums atjaunoto daudzdzīvokļu ēku skaita pieaugumam Viegli pieejami informācijas avoti iedzīvotājiem

B-1.1: Ietekmes ceļi								
Sistēmiskās sviras					Agrīnās pārmaiņas (1-2 gadi)	Vēlāks iznākums (3-4/5+ gadi)	Tiešās ietekmes (Emisiju samazinājums, tCO ₂)	Netiešās ietekmes (papildu ieguvumi)
Pārvaldība un politika	Kapacitātes un spēju veicināšana	Tehnoloģijas un infrastruktūra	Kultūra, līdzdalība un sociālā inovācija	Finanšu un uzņēmējdarbības modeļi				
X						Dz2: Normatīvo aktu pārskatīšana daudzdzīvokļu ēku atjaunošanas tempu palielināšanai Rīgā	593	<ul style="list-style-type: none"> • Pieejami dati plašai sektora analīzei • Atvieglota un faktiem balstīta turpmāka lēmumu pieņemšana ēku atjaunošanas sektorā
X		X				Dz3: Iedzīvotāju iesaiste daudzdzīvokļu ēku atjaunošanā	19 358	<ul style="list-style-type: none"> • Sakārtota vide • Dzīves telpas un vides uzlabošana • Apmierināti pilsētas iedzīvotāji un viesi
				X		Dz4: Rīgas energoefektivitātes fonda (REEF) izveide		<ul style="list-style-type: none"> • Veicinās atjaunoto daudzdzīvokļu ēku skaita pieaugumu
		X				Dz5: Jaunu standartizētu risinājumu pētīšana un īstenošana ēku atjaunošanai, samazinot ēku atjaunošanas izmaksas	273	<ul style="list-style-type: none"> • Sekmēs Rīgas pilsētas iedzīvotājiem dzīves telpas uzlabošanu • Mazinās ēku atjaunošanas cenu nenoteiktību

B-1.2: Ietekmes ceļu apraksts

RVP mērķis līdz 2030. gadam ir sasniegt SEG emisiju samazinājumu par 53%, salīdzinot ar 2019. gadu, bet par 80%, salīdzinot ar 1990. gadu, un sasniegt klimatneitralitāti pašvaldības infrastruktūrā.

Sektoru īpatsvars kopējā SEG emisiju samazinājumā un rīcību virzieni mērķu sasniegšanai līdz 2030. gadam ir apkopoti B-1.1.1. attēlā. Rīcību virzieni pašvaldības infrastruktūras, enerģijas ražošanas, mājokļu, transporta un mobilitātes sektoros un to prioritātes norādīti B-1.1.2. attēlā.

Rīcību virzieni (mājokļi):

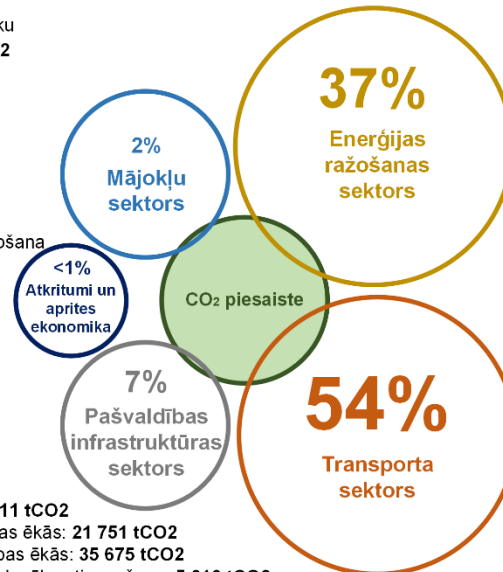
Dz1: Informācijas un datu pieejamības uzlabošana par daudzdzīvokļu ēku energoefektivitāti: **1 186 tCO₂**
 Dz2: Normatīvo aktu pārskatīšana daudzdzīvokļu ēku atjaunošanas tempu palielināšanai Rīgā: **593 tCO₂**
 Dz3: Iedzīvotāju iesaiste daudzdzīvokļu ēku atjaunošanā: **19 358 tCO₂**
 Dz4: Rīgas energoefektivitātes fonda izveide
 Dz5: Jaunu standartizētu risinājumu pētīšana un īstenošana ēku atjaunošanai, samazinot ēku atjaunošanas izmaksas: **273 tCO₂**

Rīcību virzieni (atkritumu apsaimniekošana):

A1: Datu uzskaites sistēmas un infrastruktūras kartēšanas pilnveidošana
 A2: Atkritumu rašanās novēršana
 A3: Sadzīves atkritumu šķirošanas apjoma un kvalitātes uzlabošana
 A4: Atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras attīstība
 A5: Atkritumu pārstrādes veicināšana
 A6: Rīgas Aprites ekonomikas rīcības plāna izstrāde
 A7: Integrētā komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plāna izstrāde
 A7 (Horizontālais): Atkritumu radītāju informēšana, izglītošana, apziņas celšana

Rīcību virzieni (pašvaldības infrastruktūra):

P1: Energopārvaldības sistēmas nepārtraukta uzlabošana: **2 311 tCO₂**
 P2: 100% atjaunīgās siltumenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās: **21 751 tCO₂**
 P3: 100% atjaunīgās elektroenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās: **35 675 tCO₂**
 P4: Pašvaldības ēku atjaunošanas plāna izstrāde un sistemātiska ēku atjaunošana: **5 016 tCO₂**
 P5: Ielu apgaismojuma modernizācija: **1 788 tCO₂**
 P6: Nodrošināt 100% atjaunīgās elektroenerģijas izmantošanu ielu apgaismojuma, luksoforu un pulksteņu darbināšanai 2030. gadā: **1 901 tCO₂**
 P7: Datu uzskaites sistēmas izveide par pašvaldības autoparku un transportlīdzekļu izmantošanas efektivitātes paaugstināšana: **263 tCO₂**
 P8: Sabiedriskā transporta izmantošanas veicināšana darba vadojībām pašvaldības darbinieku vidū: **181 tCO₂**
 P9: Pāreja uz bezemisiju transportlīdzekļiem kapitālsabiedrībās, pašvaldības iestādēs: **3 402 tCO₂**
 P10: Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu energoefektivitāte un AER izmantošana: **2 780 tCO₂**

Rīcību virzieni (enerģijas ražošana):

E1: Bezemisiju tehnoloģiju un AER pieauguma veicināšana centralizētajā siltumapgādē: **121 180 tCO₂**
 E2: Nodrošināt jaunu klientu pieslēgšanu Rīgas CSS
 E3: Siltumenerģijas ražošanas un pārvaldes efektivitātes paaugstināšana un siltumapgādes sistēmas digitalizācija: **1 320 tCO₂**
 E4: Pakāpeniska pāreja uz 4.paaudzes siltumapgādes sistēmu: **172 tCO₂**
 E5: Inovatīvu pilotprojektu īstenošana
 E6: Veicināt elektrifikāciju, AER izmantošanu decentralizētā siltumapgādē vai pieslēgšanos CSS: **86 199 tCO₂**
 E7: Veicināt AER izmantošanu elektroenerģijas ražošanā Rīgas vajadzībām: **156 716 tCO₂**

Rīcību virzieni (transportis):

T1: Pilsētplānošana, vērsta uz mērķi veidot pilsētu, kuras iedzīvotāji un viesi ir mazāk atkarīgi no privātajām automašīnām: **126 840 tCO₂**
 T2: Pasākumi attālināta darba veicināšanai un e-pakalpojumu pieejamības palielināšanai
 T3: Aktīva dzīvesveida un velosipēdu izmantošanas veicināšana: **77 000 tCO₂**
 T4: Ar sabiedrisko transportu veikto pasažieru braucieni īpatsvara palielināšana ikdienā: **138 880 tCO₂**
 T5: Ierobežojumi privātajam transportam: **72 800 tCO₂**
 T6: Citi pasākumi vieglo automašīnu izmantošanas samazināšanai samazināšanai: **85 680 tCO₂**
 T7: Elektrifikācijas veicināšana privātajā transportā un pakalpojumu sniegšanā: **24 000 tCO₂**
 T8: Pašvaldības funkciju nodrošināšanai transportlīdzekļu pakāpeniska pāreja uz tīrām tehnoloģijām: **28 200 tCO₂**
 T9: Mobilitātes datu apkopošana un ieviesto pasākumu monitorings

Pielāgošanās klimata pārmaiņām, mežsaimniecība un CO₂ piesaistes rīcību virzieni:

ZM1: Mērķtiecīga vienlaidu meža seguma izveide, ilgtspējīga stādāmā materiāla izvēle mežsaimniecisko darbu zonām
 ZM2: Pētniecības un inovāciju attīstība CO₂ piesaistes veicināšanai pilsētvidē
 ZM3: Dalīšanās ar zināšanām par jaunām mežu apsaimniekošanas metodēm
 ZM4: Attīstīt un pilnveidot datu uzskaites sistēmu un SEG emisiju aprēķinu
 ZM5: Meža sertifikācijas nosacījumu ieviešana par ilggadēji apmežojamās platības ierobežojumiem
 ZM6: Uzņēmuma mežsaimniecisko risku novērtējuma pilnveide, izvērtējot mežaudžu attīstības riskus un iespējas
 ZM7: Izstrādāto kūdras purvu rekultivācijas un citu šo teritoriju apsaimniekošanas iespēju izpēti un pasākumu ieviešana: **16 tCO₂**
 ZM8: Rīgas pilsētvides zaļināšana

Attēls B-1.1.1.: Sektoru rīcību virzieni un īpatsvars kopējā CO₂ emisiju samazinājumā (tCO₂ pie pasākumu nosaukumiem norāda plānoto emisiju samazinājumu pēc to īstenošanas)

SEKTORS	PAŠVALDĪBAS INFRASTRUKTŪRA			ENERĢIJAS RAŽOŠANA						MĀJOKĻI		TRANSPORTS UN MOBILITĀTE												
EMISIJU APJOMS tCO ₂	24 062	0	6 339	0	3 617	0	375 558	252 886	296 980	210 781	207 334	49 618	367 435	346 026	39 065	10 865	674 997	149 797						
	Ēku siltumenerģijas patēriņš			Ēku un ielu apgaismojuma elektroenerģijas patēriņš			Pašvaldības autoparks			Centrālā siltumapgādes sistēma			Decentralizētā siltumapgādes sistēma			Elektroenerģijas ražošana			Siltumenerģijas patēriņš		Sabiedriskais transports		Privātais transports	
2020. gadā																								
2030. gadā																								
RĪCĪBU VIRZIENI																								
1-2 gadi																								
3-4 gadi																								
5+ gadi																								
P1: Energopārvaldības sistēmas nepārtraukta uzlabošana							E1: Bezemisiju tehnoloģiju un AER pieauguma veicināšana centralizētajā siltumapgādē						Dz1: Informācijas un datu pieejamības uzlabošana par daudzdzīvokļu ēku energoefektivitāti		T1: Pilsētplānošana, vērsta uz mērķi veidot pilsētu, kuras iedzīvotāji un viesi ir mazāk atkarīgi no privātajām automašīnām									
P2: 100% atjaunīgās siltumenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās							E2: Nodrošināt jaunu klientu pieslēgšanu Rīgas CSS						Dz2: Normatīvo aktu pārskatīšana daudzdzīvokļu ēku atjaunošanas tempu palielināšanai Rīgā		T2: Pasākumi attālināta darba veicināšanai un e-pakalpojumu pieejamības palielināšanai									
P3: 100% atjaunīgās elektroenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās							E3: Siltumenerģijas ražošanas un pārvaldes efektivitātes paaugstināšana un siltumapgādes sistēmas digitalizācija						Dz3: Iedzīvotāju iesaiste daudzdzīvokļu ēku atjaunošanā		T3: Aktīva dzīvesveida un velosipēdu izmantošanas veicināšana									
P4: Pašvaldības ēku atjaunošanas plāna līdz 2030. gada izstrāde un sistemātiska ēku atjaunošana							E4: Pakāpeniska pāreja uz 4.paaudzes siltumapgādes sistēmu						Dz4: Rīgas energoefektivitātes fonda izveide		T4: Ar sabiedrisko transportu veikto pasažieru braucienu īpatsvara palielināšana ikdienā									
P5: Ielu apgaismojuma modernizācija							E5: Inovatīvu pilotprojektu īstenošana						Dz5: Jaunu standartizētu risinājumu pētīšana un īstenošana ēku atjaunošanai, samazinot ēku atjaunošanas izmaksas		T5: Ierobežojumi privātajam transportam									
P6: Nodrošināt 100% atjaunīgās elektroenerģijas izmantošanu ielu apgaismojuma, luksoforu un pulksteņu darbināšanai 2030. gadā							E6: Veicināt elektrifikāciju, AER izmantošanu decentralizētā siltumapgādē vai pieslēgšanos CSS								T6: Citi pasākumi vieglo automašīnu izmantošanas samazināšanai									
P7: Datu uzskaites sistēmas izveide par pašvaldības autoparku un transportlīdzekļu izmantošanas efektivitātes paaugstināšana							E7: Veicināt AER izmantošanu elektroenerģijas ražošanā Rīgas vajadzībām								T7: Elektrifikācijas veicināšana privātajā transportā un pakalpojumu sniegšanā									
P8: Sabiedriskā transporta izmantošanas veicināšana darba vajadzībām Rīgas pašvaldības darbinieku vidū															T8: Pašvaldības funkciju nodrošinošo transportlīdzekļu pakāpeniska pāreja uz tīrām tehnoloģijām									
P9: Pāreja uz bezemisiju transportlīdzekļiem kapitālsabiedrībās, pašvaldības iestādēs															T9: Mobilitātes datu apkopošana un ieviesto pasākumu monitorings									
P10: Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu energoefektivitāte un AER izmantošana																								

Attēls B-1.1.2.: Rīcību virzieni pašvaldības infrastruktūras, enerģijas ražošanas, mājokļu un transporta un mobilitātes sektoros atkarībā no prioritātēm

4.2 Modulis B-2 Klimatneitralitātes portfeļa dizains

B-2.1: Rīcību portfeļa apraksts		
Rīcību virzieni	Portfeļa apraksts	
	Rīcības / pasākumi	Apraksts
Energo-sistēmas	<ul style="list-style-type: none"> P2: 100% atjaunīgās siltumenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās P3: 100% atjaunīgās elektroenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās P6: Nodrošināt 100% atjaunīgās elektroenerģijas izmantošanu ielu apgaismojuma, luksoforu un pulksteņu darbināšanai 2030. gadā P10: Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu energoefektivitāte un AER izmantošana E1: Bezemisiju tehnoloģiju un AER pieauguma veicināšana centralizētajā siltumapgādē E2: Nodrošināt jaunu klientu pieslēgšanu CSS E3: Siltumenerģijas ražošanas un pārvaldes efektivitātes paaugstināšana un siltumapgādes sistēmas digitalizācija E4: Pakāpeniska pāreja uz 4.paaudzes siltumapgādes sistēmu E5: Inovatīvu pilotprojektu īstenošana E6: Veicināt elektrifikāciju, AER izmantošanu decentralizētā siltumapgādē vai pieslēgšanos CSS E7: Veicināt AER izmantošanu elektroenerģijas ražošanā Rīgas vajadzībām 	SEG emisijas tiks samazinātas: <ul style="list-style-type: none"> Samazinot dabasgāzes patēriņu decentralizētajā siltumapgādes sistēmā par 57% Paaugstinot AER īpatsvaru CSS līdz 55% (bāzes vērtība 31%) Paaugstinot AER īpatsvaru elektroenerģijas ražošanā līdz 74% Nodrošinot 100% atjaunīgās siltumenerģijas un elektroenerģijas izmantošanu pašvaldības infrastruktūrā Nodrošinot AER izmantošanu notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbībā
Mobilitāte & transports	<ul style="list-style-type: none"> P8: Datu uzskaites sistēmas izveide par pašvaldības autoparku un transportlīdzekļu izmantošanas efektivitātes paaugstināšana P9: Sabiedriskā transporta izmantošanas veicināšana darba vajadzībām pašvaldības darbinieku vidū P10: Pāreja uz bezemisiju transportlīdzekļiem kapitālsabiedrībās, pašvaldības iestādēs T1: Pilsētplānošana, vērsta uz mērķi veidot pilsētu, kuras iedzīvotāji un viesi ir mazāk atkarīgi no privātajām automašīnām T2: Pasākumi attālināta darba veicināšanai un e-pakalpojumu pieejamības palielināšanai T3: Aktīva dzīvesveida un velosipēdu izmantošanas veicināšana T4: Ar sabiedrisko transportu veikto pasažieru braucienu īpatsvara palielināšana ikdienā T5: Ierobežojumi privātajam transportam T6: Citi pasākumi vieglo automašīnu izmantošanas samazināšanai T7: Elektrifikācijas veicināšana privātajā transportā un pakalpojumu sniegšanā 	SEG emisijas tiks samazinātas, samazinot privāto transportlīdzekļu skaitu pilsētā, optimizējot un modernizējot sabiedrisko transportu, kā arī veicot 100% pāreju uz bezemisiju un AER transportlīdzekļiem pašvaldības autoparkā.

	<ul style="list-style-type: none"> T8: Pašvaldības funkciju nodrošinošo transportlīdzekļu pakāpeniska pāreja uz tīrām tehnoloģijām T9: Mobilitātes datu apkopošana un ieviesto pasākumu monitorings 	
Atkritumi & aprites ekonomika	<ul style="list-style-type: none"> A1: Datu uzskaites sistēmas un infrastruktūras kartēšanas attīstība A2: Atkritumu rašanās novēršana A3: Sadzīves atkritumu šķirošanas apjoma un kvalitātes uzlabošana A4: Atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras attīstība A5: Atkritumu pārstrādes veicināšana A6: Rīgas aprites ekonomikas rīcības plāna 2026.-2030. gadam izstrāde A7: Integrētā komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plāna izstrāde un ieviešana A8 (Horizontālais): Atkritumu radītāju informēšana, izglītošana, apziņas celšana 	SEG emisijas tiks galvenokārt samazinātas, sarūkot poligonos apglabāto atkritumu daudzumam. Netieši emisijas tie samazinātas, ražojot mazāk jaunu materiālu un paildinot to dzīves ciklu.
Zaļā infrastruktūra & dabā balstīti risinājumi	<ul style="list-style-type: none"> ZM1: Mērķtiecīga vienlaidu meža seguma izveide, ilgtspējīga stādāmā materiāla izvēle mežsaimniecisko darbu zonām ZM2: Pētniecības un inovāciju attīstība CO₂ piesaistes veicināšanai pilsētvidē ZM3: Dalīšanās ar zināšanām par jaunām mežu apsaimniekošanas metodēm ZM4: Datu uzskaites sistēmu un emisiju aprēķinu pilnveidošana ZM5: Meža sertifikācijas nosacījumu ievērošana par ilggadēji apmežojamās platības ierobežojumiem ZM6: Uzņēmuma mežsaimniecisko risku novērtējuma pilnveide, izvērtējot mežaudžu attīstības riskus un iespējas ZM7: Izstrādāto kūdras purvu rekultivācijas un citu šo teritoriju apsaimniekošanas iespēju izpēte un pasākumu ieviešana ZM8: Rīgas pilsētvides zaļināšana 	SEG emisijas tiks samazinātas, veicot kūdras purvu rekultivāciju. Tiks nodrošināta nemainīga CO ₂ piesaiste no SIA "Rīgas meži" teritorijas.
Apbūves vide	<ul style="list-style-type: none"> P1: Energopārvaldības sistēmas nepārtraukta uzlabošana P4: Pašvaldības ēku atjaunošanas plāna līdz 2030. gada izstrāde un sistemātiska ēku atjaunošana P5: Ielu apgaismojuma modernizācija Dz1: Informācijas un datu pieejamības uzlabošana par daudzdzīvokļu ēku energoefektivitāti Dz2: Normatīvo aktu pārskatīšana daudzdzīvokļu ēku atjaunošanas tempu palielināšanai Rīgā Dz3: Iedzīvotāju iesaiste daudzdzīvokļu ēku atjaunošanā Dz4: Rīgas energoefektivitātes fonda izveide Dz5: Jaunu standartizētu risinājumu pētīšana un īstenošana ēku atjaunošanai, samazinot ēku atjaunošanas izmaksas 	SEG emisijas tiks samazinātas, samazinot pilsētas enerģijas patēriņu, ieviešot dažādus energoefektivitātes pasākumus.

B-2.2: Individuālo rīcību izvērsums - Pašvaldības infrastruktūra

B-2.2.1: Individuālo rīcību izvērsums - Pašvaldības infrastruktūra		
Pasākums	Nosaukums	P1: Energopārvaldības sistēmas nepārtraukta uzlabošana
	Tips	Nepārtraukts un ilgtermiņa

	Apraksts	EPS uzturēšana RVP ir ne tikai normatīvo aktu prasība, bet arī būtiska vajadzība pašvaldības darba optimizēšanai, lai sistemātiski pārraudzītu un nodrošinātu enerģijas patēriņa samazināšanu pašvaldības ēkās. Šī pasākuma ietvaros pašvaldībai ir nepārtraukti jāuzlabo izveidotā EPS un ar katru gadu jāpaplašina tās robežas, lai līdz 2030.gadam tajā iekļautu visas (vairāk nekā 4 000) pašvaldības ēkas.
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Pašvaldības infrastruktūra
	Sistēmiskās sviras	Pārvaldība un politika / Kapacitātes un spēju veicināšana / Tehnoloģijas un infrastruktūra
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> REA – atbildīga par EPS uzturēšanu, tai skaitā ikgadējo mērķu un rīcību plānošanu, enerģijas patēriņa uzskaiti un analīzi, rekomendāciju sniegšanu, sadarbības organizēšanu ar ĪD, EPS robežu paplašināšanu u.c. ĪD – atbildīgi par pašvaldības ēku apsaimniekošanu atbilstoši EPS rokasgrāmatai un citām vadlīnijām
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Pašvaldības infrastruktūra: visas pašvaldības ēkas
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> Pašvaldību ēku saimnieki un/vai iestādes vadītājs – ēku apsaimniekošana atbilstoši EPS, enerģijas patēriņa datu sniegšana (ja nepieciešams), sistemātiskas rīcības enerģijas patēriņa samazināšanai un/vai racionālai izmantošanai Juridiskā pārvalde – saistošo noteikumu sagatavošana FD – finansējuma paredzēšana mazbudžeta pasākumiem IKSD - pasākumu ieviešana atbilstoši EPS rokasgrāmatai
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> P1.1. Vienota tiešsaistes enerģijas patēriņa uzskaites un analīzes rīka izveide, kas pieejams visiem pašvaldību iestāžu vadītājiem un ēku saimniekiem. Izvēlētajam risinājumam jāietver vismaz šādas funkcionalitātes: pārskata ziņojumi un salīdzinājums ar citiem objektiem. Rādītāju kopums ietvers datus par ēkas siltuma un elektroenerģijas patēriņu, primārās enerģijas patēriņu, ūdens patēriņu, SEG emisijām un citiem rādītājiem, kas tiks definēta izstrādes gaitā. Jāparedz datu ievade, apstrāde un vizuāla reprezentācija arī transporta enerģijas datiem (2024.gads; RDA sadarbībā ar REA) P1.2. Visu atjaunoto ēku apsekošana, tai skaitā enerģijas patēriņa kontrole un salīdzinājums ar energosertifikātos paredzēto enerģijas patēriņu, kā arī rekomendācijas par turpmākajiem pasākumiem, kas ļaus vidēji ietaupīt 10-15 % no katras ēkas enerģijas patēriņa (2024.gads; REA sadarbībā ar ĪD). P1.3. Energoefektivitātes garantijas iestrādāšana visu pašvaldības objektu būvniecībā un atjaunošanā, kas ļaus sasniegt projektā plānotos enerģijas ietaupījumus (2024.gads; REA sadarbībā ar Juridisko pārvaldi) P1.4. Paradumu maiņu stimulējošu mehānismu izveide pašvaldībā. Piemēram, noteikt mērķi īpatnējam siltumenerģijas un/vai elektroenerģijas patēriņam ēkās, kurš būtu saistošs iestādei. Mērķa vērtība jānosaka atbilstoši ēku tipam, piemēram, skolās un izglītības iestādēs, kuras ir atjaunotās ēkās, mērķis potenciāli varētu būt sasniegt 60kwh/m² (vai tāds, kā ir noteikts ēkas atjaunošanas projektā). Mērķi nepieciešams sasaitīt ar ēkas vai iestādes budžetu, lai stimulētu iestādes motivāciju strādāt pie mērķa sasniegšanas. P1.5. Principa “energoefektivitāte pirmajā vietā” ieviešana visu departamentu un kapitālsabiedrību līmenī, piemēram,

		<p>lēmumprojektos paskaidrojuma rakstā apskatīt arī to ietekmi uz klimatu un vidi: vispārīgu tīsu vadlīniju sagatavošana un apspriešana ar RVP vadību un visiem departamentiem; pasākums kā tāds nenodrošinās ietaupījumu, bet, ņemot vērā energoefektivitātes principus, enerģijas patēriņš nepieaugs (2024.gads; REA)</p> <ul style="list-style-type: none"> • P1.6. 2024. gada laikā ir plānots izstrādāt vairāk kā 300 ēku energosertifikātus, pēc kuru izstrādes tiks iegūta informācija gan par ēku energoefektivitāti, gan apgaismojumu un citiem ar enerģijas patēriņu saistītajiem jautājumiem. Pēc energosertifikātu izstrādes ir jāveic plaša datu analīze un jāpiešķir augstāku prioritāti pasākumu ieviešanai ēkās, kur nepieciešama steidzama rīcība. Nākošais solis ir veikt ēku tehniskā stāvokļa novērtējumu, lai energoefektivitātes pasākumi tiktu plānoti sasaistē ar ēkas vispārējā tehniskā stāvokļa uzlabošanas pasākumiem (2024.-2030.gads; REA sadarbībā ar ĪD) • P1.7. Enerģijas patēriņa mērķu iestrādāšana ēku apsaimniekošanas līgumos, kas potenciāli ļautu iekonomēt vidēji 5 % no siltumenerģijas patēriņa (2024.gads; REA sadarbībā ar ĪD un siltummezglu apsaimniekošanas uzņēmumu) • P1.8. Balstoties uz iegūtajiem datiem P.1.6. rīcības ietvaros, jāizveido arī prioritārais saraksts ar ēkām, kurās nepieciešama apgaismojuma nomaiņa uz energoefektīvāku, kas ļaus šajās ēkās ietaupīt 15-20% no elektroenerģijas patēriņa. Līdz 2030. gadam visās pašvaldības ēkās ir jānomaina apgaismojums uz LED vai līdzvērtīgas energoefektivitātes apgaismojumu. Esošā apgaismojuma nomaiņa ik gadu jāveic vismaz 50 pašvaldības ēkās, tas ļaus šajās ēkās ietaupīt 15-20% no elektroenerģijas patēriņa (2024.-2030.gads; REA sadarbībā ar ĪD); • P1.9. Plānošanas dokumenta "Rīgas pilsētas pašvaldības īpašumu pārvaldības stratēģija" papildināšana ar ēku energoefektivitātes vadlīnijām; pasākums nedos ietaupījumu, bet nodrošinās energoefektivitātes principu ievērošanu un ierobežos enerģijas patēriņa pieaugumu (2024.gads; ĪD) • P1.10. Noteikumu izstrāde par daļēja enerģijas patēriņa ietaupījuma novirzīšanu turpmākiem uzlabošanas pasākumiem pašvaldības iestādēs un ieviešana. Potenciāli jāvērtē šo noteikumu iekļaušana pašvaldības budžeta pielikumā, vai iekļaušana EPS rokasgrāmatā, kas ir saistoša visām pašvaldības iestādēm. Šāda shēma potenciāli motivēs iestādes vadību un lietotājus īstenot uzvedības maiņas pasākumus (2024.gads; REA sadarbībā ar visām iesaistītajā pusēm) • P1.11. 100 pašvaldības ēku gadā inventarizācija un to potenciālā iekļaušana EPS robežās; pasākuma rezultātā tiks iegūta informācija par potenciāli jauniem objektiem, par kuriem pašvaldība maksā par enerģiju (2024.-2030.gads; REA sadarbībā ar ĪD) • P1.12. EPS uzturēšana, nepārtraukta uzlabošana un ikgadēja pārsertifikācija, tai skaitā apmācības pašvaldības darbiniekiem par enerģijas taupīšanu, paradumu maiņu. Lai veicinātu darbinieku iesaisti, jāorganizē arī neformāli pasākumi, piemēram, enerģijas taupīšanas sacensības un ikgadēji apbalvojumi par sasniegumiem energoefektivitātes jomā iestāžu/ēku līmenī. (2024.-2030.gads; REA)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	-

	Enerģijas ietaupījums	15 939 MWh
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	2 311 tCO ₂
	Kopējās izmaksas un CO _{2e} vienības izmaksas	2,45 milj. EUR (investīciju periods 7 gadi, 350 000 EUR/gadā); 1 060 EUR/tCO ₂

B-2.2.1.: Individuālo rīcību izvērsums - Pašvaldības infrastruktūra		
Pasākums	Nosaukums	P2: 100% atjaunīgās siltumenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās
	Tips	Ilgtermiņa
	Apraksts	Lai sasniegtu izvirzīto klimatneitralitātes mērķi, pašvaldībā ir nepieciešams nodrošināt tādas siltumenerģijas izmantošanu, kas ražota no AER. Šobrīd lielākā daļa no pašvaldības ēkām un objektiem ir pieslēgti centralizētajai siltumapgādei, tāpēc pašvaldībai ir jāvienojas ar galveno siltumenerģijas piegādātāju – AS “Rīgas Siltums” – par pakāpenisku siltumenerģijas piegādi no AER ar piegādes apliecinājumu. Šādi var sasniegt 100% AER 2030. gadā pašvaldības ēkās, kas pieslēgtas CSS. Pašvaldībai papildus ir jāizvērtē un jāievieš arī citi risinājumi ēkās, kurās uzstādītas lokālās fosilā kurināmā apkures iekārtas (vispirms samazinot ēkas enerģijas patēriņu).
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Pašvaldības infrastruktūra
	Sistēmiskās sviras	Pārvaldība un politika / Tehnoloģija un infrastruktūra
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> REA – atbildīga par vadlīniju sniegšanu, kā pašvaldībā sasniegt šī pasākuma mērķi, datu apkopošanu, kā arī par pasākuma uzraudzību; sagatavo nolikumu AER siltumenerģijas iepirkumam ĪD – koordinē sadarbību ar savā pakļautībā esošajām pašvaldības ēkām, lai sasniegtu pasākuma mērķus; nodrošina pasākuma ieviešanu (katlu nomaiņu) FD – nodrošina nepieciešamos finanšu līdzekļus
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Pašvaldības ēku siltumenerģijas patēriņš
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> AS “Rīgas Siltums” – iesaistīti pasākuma ieviešanā, nodrošinot tehnisko palīdzību, lai potenciālās ēkas pieslēgtu CSS Rīgas nami - koordinē sadarbību ar savā pakļautībā esošajām pašvaldības ēkām, lai sasniegtu pasākuma mērķus
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> P2.1. Vienotas datubāzes izveidošana vai papildināšana GEO RIGA par pašvaldības ēkās izveidotajām apkures sistēmām (ĪD sadarbībā ar REA un RDA; 2024.gada 1.ceturksnis) P2.2. Vienotas izpratnes veidošana ar visām iesaistītajām pusēm par pasākuma ieviešanas gaitu, turpmākajiem soļiem un sadalījums pa gadiem, kā pakāpeniski nodrošināt AER īpatsvaru un siltumenerģijas izcelsmes apliecinājumu ieviešanu Rīgā (REA sadarbībā AS “Rīgas Siltums”, ĪD u.c.; no 2024.gada) P2.3. Izcelsmes apliecinājumu iekļaušana iepirkumos vai normatīvajā ietvarā (Izpilddirektora birojs; no 2024.gada 4.ceturkšņa)

		<ul style="list-style-type: none"> P2.4. Iepirkuma dokumentācijas / līguma slēgšana ar AS "Rīgas Siltums" par atjaunīgās siltumenerģijas piegādi pašvaldības ēkās (Izpildītāja birojs; 2025.gads) P2.5. ES Kohēzijas programmas, Modernizācijas fonda vai ANM atbalsta piesaiste fosilā kurināmā katlu nomainīšanai vai pieslēguma izveidei Rīgas CSS vismaz 15 pašvaldības ēkās gadā. Ēkas, kurās potenciāli veicama kurināmā katlu nomainīšana: Bolderājas Mūzikas un mākslas skola; Pārdaugavas bērnu un jauniešu centrs "Altona"; Pārdaugavas Mūzikas un mākslas skola; Rīgas 13. pirmsskolas izglītības iestāde "Ābecītis"; Rīgas Centrālās bibliotēkas Bolderājas filiālbibliotēka; Rīgas Futbola skola; Rīgas Pārdaugavas pirmsskola; Rīgas pašvaldības aģentūra "Rīgas pieminekļu aģentūra"; Rīgas pašvaldības Bērnu un jauniešu centra struktūrvienībā "Ezermala"; Rīgas pašvaldības Bērnu un jauniešu centrs; Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Madariņa"; Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Pasaciņa"; Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Priedīte"; Slēpošanas trase Uzvaras parkā; Sporta skola "Arkādija"; Teritoriālais centrs "Avoti" (ĪD sadarbībā ar REA; no 2024.gada)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	150 006 MWh
	Enerģijas ietaupījums	
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	21 751 tCO ₂
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	2,5 milj, EUR (investīciju periods 5 gadi, iekļaujot arī 5 tūkst. EUR dokumentācijas izstrādei un 500 tūkst. EUR katlu iekārtu nomainīšanai gadā); 115 EUR/tCO ₂

B-2.2.1: Individuālo rīcību izvērsums - Pašvaldības infrastruktūra

Pasākums	Nosaukums	P3: 100% atjaunīgās elektroenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās
	Tips	Īstermiņa
	Apraksts	Elektroenerģijas izmantošana pašvaldības ēkās ir otrs lielākais CO ₂ emisiju avots, ko pašvaldība var samazināt, nodrošinot elektroenerģijas ražošanu paši, piemēram, uzstādot uz pašvaldības ēkām saules paneļus vai pašvaldības teritorijās un/vai ieviešot CO ₂ kompensēšanas mehānismus, kā piemēram, iepērkot atjaunīgo elektroenerģiju, kuras CO ₂ emisijas ir 0. Ņemot vērā, ka atjaunīgās elektroenerģijas cena varētu būt augstāka nekā elektroenerģijai no tīkla, pašvaldība šo pasākumu var ieviest arī pakāpeniski, sasniedzot 100% 2030. gadā, kad visa pašvaldības ēkās izmantotā elektroenerģija tiks saražota no AER.
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Pašvaldības infrastruktūra: pašvaldības ēkas
	Sistēmiskās sviras	Pārvaldība un politika / Tehnoloģija un infrastruktūra
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> REA – koordinēt pasākuma ieviešanu, nodrošināt, ka veicot elektroenerģijas iepirkumus pašvaldības iestādēs tiek iepirkti atjaunīgās elektroenerģijas apliecinājumi.

	Rīcības mērogs un skartās vienības	Visas pašvaldības ēkas
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> Pašvaldības iestādes - nodrošināt, ka elektroenerģijas iepirkumos tiek iekļauti izcelsmes apliecinājumi ĪD, MVD - koordinēt saules paneļu uzstādīšanu pašvaldības ēkās Rīgas meži – īsteno saules paneļu projektu purvainajās uzņēmuma teritorijās
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> P3.1. Noteikt ikgadējos elektroenerģijas apjomus, kas ražoti no AER, un noteikt turpmākās prognozes (REA; 2024.gads) P3.2. Izstrādāt iepirkuma dokumentāciju atjaunīgās elektroenerģijas iepirkšanai (REA; 2025.gads) P3.3. Izvērtēt ēku elektroenerģijas patēriņu un noteikt ēkas, kuru patēriņš ir piemērots saules paneļu uzstādīšanai pašpatēriņa nodrošināšanai (ĪD; 2025.gads) P3.4. Noteikt uzstādāmo saules paneļu jaudas uz identificēto pašvaldību ēku jumtiem un sagatavot standarta tehnisko specifikāciju (REA; 2026.gads) P3.5. Turpināt īstenot vismaz 14 AER projektus (provizoriski ~ 14 tipveida skolu ēku jumtus (vai līdzvērtīga jumta izmēra ēkas) aprīkot ar saules paneļiem kopumā ~8000m² PV paneļu gadā) uz pašvaldības ēku jumtiem gadā. Provizoriski līdz 2030. gadam jāuzstāda PV ar jaudu, kas nodrošinātu 18% no elektroenerģijas patēriņa pašvaldības infrastruktūrā (saražotā AER elektroenerģija līdz 11 500 MWh gadā). (ĪD sadarbībā ar REA; no 2024.gada) P3.6. Izvērtēt un īstenot "Rīgas meži" projektu 300 MW saules paneļu uzstādīšanai purvainajās teritorijās (Rīgas meži; no 2025.gada) P3.7. Organizēt un veikt iepirkumu par AER elektroenerģijas iegādi (Izpilddirektora birojs; 2026.gads)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	33 298 MWh (pašvaldības ēku patēriņš) un 294 000 MWh ("Rīgas meži" investīciju projekts)
	Enerģijas ietaupījums	-
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	35 675 tCO ₂
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	9,5 milj. EUR AER iekārtām (5 000 EUR dokumentācijas izstrādei) un 15 milj. EUR "Rīgas meži" investīcijām; 687 EUR/tCO ₂

B-2.2.1: Individuālo rīcību izvērsums - Pašvaldības infrastruktūra

Pasākums	Nosaukums	P4: Pašvaldības ēku atjaunošanas plāna līdz 2030. gada izstrāde un sistemātiska to atjaunošana
	Tips	Ilgtermiņa
	Apraksts	Pašvaldība apsaimnieko vairāk nekā 4000 ēku un objektu, kuru renovācija nenotiek īpašuma piederības un pārvaldības problēmu dēļ. EPS ietvaros izstrādātā enerģijas monitoringa sistēma ļaus apkopot datus par pašvaldības ēkām un to patēriņiem, kas tālāk ļaus pašvaldībai izstrādāt Ēku atjaunošanas plānu līdz 2030. gadam. Plāna

		<p>izstrādes gaitā skaidri jāizvirza rīcības prioritātes - kāda tipa, tehniskā stāvokļa un noslodzes ēkām jātiek atjaunotām vispirms, lai gūtu lielāko enerģijas ietaupījumu un vienlaikus uzlabotu darba apstākļus pašvaldības ēkās.</p> <p>Pasākuma ieviešana nedos tiešu ietaupījumu, bet radīs pamatnosacījumus, lai ar plānotajiem pasākumiem panāktu sistemātisku siltumenerģijas patēriņa samazinājumu, kā arī uzlabotu iekštelpu gaisa kvalitāti pašvaldības ēkās, jo īpaši izglītības iestādēs.</p>
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Pašvaldības infrastruktūra: pašvaldības ēkas
	Sistēmiskās sviras	Pārvaldība un politika / Tehnoloģija un infrastruktūra
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> Izpilddirektora birojs – pienākumu deleģēšana atbildīgajām struktūrvienībām un iesaistītajām pusēm
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Visas pašvaldības ēkas
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> REA - plāna izstrādes koordinēšana un tehniskās dokumentācijas izstrāde; pasākuma ieviešanas uzraudzība ĪD, PAD, "Rīgas nami" – pasākuma ieviešana
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> P4.1. Iesaistītās puses deleģē pārstāvjus plāna izstrādei. Iesaistītie vienojas par dokumenta mērķi, saturu un galvenajiem sagaidāmajiem rezultātiem (REA; 2024.gads) P4.2. Datu par pašvaldības ēkām, analīze, apsekojumi ēkās, par kurām trūkst informācijas (ĪD sadarbībā ar "Rīgas nami"; 2024.gads) P4.3. Ēku atjaunošanas plāna izstrāde, iesaistoties visiem atbildīgajiem departamentiem. Prioritāro ēku saraksta sastādīšana (REA; 2024.gads) P4.4. Standartizētas tehniskās specifikācijas un iepirkuma dokumentācijas izstrāde (REA; 2024.gads) P4.5. Sistemātiska ēku atjaunošana (10 atjaunotas pašvaldības ēkas gadā, sākot no lielākajām nesiltinātajām ēkām), piesaistot finansējumu no dažādiem finansējuma avotiem, tai skaitā potenciāli arī no Eiropas Investīciju bankas (ĪD; no 2025.gada) P4.6. Pašvaldības ESKO izveides izvērtēšana, kuras gaitā tiktu definēts iesaistīto pušu loks, lomas un atbildības katrai iesaistītajai pusei pašvaldības ESKO izveidē, un pašvaldības ESKO darbības princips. (REA; 2024.gads)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	-
	Enerģijas ietaupījums	19 000 MWh
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	5 016 tCO ₂
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	60 milj. EUR ēku atjaunošanai, 45-50 tūkst. EUR plāna izstrādei; 11 962 EUR/tCO ₂

B-2.2.1: Individuālo rīcību izvērsums - Pašvaldības infrastruktūra		
Pasākums	Nosaukums	P5: Ielu apgaismojuma modernizācija
	Tips	Vidēja termiņa
	Apraksts	<p>89% no kopējā ielu apgaismojuma veido nātrija spuldzes, kuru nomaiņa uz LED gaismekļiem dos nozīmīgu elektroenerģijas ietaupījumu. Lai gan pašvaldības aģentūra "Rīgas gaisma" pakāpeniski īsteno dažādus gaismekļu nomaiņas projektus, to nomaiņa esošajā tempā aizņems vairākus gadus. Vairākās Eiropas galvaspilsētās tiek veikta ielu apgaismojuma modernizācija, slēdzot energoefektivitātes pakalpojuma līgumu, kas nodrošina gan finansējumu, gan arī enerģijas ietaupījumus.</p> <p>Lai gan ielu apgaismojuma uzstādīšana vēl neapgaismotajās pilsētas ielās palielinās kopējo elektroenerģijas patēriņu, pašvaldībai ir jāizvirza mērķis attiecīgajās ielās uzstādīt energoefektīvus gaismekļus. Pasākuma īstenošana nodrošinās to, ka īpatnējais elektroenerģijas patēriņš uz vienu gaismekli nepaaugstināsies, un pašvaldība turpinās izpildīt EPS nosacījumus. Arī šo pasākumu var īstenot ielu apgaismojuma modernizācijas projekta ietvaros.</p> <p>Ielu apgaismojuma uzstādīšana vēl neapgaismotajās vietās radīs elektroenerģijas pieaugumu, bet šī pasākuma galvenais mērķis ir nodrošināt tā minimālu pieaugumu, uzstādot efektīvus gaismekļus un apgaismojuma sistēmu.</p> <p>Gan uzstādot jaunus ielu pagaismojuma posmus, gan modernizējot esošos, nepieciešams arī iepirkt elektroenerģiju ar izcelsmes apliecinājumu, lai nodrošinātu, ka ielu apgaismojumā tiek patērēta atjaunīgā elektroenerģija.</p>
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Pašvaldības infrastruktūra: ielu apgaismojums
	Sistēmiskās sviras	Tehnoloģija un infrastruktūra
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> Izpilddirektora birojs – pienākumu deleģēšana iesaistītajām pusēm Pašvaldības aģentūra "Rīgas gaisma" - pasākuma ieviešana un koordinēšana
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Viss Rīgas ielu apgaismojums
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> REA – pasākuma uzraudzība PAD, ĀMD – iesaiste pasākuma īstenošanā
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> P5.1. Turpināt īstenot tehniskās specifikācijas izstrādi Tehniskā projekta un investīciju plāna izstrādei ("Rīgas gaisma" sadarbībā ar PAD, ĀMD; 2024.gads) P5.2. Turpināt īstenot tehniskā projekta, investīciju plāna un iepirkuma dokumentācijas izstrādi (ārpakalpojuma sniedzējs; 2025.gads) P5.3. Modernizācijas projekta iepirkuma izsludināšana, lai slēgtu energoefektivitātes pakalpojuma līgumu. Līguma slēgšana un īstenošana ("Rīgas gaisma"; 2026.gads) P5.5. Vienotas rīcības politikas izstrāde par ielu apgaismojuma nodrošināšanu tajās Rīgas ielās, kur šobrīd ielu apgaismojums nav vēl uzstādīts (Izpilddirektora birojs; 2025.gads) P5.5. Tehniskā projekta izstrāde ar standartizētiem energoefektīviem risinājumiem atkarībā no tehniskajām ielu apgaismojuma prasībām attiecīgajā ielas posmā ("Rīgas gaisma"; 2025.gads) P6.3. Standartizētas iepirkuma dokumentācijas sagatavošana iepirkuma izsludināšanai vai integrēšanai infrastruktūras

		atjaunošanas projektos, ko vienlaicīgi īsteno citas Rīgas pašvaldības struktūrvienības ("Rīgas gaisma"; 2026.gads)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	-
	Enerģijas ietaupījums	13 328 MWh
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	1 788 tCO ₂
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	13-15 miljoni EUR; 9 888 EUR/tCO ₂

B-2.2.1: Individuālo rīcību izvērsums - Pašvaldības infrastruktūra

Pasākums	Nosaukums	P6: Nodrošināt 100% atjaunīgās elektroenerģijas izmantošanu ielu apgaismojuma, luksoforu un pulksteņu darbināšanai 2030. gadā
	Tips	Pašvaldības infrastruktūra: ielu apgaismojums
	Apraksts	Gan uzstādot jaunus ielu apgaismojuma posmus, gan modernizējot esošos, nepieciešams arī iepirkt elektroenerģiju ar izcelsmes apliecinājumu, lai nodrošinātu, ka ielu apgaismojumā tiek patērēta atjaunīgā elektroenerģija. Tomēr primāri ir jāievieš energoefektivitātes pasākumi, lai maksimāli samazinātu elektroenerģijas patēriņu.
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Pašvaldības infrastruktūra: ielu apgaismojums
	Sistēmiskās sviras	Pārvaldība un politika
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> Izpilddirektora birojs – pienākumu deleģēšana iesaistītajām pusēm Pašvaldības aģentūra "Rīgas gaisma" - pasākuma ieviešana un koordinēšana
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Ielu apgaismojums Rīgas pilsētā
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> RVP Iepirkumu pārvalde - atbildīgais par elektroenerģijas iepirkšanu pašvaldībā REA - sadarbība iepirkuma dokumentācijas izstrādē; pasākuma uzraudzība
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> P6.1. Noteikt ikgadējos elektroenerģijas apjomus, kas ražoti no AER, un noteikt turpmākās prognozes ("Rīgas gaisma"; 2028.gads) P6.2. Izstrādāt iepirkuma dokumentāciju atjaunīgās elektroenerģijas iepirkšanai (Iepirkumu pārvalde; 2028.gads) P6.3. Organizēt un veikt iepirkumu par AER elektroenerģijas iegādi (Iepirkumu pārvalde; 2029.gads)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	17 445 MWh (AER elektroenerģija ar izcelsmes apliecinājumu)
	Enerģijas ietaupījums	-

SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	1 901 tCO ₂
Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	616 tūkst. EUR (investīciju periods 7 gadi, 88 000 EUR/gadā); 46 EUR/tCO ₂

B-2.2.1: Individuālo rīcību izvērsums - Pašvaldības infrastruktūra		
Pasākums	Nosaukums	P7: Datu uzskaites sistēmas izveide par pašvaldības autoparku un transportlīdzekļu izmantošanas efektivitātes paaugstināšana
	Tips	Vidēja termiņa
	Apraksts	Autoparka monitoringa sistēmas izveide ir būtisks pirmais solis, lai pašvaldības pārvalde varētu apzināt esošo situāciju un sekot līdzi progresam. Šobrīd datu uzskaitē ir ievērojami trūkumi: netiek uzturēta centralizēta informācija par visiem transportlīdzekļiem; esošās informācijas analīzi apgrūtina atšķirīgi datu uzturēšanas risinājumi; informācijas apkopošana ir manuāls darbs; netiek vākta informācija par transportlīdzekļu nobraukumu, kā dēļ nav iespējama transporta enerģijas patēriņa salīdzināšana starp iestādēm/transportlīdzekļiem, izmantojot īpatnējā enerģijas patēriņa indikatorus. Rīgas IEKRP 2030. gadam izstrādē apkopotie dati par autoparku un transportlīdzekļu nobraukumu liecina, ka transportlīdzekļu noslodze pašvaldības iestādēs un kapitālsabiedrībās bieži ir salīdzinoši zema. Lai paaugstinātu transportlīdzekļu izmantošanas efektivitāti, veicamie uzdevumi ietver ne tikai izpēti par esošo noslodzi, bet arī izpēti par vajadzībām, bet lemt par transporta skaita optimizēšanu un citiem pasākumiem.
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Pašvaldības infrastruktūra: pašvaldības transports
	Sistēmiskās sviras	Tehnoloģija un infrastruktūra / Kapacitātes un spēju veidošana
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> Izpilddirektora birojs – pienākumu deleģēšana iesaistītajām pusēm REA – ievieš un uztur EPS, kurā iekļauj arī enerģijas patēriņa uzskaiti pašvaldības autoparkā, nodrošina apmācības un konsultācijas pašvaldības iestādēm un kapitālsabiedrībām; pasākuma uzraudzība
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Pašvaldības iestāžu īpašumā esošie un nomātie transportlīdzekļi; kapitālsabiedrību transportlīdzekļi
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> RDA – uztur datu uzskaites platformu Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības – datu uzskaitē, pasākumu izstrāde un ieviešana, mērķu sasniegšana
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> P7.1. Izpilddirektora rīkojums pašvaldības iestādēm un aicinājums kapitālsabiedrībām, kurā definēts to mērķis attiecībā uz to autoparka radīto emisiju samazināšanu, kā arī prasību dalībai EPS (Izpilddirektora birojs; 2024.gads) P7.2. REA sniedz apmācības un konsultācijas pašvaldības iestādēm un kapitālsabiedrībām par inventarizācijas veikšanu, pasākumu izstrādi un EPS (REA; 2025.gads) P7.3. Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības veic autoparka inventarizāciju, tai skaitā noskaidrojot transportlīdzekļu vecumu,

		<p>nobraukumu, degvielas patēriņu, lietotājus, maršrūtus, noslodzi un citus aspektus, kas palīdzētu definēt emisiju samazinošus pasākumus (pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības; 2025.gads)</p> <ul style="list-style-type: none"> • P7.4. Pamatojoties uz izpilddirektora rīkojumu, RDA uztur datu uzskaites platformu. Katra no pašvaldības iestādēm un kapitālsabiedrībām regulāri veic datu ievadi platformā (RDA; 2025.gads) • P7.5. Balstoties uz inventarizācijas rezultātiem un izpilddirektora rīkojumu, pašvaldības iestādes izstrādā savus mobilitātes plānus, kas skaidri parāda, kā tiks sasniegti mērķi un uzturēta datu uzskaitē. REA sagatavo mobilitātes plāna veidni. Turpretim kapitālsabiedrības iekļauj šī sektora mērķus un pasākumus savās attīstības stratēģijās (pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības; 2026.gads) • P7.6. Pašvaldības autoparks tiek iekļauts EPS, kā rezultātā tiek izstrādāta rokasgrāmata ar procedūru datu uzskaitēi un progresa monitoringam. Vairāk par EPS skatīt P1. pasākumā (REA; 2027.gads) • P7.7. Pašvaldību iestāžu mobilitātes plānos jāparedz ETL uzlādes punktu attīstīšana, kuros tiktu lādēti pašvaldības īpašumā esošie ETL. Uzlādes punkti jāparedz ar viedās vadības sistēmu, kas ir sasaistīta ar elektroenerģijas cenas izmaiņām.
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	-
	Enerģijas ietaupījums	963 MWh
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	253 tCO ₂
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	91 tūkst. EUR (investīciju periods 7 gadi, 13 000 EUR/gadā); 360 EUR/tCO ₂

B-2.2.1: Individuālo rīcību izvērsums - Pašvaldības infrastruktūra

Pasākums	Nosaukums	P8: Sabiedriskā transporta izmantošanas veicināšana darba vajadzībām pašvaldības darbinieku vidū
	Tips	Īstermiņa
	Apraksts	Lai palielinātu sabiedriskā transporta izmantošanu pašvaldības darbinieku vidū, ir jānosaka saistoša prasība darba braucieniem pilsētas robežās izmantot sabiedrisko transportu. Alternatīvi var tikt noteikta laika robeža (piemēram, 40-60 min), kurā braucieni prioritāri ir veicami ar sabiedrisko transportu. Darbiniekiem jānodrošina sabiedriskā transporta mēnešbiļetes. Šī pasākuma īstenošana dotu ne vien pozitīvu ietekmi uz transporta CO ₂ emisiju samazinājumu, bet arī kalpotu kā piemērs pārējai sabiedrībai mazināt atkarību no privātā auto.
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Pašvaldības infrastruktūra: pašvaldības transports
	Sistēmiskās sviras	Kultūra, līdzdalība un sociālā inovācija

Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> Izpilddirektora birojs – pienākumu deleģēšana visām iesaistītajām pusēm REA – koordinē pasākuma ieviešanu, apmāca un konsultē pašvaldības iestādes par sabiedriskā transporta izmantošanas veicināšanu darbinieku vidū
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Pašvaldības darbinieki
	Iesaistītās puses	Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības - iekšējo noteikumu izstrāde par sabiedriskā transporta lietošanu darba braucieniem. Mēnešbiļešu nodrošināšana.
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> P8.1. Izpilddirektora rīkojums pašvaldības iestādēm un aicinājums kapitālsabiedrībām par sabiedriskā transporta izmantošanu darba vajadzībām un mēnešbiļešu nodrošināšanu darbiniekiem (Izpilddirektora birojs; 2024.gads). P8.2. REA sniedz apmācības un konsultācijas pašvaldības iestādēm un kapitālsabiedrībām par sabiedriskā transporta izmantošanas veicināšanu darbinieku vidū, piemēram, publicējot informāciju RD Komunikācijas pārvaldes regulāro jaunumu lapā, kā arī organizējot iekšējos motivācijas konkursus starp iestāžu darbiniekiem u.c. (REA; 2025.gads).
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	-
	Enerģijas ietaupījums	690 MWh
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	181 tCO ₂
	Kopējās izmaksas un CO _{2e} vienības izmaksas	85 tūkst. EUR/gadā (investīciju periods 2 gadi, kopā 170 tūkst. EUR); 939 EUR/tCO _{2e}

B-2.2.1: Individuālo rīcību izvērsums - Pašvaldības infrastruktūra

Pasākums	Nosaukums	P9: Pāreja uz bezemisiju transportlīdzekļiem kapitālsabiedrībās, pašvaldības iestādēs
	Tips	Ilgtermiņa
	Apraksts	<p>Pilsētas mērķis ir 100% pāreja uz bezemisiju un AER degvielas transportlīdzekļiem savā autoparkā līdz 2030. gadam. Īstenojamie pasākumi ietver kritēriju izstrādi transportlīdzekļu iegādei un pakalpojumiem, iepirkumu un izvērtējumu par velosipēdu un citu mikromobilitātes transportlīdzekļu iegādi pašvaldības iestādēm pienākumu pildīšanai.</p> <p>Papildus ir atbalstāmas aktivitātes, kas veicinātu zemu emisiju transporta risinājumu (sabiedriskais transports, velo, koplietošanas automašīnas) izmantošanu pašvaldības darbinieku vidū ne tikai darba braucieniem, bet arī braucieniem uz darbu un no darba.</p> <p>Bezemisiju transportlīdzekļu skaita pieaugumam ir jāiet roku rokā ar uzlādes infrastruktūras attīstību. Pašvaldība uzstādīs ETL uzlādes infrastruktūru pie pašvaldības iestādēm proporcionāli ETL skaita pieaugumam un veicinās AER degvielu izmantošanu.</p>

Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Pašvaldības infrastruktūra: pašvaldības transports
	Sistēmiskās sviras	Tehnoloģija un infrastruktūra
Īstenošana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> Izpilddirektora birojs – pienākumu deleģēšana REA sadarbībā ar ĀMD un PAD - izstrādā kritērijus transporta līdzekļu iegādei REA – pasākuma uzraudzība
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Pašvaldības kopējais autoparks
	Iesaistītās puses	Kapitālsabiedrības, pašvaldības iestādes - pāreja uz bezemisiju transporta līdzekļiem
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> P9.1. Esošo transportlīdzekļu lietojuma izvērtējums, darbinieku pārvietošanās paradumi un nepieciešamība; ieteikumi un potenciālie pasākumi. Mērķis ir samazināt nepieciešamību pēc vieglajiem transporta līdzekļiem līdz minimumam, plašāk izmantojot sabiedrisko transportu (PAD; 2025.gads) P9.2. Rekomendāciju izstrāde kritērijiem transportlīdzekļu un mobilitātes pakalpojumu iegādei. Kritēriju izstrādē jāņem vērā līdzšinējā iestāžu un kapitālsabiedrību pieredze ETL jomā, jāveicina zināšanu pārnese pašvaldības struktūrvienību starpā (REA; 2025.gads). P9.3. Izpilddirektora rīkojums pašvaldības iestādēm un gaidu vēstule kapitālsabiedrībām, kurā definēts autoparka radīto emisiju samazināšanas mērķis un jaunu transporta līdzekļu iegādes kritēriji, tostarp bezemisiju transporta līdzekļiem (Izpilddirektora birojs; 2026.gads). P9.4. Izvērtējums par velosipēdu iegādi pašvaldības iestādēm pienākumu pildīšanai (PAD; 2026.gads) P9.5. Transportlīdzekļu iepirkums ar izveidotajiem kritērijiem (ĀMD; 2027.gads).
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	12 000 MWh
	Enerģijas ietaupījums	823 MWh
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	3 402 tCO ₂
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	600 tūkst. EUR (atkarībā no izvēlētā risinājuma); 176 EUR/tCO ₂

B-2.2.1: Individuālo rīcību izvērsums - Pašvaldības infrastruktūra

Pasākums	Nosaukums	P10: Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu energoefektivitāte un AER izmantošana
	Tips	Ilgtermiņa
	Apraksts	Ar sagaidāmiem grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvā par komunālo notekūdeņu attīrīšanu, ES plānots panākt klimatneitralitāti komunālo notekūdeņu attīrīšanas nozarē. Šie

		grozījumi direktīvā līdz 2028.gadam tiks veikt notekūdeņu attīrīšanas iekārtu un kanalizācijas sistēmu energoauditus, lielajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, kurās attīra notekūdeņu slodzi, kas atbilst 10 000 c.e. un vairāk līdz 2030. gadam - 20%, 2035. gadam - 40%, 2040. gadam - 70%, 2045. gadam - 100% no bruto enerģijas pašpatēriņa segt no AER. Patlaban notekūdeņu attīrīšanas stacija - bioloģiskajā attīrīšanas stacija "Daugavgrīva" ir nodrošināta ar AER siltumenerģiju līdz 26% no uz vietas saražotās biogāzes dedzināšanas.
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Pašvaldības infrastruktūra
	Sistēmiskās sviras	Tehnoloģijas un infrastruktūra
Īstenošana	Atbildīgās iestādes / personas	KEM – noteikumu izstrāde; nodrošina mērķu izpildes uzraudzību; plāno ES fondu līdzfinansējumu. SIA "Rīgas ūdens" – atbildīgs par datu apkopošanu; pasākumu plāna izstrādi; pasākuma ieviešanu; nodrošina nepieciešamo finanšu līdzekļu piesaisti REA – sniedz informatīvo atbalstu nolikumu sagatavošanai AER elektroenerģijas iepirkumam; nodrošina mērķu izpildes uzraudzību.
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Pašvaldības notekūdeņu attīrīšanas iekārtu elektroenerģijas un siltumenerģijas patēriņš
	Iesaistītās puses	SIA "Rīgas Ūdens" – nodrošina pasākuma ieviešanu, nodrošinot administratīvo un tehnisko kvalifikāciju, lai notekūdeņu attīrīšanas iekārtām nodrošinātu 50% AER bruto pašpatēriņā.
	Komentāri par īstenošanu	P10.1. Saules PV stacijas 1.kārtas ierīkošanas plānošana ar jaudu 0,499 MW, projektēšana un būvniecība notekūdeņu attīrīšanas iekārtu teritorijā (SIA "Rīgas ūdens"; no 2024. gada). P10.2. Rūpniecisko energoefektivitātes pasākumu plānošana un īstenošana: siltumtīklu pārbūve un teritorijas apgaismojuma nomaīņa uz LED gaismekļiem (SIA "Rīgas ūdens"; no 2024.gada). P10.3. Energoaudits atbilstoši MK noteikumiem notekūdens attīrīšanas iekārtām (SIA "Rīgas ūdens" sadarbībā ar REA, KEM; no 2026. gada). P10.4. 2 biogāzes ražošanas tvertņu būvniecība (SIA "Rīgas ūdens"; no 2024. gada). P10.5. Biogāzes koģenerācijas stacijas būvniecība un elektroenerģijas sadales iekārtu pārbūve ar jaudu līdz 3 MW (SIA "Rīgas ūdens"; no 2028. gada). P10.6. Izcelsmes apliecinājumu iekļaušana enerģijas iepirkumos (SIA "Rīgas ūdens" sadarbībā ar REA; no 2029. gada) P10.7. Aktīvo lietotāju iekļaušana elektroenerģijas iepirkumos (SIA "Rīgas ūdens" sadarbībā ar REA no 2030. gada)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	22 805 MWh/gadā (399 MWh/gadā elektroenerģija no saules PV; 22 032 MWh/gadā elektroenerģija un papildus 374 MWh/gadā siltumenerģija no biogāzes koģenerācijas.) Ar šo saražoto AER daudzumu tiks nosegts līdz 85% no notekūdeņu attīrīšanas iekārtu enerģijas pašpatēriņa.
	Enerģijas ietaupījums	24 445 MWh Elektroenerģijas no tīkla (European Residual Mix) aizvietošana kopējā daudzumā 22 431 MWh/gadā un neizmantošana 210 MWh/gadā; dabasgāzes aizvietošana 374 MWh/gadā un neizmantošana 1 430 MWh/gadā.

SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	2 780 tCO _{2e} Papildus līdz 750 tCO _{2e} /gadā (9000 t notekūdeņu dūņu apstrāde – biogēno SEG emisiju samazinājums).
Kopējās izmaksas un CO _{2e} vienības izmaksas	38,75 milj. EUR (investīciju periods 7 gadi); 13 938,5 EUR/tCO _{2e}

B-2.2: Individuālo rīcību izvērsums – Enerģijas ražošana

B-2.2.2: Individuālo rīcību izvērsums - Enerģijas ražošana		
Pasākums	Nosaukums	E1: Bezemisiju tehnoloģiju un AER pieauguma veicināšana centralizētajā siltumapgādē
	Tips	Ilgtermiņa
	Apraksts	Šī rīcības virziena mērķis ir mazināt Rīgas CSS radītās SEG emisijas un veicināt elektrifikāciju. Tā ietvaros ir paredzēta gan AS "Rīgas siltums" esošo energoavotu pāreja uz bezemisiju un AER risinājumiem, panākot vismaz 90% AER īpatsvaru, gan AER siltumenerģijas, elektroenerģijas un atlikuma siltuma iepirkumi, kuros tiks iestrādāti veicinoši nosacījumi ražotājiem. Kad iespējams, ražotājiem būs jāiesniedz siltumenerģijas apliecinājuma sertifikāti. 2023.gada nogalē REA uzsāka darbu pie "Rīgas valstspilsētas centralizētās siltumapgādes attīstības stratēģijas 2024.-2030.gadam", kas sniegs detalizētāku informāciju un pieeju, kā organizēt šī rīcības virziena ieviešanu.
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Enerģijas ražošana
	Sistēmiskās sviras	Tehnoloģija un infrastruktūra
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	Izpilddirektora birojs - deleģē pienākumus visām iesaistītajām pusēm un veido sadarbības modeli starp visām iesaistītajām pusēm
	Rīcības mērogs un skartās vienības	CSS pilsētas administratīvajā teritorijā
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> AS "Rīgas siltums" – rīcības virziena ieviešana MVK – sadarbojas ar EM par videi draudzīgas siltumapgādes nodrošināšanu no TEC1 un TEC2 REA - rīcības virziena uzraudzība un monitorings Latvenergo un citi siltumenerģijas ražotāji - iesaistīti pasākuma ieviešanā un sadarbības modeļa veidošanā
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> E1.1. Integrēt "Rīgas valstspilsētas Rīcības plānā klimata mērķu sasniegšanai līdz 2030.gadam" un noteiktos mērķus, rīcības virzienus un pasākumus AS "Rīgas siltums" vidēja termiņa stratēģijā līdz 2030.gadam. Galvenie virzieni siltumenerģijas ražošanā CSS ir: (1) elektrifikācija un pāreja uz bezemisiju tehnoloģijām; (2) atlikuma siltuma iepirkšana no uzņēmumiem Rīgā; (3) zemu emisiju un no AER ražotas siltumenerģijas iepirkšana; (4) siltumapgādes, elektroapgādes, ūdensapgādes sektoru integrācija; (5) akumulācijas sistēmu ieviešana (AS "Rīgas siltums"; 2024.gads)

		<ul style="list-style-type: none"> E1.2. Turpināt īstenot kurināmā maiņas projektus mazas jaudas AS "Rīgas siltums" katlu mājās un koģenerācijas stacijās (kopā 36 katlu mājas ar kopējo uzstādīto jaudu 31,4 MW), pārejot uz bezemisiju tehnoloģijām un AER, kur tehniski un ekonomiski iespējams (siltumsūkņi, saules paneļi, saules kolektori, granulatu katli ar jaudu līdz 7.5 MW, u.c.). Kā alternatīvu nodrošināt pieslēgumu siltumtīkliem. (AS "Rīgas Siltums"; no 2024.gada) E1.3. Turpināt īstenot kurināmā maiņas projektus un rekonstrukciju siltumcentrālēs / lielas jaudas katlu mājās (AS "Rīgas Siltums"; no 2024.gada) E1.4. Apzināt visus rūpniecības uzņēmumus, kas var nodrošināt atlikuma siltumu no saviem ražošanas procesiem Rīgas CSS, un izstrādāt kopā sadarbības shēmu (AS "Rīgas Siltums"; 2024.gads) E1.5. Apzināt siltumenerģijas piegādātāju plānus nodrošināt Rīgas CSS zemu emisiju un AER siltumenerģiju līdz 2030.gadam (AS "Rīgas Siltums" sadarbībā ar Izpilddirektora biroju; 2024.gads) E1.6. Veikt sarunas ar EM par siltumapgādes sistēmas attīstības klimataneitralitātes mērķu iekļaušanu valsts pārvaldītajos kapitālsabiedrības plānos un MK noteikumos, ņemot vērā to ietekmi uz Rīgas klimataneitralitātes mērķu sasniegšanu līdz 2030. gadam (MVK; 2024.gads) E1.7. Veikt sarunas ar EM un AS "Latvenergo" par bezemisiju tehnoloģiju un atlikuma siltuma izmantošanu siltuma ražošanai TEC teritorijās: TEC-2 (40 MW elektrodu katli, 20 MW siltumsūkņi, saules kolektoru lauks <10 MW, gāzes turbīnas pārbūve ūdeņraža dedzināšanai u.c.) un TEC-1 (40 MW elektrodu katli, 20 MW siltumsūkņi, siltuma akumulācijas sistēma u.c.) (MVK; 2024.gads) E1.8. Sagatavot un izsludināt siltumenerģijas iepirkumu, kurā iekļauta prasība ražotājiem iesniegt apliecinājuma sertifikātus (kad iespējams) vai citu dokumentāciju, kas pierāda saražotās siltumenerģijas izcelsmi. Iepirkumā ik gadu tiek noteikts no AER saražotās siltumenerģijas un atlikuma siltuma īpatsvars. AER īpatsvaram siltumenerģijas iepirkumā ik gadu ir pieaugoša tendence, līdz tiek nodrošināti 2030.gada mērķi - no AER tiek saražotas kopā 769 GWh (AS "Rīgas Siltums"; no 2025.gads)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	768 855 MWh
	Enerģijas ietaupījums	-
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	121 180 tCO ₂
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	75 milj. EUR; 619 EUR/tCO ₂

B-2.2.2: Individuālo rīcību izvērsums

Pasākums	Nosaukums	E2: Nodrošināt jaunu klientu pieslēgšanu Rīgas CSS
	Tips	Ilgtermiņa
	Apraksts	Šī rīcības virziena mērķis ir veicināt efektīvāku energoresursu izmantošanu un gaisa kvalitātes uzlabošanu Rīgas pilsētā, pieslēdzot

		potenciāli jaunus un esošus decentralizētos objektus Rīgas pilsētas CSS.
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Enerģijas ražošana
	Sistēmiskās sviras	Tehnoloģija un infrastruktūra
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	Izpilddirektora birojs - pienākumu deleģēšana visām iesaistītajām pusēm
	Rīcības mērogs un skartās vienības	CSS pilsētas administratīvajā teritorijā
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> AS "Rīgas siltums" - rīcības virziena ieviešana REA - rīcības virziena uzraudzība un monitorings PAD, MVD – iesaiste rīcības virziena ieviešanā MVK – diskusijas par potenciāla atbalsta instrumenta izveidi
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> E2.1. Siltumtīklu kartēšana GEO Rīga, kas ļaus visām iesaistītajām pusēm izvērtēt attālumus līdz tuvākajam pieslēgumam (PAD sadarbībā ar AS "Rīgas Siltums"; 2024.gads) E2.2. Koprades darbnīcu organizēšana ar dažādām iesaistītajām pusēm (uzņēmumiem, PAD, REA, Izpilddirektora biroju, RAIC u.c.) par to, kā motivēt uzņēmējus, namu apsaimniekotājus un īpašniekus pieslēgties CSS (REA; 2024.gads) E2.3. CSS attīstības zonas noteikšana, detalizēta plāna izstrāde un/vai regulāra aktualizēšana ar jaunajiem potenciālajiem pieslēgumiem un to izbūves laiku (AS "Rīgas Siltums" sadarbībā ar REA un PAD; no 2024.gada). E2.4. Nodrošināt jebkuram potenciālajam klientam viegli saprotamu informāciju gan RVP (piemēram, REA un PAD), gan AS "Rīgas siltums" mājaslapās un informācijas standos par iespējām pieslēgties CSS, tai skaitā identificējot gan ieguvumus, gan trūkumus, gan labās prakses piemērus (AS "Rīgas Siltums" sadarbībā ar REA; 2025.gads) E2.5. Sagatavot tehnisko, finanšu dokumentu veidnes (ar dažādiem potenciālajiem risinājumiem) decentralizēto objektu pieslēgšanai CSS un sadarbības un finansēšanas modeļus (starp AS "Rīgas Siltums", namu īpašniekiem, namu apsaimniekotājiem, būvniekiem un finansētājiem), lai mazinātu pieslēguma izmaksas (AS "Rīgas Siltums"; 2025.gads) E2.6. Izstrādāt atbalsta pasākumus un finanšu instrumentus kurināmā sadedzināšanas iekārtu operatoriem, lai veicinātu to pieslēgšanos CSS (MVK; 2025.gads) E2.7. Identificēt lielākos siltumenerģijas patērētājus, kas atrodas tuvu siltumtrasēm, un informēt par iespēju pieslēgties CSS (AS "Rīgas Siltums"; no 2025.gada) E2.8. Izveidot digitālo platformu, kurā katrs siltumenerģijas gala patērētājs varētu sekot patēriņa datiem. Nodrošināt siltumenerģijas izcelsmes sertifikātus.
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija Enerģijas ietaupījums SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze	Šī rīcības virziena rezultātā pieaugs siltumenerģijas patēriņš CSS, bet samazināsies no decentralizētās siltumapgādes. Tādējādi šī rīcības virziena rezultātā radītais ietaupījums ir uzskaitīts divos citos rīcības virzienos enerģijas ražošanas sektorā ("Bezemisiju tehnoloģiju un AER pieauguma veicināšana centralizētajā siltumapgādē" un "Veicināt elektrifikāciju, AER izmantošanu decentralizētā siltumapgādē vai pieslēgšanos CSS").

	emisiju sektorā	
	Kopējās izmaksas un CO2e vienības izmaksas	2,1 milj. EUR (investīciju periods 7 gadi, 300 000 EUR/gadā)

B-2.2.2.: Individuālo rīcību izvērsums		
Pasākums	Nosaukums	E3: Siltumapgādes ražošanas un pārvades efektivitātes paaugstināšana un siltumapgādes sistēmas digitalizācija
	Tips	Vidēja termiņa
	Apraksts	Rīcības virziens fokusējas uz centralizētās siltumapgādes sektoru ar mērķi uzlabot tās kopējo efektivitāti un ieviest digitalizācijas risinājumus. Digitalizācija vides un klimata un pārvaldības jomās Rīgas Attīstības programmā 2022.-2027.gadam ir identificēta ar būtisku un ļoti nozīmīgu sasaiti.
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Enerģijas ražošana
	Sistēmiskās sviras	Tehnoloģija un infrastruktūra
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> Izpilddirektora birojs – pienākumu deleģēšana iesaistītajām pusēm AS "Rīgas siltums"- rīcības virziena plānošana un ieviešana
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Atjaunojamās Rīgas pilsētas siltumapgādes sistēmas trases
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> REA – rīcības virziena uzraudzība un monitoringa RDA, PAD – iesaiste rīcības virziena īstenošanā
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> E3.1. Iekartēt Geo Rīga visus energoavotus, kuros tiek ražota siltumenerģija Rīgas CSS vajadzībām (PAD sadarbībā ar AS "Rīgas siltums"; 2024.gads) E3.2. Turpināt īstenot siltumenerģijas zudumu samazināšanas pasākumus pilsētas centralizētās siltumapgādes siltumtīklos, lai sasniegtu izvirzīto mērķi samazināt kopējos siltumenerģijas zudumus (AS "Rīgas siltums", no 2024.gada) E3.3. Turpināt realizēt projektus, kas saistīti ar kondensācijas iekārtu un siltumsūkņu uzstādīšanu dūmgāzes dziļākai dzesēšanai (AS "Rīgas siltums", AS "Latvenergo" un citi neatkarīgi ražotāji; 2024.- 2025. gads) E3.4. Veikt AS "Rīgas siltums" ražošanas, uzskaites un norēķinu un citu procesu digitalizācijas novērtējumu un sagatavot rekomendācijas tā palielināšanai (AS "Rīgas siltums" sadarbībā ar Izpilddirektora biroju; 2025.gads) E3.5. Piesaistīt finansējumu digitalizācijas risinājumu (piemēram, Termis, Dymola Modelica vai citu rīku) integrēšanai Rīgas siltumapgādes procesu optimizācijai, lai paaugstinātu siltumtīklu energoefektivitāti, samazinātu siltuma zudumus un uzlabotu pakalpojuma kvalitāti (AS "Rīgas siltums"; no 2025.gada) E3.5. Ņemot vērā aktuālos datus par AS "Rīgas siltums" katlu mājām un turpmākos plānus par katlu nomaiņu uz bezemisiju tehnoloģijām, kā arī "Rīgas valstspilsētas centralizētās siltumapgādes attīstības stratēģijas 2024.-2030.gadam" apkopoto informāciju, ja nepieciešams, īstenot energoefektivitātes pasākumus esošajās sistēmās, piemēram, uzlabot siltummaiņu iekārtas, ieviest siltumenerģijas akumulāciju siltumapgādes

		sistēmā (ja tehniski iespējams), uzstādīt iekārtas dūmgāzu dziļākai dzesēšanai un citus tehniskus uzlabojumus, kas var palielināt sistēmas efektivitāti katlu mājās atbilstoši (AS "Rīgas Siltums"; no 2025.gada)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	-
	Enerģijas ietaupījums	5 000 MWh
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	1 320 tCO ₂
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	8 milj. EUR; 6 059 EUR/tCO ₂

B-2.2.2.: Individuālo rīcību izvērsums

Pasākums	Nosaukums	E4: Pakāpeniska pāreja uz 4. paaudzes siltumapgādes sistēmu
	Tips	Ilgtermiņa
	Apraksts	<p>Rīgas CSS tiek izmantoti pārsvarā 3. paaudzes siltumtīkli, kur siltumnesēja (ūdens) temperatūra ir 118/70°C. 4. paaudzes siltumtīklos siltumnesējs ir ar zemākām ūdens temperatūrām (turpgaitas temperatūra 60-40°C, atgaitas temperatūra 30-25°C), kas nodrošina siltumenerģijas zudumu samazināšanos siltumtīklos, kā arī iespējas ievadīt saražoto siltumenerģijas pārpalikumu no citiem AER avotiem, piemēram, saules kolektoriem un siltumsūkņiem. Šāda koncepcija paredzēta Ziemeļeiropas valstu klimatiskajiem apstākļiem, kur siltumenerģija tiek nodrošināta gan apkurei, gan karstā ūdens sagatavošanai.</p> <p>Kopumā ir jāveicina 4. paaudzes siltumtīklu risinājumu izmantošana Rīgas CSS. Pasākuma ieviešana līdz 2030. gadam ir jāparedz kā obligāta jaunajiem pieslēgumiem Rīgas CSS, kā arī jāizvērtē šādas sistēmas uzstādīšana gadījumā, ja tiek veikta siltumtrašu rekonstrukcija vai mainīta siltumapgādes sistēma pie patērētāja. Jāveicina sadarbība ar nekustamā īpašuma attīstītājiem un būvniekiem, lai nodrošinātu sistēmu savietojamību ar siltumapgādes risinājumiem ēkās. Pasākuma ieviešana nodrošinās tiešu ietekmi uz CSS mērķa sasniegšanu – relatīvo zudumu samazināšanu siltumtīklos.</p>
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Enerģijas ražošana
	Sistēmiskās sviras	Tehnoloģija un infrastruktūra
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> Izpilddirektora birojs – pienākumu deleģēšana iesaistītajām pusēm AS "Rīgas siltums" - rīcības virziena plānošana un ieviešana
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Atjaunojamās Rīgas CSS trases
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> REA – rīcības virziena uzraudzība un monitoringa PAD – iesaiste rīcības virziena īstenošanā

	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> E4.1. Izstrādāt un ik pa 2-3 gadiem atjaunot detalizētu rīcības plānu, kā īstenot Rīgas CSS modernizāciju, lai pārietu uz 4.paaudzes siltumapgādes risinājumu, ņemot vērā arī daudzdzīvokļu atjaunošanas tempus Rīgā (AS "Rīgas Siltums"; 2025.gads) E4.2. Realizējot 4.paaudzes konceptu, iekļaut sektoru mijiedarbības principu, uzstādīt elektriskus katlus, kas ļautu ekonomiski izdevīgi saražot siltumu un nepieciešamības gadījumā veikt elektrotīklam nepieciešamo balansēšanu (AS "Rīgas Siltums"; no 2025.gada) E4.3. Realizēt citus ar sektoru mijiedarbību saistītus projektus, kas balstās uz siltumsūkņu tehnoloģiju un nodrošina siltuma atgūšanu no notekūdeņiem vai citiem avotiem gadījumos, kur tas ir tehnoloģiski un ekonomiski pamatots (AS "Rīgas Siltums"; no 2025.gada) E4.4. Īstenot energoefektivitātes pasākumus esošajā sistēmā, piemēram, uzlabot siltummaiņu iekārtas, ieviest siltumenerģijas akumulāciju un citus tehniskus uzlabojumus, kas var palielināt sistēmas efektivitāti (AS "Rīgas Siltums"; no 2025.gada) E4.5. Izskatīt iespējas integrēt individuālo siltumenerģijas ražotāju saražoto siltumenerģiju pilsētas siltumapgādē (AS "Rīgas siltums"; no 2027.gada) E4.6. Izskatīt iespējas sniegt 4. paaudzes siltumapgādes sistēmas pakalpojumus jaunizbūvētos kvartālos un apkaimēs, kā arī kvartālos, kuros tiek atjaunotas daudzdzīvokļu ēkas (AS "Rīgas siltums"; no 2027.gada)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	-
	Enerģijas ietaupījums	650 MWh
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	172 tCO ₂
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	240 000 EUR; 1395 EUR/tCO ₂

B-2.2.2.: Individuālo rīcību izvērsums

Pasākums	Nosaukums	E5: Inovatīvu projektu īstenošana
	Tips	Ilgtermiņa
	Apraksts	<p>Lai sasniegtu klimatneitralitātes mērķus, nepieciešams izvērtēt un īstenot elektrifikācijas, AER un viedās vadības pilotprojektus sadarbībā ar augstskolām un zinātniskajām institūcijām, lai meklētu dažādus risinājumus, kā uzlabot esošās CSS efektivitāti, pielāgot AER tehnoloģisko risinājumus vietējiem apstākļiem, t.sk. veicināt bezemisiju enerģijas ieguves avotu izmantošanu, piemēram, siltuma atgūšanu no notekūdeņiem, aukstumenerģijas ražošanu pielāgošanās klimata pārmaiņām kontekstā. Rīcības virziena īstenošana nedos tiešu un tūlītēju ietekmi uz AER īpatsvara pieaugumu vai siltumenerģijas patēriņa samazinājumu, taču rīcības virzienam ir ilgtermiņa ietekme uz klimatneitralitātes mērķu sasniegšanu Rīgā.</p>

Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Enerģijas ražošana
	Sistēmiskās sviras	Tehnoloģija un infrastruktūra / Kapacitāte un spēju veidošana
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> Izpilddirektora birojs – pienākumu deleģēšana iesaistītajām pusēm AS "Rīgas siltums"- rīcības virziena plānošana un ieviešana
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Rīgas CSS
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> REA – rīcības virziena uzraudzība un monitoringa PAD – iesaiste rīcības virziena īstenošanā
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> E5.1. Turpināt sadarbību ar augstskolām, vietējiem un starptautiskiem siltumapgādes un citu nozaru uzņēmumiem, un pašvaldību - turpināt piedalīties starptautisku projektu uzsaukumos, kas ļaus attīstīt, īstenot un integrēt inovatīvus risinājumus, piemēram, integrēt individuālo siltumenerģijas ražotāju saražoto siltumenerģiju Rīgas CSS (AS "Rīgas siltums" sadarbībā ar REA un PAD; no 2024.gada) E5.2. Turpināt informēt MVK un attiecīgās RVP struktūrvienības par jaunākajām un aktuālākajām attīstības tendencēm pilsētas CSS attīstībā (AS "Rīgas Siltums"; no 2024.gada) E5.3. Testēt un mērogot piemērotākos un modernākos risinājumus Rīgas siltumapgādes sistēmā (AS "Rīgas siltums"; no 2025.gada)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	-
	Enerģijas ietaupījums	-
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	-
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	300 tūkst. EUR

B-2.2.2.: Individuālo rīcību izvērsums

Pasākums	Nosaukums	E6: Veicināt elektrifikāciju, AER izmantošanu decentralizētā siltumapgādē vai pieslēgšanos CSS
	Tips	Ilgtermiņa
	Apraksts	Šī rīcības virziena mērķis ir veicināt efektīvāku energoresursu izmantošanu un gaisa kvalitātes uzlabošanu Rīgā, pieslēdzot jaunus un esošus decentralizētos objektus Rīgas CSS, veicinot siltumapgādes sistēmu elektrifikāciju un palielinot AER īpatsvaru.
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Enerģijas ražošana
	Sistēmiskās sviras	Tehnoloģija un infrastruktūra / Pārvaldība un politika / Kapacitātes un spēju veidošana
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	Izpilddirektora birojs - pienākumu deleģēšana visām iesaistītajām pusēm

	Rīcības mērogs un skartās vienības	Mājsaimniecības un uzņēmumi, kas ēku apkurē izmanto individuālos fosilā kurināmā apkures risinājumus
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> AS "Rīgas siltums" - sadarbība rīcības virziena ieviešanā REA - rīcības virziena ieviešana, uzraudzība un monitorings PAD, MVD – iesaiste rīcības virziena ieviešanā MVK – lēmuma pieņemšana un diskusijas par potenciāla atbalsta instrumenta izveidi
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> E6.1. Uzraudzīt saistošo noteikumu par atteikšanos no dabas gāzes katliem pilsētā ieviešanu, sagatavojot un sniedzot galvenajām mērķgrupām (iedzīvotājiem, uzņēmējiem u.c.) informāciju par saistošo noteikumu mērķi un ieteicamajiem apkures risinājumiem, uzsverot arī ēku atjaunošanas nozīmi un ietekmi uz apkures izmaksām (REA; no 2024. gada) E6.3. Mazināt barjeras bezemisiju un AER iekārtu uzstādīšanai RVP administratīvajā teritorijā (PAD; no 2024. gada) E6.2. Sadarbībā ar visām iesaistītajām pusēm, veidot un ieviest mērķtiecīgu informatīvu kampaņu par videi draudzīgiem risinājumiem apkures nodrošināšanai pilsētā un/vai ēku atjaunošanu (Izpilddirektora birojs; no 2025.gada) E6.4. Apkopot un publicēt labās prakses piemērus, nodrošināt šīs informācijas nonākšanu pie galvenajām mērķgrupām, iesaistot arī apkāmes un uzņēmēju organizācijas (REA; 2025.gads) E6.5. Sagatavot vai izmantot jau izveidotu vienkāršotu aprēķina rīku apkures risinājumu dzīves cikla izmaksu novērtēšanai un nodrošināt pieeju tam (REA; 2025.gads) E6.6. Izstrādāt atbalsta programmu virsizdevisumu kompensēšanai (MVK; 2025.gads)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	364 506 MWh
	Enerģijas ietaupījums	-
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	86 199 tCO ₂
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	133,6 miljoni EUR; 1 550 EUR/tCO ₂

B-2.2.2.: Individuālo rīcību izvērsums

Pasākums	Nosaukums	E7: Veicināt AER izmantošanu elektroenerģijas ražošanā Rīgas vajadzībām
	Tips	Ilgtermiņa
	Apraksts	Šis rīcības virziens tiek mērķēts uz atjaunīgās elektroenerģijas ražošanas veicināšanu pašpatēriņa vajadzībām pilsētā. Rīcības virziena ietvaros tiek veicināta bezemisiju AER, īpaši saules enerģijas, izmantošana mājsaimniecībās un uzņēmumos. Šis rīcības virziens ietver gan tehniskus risinājumus un procedūru uzlabojumus, gan informēšanas un izglītojošus pasākumus.

Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Enerģijas ražošana
	Sistēmiskās sviras	Tehnoloģija un infrastruktūra / Pārvaldība un politika / Kapacitātes un spēju veidošana
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	Izpilddirektora birojs - pienākumu deleģēšana visām iesaistītajām pusēm
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Elektroenerģijas patērētāji pilsētas administratīvajā teritorijā
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> • Elektroenerģijas piegādātāji - sadarbība rīcību ieviešanā • REA - rīcības virziena ieviešana, uzraudzība un monitorings • PAD, MVD, ĪD – iesaiste rīcību ieviešanā
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> • E7.1. Sagatavot viegli uztveramus materiālus, kā elektroenerģijas patērētāji var izmantot izveidoto Saules enerģijas potenciāla noteikšanas rīku savām vajadzībām⁹ (REA; 2024.gads) • E7.2. Organizēt koprades darbnīcas ar visām iesaistītajām pusēm par iespējām veicināt un motivēt mājsaimniecības un uzņēmējus samazināt elektroenerģijas patēriņu savos mājokļos / uzņēmumos, kā arī uzstādīt individuālos AER elektroenerģijas risinājumus (Izpilddirektora birojs; 2024.gads) • E7.3. Uzstādīt ik gadu vismaz 1000 kW saules paneļu pašvaldības objektos. Veikt monitoringu saules staciju izveidei un darbībai EPS ietvaros. (REA; 2024.gads) • E7.4. Veicināt iedzīvotāju un pašvaldības energokopienveidošanos, nodrošinot informatīvu un tehnisku atbalstu (REA sadarbībā ar MVD; no 2025.gada) • E7.5. Sadarbības veidošana ar uzņēmējiem, kas izbūvējuši vai plāno izbūvēt saules un/vai citas AER elektrostacijas, organizējot koprades darbnīcas un/vai tikšanās ar uzņēmēju organizācijām un asociācijām, veidojot kampaņas, meklējot un īstenojot efektīvākās sadarbības pieejas no citām pilsētām Eiropā, lai veicinātu uzņēmēju iesaisti Rīgas klimatneitralitātes mērķu sasniegšanā (PĀD; no 2025.gada) • E7.6. Izvērtēt saules paneļu un citu AER risinājumu uzstādīšanas iespējas iedzīvotājiem (energokopienām, uzņēmumiem, u.c.), izmantojot pašvaldībai pieejamo infrastruktūru (ēku jumtus, degradētās pilsētas teritorijas u.c.) (Izpilddirektora birojs sadarbībā ar ĪD; 2025.gads) • E7.7. Izstrādāt risinājumus saules paneļu uzstādīšanai (piem., nomāt jumtu platības ar garantētu saražotās enerģijas iepirkumu atbilstoši biržas cenai) (Izpilddirektora birojs; 2026.gads) • E7.8. Motivēšanas shēmu izstrāde (piemēram, nodokļu atlaides, ikgadēja aktīvāko Rīgas uzņēmumu apbalvošana, Rīgas klimatneitralitātes zīmola izveide un izmantošana un citi pasākumi) uzņēmumu pārejas veicināšanai uz vietējo elektroenerģijas ražošanu pašpatēriņam vai AER elektroenerģijas iepirkumam ar apliecinājuma sertifikātiem (Izpilddirektora birojs; 2026.gads) • E7.9. Novērst esošos šķēršļus, kas ierobežo iedzīvotājus iegādāties elektroenerģijas apliecinājumu sertifikātus. Kad šī barjera ir novērsta, informēt sabiedrību par iespēju sniegt ieguldījumu Rīgas klimatneitralitātes mērķu sasniegšanā, iegādājoties elektroenerģijas apliecinājuma sertifikātus, kas

⁹ <https://experience.arcgis.com/experience/82e536a0f5124c82b915ce8533f3a435>

		veicinās AER elektroenerģijas izmantošanu Rīgā (Izpilddirektora birojs; 2025.gads)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	1 446 931 MWh
	Enerģijas ietaupījums	-
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	157 716 tCO ₂
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	476,6 miljoni EUR; 3 022 EUR/tCO ₂

B-2.2: Individuālo rīcību izvērsums – Daudzdzīvokļu ēkas

B-2.2.3.: Individuālo rīcību izvērsums- Daudzdzīvokļu ēkas		
Pasākums	Nosaukums	Dz1: Informācijas un datu pieejamības uzlabošana par daudzdzīvokļu ēku energoefektivitāti
	Tips	Ilgtermiņa
	Apraksts	<p>Pasākums ietver daudzdzīvokļu ēku enerģijas monitoringa un līmeņatzīmes sistēmas izveidi ar mērķi informēt iedzīvotājus par enerģijas un SEG emisiju rādītājiem, kā arī motivēt ieviest energoefektivitātes pasākumus, balstoties uz datu salīdzinājumu starp līdzīga veida ēkām. Pirmais solis ir izstrādāt metodiku daudzdzīvokļu ēku siltumenerģijas patēriņa datu uzskaiti un analīzei. Otrais solis ir izveidot un uzturēt publiski pieejamu datubāzi par daudzdzīvokļu ēku faktisko siltumenerģijas patēriņu (t.sk. īpatnējo siltumenerģijas patēriņu, maksu par enerģiju atjaunotās un neatjaunotās daudzdzīvokļu ēkas, u. tml.), nosakot ēku atbilstību minimālajām energoefektivitātes līmenim. Balstoties uz šiem datiem, tiktu identificētas ēkas, kam jāveic energosertifikācija (visas CCS pieslēgtās ēkas; ēkas ar lielāko īpatnējo siltumenerģijas patēriņu u.c.). Šī pasākuma īstenošana nedos tiešu un tūlītēju ietekmi uz siltumenerģijas patēriņa samazinājumu, bet šim pasākumam ir ilgtermiņa ietekme uz klimatneitralitātes mērķu sasniegšanu Rīgā.</p>
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Daudzdzīvokļu ēkas
	Sistēmiskās sviras	Pārvaldība un politika
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> Izpilddirektora birojs – pienākumu deleģēšana iesaistītajām pusēm REA – datu aprites sistēmas izstrāde, pasākuma ieviešanas koordinēšana un uzraudzība
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Daudzdzīvokļu ēku iedzīvotāji. Mērķis ir datubāzē aptvert informāciju par visām daudzdzīvokļu ēkām.
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> AS "Rīgas Siltums", PAD, MVD, RNP, citi namu pārvaldnieki, RDA – sadarbība informācijas aprites nodrošināšanā
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> Dz1.1. Datu un informācijas pieejamības nodrošināšana iedzīvotājiem (REA; 2024.gads) <ul style="list-style-type: none"> Dz1.1.1. Izstrādāt publiski pieejamu siltuma karti iedzīvotājiem, norādot vismaz ēku īpatnējo patēriņu

		<p>(kWh/m² gadā), energoefektivitātes klasi, veidā, kas ļauj salīdzināt ēkas patēriņu ar citām ēkām. Kartes dati jāatjauno vismaz reizi gadā (REA, AS "Rīgas siltums", RNP, 2024-2025).</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Dz1.1.2. Monitorēt un publicēt atjaunoto ēku siltumenerģijas patēriņu un ietaupījumu. Ja iespējams, sinhronizēt šos datus siltuma kartē (REA 2024-2025). ○ Dz1.1.3. Individuālu siltumenerģijas patēriņa analīzes bezmaksas pakalpojuma nodrošināšana. ○ Dz1.1.4. Vienota potenciālā risinājuma veidošana kopā ar visām iesaistītajām pusēm, kurš vienkopus iekļautu augstāk minēto informāciju - siltuma karti, īpatnējos enerģijas patēriņa datus par atjaunotām un neatjaunotām ēkām, kā arī citus datus, kas ir pieejami par ēkām, piemēram informāciju par ēkas tehnisko stāvokli, atzinumi par būves drošību u.tml. (Izpilddirektora birojs; 2024.gads) ○ Dz.1.1.6. Datubāzes uzturēšana (telpiskie dati un tehniskā informācija) par visām renovētajām ēkām Rīgā. ○ Dz.1.1.7. Publicēt padomus energoauditoru, būvzinieņu, projektētāju, būvnieku pakalpojumu izvēlei. Publicēt ēku pārvaldnieku un mājas vecāko kontaktinformāciju, kuri vēlas dalīties ar pieredzi par mājas atjaunošanu. <ul style="list-style-type: none"> • Dz1.2. Vides komunikācijas pasākumu īstenošana daudzdzīvokļu ēkās (plakāti, informācijas stendi par ēku energoefektivitāti un energoplānošanu, pilotprojekti kvartālu ietvaros). Pasākuma mērķis ir pievērst ēkas iedzīvotāju uzmanību savas ēkas tehniskajam un energoefektivitātes stāvoklim. (REA un RNP; 2025.gads)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	-
	Enerģijas ietaupījums	4 492 MWh
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	1 186 tCO ₂
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	700 tūkst. EUR (investīciju periods 7 gadi, 100 000 EUR/gadā) 590 EUR/tCO ₂

B-2.2.3.: Individuālo rīcību izvērsums

Pasākums	Nosaukums	Dz2: Normatīvo aktu pārskatīšana daudzdzīvokļu ēku atjaunošanas tempu palielināšanai Rīgā
	Tips	Ilgtermiņa
	Apraksts	Lai veicinātu daudzdzīvokļu ēku atjaunošanu Rīgā, pašvaldība ir pārskatījusi gan pasākumus, kas uzliktu par pienākumu dzīvokļu īpašniekiem atjaunot savas ēkas, gan motivējošos pasākumus, gan atbalsta pasākumus. Par secinājumiem ir informētas atbildīgās ministrijas un iesaistītās puses. Pasākuma mērķis ir mudināt iedzīvotājus īstenot daudzdzīvokļu ēku atjaunošanas projektus, sagatavojot normatīvo un administratīvo ietvaru šo procesu organizēšanai Rīgā: mazināt visas identificētās normatīvā ietvara barjeras ēku atjaunošanas jomā, pārskatot un pilnveidojot normatīvos

		aktus, lai nodrošinātu sistemātisku un nepārtrauktu ēku atjaunošanas procesu. RVP Mājokļu politikas pamatnostādnes 2024.-2030. gadam paredz ēku atjaunošanas programmas izstrādi, kā vienu no galvenajiem rādītājiem norādot, ka līdz 2030. gadam ir iespējams atjaunot 2000 daudzdzīvokļu ēkas.
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Daudzdzīvokļu ēkas
	Sistēmiskās sviras	Pārvaldība un politika
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> MVK – lēmumu pieņemšana un normatīvo aktu apstiprināšana Izpilddirektora birojs – pienākumu deleģēšana iesaistītajām pusēm
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Daudzdzīvokļu ēkas Rīgas administratīvajā teritorijā
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> MVD, PAD, FD – dalība pasākuma ieviešanā RNP – dalība pasākuma ieviešanā REA – pasākuma koordinēšana, energoefektivitātes centra darbības nodrošināšana
	Komentāri par ieviešanu	<p>Uzdevumi pašvaldības līmenī:</p> <ul style="list-style-type: none"> Dz2.1. Paredzēt NĪN palielināšanu atbilstoši likuma "Par nekustamā īpašuma nodokli" un "Ēku energoefektivitātes likuma" prasībām ekspluatējamām ēkām, kuras atbilstoši MK noteikumu prasībām neatbilst energoefektivitātes minimālajām prasībām, un ja ēka neuzsāk ēkas atjaunošanas tehniskās dokumentācijas izstrādi (MVK; 2024.gads). Dz2.2. Atbalsta programmas izveide pensijas vecuma cilvēkiem un enerģētiski nabadzīgajām māsaimniecībām ēku atjaunošanai. Atbalsta ietvaros nepieciešams kompensēt visu vai daļu no atjaunošanas izmaksu radītā ikmēneša komunālo maksājumu sadārdzinājuma. Plānojot atbalsta mehānismu, jāparedz tā sasaiste ar esošajiem sociālajiem un cita veida sniegtajiem atbalstiem (MVK; 2024.gads). <p>Uzdevumi valsts līmenī:</p> <ul style="list-style-type: none"> Dz.2.3. Ēkām, kas neatbilst energoefektivitātes minimālajām prasībām, noteikt tehniskās dokumentācijas izstrādi kā daļu no dzīvojamās mājas uzturēšanai obligāti nepieciešamajām lietām un ar to saistītos izdevumus kā daļu no uzturēšanas obligātajiem izdevumiem (MVK; 2024.gads). Dz.2.4. Stiprināt prasību sasniegt energoefektivitātes minimālās prasības konkrētā termiņā. Piešķirt pārvaldniekam tiesības uzsākt ēku atjaunošanu, ja iedzīvotāji nav lēmuši pret ēkas atjaunošanu. Izdevumus attiecināt kā nepieciešamos izdevumus ēkas uzturēšanai (MVK; 2024.gads). Dz.2.5. Samazināt nepieciešamo lēmumu skaitu ēkas atjaunošanai (MVK sadarbībā EM; 2024.gads), piemēram, lai ēkas atjaunošana varētu tikt uzsākta trīs soļos: <ul style="list-style-type: none"> Sagatavošanās - pārvaldnieks veic nepieciešamos priekšdarbus: pasūta tehnisko dokumentāciju, kā arī nepieciešamos aprēķinus par plānotajām izmaksām. Kopības informēšana - pārvaldnieks veic dzīvokļu īpašnieku informēšanu, ja nepieciešams, organizē informatīvu sapulci. Kopības lēmums - kopība izvērtē ieteikumus un lemj par nepieciešamā aizņēmuma ņemšanu, kā arī pārvaldnieka pilnvarošanu aizņēmuma ņemšanai un dalībai atbalsta programmā.

		<ul style="list-style-type: none"> Dz.2.6. Obligātā ēkas uzkrājuma veidošana ēkām, nosakot to kā minimālo iemaksājamo apjomu eur/m² (MVK sadarbībā ar EM; 2024.gads) Dz.2.7. Priekšfinansējuma nodrošināšana valsts kapitāla atlaides atbalstu programmu ietvaros (MVK sadarbībā ar EM; 2024.gads) Dz.2.8. PVN likmes samazināšana daudzdzīvokļu ēku energoefektivitātes pasākumiem, kas sasniedz noteiktu energoefektivitātes klasi, piemēram, A energoefektivitātes klase (MVK sadarbībā ar EM; 2024.gads)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	-
	Enerģijas ietaupījums	2 246 MWh
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	593 tCO ₂
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	700 tūkst. EUR (investīciju periods 7 gadi, 100 000 EUR/gadā); 1 181 EUR/tCO ₂

B-2.2.3.: Individuālo rīcību izvērsums

Pasākums	Nosaukums	Dz3: Iedzīvotāju iesaiste daudzdzīvokļu ēku atjaunošanā
	Tips	Ilgtermiņa
	Apraksts	RVP nevar veikt daudzdzīvokļu ēku atjaunošanu iedzīvotāju vietā, bet tā var sniegt nepieciešamo atbalstu un motivāciju iedzīvotājiem, lai veicinātu iedzīvotāju iesaisti mājokļu sakārtošanā un atjaunošanā. Rīcības virziena Dz3 (Normatīvo aktu pārskatīšana daudzdzīvokļu ēku atjaunošanas tempu palielināšanai Rīgā) ietvaros tiktu sakārtotas atbalsta un motivācijas shēmas pašvaldībā, bet šī pasākuma ietvaros plānots īstenot virkni praktisku pasākumu, kas ļautu sasniegt vismaz 2000 daudzdzīvokļu ēku atjaunošanu līdz 2030.gadam.
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Daudzdzīvokļu ēkas
	Sistēmiskās sviras	Pārvaldība un politika / Tehnoloģija un infrastruktūra
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> Izpilddirektora birojs – pienākumu deleģēšana visām iesaistītajām pusēm REA – pasākuma uzraudzība un monitoring
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Vismaz 2000 daudzdzīvokļu ēku atjaunošana Rīgas administratīvajā teritorijā
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> MVD, PAD – pasākuma ieviešana RNP – pasākuma ieviešana Rīgas apkaimju centri – pasākuma ieviešana
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> Dz3.1. Māju vecāko iesaiste un motivēšana. Atbalsta mehānismi (RNP; 2024.gads): <ul style="list-style-type: none"> Dz3.1.1. Nodrošināt māju vecākajiem informatīvos materiālus par ēku energoefektivitāti un atjaunošanas procesu, apmācību materiālus un apmācības par šiem jautājumiem.

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dz3.1.2. Nodrošināt māju vecākajiem informāciju par viņu ēkas energoefektivitātes rādītājiem. ○ Dz3.1.3. Nodrošināt, ka dzīvokļu īpašniekiem kādā no esošiem tiešsaistes instrumentiem, piemēram, pie mājas lietas, ir pieejama mājas vecākā kontaktinformācija. ○ Dz3.1.4. Atbalsta programmas izstrāde ēku vecākajiem - izvērtējot labāko iesaistes modeli, piemēram, uz brīvprātības principiem, vai slēdzot vienošanos starp māju vecākajiem un RNP. • Dz3.2. Informācijas izvietošana apkaimēs par ēku atjaunošanu. Sadarbības veicināšana (REA sadarbībā ar Apkaimju centriem; 2024.gads) • Dz3.3. Kvartālu atjaunošanas veicināšana, strādājot ar iesaistījām pusēm pie normatīvo aktu pilnveides un barjeru mazināšanas, (REA; no 2024.gada) <ul style="list-style-type: none"> ○ Gadījumos, ja divas vai vairākas blakus esošas ēkas pieņem lēmumu par ēku atjaunošanu, jāpieļauj iepirkumu apvienošana un pieteikšanās līdzfinansējumam šīm ēkām kopā. ○ Papildus labumu ieviešana, ja tiek veikta vairāku ēku atjaunošana kopā, piemēram, 100% PVN likmes līdzfinansējums no valsts vai lielāka atbalsta intensitāte utml. • Dz3.4. Ēku atjaunošanas popularizēšana apkaimju svētkos (RAIC; no 2024.gada). • Dz3.5. Ciešākas sadarbības veicināšana starp galvenajām iesaistītajām pusēm, plānojot saskaņotas rīcības un aktivitātes (MVD, REA, kapitālsabiedrībām) (Izpilddirektora birojs; 2024.gads) <ul style="list-style-type: none"> ○ Dz3.5.1. Mājokļu kompetences centra izveide, sinhronizējot visu iesaistīto darbības ēku atjaunošanas jomā. ○ Dz3.5.2. Regulāru kopdarbību vai sanāksmju organizēšana iesaistītajām pusēm (vismaz 3 reizes gadā) par ēku atjaunošanas virzību Rīgā. Sanāksmju mērķis – ziņot par progresu atsevišķu jautājumu risināšanā un vienoties par katras iesaistītās puses turpmākiem soļiem. ○ Dz3.5.3. Kopīgu mērķu uzstādīšana un to izpildes kontrole visām iesaistītajām pusēm. ○ Dz3.5.4. Sadarbības nodrošināšana starp atjauno.riga.lv un renove.lv, lai nodrošinātu savstarpēji koordinētu iedzīvotāju informēšanu par visu pieejamo atbalstu ēku atjaunošanai. • Dz3.6. RNP kapacitātes celšana - apmācības RNP darbiniekiem, kas nodarbojas ar ēku atjaunošanas un iedzīvotāju konsultēšanas jautājumiem. Prognozējot ēku atjaunošanas tempa pieaugumu, jāpalielina darbinieku skaits un jānodrošina to apmācība. (Izpilddirektora birojs; no 2024.gada) • Dz3.7. Ēku atjaunošanas projektu vadītāju kapacitātes paaugstināšana (REA sadarbībā ar ALTUM; no 2024.gada) <ul style="list-style-type: none"> ○ Dz3.7.1. Pieredzes apmaiņas pasākumu organizēšana māju vecākajiem, iedzīvotājiem un arī namu apsaimniekotājiem, biedrībām (REA; no 2025.gada) ○ Dz3.7.2. Ēku atjaunošanas ceļveža izveidošana iedzīvotājiem, kas ļautu dzīvokļu īpašniekiem iepazīties ar atjaunošanas procesu un atvieglotu lēmumu pieņemšanu. Ceļvedis jāizstrādā vizuāli pievilcīgā veidā un viegli lasāmā valodā. (REA; 2025.gads)
--	---

		<ul style="list-style-type: none"> ○ Dz3.7.3. Apmācību organizēšana ēku atjaunošanas projektu vadītājiem (REA, RNP; 2025.gads) • Dz3.8. Vēsturisko dzīvojamo ēku atjaunošana ar energoefektivitātes pasākumiem (ĪD; no 2024.gada) • Dz3.9. Labās prakses popularizēšana: informācijas izvietošana tirdzniecības centros (REA; 2025.gads)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	-
	Enerģijas ietaupījums	133 505 MWh
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	19 358 tCO ₂
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	318,5 miljoni EUR; 16 453 EUR/tCO ₂

B-2.2.3.: Individuālo rīcību izvērsums

Pasākums	Nosaukums	Dz4: Rīgas energoefektivitātes fonda (REEF) izveide
	Tips	Vidēja termiņa
	Apraksts	REEF mērķis ir nodrošināt ilgtermiņa finansējuma pieejamību daudzdzīvokļu ēku atjaunošanai Rīgas. 2022. gadā tika izstrādāts REEF biznesa modelis un investīciju plāns, kuru nepieciešams apstiprināt un virzīt, lai mērogotu daudzdzīvokļu ēku atjaunošanu Rīgā.
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Daudzdzīvokļu ēku sektors
	Sistēmiskās sviras	Finanšu un uzņēmējdarbības modeļi
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> • MVK – lēmumu pieņemšana par REEF tālāku attīstību • Izpilddirektora birojs – pienākumu deleģēšana iesaistītajām pusēm
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Daudzdzīvokļu ēku sektors
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> • FD – iesaiste REEF modeļa izstrādē un administrēšanā • MVD, REA – koordinēt REEF modeļa izstrādi un iedzīvināšanu
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> • Dz4.1. Pieņemt lēmumu par REEF izveidi (MVK; 2026.gads) <ul style="list-style-type: none"> ○ Dz4.1.1. REEF statūtu, nolikuma u.c. iekšējo procedūru izstrāde; ○ Dz4.1.2. Finansējuma piesaiste REEF pamatkapitālā; • Dz4.2. Izveidot REEF (Izpilddirektora birojs; 2026.gads) <ul style="list-style-type: none"> ○ Dz4.2.1. Investīciju portfeļa sagatavošana; ○ Dz4.2.2. Vērtspapīrošanas programmas sagatavošana ○ Dz4.2.3. Pilotprojekta finansēšana
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	-
	Enerģijas ietaupījums	Daļa no kopējā siltumenerģijas samazinājuma daudzdzīvokļu ēku sektorā

SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	Daļa no kopējā CO ₂ emisiju samazinājuma daudzdzīvokļu ēku sektorā
Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	29 milj. EUR; 1600 EUR/tCO _{2e}

B-2.2.3.: Individuālo rīcību izvērsums

Pasākums	Nosaukums	Dz5: Jaunu standartizētu risinājumu pētīšana un īstenošana ēku atjaunošanai, samazinot ēku atjaunošanas izmaksas
	Tips	Vidēja termiņa
	Apraksts	<p>Ņemot vērā būvniecības izmaksu pieaugumu, kuru nav iespējams pilnībā nosegt ar ietaupījumu no energoefektivitātes pasākumu īstenošanas, nepieciešams rast jaunus risinājumus izmaksu samazināšanai ēku atjaunošanas projektiem. Šī pasākuma ietvaros sadarbībā ar augstskolām un zinātniskajām institūcijām Latvijā un Eiropā, ir nepieciešams:</p> <ul style="list-style-type: none"> attīstīt pilotprojektus, lietojot jaunus un inovatīvus risinājumus ēku siltumapgādē un elektroapgādē; nodrošināt tipveida ēku atjaunošanas projektu izstrādi (tipveida projekti vienāda veida vai sērijas ēkām); nodrošināt informāciju par tipveida risinājumiem, kādi ir pieejami dažādiem ēku tipiem, kādas ir to provizoriskās priekšrocības, trūkumi un izmaksas.. Tipveida risinājumi mudinās īpašniekus kooperēties, veicot renovāciju kopā un organizējot lielāka mēroga iepirkumus, lai samazinātu izmaksas; ievieš pilotprojektus kvartāla, vairāku ēku standartizētai atjaunošanai. <p>Pasākuma īstenošana nedos tiešu un tūlītēju ietekmi uz siltumenerģijas patēriņa samazinājumu, bet pasākumam ir ilgtermiņa ietekme uz klimatneitralitātes mērķu sasniegšanu Rīgā.</p>
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Daudzdzīvokļu ēkas
	Sistēmiskās sviras	Tehnoloģija un infrastruktūra
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> Izpilddirektora birojs – pienākumu deleģēšana visām iesaistītajām pusēm REA – pasākuma uzraudzība un monitorings
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Pasākuma ietvaros tiks veikta vairāku pilotprojektu īstenošana, pašvaldībai iesaistoties kā mediatoram un konsultantam. Tipveida risinājumu katalogam jāietver risinājumi visiem tipveida daudzdzīvokļu ēku veidiem.
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> PAD, MVD – pasākuma ieviešana Būvniecības speciālisti, RTU – iesaiste pasākumu ieviešanā Namu apsaimniekotāji – iesaiste pasākumu ieviešanā
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> Dz5.1. Standartizētu tehnoloģisko risinājumu izstrāde ēku atjaunošanai (piemēram, paneļi ar siltinājumu) un ieviešana. <ul style="list-style-type: none"> Dz.5.1.1. Risinājumu kataloga izstrāde energoefektivitātes pasākumu ieviešanai izplatītāko veidu daudzdzīvokļu ēkās un vēsturiskajās daudzdzīvokļu ēkās Rīgā (REA; 2025.gads)

		<ul style="list-style-type: none"> ○ Dz.5.1.2. Informēšana par EM sagatavoto standarta sērijveida ēku tehnisko rasējumu izmantošanu tehnisko projektu sagatavošanā (PAD; 2024.gads) ○ Dz.5.1.3. Iepriekš sagatavotu paneļu projektu attīstība ES atbalsta projektu ietvaros • Dz5.2. Sadarbības partneru meklēšana un dalība ES projektu uzsaukumos ar mērķi atjaunot standarta daudzdzīvokļu ēkas Rīgā (PAD; 2025.gads). <ul style="list-style-type: none"> ○ Dz.5.2.1. Eiropas investīciju bankas tehniskās atbalsta programmas projekta pieteikuma sagatavošana ēku atjaunošanas veicināšanai. • Dz5.3. Apkures sistēmu sakārtošana esošajās ēkas <ul style="list-style-type: none"> ○ Dz.5.3.1. Apkures sistēmu sakārtošana un atjaunošana; telpas temperatūras kontroles risinājumu iekļaušana ikgadējos darbos atbilstoši 10.12.2020. MK noteikumos Nr. 730 Ekspluatējamu ēku energoefektivitātes minimālās prasības. ○ Dz.5.3.2. Alokatoru, individuālo skaitītāju uzstādīšana (namu apsaimniekotāji; no 2025.gada). • Dz5.4. Saules paneļu izvietošana uz daudzdzīvokļu ēkām (MVD; no 2025.gada).
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	2 500 MWh
	Enerģijas ietaupījums	-
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	273 tCO ₂
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	1,2 milj. EUR (investīciju periods 6 gadi, 200 000 EUR/gadā); 4 404 EUR/tCO ₂

B-2.2: Individuālo rīcību izvērsums – Transports un mobilitāte

B-2.2.4.: Individuālo rīcību izvērsums – Transports un mobilitāte		
Pasākums	Nosaukums	T1: Pilsētplānošana, vērsta uz mērķi veidot pilsētu, kuras iedzīvotāji un viesi ir mazāk atkarīgi no privātajām automašīnām
	Tips	Vidēja termiņa
	Apraksts	Pasākums ietver ilgtspējīgu pārvietošanās veidu prioritizēšanu, ilgtspējīgas mobilitātes nodrošinājuma kritēriju izstrādi un pielietošanu, mobilitātes punktu koncepcijas praktisku ieviešanu, satiksmes vadības viedo tehnoloģiju ieviešanu u.c. pasākumus. Jāveido sinerģijas starp dažādiem mobilitātes veidiem. Prioritāri pasākumi ir vērsti uz esošo pilsētas apbūves teritoriju revitalizāciju un savrupmāju apbūvi perifērijā, pēc tam plānojot un attīstot jaunas apbūves teritorijas.
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Transports un mobilitāte
	Sistēmiskās sviras	Pārvaldība un politika

Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> Satiksmes un transporta lietu komiteja – politikas veidošana un lēmumu pieņemšana PAD – politikas veidošana un integrēšana pašvaldības dokumentos un procesos
	Rīcības mērķis un skartās vienības	Pasākums mērķēts uz pilsētas attīstību kopumā
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> ĀMD – tehnisko risinājumu ieviešana RDA – digitālo risinājumu veidošana Privātais sektors (iedzīvotāji, uzņēmēji u.c.) – viedokļa sniegšana FD – finansējuma paredzēšana pasākumiem Pakalpojumu sniedzēji (transporta kompānijas) Infrastrukturā nodrošinātāji, tostarp VAS “Latvijas dzelzceļš”
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> T1.1. Digitālo risinājumu izstrāde un ieviešana, sākot no vienotas mobilitātes platformas izveides ar reāllaika datiem un vienotas transporta biļetes Rīgas sabiedriskajā transportā un vilcienos (līdz 2025.gadam; RDA) T1.2. Vismaz 10 Park & Ride stāvvietu izveide nozīmīgākajos Rīgas rajonos un 200+ mobilitātes punktu izveide (līdz 2027.gadam; PAD sadarbībā ar ĀMD) T1.3. Ierobežojumi fosilās degvielas autotransportam Rīgas valstspilsētas administratīvajā teritorijā (Zemo emisiju zona, autostāvvietu ierobežojumi pilsētā, cenu politika, iebraukšanas maksa) (līdz 2027.gadam; Satiksmes un transporta lietu komiteja, Izpilddirektora birojs, PAD, MVD, ĀMD). Klimatneitrālas piegādes (ar e-transportu) noteikšana visā Rīgas administratīvajā teritorijā (50% līdz 2025.gadam; 100% līdz 2027.gadam; RD Izpilddirektora birojs) T1.4. Ērta, pievilcīga pilsētvides veidošana un infrastruktūras sakārtošana – gājēju ceļu izbūve, pārbūve vai atjaunošana vismaz 140 tūkst. m² apmērā, tai skaitā nodrošinot energoefektīvu apgaismojumu un pieturvietas (nepārtraukti; ĀMD) T1.5. Koplietošanas pakalpojumu attīstīšana un politikas izveide, datu monitoringa ieviešana, lai regulāri mērītu tendences (līdz 2027.gadam; PAD, privātais sektors) T1.6. Ilgtermiņa plānošana un jauno projektu sasaiste ar sabiedriskā transporta tīkla plānošanu (nepārtraukti; PAD sadarbībā ar ĀMD)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	-
	Enerģijas ietaupījums	518 000 MWh (ietver rīcību virzienu #T2)
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	126 840 tCO ₂ (ietver rīcību virzienu #T2)
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	42 miljoni EUR; 338 EUR/tCO ₂

B-2.2.4.: Individuālo rīcību izvērsums

Pasākums	Nosaukums	T2: Pasākumi attālināta darba veicināšanai un e-pakalpojumu pieejamības palielināšanai
	Tips	Īstermiņa
	Apraksts	Mobilitātes aptaujas Rīgā rāda, ka došanās uz darbu ir primārais pārvietošanās mērķis pilsētā. Satiksmes intensitātes mērījumi uz pilsētas robežām liecina, ka katru gadu pieaug Rīgā iebraucošo automašīnu skaits. Pasākuma mērķis ir īstenot rīcības, kas veicina pārvietošanās nepieciešamības samazinājumu Rīgas un Pierīgas (dodas uz Rīgu un no Rīgas) iedzīvotāju vidū saistībā ar darba pienākumu pildīšanu.
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Transports
	Sistēmiskās sviras	Pārvaldība un politika
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	RDA – digitālo risinājumu plānošana un ieviešana
	Rīcības mērogs un skartās vienības	RVP administratīvā teritorija un aptver gan pašvaldības darbiniekus, gan Rīgas iedzīvotājus, gan cilvēkus, kas strādā Rīgā
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> • PAD – nepieciešamo e-pakalpojumu izvērtēšana un vajadzību noteikšana; labās prakses piemēru apkopošana • REA – pašvaldības darbinieku un citu iesaistīto pušu aptaujas organizēšana un viedokļa apkopošana • ĪD – potenciālo telpu identificēšana koplietošanas vajadzībām dažādos Rīgas mikrorajonos • Izpilddirektora birojs – sadarbības veicināšana ar Pierīgas pašvaldībām • FD – finansējuma iespējas un mehānismi
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> • T2.1. Rīgas pašvaldības darbinieku aptauja, kas iever jautājumus par pārvietošanās paradumiem (attiecībā uz nokļūšanu no mājām uz darbu un no darba uz mājām, kā arī pārvietošanās vajadzībām darba laikā) un viedokli, vai darbinieks būtu ieinteresēts izmantot koplietošanas darba telpas (2024.gads; REA). • T2.2. Koplietošanas darba vietām potenciāli piemērotu pašvaldības telpu apzināšana un nodrošināšana darbiniekiem (2024.gads; ĪD). • T2.3. Sarunas uzsākšana ar Pierīgas pašvaldībām par iespēju Pierīgas pašvaldību iedzīvotājiem, kas ikdienā dodas uz darbu Rīgā (pašvaldības darbinieki) piedāvāt iespēju izmantot koplietošanas darba telpas “mājas” pašvaldībā, tai pat laikā meklējot arī iespējas Rīgā deklarētajiem citu pašvaldību darbiniekiem nodrošināt koplietošanas telpas Rīgā tuvu mājvietai (2024.gads; Izpilddirektora birojs). • T2.4. Popularizēt videi draudzīgus paradumus darbinieku vidū caur RD komunikācijas pārvaldes regulāro jaunumu paziņojumu lapu RD darbiniekiem, papildus organizējot iekšējos motivācijas konkursus iestāžu vidū (no 2024.gada; REA sadarbībā ar ĀMD un PAD) • T2.5. Pilotprojekts koplietošanas darba telpu nodrošināšanai sadarbībā ar kādu no Pierīgas pašvaldībām (2025.gads; Izpilddirektora birojs) • T2.6. Atbalsts uzņēmējiem telpu nomas jautājumu risināšanā un/vai citu labās prakses risinājumu identificēšana un ieviešana ar mērķi samazināt darbinieku pārvietošanos pilsētā un meklējot telpas tuvāk mājvietai (2025.gads; PAD)

		<ul style="list-style-type: none"> T2.7. Rīgas iedzīvotāju aptauja par interesi izmantot koplietošanas darba telpas, potenciālajām to atrašanās vietām, izmaksu sliekšni, ko cilvēki būtu gatavi maksāt par koplietošanas darba telpu izmantošanu; aptaujas rezultātu publicēšana un apspriešana ar esošajiem koplietošanas telpu piedāvātājiem u.c. interesentiem (2024.gads; REA) T2.8. E-pakalpojumu attīstība, piedāvājot pilsētas iedzīvotājiem iespēju piekļūt informācijai par e-pakalpojumiem, lietojot vienu kontaktpunktu (līdz 2026.gadam; RDA)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	-
	Enerģijas ietaupījums	Atkarīgs no iesaistīto pašvaldības darbinieku un iedzīvotāju skaita. ~ 1,6 MWh/gadā/cilvēku (ietvertas rīcību virzienā #T1)
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	Atkarīgs no iesaistīto pašvaldības darbinieku un iedzīvotāju skaita. ~ 0,5 tCO ₂ /gadā/cilvēku (ietvertas rīcību virzienā #T1)
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	840 000 EUR

B-2.2.4.: Individuālo rīcību izvērsums

Pasākums	Nosaukums	T3: Aktīva dzīvesveida un velosipēdu izmantošanas veicināšana
	Tips	Vidēja termiņa
	Apraksts	Pēc sociālo aptauju rezultātiem pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par iespēju pārvietoties ar velosipēdu Rīgā ir 58% iedzīvotāju un pozitīvs vērtējums par gājēju infrastruktūru ikdienas vajadzībām ir 54% iedzīvotāju. Pilsētas mērķis ir uzlabot šos rādītājus un veidot gājējiem un velobraucējiem pieejamu, ērtu un drošu infrastruktūru, kas būtu interesanta visu vecumu, dzimumu un sociālā stāvokļa cilvēkiem, gan iedzīvotājiem, gan pilsētas viesiem.
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Transports un mobilitāte
	Sistēmiskās sviras	Pārvaldība un politika
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> Izpilddirektora birojs – pasākumu ieviešanas deleģēšana atbildīgajām struktūrvienībām; noteiktu pasākumu ieviešana PAD – pasākumu vispārējā plānošana un noteiktu pasākumu ieviešana
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Pilsētas administratīvā teritorija un aptver visu sabiedrību
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> ĀMD – pasākumu ieviešana Teritorijas labiekārtošanas pārvalde – velo novietņu izveide REA – pasākuma uzraudzība un monitoringa Rīgas satiksme – dalība pasākumu ieviešanā Apkaimju centri, biedrības un NVO - pasākumu organizēšana, iesaiste un ieviešana CSDD - pasākumu ieviešana
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> T3.1. Drošu velo novietņu nodrošināšana kā obligāta prasība, prioritāri, pie daudzdzīvokļu ēkām, veikalos, publiskām iestādēm

		<p>Rīgā. Standartizētu velonovietņu risinājumu izstrāde un saskaņošana (atbilstoši PAD prasībām) un ieviešana (nepārtraukti; Izpilddirektora birojs un PAD (prasības ieviešana un standartizēta tehniskā risinājuma koordinēšana); Teritorijas labiekārtošanas pārvalde (pašvaldības teritorijā); apsaimniekotāji, privāto autostāvvietu apsaimniekotāji (privātās teritorijas)</p> <ul style="list-style-type: none"> T3.2. Velo infrastruktūras izveidošana atbilstoši Rīgas velosatiksmes attīstības koncepcijai, t.sk. maģistrālo Rīgas-Pierīgas veloceļu izbūve līdz 2026.gadam, ko finansē no ANM līdzekļiem, starppakaimju veloceļu izbūve, veloceļu izbūve Rīgas centrā, veloceļu integrācija transporta infrastruktūrā (nepārtraukti; ĀMD) T3.3. Sabiedriskā transporta pakalpojuma paplašināšana ar kuģīša maršrutu pāri Daugavai, izveidojot jaunu maršrutu Vecmīlgrāvis – Daugavgrīva (2026.gads; ĀMD sadarbībā ar “Rīgas satiksme”) T3.4. Mērķtiecīgu kampaņu īstenošana Rīgā un mikrorajonos: Gājēju ielas svētki; Diena bez auto; Tūrisms ar velo; Velo orientēšanās; dažādi izaicinājumi (2025.gads; PAD sadarbībā ar citām struktūrvienībām, NVO un citām organizācijām) T3.5. Diskusijas organizēšana ar iesaistītajām pusēm par velonovietņu pieejamību vilcienos un sabiedriskajos starppilsētu autobusos (2025.gads; Izpilddirektora birojs)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	-
	Enerģijas ietaupījums	288 400 MWh
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	77 000 tCO ₂
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	420 miljoni EUR; 5 455 EUR/tCO ₂

B-2.2.4.: Individuālo rīcību izvērsums

Pasākums	Nosaukums	T4: Ar sabiedrisko transportu veikto pasažieru braucienu īpatsvara palielināšana ikdienā
	Tips	Ilgtermiņa
	Apraksts	Pasākums ir vērst uz veicinošām rīcībām, lai palielinātu sabiedriskā transporta izmantošanu pilsētā un sekmētu aktīvāku pilsētas mobilitāti. Sabiedriskā transporta attīstības virzieni ir: sabiedriskā transporta pieejamības uzlabošana; sabiedriskā transporta pakalpojuma kvalitātes uzlabošana; “Rīgas satiksme” ritošā sastāva modernizācija; dzelzceļa transporta izmantošanas veicināšana.
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Transports un mobilitāte
	Sistēmiskās sviras	Tehnoloģija un infrastruktūra/ Pārvaldība un politika/ Kapacitātes un spēju veidošana
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> Izpilddirektora birojs – pasākumu ieviešanas deleģēšana atbildīgajām struktūrvienībām; noteiktu pasākumu ieviešana

		<ul style="list-style-type: none"> PAD – pasākumu vispārējā plānošana un noteiktu pasākumu ieviešana
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Pilsētas administratīvā teritorija un aptver gan pilsētas iedzīvotājus, gan viesus, gan citu pašvaldību iedzīvotājus, kas pārvietojas pa Rīgu
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> ĀMD – pasākumu ieviešana Rīgas satiksme – dalība pasākumu ieviešanā Pasažieru vilciens – dalība pasākumu ieviešanā Teritorijas labiekārtošanas pārvalde – velo novietņu izveide REA – pasākuma uzraudzība un monitorings VAS “Latvijas dzelzceļš” – infrastruktūras nodrošinājums VSIA “Autotransporta direkcija” – pasākumu plānošana
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> T4.1. Ceļu ar braukšanas prioritāti sabiedriskajam transportam paplašināšana un kontrole, uzstādot arī videonovērošanas kameras pārkāpumu fiksēšanai (ja nepieciešams) (sabiedriskā transporta joslas, kontrole un sodi privātajam transportam par sabiedriskā transporta joslu izmantošanu) (no 2024.gada; ĀMD) T4.2. Rīgas pašvaldības sabiedriskā transporta sistēmas izvērtēšana, maršrutu tīkla reformas plāna izstrāde (2025.gads), un maršrutu tīkla optimizācija ar mērķi to piemērot apdzīvojuma izmaiņām un iedzīvotāju pārvietošanās paradumiem, novērst maršrutu dublēšanos, radīt ērtāku un kvalitatīvāku pakalpojumu (2027.gads; PAD un ĀMD sadarbībā ar SIA “Rīgas satiksme”, VSIA “Autotransporta direkcija”, Latvijas dzelzceļš un Pasažieru vilciens) T4.3. Integrēta sabiedriskā transporta sistēma metropoles līmenī veidošana starp pašvaldībām (Mārupes, Ādažu, Ķekavas, Ropažu u.c. novadiem) (pakalpojumu sniedzēji, tīkla plānošana, norēķini) (2026.gads; Izpilddirektora birojs) T4.4. Rīgas un valsts sabiedriskā transporta sistēmu integrācija - vilcienu, reģionālo autobusu un Rīgas transporta kopīgu mobilitātes punktu veidošana, kustības grafiku saskaņošana (2026.gads; Izpilddirektora birojs) T4.5. Regulāru (papildus) vilcienu reisu nodrošināšana no centrālās stacijas līdz Rīgas mikrorajoniem (Ziemeļblāzma, Imanta, Zolitūde u.c.) (no 2025.gada; Izpilddirektora birojs sadarbībā ar Latvijas dzelzceļš un Pasažieru vilciens) T4.6. Sabiedriskā transporta reāllaika datu nodrošināšana visās sabiedriskā transporta pieturvietās (turpināt; “Rīgas satiksme” sadarbībā ar Pasažieru vilcienu) T4.7. Sabiedriskā transporta komforta uzlabošana: transportlīdzekļu tīrība, pozitīva attieksme, eko-braukšanas principu ievērošana (no 2024.gada; “Rīgas satiksme”) T4.8. Prettrokšņu barjeru veidošana (īpaši, pie intensīvākas vilcienu satiksmes, lai mazinātu diskomforta zonu) atbilstoši 2023.gada 20.decembrī apstiprinātajam “Rīcības plānam vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā 2024.-2028.gadam” (2026.gads; Izpilddirektora birojs sadarbībā ar Latvijas dzelzceļš) T4.9. Atbilstoša un zemu emisiju (AER) transporta iegāde (zemās grīdas u.tml.) (no 2024.gada; “Rīgas satiksme”) T4.10. Droša un viegla nokļūšana līdz pieturai cilvēkiem ar īpašām vajadzībām (sākotnēji stratēģiski jāplāno konkrēti sabiedriskā transporta maršruti, kur visas pieturas piemērotas cilvēkiem ar kustību traucējumiem, un jāuzlabo pilsētvide šo maršrutu apkārtnē, kā arī infrastruktūras savietojamība un vides pieejamība) (no 2024.gada; PAD sadarbībā ar ĀMD, Pasažieru vilciens)

		<ul style="list-style-type: none"> T4.11. Pieturvietu izveide ar nojumēm, ņemot vērā, ka nojumju izmēriem jābūt atbilstošiem pieturas noslodzei (centrālajās pieturās ar lielu cilvēku plūsmu nojumes ir nepietiekošas) (2025.gads; Teritorijas labiekārtošanas pārvalde) T4.12. Regulāru sabiedrības izglītošanas un informēšanas kampaņu organizēšana, ņemot vērā potenciālo pasažieru vajadzības, mītus un aizspriedumus, kas sabiedrībā valda par sabiedrisko transportu Rīgā (no 2024.gada; PAD sadarbībā ar "Rīgas satiksme" un NVO u.c.)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	-
	Enerģijas ietaupījums	519 960 MWh
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	138 880 tCO ₂
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	1 036 miljoni EUR; 7 460 EUR/tCO ₂

B-2.2.4.: Individuālo rīcību izvērsums

Pasākums	Nosaukums	T5: Ierobežojumi privātajam transportam
	Tips	Vidēja termiņa
	Apraksts	Privātās automašīnas ir galvenais CO ₂ emisiju avots transporta sektorā. Pasākuma mērķis ir veicināt pāreju no privātajām automašīnām uz ilgtspējīgiem pārvietošanās veidiem (iešana ar kājām, velobraukšana, sabiedriskais transports), nosakot augstu samaksu (vai nodevu) par automašīnas novietošanu (tajā skaitā pie darba vietām) un tādā veidā samazinot automašīnas priekšrocības, salīdzinot ar citiem pārvietošanās veidiem, īpaši sabiedrisko transportu.
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Transports
	Sistēmiskās sviras	Pārvaldība un politika
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> Satiksmes un transporta lietu komiteja – lēmumu pieņemšana par ierobežojumu noteikšanu pilsētā Izpilddirektora birojs – diskusiju par ierobežojumu ieviešanu organizēšana un ieviešana / pienākumu deleģēšana
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Pilsētas administratīvā teritorija un aptver visu sabiedrību
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> RP SIA "Rīgas satiksme" – ierobežojumu ieviešana stāvvietās REA – pasākuma uzraudzība un monitoringa FD – pasākuma finansējuma mehānisma izstrāde ĀMD – komunikācija ar uzņēmumiem un iedzīvotājiem
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> T5.1. Autostāvvietu skaita apzināšana, uz kurām attieksies nosacījumi (2024.gads; "Rīgas satiksme") T5.2. Citu Eiropas pilsētu pieredzes izpēte par autostāvvietu cenu politiku vai citiem politikas instrumentiem, kuru mērķis ir samazināt automašīnu skaitu pilsētā (2024.gads; Izpilddirektora birojs)

		<ul style="list-style-type: none"> T5.3. Satiksmes mierināšanas pasākumu ieviešana, it īpaši Rīgas centrā un mikrorajonu centros, veidojot 30 km/h zonas, kas ļaus arī uzlabot satiksmes drošību (no 2024.gada; AMD) T5.4. Ilgtermiņa cenu politikas izstrāde, palielinātas autostāvvietu maksas (vai nodevas) ietekmes uz uzņēmējdarbību novērtējums (2025.gads; Izpilddirektora birojs) T5.5. Rīgas pašvaldības Autonovietņu koncepcijas papildināšana ar redzējumu par stāvvietu cenas (nodevas) ietekmi uz automašīnu skaita samazinājumu un regulāra aktualizēšana, ņemot vērā datus par satiksmes intensitāti (2025.gads; "Rīgas satiksme") T5.6. Stāvvietu maksas (un/vai nodevas) budžeta ieņēmumu nodalīšana no RVP SIA "Rīgas satiksme" kopējā budžeta un novirzīšana ilgspējīgas mobilitātes projektiem (2025.gads; FD) T5.7. Komunikācija ar uzņēmumiem, iedzīvotājiem par gaidāmajām izmaiņām (2026.gads; AMD)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	-
	Enerģijas ietaupījums	280 000 MWh
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	72 800 tCO ₂
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	112 000 EUR

B-2.2.4.: Individuālo rīcību izvērsums

Pasākums	Nosaukums	T6: Citi pasākumi vieglo automašīnu izmantošanas samazināšanai
	Tips	Vidēja termiņa
	Apraksts	<p>Pasākums ir vērst uz veicinošiem pasākumiem, lai mazinātu privātā, it īpaši uzņēmumu, transporta izmantošanu un sekmētu ilgspējīgu mobilitāti pilsētā. Šī pasākuma ietvaros būtu jālemj par atbalstu koplietošanas transportlīdzekļu uzņēmumiem, piemēram, paredzot speciālas stāvvietas un mobilitātes punktus. Var tikt piemērota atlaižu politika, ja lietotājiem tiek piedāvāti bezemisiju transportlīdzekļi.</p> <p>Pasākuma ietvaros būtu jāveicina inovatīva koncepta "mobilitāte kā pakalpojums" attīstība, apvienojot pieejamos pārvietošanās veidus, veicinot sadarbību ar koplietošanas pakalpojumu sektoru, nodrošinot datu un informācijas pieejamību mobilitātes aplikāciju izstrādātājiem.</p>
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Transports un mobilitāte
	Sistēmiskās sviras	Pārvaldība un politika
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> Satiksmes un transporta lietu komiteja – lēmumu pieņemšana par atlaižu noteikšanu pilsētā Izpilddirektora birojs – diskusiju par atlaižu ieviešanu un sadarbības veicināšanu ar visām iesaistītajām pusēm; pienākumu deleģēšana
	Rīcības mērogs un	Pilsētas administratīvā teritorija un aptver visu sabiedrību

	skartās vienības	
	iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> • REA – pasākuma uzraudzība un monitorings • PAD – pasākumu ieviešana • RDA – pasākumu ieviešana
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> • T6.1. Koplietošanas transportlīdzekļu veicināšanas pasākumu īstenošana, tai skaitā speciālo infrastruktūru (piemēram, autostāvvietu) izveide vai piemērošana ar mērķi palielināt koplietošanas transportlīdzekļu izmantošanu pilsētas centrā un mikrorajonos (2026.gads; PAD) • T6.2. Pēc iespējas samazināt kravu pārvadājumus pilsētas teritorijā, nosakot neliela skaita kravu pārvadājumu maršrutus pa maģistrālajām ielām, veicināt dzelzceļa pārvadājumu izmantošanu ostas kravām, izvērtēt iespēju noteikt samaksu par kravu pārvadājumiem noteiktā pilsētas teritorijā; veicināt zemu emisiju piegādes veidu un transporta līdzekļu izmantošanu pilsētas vēsturiskajā centrā un tā aizsardzības zonā (no 2024.gada; Rīgas brīvosta) • T6.3. Atlaižu politikas ieviešana privāto uzņēmumu darbinieku veicināšanai izmantot velosipēdus, sabiedrisko transportu un bezemisiju transportlīdzekļus (2027.gads; PAD) • T6.4. Datu un informācijas pieejamības uzlabošana mobilitātes aplikāciju izstrādātājiem (2027.gads; RDA)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	-
	Enerģijas ietaupījums	212 400 MWh
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	85 680 tCO ₂
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	28 miljoni EUR; 327 EUR/tCO ₂

B-2.2.4.: Individuālo rīcību izvērsums

Pasākums	Nosaukums	T7: Elektrifikācijas veicināšana privātajā transportā un pakalpojumu sniegšanā
	Tips	Ilgtermiņa
	Apraksts	Pieaugot reģistrēto ETL skaitam Rīgā, proporcionāli ir jāpalielinās uzlādes staciju skaits. Uzlādes infrastruktūras pieejamība ir priekšnoteikums, lai iedzīvotāji arvien vairāk izvēlētos ETL. Prognozes par ETL skaita pieaugumu Latvijā ir robežās no 18 tūkst. līdz 60 tūkst. ETL 2030. gadā. Rēķinot 1 uzlādes staciju uz 10 ETL, nepieciešamo uzlādes staciju skaits ir robežās no 1800-6000, no kurām lielai daļai būtu jāatrodas Rīgā. Tas ietver gan publiskas uzlādes stacijas pie sabiedriskām ēkām, stāvvietās u.c., gan pašvaldības ETL autoparkam, gan pie dzīvojamām ēkām. Klimata neitralitātes mērķa sasniegšanai ir svarīgi, ka pilsētā izmantotā elektroenerģija ir ražota no AER.
Atsauce uz	Rīcību virziens	Transports

ietekmes ceļu	Sistēmiskās sviras	Tehnoloģija un infrastruktūra
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> PAD – pasākuma ieviešana
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Pilsētas administratīvā teritorija; transportlīdzekļu īpašnieki
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> ĀMD – pasākumu ieviešana Uzņēmumi – pasākumu ieviešana Namu apsaimniekotāji – pasākumu ieviešana CSDD – pasākumu ieviešana REA – pasākumu uzraudzība un monitoring
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> T7.1. Sistēmas izveide un atbildīgo noteikšana jaunu uzlādes staciju centralizētai reģistrēšanai (publiskas, daļēji publiskas, privātas), informācijas atjaunošanai uzlādes vietu kartē (publiskas, daļēji publiskas) (2024.gads; ĀMD sadarbībā ar VSIA “Latvijas Valsts ceļi” un uzlādes staciju operatoriem) T7.2. Obligātas prasības noteikšana un ieviešana AER elektroenerģijas izmantošanai (ar apliecinājuma sertifikātiem) visās pilsētā izveidotajās ETL uzlādes stacijās (neatkarīgi no īpašnieka statusa) (2026.gads; Izpilddirektora birojs) T7.3. ETL uzlādes vietu ierīkošanas saskaņošanas procedūras pārskatīšana ar mērķi atvieglot un paātrināt saskaņošanas procesu (2024.gads; PAD) T7.4. Esošo ETL uzlādes staciju (publisku un daļēji publisku) apzināšana un reģistrēšana publiski pieejamā kartē / aplikācijā un to noslodze ar reāllaika datiem (2025.gads; RDA sadarbībā ar VSIA “Latvijas Valsts ceļi” un uzlādes staciju operatoriem) T7.5. Izvērtējums un zemu emisiju risinājumu ieviešana pakalpojumu un piegādes transporta jomās (piemēram, Bolt, Wolt, DPD, Latvijas Pasts) (2025.gads; PAD) T7.6. Motivēt, atbalstīt, rosināt uzņēmējus un iedzīvotājus izmantot elektrovelosipēdus (no 2025.gada; PAD) T7.7. ETL uzlādes staciju veidošana komerctransporta vajadzībām (ātrās uzlādes) (2025.gads; PAD sadarbībā ar uzņēmējiem) T7.8. ETL uzlādes staciju izveidošana dzīvojamajos mikrorajonos (īpaši nakts laikā) (2025.gads; PAD sadarbībā ar namu apsaimniekotājiem.)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	Atkarīgs no 100% AER elektroenerģijas uzlādes staciju skaita
	Enerģijas ietaupījums	101 000 MWh (pateicoties ETL skaita pieaugumam)
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	24 000 tCO ₂
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	1,5 miljoni EUR 62.5 EUR/ tCO ₂

B-2.2.4.: Individuālo rīcību izvērsums		
Pasākums	Nosaukums	T8: Pašvaldības funkciju nodrošinošo transportlīdzekļu pakāpeniska pāreja uz tīrām tehnoloģijām
	Tips	Ilgtermiņa
	Apraksts	Pasākums fokusēsies uz zemu emisiju tehnoloģiju ieviešanu pašvaldības funkciju nodrošinošajos transportlīdzekļos, piemēram, atkritumu apsaimniekošanas transportā. Transporta elektrifikācija un AER degvielu izmantošana (biometāns, zaļais ūdeņradis u.c.) uzlabo vides kvalitāti un veicina tehnoloģisko inovāciju ieviešanu pašvaldības darbībā, sniedzot iedzīvotājiem modernākus un efektīvākus pakalpojumus.
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Transports un mobilitāte
	Sistēmiskās sviras	Tehnoloģija un infrastruktūra
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> Izpilddirektora birojs – lēmums par pasākuma ieviešanu un saskaņošana ar lēmuma pieņēmējiem, noteiktu pasākumu ieviešana MVD – pasākuma plānošana un ieviešana
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Pilsētas administratīvā teritorija, kurā tiek sniegts attiecīgais pakalpojums un tajā iesaistītajām pusēm, piemēram, atkritumu apsaimniekošanās sistēmā iesaistītajām pusēm
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> Atkritumu apsaimniekošanas un citu pakalpojumu sniedzēji – pasākuma ieviešana REA – pasākuma uzraudzība un monitorings
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> T8.1. Identificēt pašvaldības funkcijas, kas nav tiešā pašvaldības pakļautībā (piemēram, atkritumu apsaimniekošanas sektorā), kuru nodrošināšanai tiek izmantoti transportlīdzekļi. Izvērtēt un iekļaut nākamajos iepirkumos prasību pakalpojuma sniegšanai izmantot zemu emisiju transportlīdzekļus (no 2024.gada; Izpilddirektora birojs sadarbībā ar MVD) T8.2. Tehnoloģiju iegāde un pakalpojumu nodrošināšana (no 2026.gada; pakalpojumu sniedzēji)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	80 000 MWh
	Enerģijas ietaupījums	-
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze emisiju sektorā	28 200 tCO ₂
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	3 miljoni EUR; 106 EUR/tCO ₂

B-2.2.4.: Individuālo rīcību izvērsums		
Pasākums	Nosaukums	T9: Mobilitātes datu apkopošana un ieviesto pasākumu monitorings
	Tips	Īstermiņa
	Apraksts	SEG aprēķinu pieņemumu precizēšanai un SEG emisiju ikgadējam monitoringam svarīgi ir dati un informācija, kas būtu regulāri jāiegūst un jāapkopo iedzīvotāju un uzņēmumu mobilitātes aptauju veidā.

		transporta veida izvēle, nobraukums (km/dienā, km/gadā), cilvēku skaits transportlīdzeklī, transportlīdzekļu skaits pēc degvielas veida un vecuma, vidējais transportlīdzekļa degvielas patēriņš. Tāpat ir nepieciešama transportlīdzekļu regulāra uzskaitē (automašīnas, autobusi, kravas automašīnas, velosipēdi, dzelzceļa izmantošana) un ilgtermiņa monitorings, lai būtu iespējams novērtēt esošo situāciju un īstenoto pasākumu ietekmi.
Atsauce uz ietekmes ceļu	Rīcību virziens	Transports un mobilitāte
	Sistēmiskās sviras	Kapacitātes un spēju veidošana
Ieviešana	Atbildīgās iestādes / personas	<ul style="list-style-type: none"> Izpilddirektora birojs – iesaistīto pušu iekļaušana un pienākumu tālāka deleģēšana ĀMD – pasākuma plānošana un ieviešana
	Rīcības mērogs un skartās vienības	Pilsētas administratīvā teritorija; pakalpojumu sniedzēji; pašvaldības darbinieki
	Iesaistītās puses	<ul style="list-style-type: none"> RDA – pasākumu ieviešana MVD – noteiktu pasākumu ieviešana PAD – noteiktu pasākumu ieviešana Pakalpojumu sniedzēji – pasākumu ieviešana REA – pasākuma uzraudzība
	Komentāri par ieviešanu	<ul style="list-style-type: none"> T9.1. Ar mobilitāti saistīto datu apzināšana dažādās pašvaldības struktūrvienībās (inventarizācija), vajadzību identificēšana un nepieciešamo datu apkopošanas iespēju analīze (2024.gads; RDA sadarbībā ar visām iesaistītajām pašvaldības struktūrvienībām un pakalpojumu sniedzējiem) T9.2. Kameru tīkla izveide atslēgas punktos – tilti un maģistrālās ielas, tostarp veloskaitītāji, datu vākšanai (no 2024.gada; ĀMD) T9.3. Vienota datu centra un datu analīzes nodaļas izveide vai šo funkciju nodošana kādai no esošajām struktūrvienībām, nosakot skaidrus mērķus, uzdevumus un atbildības (no 2024.gada; Izpilddirektora birojs) T9.4. Sadarbības veidošana ar privāto sektoru gaisa kvalitātes mērījumu un citu ar vidi un mobilitāti saistīto jautājumu uzraudzībā un datu pieejamības nodrošināšanā (no 2024.gada; Izpilddirektora birojs sadarbībā ar MVD) T9.5. Datu apmaiņas nodrošināšana, piemēram, par pārvadāto pasažieru skaitu, starp valsts un pašvaldību transporta uzņēmumiem (no 2024.gada; Izpilddirektora birojs) T9.6. Sadarbība ar privāto sektoru datu ievākšanā un apstrādē (no 2024.gada; PAD sadarbībā ar pakalpojumu sniedzējiem) T9.7. Jauna modelēšanas rīka izveide vai esošā pielāgošana, kas ļaus noteikt, kā mainot transporta veidus u.c. parametrus, mainās CO₂ emisijas (no 2026.gada; RDA sadarbībā ar PAD un ĀMD) T9.8. Sadarbības veidošana ar privātām mobilitātes platformām un aplikācijām (no 2025.gada; Izpilddirektora birojs)
Ietekme & izmaksas	Saražotā atjaunīgā enerģija	-
	Enerģijas ietaupījums	-
	SEG emisiju (kopējā) samazinājuma prognoze	-

	emisiju sektorā	
	Kopējās izmaksas un CO ₂ e vienības izmaksas	3 miljoni EUR

B-2.2: Individuālo rīcību izvērsums – Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika

B-2.2.5.: Individuālo rīcību izvērsums – Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika

Rīgas valstspilsētas Attīstības programmā 2022. – 2027. gadam atkritumu un aprites ekonomikas sektoru aptver 3. prioritātes "Laba vides kvalitāte un noturīga pilsētas ekosistēma klimata pārmaiņu mazināšanai" 3.5. uzdevums "Nodrošināt videi draudzīgas atkritumu saimniecības attīstību". Saskaņā ar Attīstības programmu, Rīcības plāna izstrādes brīdi projekta "Pāreja uz aprites ekonomiku (LET'S GO CIRCULAR!)" ietvaros ir izveidota vietējā Aprites ekonomikas darba grupa un tiek izstrādāts RVP Aprites ekonomikas rīcības plāns 2026.-2030. gadam, kurā tiks definēti konkrēti īstenojamie pasākumi ar detalizētu aprakstu, bet pēc diviem gadiem iekļauti atjaunotajā Klimata līgumā.

Zemāk ir uzskaitīti galvenie rīcību virzieni atkritumu un aprites ekonomikas sektorā. Rīcības virzieni, kas aptver normatīvās bāzes izstrādi, tiek ieviesti valsts līmenī, proti, RD MVK ar MVD Atkritumu apsaimniekošanas uzraudzības nodaļu piedalās un veicina rīcību virzienu ieviešanu valsts līmenī. Par Rīcību virzieniem #A5 un #A6 atbild SIA "Getliņi EKO" un citi komersanti, kas nodarbojas ar atkritumu pārstrādi. Pārējie rīcību virzieni ir ieviešami pašvaldības līmenī un par tiem galvenais atbildīgais ir RVP MVD.

Rīcību virziens #A1: Datu uzskaites sistēmas un infrastruktūras kartēšanas attīstība

Lēmumu pieņemšanai un pasākumu definēšanai ir jābalstās uz datiem. Pašvaldībā ir izstrādāta pašvaldības atkritumu radītāju un valdītāju informatīvā sistēma PARIS, kuru uztur MVD. Esošajai sistēmai ir nepieciešams veikt būtiskus uzlabojumus, vispirms veicot sistēmas funkcionalitātes auditu.

Papildus nepieciešams izskatīt iespēju uzskaitīt datus par infrastruktūru, kas veicina atkritumu radīšanas samazināšanos, piemēram, beziepakojuuma tirdzniecības vietas, mājražotāju tirdziņus, lietu, mantu un pārtikas apmaiņas un ziedošanas punktus utt..

Rīcības virziena galvenie ieguvumi ir pašvaldības spēja pieņemt datus balstītus lēmumus un spēja pielietot precīzāku emisiju aprēķina metodiku.

Atbildīgais par datu uzskaites sistēmas attīstīšanu un uzturēšanu ir MVD, sadarbībā ar NVO attiecībā uz infrastruktūru, kas veicina atkritumu radīšanas samazināšanos. Citas iesaistītās puses ir atkritumu apsaimniekotāji, iedzīvotāji, uzņēmēji, ēdināšanas iestādes, apkaimju centri un citi, kas nodrošina datu sniegšanu.

Rīcību virziens #A2: Atkritumu rašanās novēršana

Atkritumu apsaimniekošanas darbību hierarhijas augstākā prioritāte ir atkritumu rašanās novēršanai. Šis rīcību virziens aptver pasākumus, ko veic pirms viela, materiāls vai produkts ir kļuvis par atkritumiem. Rīcību virziena galvenais ieguvums ir radīto atkritumu apjoma samazināšana. Tas tiek panākts, veicinot produktu atkārtotu izmantošanu un pagarinot produktu aprites ciklu.

Rīcību virziens #A3: Sadzīves atkritumu šķirošanas apjoma un kvalitātes uzlabošana

Rīcību virziens aptver sistemātisku iedzīvotāju informēšanu un motivēšanu, tai skaitā bērnu un jauniešu iesaiste atkritumu šķirošanā. Galvenais ieguvums ir kvalitatīvi sašķirotu atkritumu apjoma pieaugums, tādā veidā samazinot noglabāto atkritumu apjomu. Īpašs uzsvars tiek likts uz bioloģiski noārdāmo atkritumu šķirošanas kvalitātes uzlabošanu un īpatsvara samazināšanu apglabāto atkritumu apjomā.

Rīcību virziens #A4: Atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras attīstība

Rīcību virziens aptver atkritumu šķirošanas veicināšanu uzlabojot infrastruktūru, padarot to pieejamu, ērtu un drošu. Sākumā tiks izvērtēta esošā infrastruktūra un tās efektivitāte, tad definēti infrastruktūras paplašināšanas un uzlabošanas pasākumi.

Rīcību virziens #A5: Atkritumu pārstrādes veicināšana

Sadarbība ar uzņēmumiem, kas veido vērtību ķēdes materiālu atgūšanai un tālākizmantošanai. Īpaši pasākumi plānoti bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādei.

Rīcību virziens #A6: Rīgas Aprites ekonomikas rīcības plāna 2026.-2030. gadam izstrāde

Plāna izstrāde un īstenošana (skat. šīs sadaļas ievadā).

Rīcību virziens #A7: Integrētā komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plāna izstrāde

Plānā jāiekļauj pasākumi, kuru mērķis ir novērst nepiesārņota lietusūdens nonākšanu kanalizācijas sistēmās, to vidū pasākumi, kas veicina dabisku ūdens aizturi vai lietusūdens uzkrāšanu, un pasākumi zaļo un zilo zonu palielināšanai urbānos apvidos, lai samazinātu nokrišņu ūdens pārgāzes, vai ūdensnecauraidīgu virsmu ierobežošanai aglomerācijā. Kā arī jāiekļauj pasākumi, kas paredz labāk pārvaldīt un optimizēt esošās infrastruktūras – arī kanalizācijas sistēmu, uzglabāšanas jaudu, komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju – izmantojumu, lai nodrošinātu, ka neattīrītu komunālo notekūdeņu vai piesārņotu urbānās noteces ūdeņu nonākšana saņēmējos ūdensobjektos ir minimāla. Visbeidzot, ja tas nepieciešams, lai sasniegtu minētos mērķus, papildu mitigācijas pasākumi, to vidū infrastruktūras pielāgošana komunālo notekūdeņu savākšanai, uzglabāšanai un attīrīšanai, piemēram, attiecīgā gadījumā jaunbūvētu urbāno teritoriju pieslēgšana šķirtsistēmām vai jaunas infrastruktūras izveide, prioritizējot zaļo un zilo infrastruktūru, veģetācijas klātus grāvjus, attīrīšanas mitrājus un uzglabāšanas dīķus, kas veidoti tā, lai atbalstītu biodaudzveidību. Plāna izstrādi koordinēs SIA "Rīgas ūdens", šis pasākums ir saistīts ar notekūdeņu attīstīšanas iekārtu energoefektivitātes uzlabošanu, kas aprakstīta pašvaldības infrastruktūras rīcību virzienā (P10).

Rīcību virziens #A8 (Horizontālais): Atkritumu radītāju informēšana, izglītošana, apziņas celšana

Šis rīcību virziens aptver horizontālos pasākumus, kas īstenojami paralēli augstāk uzskaitītajiem rīcību virzieniem. Rīcības virziena pamatā ir sadarbības veidošanas ar visām iesaistītajām pusēm, pieredzes apmaiņa ar Latvijas un ārvalstu pašvaldībām, un efektīvi pasākumi katrai mērķauditorijai.

B-2.3: Kopsavilkums par pārējo emisiju stratēģijām

Sektors aptver RVP teritorijā esošo zaļo teritoriju un zaļo teritoriju ārpus Rīgas teritorijas, kas pieder RVP, radītās SEG emisijas un CO₂ emisiju piesaisti. B-2.3.1. attēlā ir redzamas zaļās teritorijas Rīgas teritorijā, bet B-2.3.2. attēlā SIA "Rīgas meži" apsaimniekošanā esošās zaļās teritorijas citās pašvaldībās.

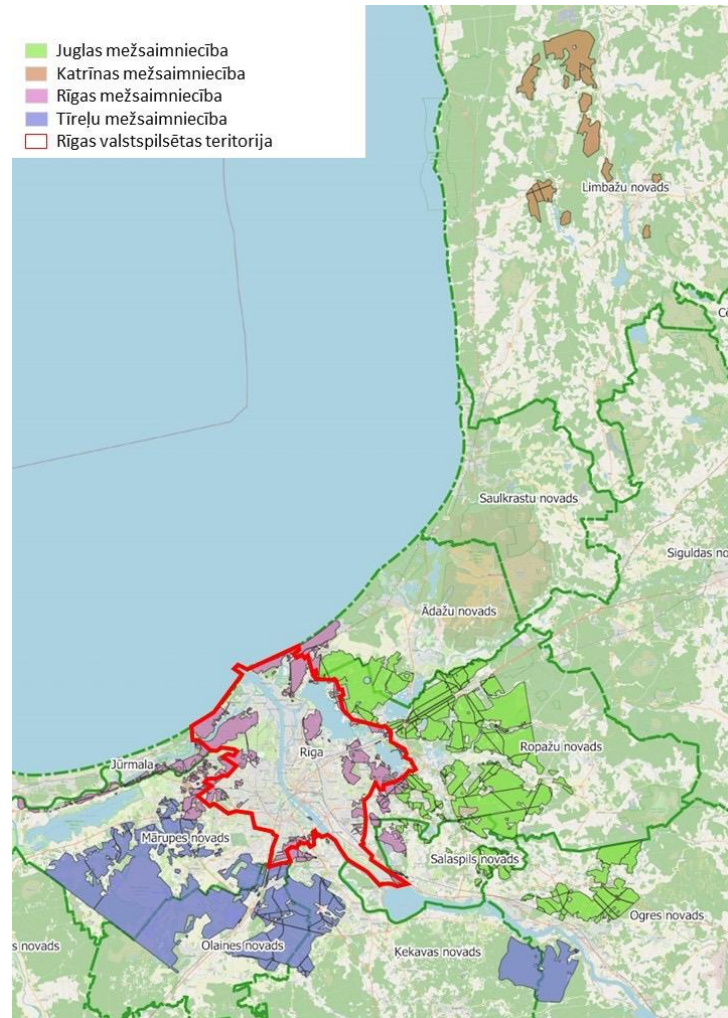
SIA "Rīgas meži" ir RVP piederošs uzņēmums, kas apsaimnieko 5 625,2 ha meža zemju Rīgas teritorijā un 57 166,9 ha meža zemju ārpus Rīgas teritorijas, kā arī 399 ha Rīgas dārzu un parku. Rīcības plāna izstrādes brīdī radītās un piesaistītās emisijas ir noteiktas tikai šīm teritorijām.

Papildus SIA "Rīgas meži" apsaimniekotajām teritorijām Rīgas teritorijā ir vēl citas zaļās (meži, pļavas, augļu dārzi, krūmāji) un zilās (ūdeņu) teritorijas, kā arī aptuveni 5 tūkst. ha zemju zem ēkām un pagalmiem un 3 tūkst. ha zemju zem ceļiem. Visām šīm zemēm ir CO₂ emisiju piesaistes potenciāls, tādēļ tuvākajos gados tiks izstrādāta metodika to aprēķinam.

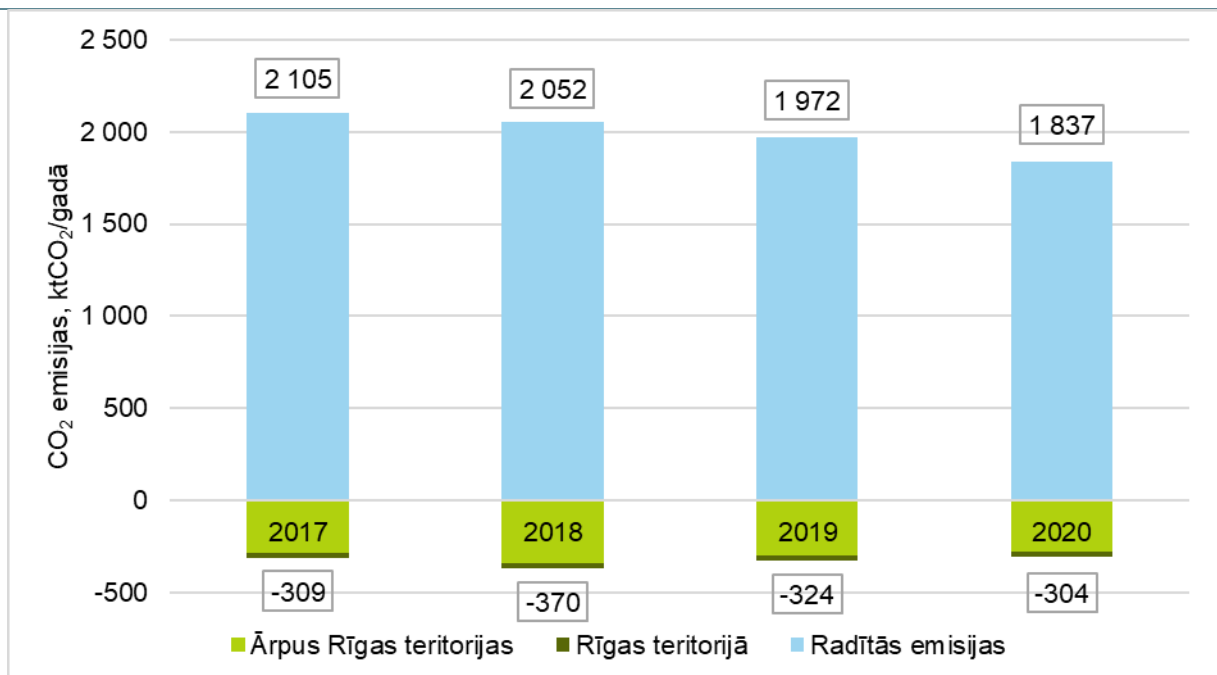
B-2.3.1.attēls: Rīgas zaļās zonas 2020. gadā

Avots: <http://sus.lv/pilsetvides-attistibu-raksturojoso-pakalpojumu-kvalitate-un-pieejamiba-rigas-58-apkaimes-2020gada>

Attēls B-2.3.2.: SIA "Rīgas meži" apsaimniekošanā esošās meža teritorijas

Attēlā B-2.3.3. ir redzama SIA "Rīgas meži" teritoriju CO₂ emisiju piesaiste no 2017.-2020. gada. 2019. gadā SIA "Rīgas meži" teritorijas piesaistīja 324 ktCO₂ emisiju, kas kompensēja 16% no tā gada Rīgas radītajām SEG emisijām. Saskaņā ar SIA "Rīgas meži" aplēsēm CO₂ emisiju piesaiste līdz 2030. gadam saglabāsies nemainīga.

Attēls B-2.3.3.: CO₂ emisiju piesaiste no SIA "Rīgas meži" piederošajām teritorijām¹⁰

1990. gadā visi Latvijas meži piederēja valstij, līdz ar to CO₂ emisiju piesaiste veidojās tikai no Rīgas pilsētas teritorijas. 1990. gadā šo meža teritoriju piesaistītais CO₂ emisiju apjoms līdz šim nav precīzi aprēķināts. Pieņemot to kā vidējo apjomu no 2017.-2020. gada, 1990. gadā piesaiste sastādīja vien 0,6% no tajā gadā radītajām emisijām.

Zemāk ir uzskaitīti rīcību virzieni attiecībā uz SIA "Rīgas meži" pārvaldībā esošajām zaļās infrastruktūras teritorijām, kas dos tiešu SEG emisiju samazinājumu vai CO₂ emisiju piesaisti. Rīcību virzieni ir detalizēti SIA "Rīgas meži" Vidēja termiņa stratēģijā un Ilgtspējas pārskatā.

Rīcību virzieni #ZM1 - #ZM3 nodrošinās nemainīgu CO₂ piesaisti līdz 2030. gadam, aptuveni 300 ktCO₂/gadā. Rīcību virziens #ZM6 veltīts klimata pārmaiņu risku novērtējumiem un pētījumiem - Izvērtējot vēju, meža ugunsgrēku, slimību un kaitēkļu bojājumu riskus un ūdens ietekmes riskus, kā arī veicot atbilstošas (risku izvērtējumā balstītas) korekcijas jaunu mežaudžu plānošanā un esošo apsaimniekošanā, iespējams būtiski uzlabot to ilgtspēju - gan palielināt to dzīves ciklu, gan nodrošināt tajās stabilas CO₂ piesaistes iespējas ilgtermiņā. Rīcību virziens #ZM7 nodrošinās SEG emisiju samazinājumu no kūdras purvu teritorijām līdz 40%, kas būtu aptuveni 16 ktCO_{2e}/gadā.

CO₂ piesaistes rīcību virzieni:

- **Rīcības virziens #ZM1:** Mērķtiecīga vienlaidu meža seguma izveide, ilgtspējīga stādāmā materiāla izvēle mežsaimniecisko darbu zonām (SIA "Rīgas meži"; 2024-2030):
 - ZM1.1.: Balstoties uz meža apsaimniekošanas un ainavu ekoloģiskās plānošanas pieejām, veidot ainavu dizaina plānus saimniekošanai rekreācijas zonās.
 - ZM1.2.: Attīstīt kokaudzētavu "Norupe", lai nodrošinātu ilgtspējīgu un klimata pārmaiņām pielāgotu stādu audzēšanu, kā arī to izmantošanu esošo mežaudžu atjaunošanai un jaunu meža audžu veidošanai.
- **Rīcības virziens #ZM2:** Pētniecības un inovāciju attīstība CO₂ piesaistes veicināšanai pilsētvidē (SIA "Rīgas meži"; 2024-2030):
 - ZM2.1.: Pētījums par dārzu un parku, zaļo zonu, ūdensmalu apsaimniekošanas projektu rīkkopas izveidi, kas veicina teritoriju vitalitāti, emisiju piesaisti.

¹⁰ CO₂ piesaistes aprēķinos ir izmantots šāds teritorijas dalījums: (1) meža platības Rīgas administratīvās teritorijas robežās un (2) meža platības ārpus Rīgas administratīvās teritorijas robežām.

- ZM2.2.: Apzināt pilsētas zaļo zonu revitalizācijas iespējas, veicot padziļinātu satelītu datu analīzi par meža teritorijām.
- **Rīcības virziens #ZM3:** Dalīšanās ar zināšanām par jaunām mežu apsaimniekošanas metodēm (SIA "Rīgas meži"; 2024-2030):
 - ZM3.1.: Mežsaimniecības semināru, konferenču uzņemšana SIA "Rīgas mežu" pilotteritorijās;
 - ZM3.2.: Iesaiste Eiropas projektos ar zināšanu pārnesi, "know-how" pārvēršanu datu atlasēs algoritmos, mežsaimnieciskās pieredzes sinhronizēšana Eiropas valstīs.

SEG emisiju mazināšanas rīcību virzieni:

- **Rīcības virziens #ZM4:** Attīstīt un pilnveidot datu uzskaites sistēmu un SEG emisiju aprēķinu (Rīgas meži; 2024-2025):
 - ZM4.1.: Pilsētas zaļo zonu kartēšana un monitorings, izmantojot tālīzpētes metodes;
 - ZM4.2.: Pilsētas zaļo zonu SEG emisiju bilances zinātniskās izpētes projekts, tai skaitā, izmantojot gāzu kameru novērojumus.
- **Rīcības virziens #ZM5:** Meža sertifikācijas nosacījumu ievērošana par ilggadēji apmežojamās platības ierobežojumiem (SIA "Rīgas meži"; 2024-2030):
 - ZM5.1.: Datu analītikas projekta pasūtīšana, kurā būtu iespējams plānot Rīgas, Rīgas tuvāko pašvaldību apbūves, infrastruktūras, rūpniecības attīstības potenciālo iespēju, kas dotu iespēju prognozēt teorētiski atmežojamās platības Rīgas mežos nākotnē;
 - ZM5.2.: Pilsētas īpašumā esošo neizmantoto teritoriju analīze, lai atlasītu papildu teritorijas, kuras iespējams apmežot, tā kompensējot infrastruktūrai nepieciešamo atmežošanu.
- **Rīcības virziens #ZM6:** Uzņēmuma mežsaimniecisko risku novērtējuma pilnveide, izvērtējot mežaudžu attīstības riskus un iespējas (SIA "Rīgas meži"; 2024-2026):
 - ZM6.1.: Izstrādāt pētījumu, ietverot: (1) Mežsaimniecisko paņēmieni ieteikumus, balstoties uz klimata pārmaiņu mazināšanas un Zaļā kursa mērķiem; (2) Likumdošanas izmaiņu ierosinājumus attiecībā uz obligāti atjaunojamo koku sugu sarakstu un koku sugu sastāvu.
- **Rīcības virziens #ZM7:** Izstrādāto kūdras purvu rekultivācijas un citu šo teritoriju apsaimniekošanas iespēju izpēte un pasākumu ieviešana (SIA "Rīgas meži"; 2024-2030).

B-2.3.1. tabula: Rīcības virziens #ZM7: Izstrādāto kūdras purvu rekultivācijas un citu šo teritoriju apsaimniekošanas iespēju izpēte un pasākumu ieviešana

Pamatinformācija	
Sektors	Mežsaimniecība un CO ₂ piesaiste
Rīcības virziena nosaukums	Izstrādāto kūdras purvu rekultivācijas un citu šo teritoriju apsaimniekošanas iespēju izpēte un pasākumu ieviešana
Īss apraksts	Kūdras purvu teritorijas rada aptuveni 85% no sektora radītajām SEG emisijām. SIA "Rīgas meži" ir veikuši desmit purvu un izstrādāto purvu teritoriju novērtējumu, katrai teritorijai sagatavojot plašu datu un izpētes materiālu aprakstu. Tiks turpināta teritoriju apsaimniekošanas iespēju izpēte ar mērķi identificēt piemērotākos rekultivācijas risinājumus, piemēram, renaturalizāciju, ūdens krātuvju veidošanu, daudzgadīgu kultivēto zālāju izveidi, apmežošanu, paludikultūras ieviešanu, ogu ražošanu. Tiks izvēlēti un ieviesti risinājumi, kas sekmēs hidroloģiskā režīma atjaunošanos un nodrošinās SEG emisiju samazinājumu un CO ₂ piesaisti ilgtermiņā.
Galvenie ieguvumi	SEG emisiju samazinājuma potenciāls no kūdras purvu teritorijām ir līdz 40% (ap 16 ktCO _{2e} /gadā). Sagaidāmais SEG emisiju samazinājums, veicot purvu rekultivācijas pasākumus līdz 2035.gadam, ir aptuveni 6 tCO _{2e} gadā/ha.

Atbildīgās institūcijas/personas par ieviešanu	SIA "Rīgas meži"
Rīcības	<ul style="list-style-type: none"> • ZM7.1.: Izstrādāto kūdras purvu rekultivācijas un citu šo teritoriju apsaimniekošanas iespēju izpēte; • ZM7.2.: Likumdošanas analīze, lobija darbs, lai: (1) Atvieglotu AER izvietojuma nosacījumus izstrādātajos kūdras purvos; (2) Emisiju tirdzniecības iespējas, ja tiek atjaunoti purvi vai rekultivēti, izmantojot apmežošanu vai ogu kultūru audzēšanu; • ZM7.3.: Rekultivācijas pasākumu ieviešana.

Zemāk ir apkopoti uzdevumi attiecībā uz Rīgas pilsētvides zaļināšanu (attēloti arī B-2.3.4. attēlā), kas attiecas uz pārējām Rīgas valstspilsētas zaļās infrastruktūras teritorijām (iekavās norādīts atbildīgais). Šis rīcību virziens ir saistīts ar pilsētvides zaļināšanu, dzīvojamās vides kvalitātes uzlabošanu un pielāgošanos klimata pārmaiņām – šo pasākumu devums SEG emisiju samazināšanā un CO₂ piesaistē šajā Rīcības plāna versijā netiek izteikts kvantitatīvi.

• **Rīcības virziens #ZM8:** Rīgas pilsētvides zaļināšana:

- ZM8.1: Datu uzskaites sistēmas un teritorijas kartēšanas pilnveidošana (MVD).
- ZM8.2: Emisiju aprēķina metodikas izstrāde un pielietošana, problēmteritoriju definēšana (REA).
- ZM8.3: Zaļo teritoriju uzraudzības sistēmas ieviešana (SIA "Rīgas meži" sadarbībā ar MVD).
- ZM8.4: Normatīvās bāzes izstrāde:
 - ZM8.4.1: Pārskatīt un nostiprināt teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu prasības ar mērķi paaugstināt CO₂ piesaisti un dabā balstītu risinājumu ieviešanu (PAD);
 - ZM8.4.2: "*Zaļā faktora*", kas ņem vērā gan apzaļumošanu, gan dabā balstītus risinājumus, izstrāde (regulējuma un saistošo noteikumu pieņemšana) (PAD);
 - ZM8.4.3: Grozījumi Aizsargjoslu likumā, lai veicinātu ielu apzaļumošanu (ĀMD);
 - ZM8.4.4: Prasība standartizētu dabā balstītu lietusūdens savākšanas risinājumu ieviešanai jaunizveidotajās ielās (PAD).
- ZM8.5: Informēšana, izglītošana, apziņas celšana un iesaistīšana:
 - ZM8.5.1: Vadlīniju izstrāde iedzīvotāju iesaistei pilsētvides zaļināšanā (RAIC);
 - ZM8.5.2: Vadlīniju izstrāde uzņēmēju iesaistei pilsētvides zaļināšanā (MVD);
 - ZM8.5.3: Atbalsta mehānismu izstrāde gan iedzīvotājiem, gan uzņēmējiem (grantu, nodokļu atlaides, utt.) (ID):
 - ZM8.5.3.1.: Privātīpašniekiem piederošo teritoriju zaļināšanas veicināšana, īstenojot atbalsta pasākumus (RAIC);
 - ZM8.5.3.2.: Skolu un PII teritoriju zaļināšana - koku stādīšana, pilsētas pļavu veidošana (IKSD).
 - ZM8.5.4 Pasākumu un kampaņu organizēšana iedzīvotājiem (RAIC, NVO);
 - ZM8.5.5: Pasākumu un kampaņu organizēšana uzņēmējiem (RAIC, NVO).
- ZM8.6: Zaļo, zilo un degradēto teritoriju sakārtošana un attīstīšana;
- ZM8.7: Dabā balstītu risinājumu ieviešana.

B-2.3.2. tabula: Rīcības virziena #ZM8: Rīgas pilsētvides zaļināšana Uzdevums #ZM8.6: Zaļo, zilo un degradēto teritoriju sakārtošana un attīstīšana

Pamatinformācija	
Sektors	Mežsaimniecība un CO ₂ piesaiste

Uzdevuma nosaukums	#ZM8.6: Zaļo, zilo un degradēto teritoriju sakārtošana un attīstīšana
Īss apraksts	Rīgā tiks sakārtotas un attīstītas jau esošās zaļās teritorijas un izveidotas jaunas, veicot degradēto teritoriju revitalizāciju. Līdzdarbojoties dažādām iesaistītajām pusēm, tiks plānota un īstenota šo teritoriju ekoloģiskā tīklojuma veidošana un vides stāvokļa uzlabošana.
Tiešie ieguvumi	<ul style="list-style-type: none"> • Pilsētas zaļo teritoriju sakārtošana un paplašināšana • Pievilcīga dzīves vide • Uzlabots pilsētas mikroklimats • Veicināta ilgtspējīga pilsētvides attīstība, mazinot pārkaršanas un karstuma salas efektu. Samazināta pilsētvides negatīvā ietekme uz cilvēku veselību • Samazināts plūdu risks • Bioloģiskās daudzveidības veicināšana
Atbildīgās institūcijas/personas par ieviešanu	PAD, MVD
Citas iesaistītās institūcijas/personas un to atbildība	NVO, iedzīvotāji, uzņēmēji
Rīcības	<ul style="list-style-type: none"> • #ZM8.6.1: Attīstot vai reģenerējot urbānās teritorijas, paredzēt un īstenot zaļās infrastruktūras risinājumus (PAD) • #ZM8.6.2: Pilsētas pļavu izveide (MVD, Rīgas meži) • #ZM8.6.3: Mazdārziņu veicināšana vietējās kopienās, izglītības iestādēs un pie senioru namiem (ĪD, RAIC) • #ZM8.6.4: Apzaļumošanai prioritizēt augus, kā uzturēšana ir resursu mazietilpīga (ūdens, enerģija, darbs) un kas ir noturīgi pret klimata pārmaiņu ietekmēm (MVD) • #ZM8.6.5: Veicināt pagaidu izmantošanai pieejamo teritoriju apzaļumošanu (MVD) • #ZM8.6.6: Ūdensmalu apsaimniekošana un apstādījumu veidošana, vērtējot CO₂ piesaistes potenciālu (MVD) • #ZM8.6.7. Šmerļupītes revitalizācija (MVD)
Ieviešana	
Ieviešanas periods	2024. - 2030. gads
Izmaksas	Tiks definētas
Finansējuma avots	Pašvaldības budžets, ES fondi, citu iesaistīto pušu līdzekļi

B-2.3.3. tabula: Rīcības virziena #ZM8: Rīgas pilsētvides zaļināšana Uzdevums #ZM8.7: Dabā balstītu risinājumu ieviešana

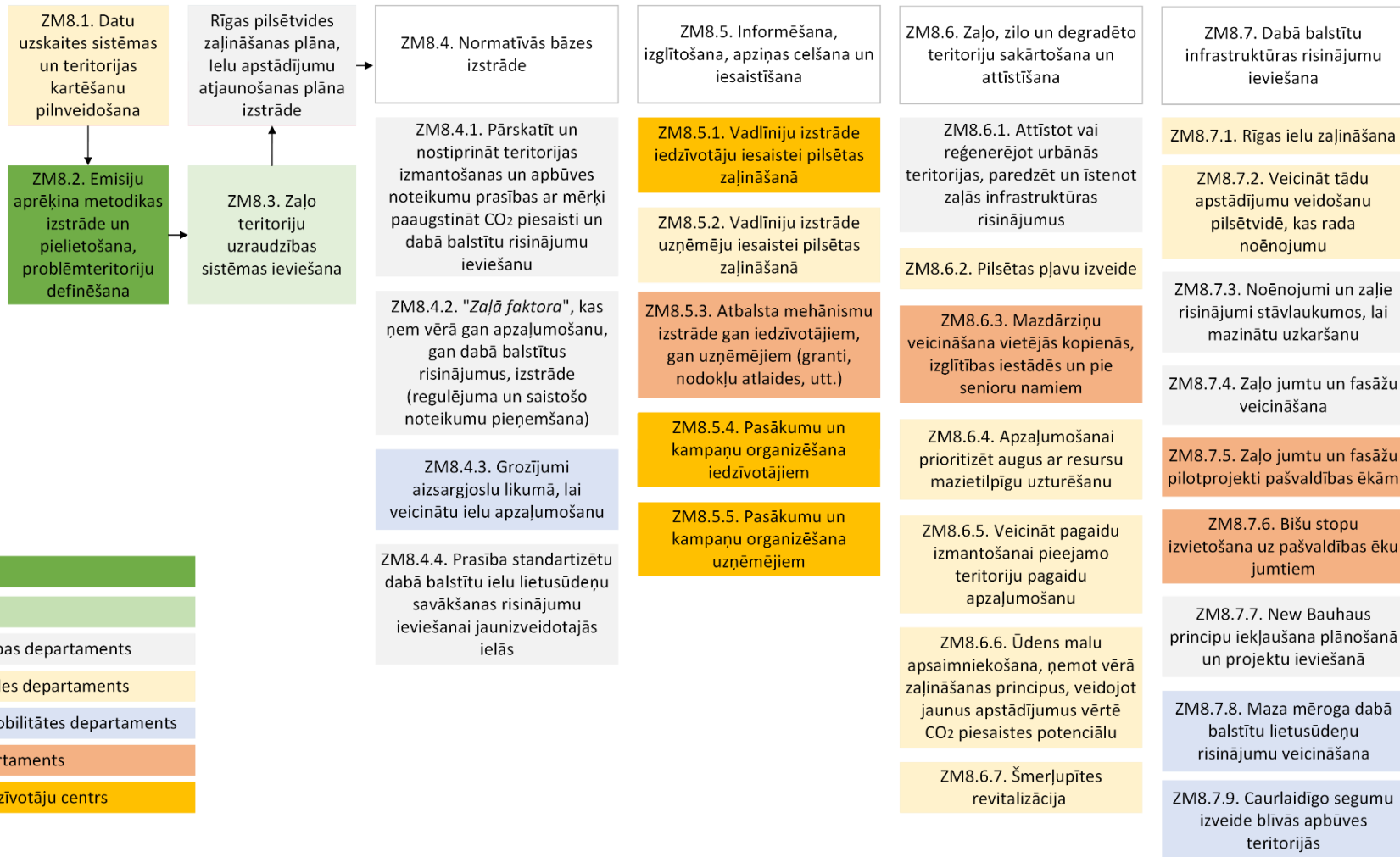
Pamatinformācija

Sektors	Mežsaimniecība un CO ₂ piesaiste
Nosaukums	#ZM8.7: Dabā balstītu risinājumu ieviešana
Īss apraksts	Dabā balstīti risinājumi tiks veidoti, izzinot un iedvesmojoties no dabas sistēmām, kur viedi plānota mijiedarbība ar dabas procesiem sniedz būtiskus ekosistēmas pakalpojumus. Dabā balstīti risinājumi ļaus pārveidot Rīgas infrastruktūru, uzlabojot gaisa kvalitāti, mikroklimatu un lietussūdens noteci. Ar dabā balstītiem risinājumiem pilsētvide kļūs piemērotāka gan pilsētnieku āra dzīvei un ilgtspējīgai mobilitātei, gan augu un dzīvnieku dzīvotnēm.
Tiešie ieguvumi	<ul style="list-style-type: none"> • Pievilcīga dzīves vide • Uzlabots pilsētas mikroklimats • Veicināta ilgtspējīga pilsētvides attīstība, mazinot pārkaršanas un karstuma salas efektu. Samazināta pilsētvides negatīvā ietekme uz cilvēku veselību • Samazināts plūdu risks • Uzlabota lietussūdens notekūdeņu apsaimniekošana

	<ul style="list-style-type: none"> • Atslogota centralizētās kanalizācijas kopsistēma • Bioloģiskās daudzveidības veicināšana • Samazināts resursu patēriņš teritoriju apsaimniekošanai
Atbildīgās institūcijas/personas par ieviešanu	PAD, ĪD, ĀMD
Citas iesaistītās institūcijas/personas un to atbildība	NVO, iedzīvotāji, uzņēmēji
Rīcības	<ul style="list-style-type: none"> • #ZM8.7.1.: Rīgas ielu zaļināšana (MVD) • #ZM8.7.2: Veicināt apstādījumu veidošanu pilsētvidē noēnojuma nodrošināšanai (MVD) • #ZM8.7.3: Noēnojumi un zaļie risinājumi stāvlaukumos, lai mazinātu uzkaršanu (PAD) • #ZM8.7.4: Zaļo jumtu un fasāžu veidošanas veicināšana (PAD) • #ZM8.7.5: Zaļo jumtu un fasāžu pilotprojekti pašvaldības ēkām (ĪD) • #ZM8.7.6: Bišu stropu izvietošana uz pašvaldības ēku jumtiem (ĪD) • #ZM8.7.7: Jaunā Bauhaus principu iekļaušana plānošanā un projektu ieviešanā (PAD) • #ZM8.7.8: Maza mēroga dabā balstītu lietusūdens risinājumu veicināšana (ĀMD) • #ZM8.7.9: Caurlaidīgo segumu izveide blīvās apbūves teritorijās (ĀMD)
Ieviešana	
Ieviešanas periods	2024. - 2030. gads
Izmaksas	Tiks definētas
Finansējuma avots	Pašvaldības budžets, ES fondi, citu iesaistīto pušu līdzekļi

Atbilstoši Rīgas attīstības programmai 2022.–2027. gadam MVD plāno izstrādāt lelu apstādījumu atjaunošanas plānu, savukārt PAD laika posmā līdz 2026. gadam plāno izstrādāt Rīgas pilsētvides zalināšanas plānu 2027.–2031. gadam projekta "Dabā balstītu risinājumu portfeļa izstrāde un demonstrēšana pilsētu klimata noturības uzlabošanai Latvijā un Igaunijā" ietvaros (LIFE LATESTadapt (101074438 LIFE21-CCA-EE-LIFE)). Papildus projekta "Adaptīva sabiedrībā balstīta bioloģiskās daudzveidības pārvaldība pilsētu teritorijās, lai uzlabotu ekosistēmu savienojamību un veselību (urbanLIFecircles (101074453 LIFE-2021-SAP-NAT))" ietvaros tiek izstrādāta Bioloģiskās daudzveidības stratēģija. Augstāk uzskaitītie rīcību virzieni tiks tālāk izvērtēti un detalizēti aprakstīti šajos plānošanas dokumentos un pēc to izstrādes iekļauti Klimata līgumā, kas tiks atjaunots pēc 2-3 gadiem.

Krāsu skaidrojums:

REA
SIA "Rīgas meži"
RVP Pilsētas attīstības departaments
RVP Mājokļu un vides departaments
RVP Ārtelpas un mobilitātes departaments
RVP Īpašuma departaments
Rīgas Apkaimju iedzīvotāju centrs

B-2.3.4. attēls: Rīcību virzieni, kas attiecas uz Rīgas pilsētas zaļās infrastruktūras teritorijām, kas nepieder SIA "Rīgas meži"

4.3 Modulis B-3 Monitoringa, novērtējuma un apmācību rādītāji

B-3.1: Ietekmes ceļi								
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītāja nosaukums	Bāzes vērtība		Mērķa vērtība		Mērvienība
				2020	2025	2027	2030	
CO ₂ emisiju samazināšana no pašvaldības infrastruktūras		P I 1.	CO ₂ emisiju samazinājums no pašvaldības infrastruktūras enerģijas patēriņa	-	10 205	20 411	34 019	tCO ₂
		P I 2.	Pašvaldības infrastruktūras radītās CO ₂ emisijas no enerģijas patēriņā	34 019	20 411	10 205	0	tCO ₂ /gadā
		P I 3.	Pašvaldības ēku radītās CO ₂ emisijas no siltumenerģijas patēriņa	24 062	14 437	7 219	0	tCO ₂ /gadā
		P I 4.	Pašvaldības ēku radītās CO ₂ emisijas no elektroenerģijas patēriņa	3 629	2 177	1 089	0	tCO ₂ /gadā
		P I 5.	Ielu apgaismojuma elektroenerģijas patēriņa radītās CO ₂ emisijas	2 710	1 626	813	0	tCO ₂ /gadā
		P I 6.	CO ₂ emisiju apjoms no pašvaldības transporta	3 618	2 171	1 085	0	tCO ₂ /gadā
		P I 7.	• Pašvaldības ēku siltumenerģijas patēriņš pa energoresursiem	165 945	↓	↓	133 669	MWh/gadā
		P I 8.	• Īpatnējais siltumenerģijas patēriņš pašvaldības ēkās	144	↓	↓	↓	kWh/m ² gadā
		P I 9.	• Īpatnējais siltumenerģijas patēriņš ar KK pašvaldības ēkās	164	↓	↓	↓	kWh/m ² gadā
		P I 10.	• Pašvaldības ēku elektroenerģijas patēriņš pa energoresursiem	33 298	↓	↓	30 634	MWh/gadā
		P I 11.	• Īpatnējais elektroenerģijas patēriņš pašvaldības ēkās	31,6-mācību iestādes 56,1-biroju ēkas	↓	↓	↓	kWh/m ² gadā
		P I 12.	• Ūdens patēriņš pašvaldības ēkās	N.d.	↓	↓	↓	m ³ /gadā
		P I 13.	• Uzstādīto AER sistēmu skaits un jauda siltumenerģijas ražošanai pašvaldības infrastruktūrai	N.d.	↑	↑	↑	skaits un MW
		P I 14.	• No AER saražotais siltumenerģijas apjoms gadā pašvaldības iestādēs	N.d.	↑	↑	↑	MWh/gadā
		P I 15.	• No AER saražotās siltumenerģijas apjoma īpatsvars gadā	N.d.	↑	↑	100%	%

B-3.1: Ietekmes ceļi								
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītāja nosaukums	Bāzes vērtība		Mērķa vērtība		Mērvienība
				2020	2025	2027	2030	
		-	Skatīt indikatorus P I 7. līdz P I 9.					
	P3: 100% atjaunīgās elektroenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās	P I 16.	<ul style="list-style-type: none"> Uzstādīto AER sistēmu skaits un jauda elektroenerģijas ražošanai pašvaldības infrastruktūrai 	N.d.	↑	↑	↑	skaits un MW
		P I 17.	<ul style="list-style-type: none"> No AER saražotais elektroenerģijas apjoms gadā pašvaldības iestādēs 	N.d.	↑	↑	↑	MWh/gadā
		P I 18.	<ul style="list-style-type: none"> No AER iepirtās elektroenerģijas apjoms pašvaldības infrastruktūrā 	N.d.	↑	↑	↑	MWh/gadā
		P I 19.	<ul style="list-style-type: none"> No AER saražotās/iepirktās elektroenerģijas apjoma īpatsvars gadā 	N.d.	↑	↑	100%	%
		-	Skatīt indikatorus P I 10., P I 11.					
	P4: Pašvaldības ēku atjaunošanas plāna līdz 2030. gada izstrāde un sistemātiska to atjaunošana	P I 20.	<ul style="list-style-type: none"> Ēku skaits ar derīgiem energosertifikātiem 	N.d.	↑	↑	100%	skaits
		P I 21.	<ul style="list-style-type: none"> Renovēto pašvaldības ēku skaits 	N.d.	↑	↑	100%	skaits
		-	Skatīt indikatorus P I 7. līdz P I 11.					
	P5: Ielu apgaismojuma modernizācija	P I 22.	<ul style="list-style-type: none"> Ielu apgaismojuma elektroenerģijas patēriņš 	27 756	↓	↓	11 921	MWh/gadā
		P I 23.	<ul style="list-style-type: none"> Īpatnējais enerģijas patēriņš ielu apgaismojumam 	597	↓	↓	↓	kWh/gaismeklis
		P I 24.	<ul style="list-style-type: none"> Nomainīto gaismekļu skaits 	11,1%	↑	50%	100%	skaits
		P I 25.	<ul style="list-style-type: none"> Uzstādīto gaismekļu skaits 	11,1% LED, 88,8% nātrija, 0,1% dzīvsudraba	-	-	-	skaits
CO ₂ emisiju samazināšana no pašvaldības infrastruktūras	P6: Nodrošināt 100% atjaunīgās elektroenerģijas izmantošanu ielu apgaismojuma, luksoforu un	-	Skatīt indikatoru P I 22.					

B-3.1: Ietekmes ceļi								
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītāja nosaukums	Bāzes vērtība	Mērķa vērtība			Mērvienība
				2020	2025	2027	2030	
	pulksteņu darbināšanai 2030. gadā							
	P7: Datu uzskaites sistēmas izveide par pašvaldības autoparku un transportlīdzekļu izmantošanas efektivitātes paaugstināšana	P I 26.	<ul style="list-style-type: none"> Transportlīdzekļu skaits un degvielas patēriņš dalījumā pēc transportlīdzekļa veida (vieglās automašīnas, vieglās kravas automašīnas, kravas automašīnas, cits) un degvielas veida (t.sk. alternatīvās degvielas) 	697/ 13 711	↓	↓	-12 248	skaits un litri vai kWh gadā
		P I 27.	<ul style="list-style-type: none"> Pašvaldības transportlīdzekļu īpatnējais degvielas patēriņš 	N.d.	↓	↓	↓	l/100 km
		P I 28.	<ul style="list-style-type: none"> Elektroenerģijas īpatsvars pašvaldības transporta degvielas patēriņā 	0,5%	↑	↑	↑	%
		P I 29.	<ul style="list-style-type: none"> Pašvaldības transportlīdzekļu vidējais vecums 	N.d.	↓	↓	↓	gadi
		P I 30.	<ul style="list-style-type: none"> lkgadējais transportlīdzekļu nobraukums 	N.d.	↓	↓	↓	km
		P I 31.	<ul style="list-style-type: none"> legādāto bezemisiju transportlīdzekļu skaits 	10	↑	↑	100%	skaits
		P I 32.	<ul style="list-style-type: none"> ETL uzlādes vietu skaits pie pašvaldības ēkām 	N.d.	↑	↑	↑	skaits
		P I 33.	<ul style="list-style-type: none"> Pārvietošanās veidu (gājēji, velo, sabiedriskais transports, privātais transports, utt.) īpatsvars pašvaldības darbinieku vidū 	N.d.	-	-	-	%
CO ₂ emisiju samazināšana no pašvaldības infrastruktūras	P8: Sabiedriskā transporta izmantošanas veicināšana darba vajadzībām	P I 34.	<ul style="list-style-type: none"> Braucienų daudzums ar vieglo transportu darba vajadzībām 	N.d.	↓	↓	↓	km
	-	Skatīt indikatoru P I 33						

B-3.1: Ietekmes ceļi									
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītāja nosaukums	Bāzes vērtība		Mērķa vērtība		Mērvienība	
				2020	2025	2027	2030		
	pašvaldības darbinieku vidū								
	P9: Pāreja uz bezemisiju transportlīdzekļiem kapitālsabiedrībās, pašvaldības iestādēs	-	Skatīt indikatorus P I 26., P I 27., P I 29., P I 31., P I 32.						
CO ₂ emisiju samazināšana no pašvaldības infrastruktūras	P10: Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu energoefektivitāte un AER izmantošana	P I 35.	No AER saražotais enerģijas apjoms notekūdeņu attīrīšanas iekārtās	26%	↑	↑	50%	% AER bruto pašpatēriņš / gadā	
		P I 36.	Iepirktais AER elektroenerģijas apjoms notekūdeņu attīrīšanasattī iekārtām	0	↑	↑	>2 000	MWh/gadā	
CO ₂ emisiju samazināšana no enerģijas ražošanas		E I 1.	CO₂ emisiju samazinājums centrālajā enerģijas ražošanas sektorā	-	40 482	80 964	122 672	tCO ₂	
		E I 2.	CO₂ emisiju samazinājums decentralajā enerģijas ražošanas sektorā	-	28 446	56 891	86 199	tCO ₂	
		E I 3.	CO₂ emisiju samazinājums elektroenerģijas ražošanas sektorā	-	52 046	104 093	157 716	tCO ₂	
		E I 4.	Radītās CO₂ emisijas no centrālās siltumenerģijas ražošanas		375 558	335 076	294 594	252 886	tCO ₂ /gadā
		E I 5.	Radītās CO₂ emisijas no decentralās siltumenerģijas ražošanas		296 980	268 534	240 089	210 781	tCO ₂ /gadā
		E I 6.	Radītās CO₂ emisijas no elektroenerģijas patēriņa		207 334	155 288	103 241	49 618	tCO ₂ /gadā
	E1: Bezemisiju tehnoloģiju un AER pieauguma veicināšana centralizētajā siltumapgādē	E I 7.	<ul style="list-style-type: none"> Saražotais siltumenerģijas patēriņš no AER mazas jaudas dabasgāzes AS "Rīgas siltums" ergoavotos 		N.d.	↓	↓	↓	MWh/gadā
		E I 8.	<ul style="list-style-type: none"> Īstenoto projektu skaits (pieslēgumu skaits siltuma pārpalikuma izmantošanai, nodotais siltumenerģijas apjoms Rīgas pilsētas CSS) 		N.d.	↑	↑	↑	skaitis

B-3.1: Ietekmes ceļi								
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītāja nosaukums	Bāzes vērtība	Mērķa vērtība			Mērvienība
				2020	2025	2027	2030	
CO ₂ emisiju samazināšana no enerģijas ražošanas	E2: Nodrošināt jaunu klientu pieslēgšanu CSS	E I 9.	<ul style="list-style-type: none"> Ikgadējais jaunu pieslēgto klientu skaits Rīgas pilsētas CSS un to patēriņš 	N.d.	↑	↑	↑	skaits un MWh/gadā
	E3: Siltumapgādes ražošanas un pārvades efektivitātes paaugstināšana un siltumapgādes sist. digitalizācija	E I 10.	<ul style="list-style-type: none"> Katra energoavota lietderības koeficients 	Vidēji 99%	↑	↑	↑	%
		E I 11.	<ul style="list-style-type: none"> Ieviestie digitālie risinājumi, skaits un piesaistītais finansējums 	N.d.	↑	↑	↑	EUR
	E4: Pakāpeniska pāreja uz 4.paaudzes siltumapgādes sistēmu	E I 12.	<ul style="list-style-type: none"> 4.paaudzes siltumapgādes sistēmas siltumtrases 	N.d.	↑	↑	↑	km
		E I 13.	<ul style="list-style-type: none"> Samazinātais siltumenerģijas patēriņš 4.paaudzes siltumapgādes sistēmā 	N.d.	↑	↑	↑	MWh/gadā
	E5: Inovatīvu projektu īstenošana	E I 14.	<ul style="list-style-type: none"> Piesaistītais finansējums inovatīvu risinājumu attīstībai 	N.d.	↑	↑	↑	EUR
		E I 15.	<ul style="list-style-type: none"> Ieviestie inovatīvie risinājumi pilsētas siltumapgādes sistēmā 	N.d.	↑	↑	↑	skaits
	E6: Veicināt elektrifikāciju, AER izmantošanu decentralizētā siltumapgādē vai pieslēgšanos CSS	E I 16.	<ul style="list-style-type: none"> AER īpatsvars ražošanas un pakalpojumu sektorā 	47%	↑	↑	↑	%
		E I 17.	<ul style="list-style-type: none"> Dabasgāzes patēriņš mājokļu sektorā (mājsaimniecības) 	295 000	↓	↓	↓	MWh/gadā
		E I 18.	<ul style="list-style-type: none"> Dabasgāzes patēriņš sabiedriskais sektors (pārējie lietotāji) 	213 000	↓	↓	↓	MWh/gadā
		-	Skatīt indikatorus E I 9.					
	E7: Veicināt AER izmantošanu elektroenerģijas ražošanā Rīgas vajadzībām	E I 19.	<ul style="list-style-type: none"> AER īpatsvars pilsētā saražotās elektroenerģijas bilancē 	3	↑	↑	↑	%
		E I 20.	<ul style="list-style-type: none"> Uzstādītā AER iekārtu jauda un skaits 	N.d.	↑	↑	↑	MW, skaits
		E I 21.	<ul style="list-style-type: none"> Ar AER saražotā elektroenerģija pilsētā 	77 970	↑	↑	↑	MWh/gadā
CO ₂ emisiju samazināšana		Dz I 1.	CO₂ emisiju samazinājums no daudzdz. ēku siltumenerģijas patēriņa	-	6 423	12 846	21 409	tCO₂

B-3.1: Ietekmes ceļi								
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītāja nosaukums	Bāzes vērtība	Mērķa vērtība			Mērvienība
				2020	2025	2027	2030	
no daudzdzīvokļu ēkām		Dz I 2.	<ul style="list-style-type: none"> CO₂ emisiju apjoms no daudzdzīvokļu ēku siltumenerģijas patēriņa 	367 435	373 858	380 281	388 844	tCO ₂ /gadā
	Dz1: Informācijas un datu pieejamības uzlabošana par daudzdzīvokļu ēku energoefektivitāti	Dz I 3.	<ul style="list-style-type: none"> Daudzdzīvokļu ēku skaits pilsētā un to apkures veids 	11 700	-	-	-	skaits
		Dz I 4.	<ul style="list-style-type: none"> Daudzdzīvokļu ēku, kas pieslēgtas CSS, siltumenerģijas patēriņš 	2 123	2 081	2 039	1 983	GWh/gadā
		Dz I 5.	<ul style="list-style-type: none"> Daudzdz. ēku, kas pieslēgtas CSS, īpatnējais siltumenerģijas patēriņš 	147	↓	↓	↓	kWh/m ² gadā
		Dz I 6.	<ul style="list-style-type: none"> Atjaunoto daudzdz. ēku skaits gadā 	-	↑	↑	↑	skaits/gadā
		Dz I 7.	<ul style="list-style-type: none"> Gandrīz nulles enerģijas patēriņa ēku skaits 	-	↑	↑	↑	skaits
		Dz I 8.	<ul style="list-style-type: none"> Siltumenerģijas patēriņa samazinājums no ēku atjaunošanas 	-	↑	↑	↑	MWh/gadā
		Dz I 9.	<ul style="list-style-type: none"> Īpatnējais siltumenerģijas patēriņš atjaunotajās ēkās pēc projekta 	-	-	-	-	kWh/m ² gadā
	Dz2: Normatīvo aktu pārskatīšana daudzdz. ēku atjaunošanas tempu palielināšanai Rīgā	-	Skatīt indikatorus Dz I 4. līdz Dz I 9.					
	Dz3: Iedzīvotāju iesaiste daudzdz. ēku atjaunošanā	-	Skatīt indikatorus Dz I 4. līdz Dz I 9.					
	Dz4: Rīgas energoefektivitātes fonda izveide	Dz I 10.	<ul style="list-style-type: none"> Konsultēto daudzdz. ēku/iedzīvotāju skaits gadā REEF ietvaros 	-	-	-	-	skaits
		Dz I 11.	<ul style="list-style-type: none"> Daudzdzīvokļu ēku skaits gadā ar saņemtu finansējumu REEF ietvaros 	-	-	-	-	skaits
		Dz I 12.	<ul style="list-style-type: none"> Pašvaldības sniegtais atbalsts ēku iedzīvotājiem ēku atjaunošanai 	-	-	-	-	skaits un EUR
		Dz I 13.	<ul style="list-style-type: none"> Izlietotā finansējuma efektivitāte 	-	-	-	-	%

B-3.1: Ietekmes ceļi								
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītāja nosaukums	Bāzes vērtība		Mērķa vērtība		Mērvienība
				2020	2025	2027	2030	
CO ₂ emisiju samazināšana no daudzdzīvokļu ēkām	Dz5: Jaunu standartizētu risinājumu pētīšana un īstenošana ēku atjaunošanai, samazinot ēku atjaunošanas izmaksas	-	Skatīt indikatorus Dz I 6., Dz I 8., Dz I 9.					
CO ₂ emisiju samazināšana no transporta un mobilitātes sektora		T I 1.	CO ₂ emisiju samazinājums privātajam transportam	-	182 622	3652 44	553 400	tCO ₂
		T I 2.	CO ₂ emisiju apjoms no privātā transporta	674 997	492 375	309 753	121 597	tCO ₂ /gadā
	T1: Pilsētplānošana, vērsta uz mērķi veidot pilsētu, kuras iedzīvotāji un viesi ir mazāk atkarīgi no privātajām automašīnām	T I 3.	• leviesto digitālo risinājumu skaits	-	↑	↑	↑	skaits
		T I 4.	• Izveidoto mobilitātes punktu skaits	N.d.	↑	↑	↑	skaits
		T I 5.	• Transportlīdzekļu skaits un īpatsvars (%), kas pakalpojumus nodrošina ar e-transportu	N.d.	↑	↑	↑	skaits un %
		T I 6.	• leviesto jauno politikas instrumentu skaits	N.d.	↑	↑	↑	skaits
		T I 7.	• Gājēju un veloceliņu infrastruktūras uzlabojumi	-	↑	↑	↑	km
		T I 8.	• Koplietošanas pakalpojumu sniedzēju skaits un izmantoto transportlīdzekļu skaits	N.d.	↑	↑	↑	skaits
		T I 9.	• Pašvaldības darbinieku skaits, kas strādā attālināti	N.d.	↑	↑	↑	cilvēku skaits un % no darbiniekiem
	T2: Pasākumi attālināta darba veicināšanai un e-pakalpojumu pieejamības palielināšanai	T I 10.	• Rīgas un Pierīgas iedzīvotāju īpatsvars, kas strādā attālināti (balstoties uz mobilitātes aptauju rezultātiem)	N.d.	↑	↑	↑	%
		T I 11.	• Koplietošanas darba telpu skaits un platība (m ²) Rīgā	N.d.	↑	↑	↑	skaits un m ²

B-3.1: Ietekmes ceļi								
Iznākums / Ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītāja nosaukums	Bāzes vērtība	Mērķa vērtība			Mērvienība
				2020	2025	2027	2030	
CO ₂ emisiju samazināšana no transporta un mobilitātes sektora	T3: Aktīva dzīvesveida un velosipēdu izmantošanas veicināšana	T 12.	• Pieejamie gājēju ceļi un veloceļi	68,2	↑	↑	↑	km
		T 13.	• Ar velo un kājām pārvietojošos cilvēku skaits	N.d.	↑	↑	↑	skaits un % no kopējā
	T4: Ar sabiedrisko transportu veikto pasažieru braucienu īpatsvara palielināšana ikdienā	T 14.	• Pārvadāto pasažieru skaits autobusos, tramvajos, trolejbusos un vilcienos	SIA "Rīgas satiksme" - 89,7 milj.	↑	↑	↑	skaits
		T 15.	• Nobrauktie pasažierkilometri	N.d.	↑	↑	↑	pkm
		T 16.	• Tramvaju, trolejbusu, autobusu kustības vidējais ātrums maršrutā	N.d.	↑	↑	↑	km/h
	T5: Ierobežojumi privātajam transportam	T 17.	• Sabiedriskā transporta lietotāju īpatsvars	N.d.	↑	↑	↑	%
		T 18.	• Aktīvo pārvietošanās veidu lietotāju īpatsvars	N.d.	↑	↑	↑	%
		T 19.	• Privāto automašīnu lietotāju īpatsvars	N.d.	↓	↓	↓	%
		T 20.	• Budžeta ieņēmumi no autostāvvietu maksas (vai nodevas)	N.d.	↑	↑	↑	milj. EUR/gadā
		T 21.	• Budžeta izlietojums ilgtspējīgas mobilitātes projektiem	N.d.	↑	↑	↑	milj. EUR/gadā
	T6: Citi pasākumi vieglo automašīnu izmantošanas samazināšanai	T 22.	• Izveidoti un ieviesti jauni politikas instrumenti	-	↑	↑	↑	skaits
	T7: Elektrifikācijas veicināšana privātajā transportā un pakalpojumu sniegšanā	T 23.	• Reģistrēto un tehniskā kārtībā esošo ETL skaits	3 037	↑	↑	↑	skaits
		T 24.	• ETL uzlādes staciju skaits (publiskas, daļēji publiskas, privātas)	19	↑	↑	↑	skaits
		T 25.	• ETL uzlādes staciju skaits ar integrētu AER elektroenerģijas ražošanu	N.d.	↑	↑	↑	skaits

B-3.1: Ietekmes ceļi								
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītāja nosaukums	Bāzes vērtība	Mērķa vērtība			Mērvienība
				2020	2025	2027	2030	
CO ₂ emisiju samazināšana no transporta un mobilitātes sektora	T8: Pašvaldības funkciju nodrošinošo transportlīdzekļu pakāpeniska pāreja uz tīrām tehnoloģijām	T I 26.	<ul style="list-style-type: none"> Transportlīdzekļu skaits ar AER tehnoloģijām pašvaldības pakalpojumu sniegšanai 	N.d.	↑	↑	↑	skaits
		T I 27.	<ul style="list-style-type: none"> AER degvielas patēriņš 	0,5%	↑	↑	↑	MWh/gadā
	T9: Mobilitātes datu apkopošana un ieviesto pasākumu monitorings	T I 28.	<ul style="list-style-type: none"> Izveidoti vai pielāgoti rīki 	N.d.	↑	↑	↑	skaits
		T I 29.	<ul style="list-style-type: none"> Uzskaites ierīces mobilitātes datu ievākšanai 	N.d.	↑	↑	↑	skaits
SEG emisiju samazināšana no atkritumu apsaimniekošanas sektora		A I 1.	<ul style="list-style-type: none"> Pilsētas radīto sadzīves atkritumu daudzums pa atkritumu veidiem 	298 372	↓	↓	↓	t/gadā
		A I 2.	<ul style="list-style-type: none"> Pilsētas radīto sadzīves atkritumu apjoms uz vienu iedzīvotāju 	480	↓	↓	↓	kg/iedzīvotāju gadā
		A I 3.	<ul style="list-style-type: none"> Sašķiroto atkritumu īpatsvars pret kopējo sadzīves atkritumu daudzumu 	N.d.	↑	↑	↑	%
		A I 4.	<ul style="list-style-type: none"> Bioloģisko atkritumu īpatsvars nešķirotos sadzīves atkritumos 	N.d.	↓	↓	↓	%
		A I 5.	<ul style="list-style-type: none"> Kopējais apglabāto sadzīves atkritumu daudzums 	76 769; 45%	↓	↓	↓	tonnas/gadā un % no kopējā radītā apjoma
		A I 6.	<ul style="list-style-type: none"> Publiski pieejamo atkritumu šķirošanas laukumu skaits 	N.d.	↑	↑	↑	skaits
		A I 7.	<ul style="list-style-type: none"> Publiski pieejamie mantu un pārtikas apmaiņas/ziedošanas punkti 	N.d.	↑	↑	↑	skaits
SEG emisiju samazināšana no mežsaimniecības sektora un CO ₂ piesaiste		ZM I 1.	<ul style="list-style-type: none"> Mežsaimniecības sektora radītās SEG emisijas (Rīgas teritorijā un ārpus tās) 	40	↓	↓	↓	ktCO _{2e} /gadā
		ZM I 2.	<ul style="list-style-type: none"> Mežsaimniecības sektora piesaistītās CO₂ emisijas (Rīgas teritorijā un ārpus tās) 	321	↑	↑	↑	ktCO ₂ /gadā

B-3.1: Ietekmes ceļi								
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītāja nosaukums	Bāzes vērtība	Mērķa vērtība			Mērvienība
				2020	2025	2027	2030	
SEG emisiju samazināšana no mežsaimniecības sektora un CO ₂ piesaiste		ZM I 3.	<ul style="list-style-type: none"> Mežsaimniecības sektora uzkrātais (perspektīvā – arī noglabātais) CO₂ emisiju apjoms (Rīgas teritorijā un ārpus tās) 	4 381	↑	↑	↑	ktCO ₂ /gadā
		ZM I 4.	<ul style="list-style-type: none"> Koku vainaga apjoma jeb meža platību izmaiņas 	N.d.	↑	↑	↑	m ² vai ha
		ZM I 5.	<ul style="list-style-type: none"> Zaļās infrastruktūras apjoms pa veidiem (atsevišķi – veselīgu zaļās infrastruktūras teritoriju apjoms) 	N.d.	↑	↑	↑	m ² vai ha
		ZM I 6.	<ul style="list-style-type: none"> Kopējais ūdenstilpņu īpatsvars (atsevišķi – kvalitatīvu ūdenstilpņu īpatsvars) 	N.d.	-	-	-	m ² vai %
		ZM I 7.	<ul style="list-style-type: none"> Siltumsalu platību izmaiņas 	N.d.	↓	↓	↓	m ²

B-3.2: Rādītāju metadati

Par kopējā monitoringa veikšanu atbildīga ir REA. Nepieciešamos monitoringa datus pēc pieprasījuma sagatavo un iesniedz atbilstošie pašvaldības speciālisti / struktūrvienības / organizācijas.

Rādītāji iedalās divās kategorijās:

- Tiešās ietekmes rādītāji (norādīti B-3.1: Ietekmes ceļi tabulā treknrakstā, vairāk informācijas B-3.2: Ietekmes metadati tabulā).
- Netiešās ietekmes rādītāji (norādīti B-3.1: Ietekmes ceļi tabulā, vairāk informācijas B-3.2: Rādītāju metadati tabulā).

Datu monitorings un analīze ir jāveic ne retāk kā vienu reizi gadā.

B-3.2: Rādītāju metadati									
Nr.	Rādītāja vienība	Definīcija	Aprēķins	Apraksts		Dati			
				Kuri emisiju sektori tiek ietekmēti	Rīcību virziens	Avots			
P I 1.	tCO ₂	2030.gadā samazinātais CO ₂ emisiju apjoms no pašvaldības infrastruktūras, ieviešot sektora rīcības virzienus	Aprēķins - No bāzes gada CO ₂ emisiju apjoma no pašvaldības infrastruktūras enerģijas patēriņa atņemts 2030. gada CO ₂ emisiju apjoms	Pašvaldības infrastruktūras sektors	P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P10	REA			
P I 2.	tCO ₂ /gadā	CO ₂ emisiju apjoms, kas gada laikā ir radies no pašvaldības infrastruktūras enerģijas patēriņa	Aprēķins - Patērētās enerģijas apjoms (MWh) pa energoresursiem, reizināts ar konkrētā energoresursa emisiju faktoru (tCO ₂ /MWh)				P1, P2, P4	REA	
P I 3.	tCO ₂ /gadā	CO ₂ emisiju apjoms, kas gada laikā ir radies no pašvaldības infrastruktūras siltumenerģijas patēriņa					P1, P3		
P I 4.	tCO ₂ /gadā	CO ₂ emisiju apjoms, kas gada laikā ir radies no pašvaldības infrastruktūras elektroenerģijas patēriņa					P5, P6		
P I 5.	tCO ₂ /gadā	CO ₂ emisiju apjoms, kas gada laikā ir radies no ielu apgaismojuma elektroenerģijas patēriņa					P7, P8, P9		
P I 6.	tCO ₂ /gadā	CO ₂ emisiju apjoms, kas gada laikā ir radies no pašvaldības autoparka					P1, P2, P4		EPS, iestāžu vadītāji
P I 7.	MWh/gadā	Pašvaldības ēku siltumenerģijas patēriņš dalījuma pa avotiem					Skaitītāju rādījumi, kurināmā uzskaite		
P I 8.	kWh/m ² gadā	Pašvaldības ēku siltumenerģijas patēriņš pret ēkas apkurināmo platību	Aprēķins - Ēkas gada siltumenerģijas patēriņš izdalīts ar ēkas platību				P1, P2, P4		
P I 9.	kWh/m ² gadā	Pašvaldības ēku īpatnējais siltumenerģijas patēriņš, kas koriģēts izmantojot konkrētā gada klimata korekcijas koeficientu. Klimata korekcija ļauj normalizēt rādījumu, korektai vērtības salīdzināšanai ar iepriekšējiem gadiem.	Aprēķins - Pašvaldības ēku īpatnējais siltumenerģijas patēriņš reizināts ar gada klimata korekcijas koeficientus				P1, P2, P4		
P I 10.	MWh/gadā	Pašvaldības ēku elektroenerģijas patēriņš dalījuma pa avotiem	Skaitītāju rādījumi				P1, P3, P4		
P I 11.	kWh/m ² gadā	Pašvaldības ēku elektroenerģijas patēriņš pret ēkas platību	Aprēķins - Ēkas gada elektroenerģijas patēriņš izdalīts ar ēkas platību		P1, P3, P4				
P I 12.	m ³ /gadā	Pašvaldības ēku ūdens patēriņš	Skaitītāju rādījumi		P1				

B-3.2: Rādītāju metadati						
Nr.	Rādītāja vienība	Definīcija	Aprēķins	Apraksts		Dati
				Kuri emisiju sektori tiek ietekmēti	Rīcību virziens	Avots
P I 13.	skaits un MW	Uzstādīto AER sistēmu skaits un jauda siltumenerģijas ražošanai pašvaldības infrastruktūrai	Informācijas apkopošana no iestāžu vadītājiem	Pašvaldības infrastruktūras sektors	P2	
P I 14.	MWh/gadā	No AER saražotais siltumenerģijas apjoms gadā pašvaldības iestādēs	Skaitītāju rādījumi		P2	
P I 15.	%	No AER saražotās siltumenerģijas apjoma īpatsvars gadā	Aprēķins - No AER saražotās siltumenerģijas apjoms pret kopējos pašvaldības infrastruktūras siltumenerģijas patēriņu		P2	REA
P I 16.	skaits un MW	Uzstādīto AER sistēmu skaits un jauda elektroenerģijas ražošanai pašvaldības infrastruktūrai	Informācijas apkopošana no iestāžu vadītājiem		P3	EPS, iestāžu vadītāji
P I 17.	MWh/gadā	No AER saražotais elektroenerģijas apjoms gadā pašvaldības iestādēs	Skaitītāju rādījumi		P3	
P I 18.	MWh/gadā	No AER iepirktais elektroenerģijas apjoms pašvaldības infrastruktūrā	Elektroenerģijas rēķini		P3	
P I 19.	%	No AER saražotās/iepirktās elektroenerģijas apjoma īpatsvars gadā	Aprēķins - No AER saražotās un iepirktais elektroenerģijas apjoms pret kopējo pašvaldības infrastruktūras elektroenerģijas patēriņu		P3	REA
P I 20.	skaits	Pašvaldības iestāžu skaits, kam ir izstrādāti aktuālie energosertifikāti. Energosertifikāti novērtē ēkas kvalitāti attiecībā uz tās energoefektivitāti. To izstrāde ir obligāta pašvaldības ēkām ar kopējo platību virs 250 m ² .	Informācijas apkopošana no iestāžu vadītājiem vai no Būvniecības informācijas sistēmas		P4	Iestāžu vadītāji, Būvniecības informācijas sistēma
P I 21.	skaits	Pašvaldības ēku skaits, kuras ir renovētas	Informācijas apkopošana no iestāžu vadītājiem		P4	Iestāžu vadītāji
P I 22.	MWh/gadā	Ielu apgaismojuma elektroenerģijas patēriņš	Skaitītāju rādījumi		P5, P6	Aģentūra "Rīgas gaisma"
P I 23.	kWh/gaismeklis	Ielu apgaismojuma elektroenerģijas patēriņš pret uzstādīto gaismekļu skaitu	Aprēķins - Ielu apgaismojuma elektroenerģijas patēriņš dalīts ar uzstādīto gaismekļu skaitu		P5	
P I 24.	skaits	Gadā nomainīto gaismekļu skaits	Datu pieprasījums no aģentūras "Rīgas gaisma"		P5	
P I 25.	skaits	Uzstādīto gaismekļu skaits				

B-3.2: Rādītāju metadati							
Nr.	Rādītāja vienība	Definīcija	Aprēķins	Apraksts		Dati	
				Kuri emisiju sektori tiek ietekmēti	Rīcību virziens	Avots	
P I 26.	skaits un litri vai MWh gadā	Pašvaldības transportlīdzekļu skaits un degvielas patēriņš pēc transportlīdzekļa veida un degvielas veida	Datu apkopošana no datu uzskaites sistēmas	Pašvaldības infrastruktūras sektors	P7, P9	Datu uzskaites sistēma par pašvaldības autoparku	
P I 27.	l/100 km	Pašvaldības transportlīdzekļu degvielas patēriņš pret nobraukto attālumu	Aprēķins – pašvaldības transportlīdzekļa degvielas patēriņš pret 100 km nobrauktā attāluma		P7, P9		
P I 28.	%	Pašvaldības transportlīdzekļu elektroenerģijas patēriņa īpatsvars pret kopējo pašvaldības transportlīdzekļu enerģijas patēriņu	Aprēķins - Pašvaldības transportlīdzekļu elektroenerģijas patēriņš dalīts ar kopējo pašvaldības transportlīdzekļu enerģijas patēriņu		P7		
P I 29.	gadi	Pašvaldības transportlīdzekļu vidējais vecums	Datu apkopošana no transportlīdzekļu iepirkuma dokumentiem		P7, P9		
P I 30.	km	Pašvaldības transportlīdzekļu gadā nobrauktais attālums	Datu apkopošana no datu uzskaites sistēmas		P7		
P I 31.	skaits	Aktuālajā gada nopirkto bezemisiju transportlīdzekļu skaits pašvaldības vajadzībām					
P I 32.	skaits	ETL uzlādes staciju skaits pie pašvaldības ēkām	Datu apkopošana no pašvaldības iestādēm		P7, P9		Pašvaldības iestāžu vadītāji
P I 33.	%	Pārvietošanās veidu (gājēji, velo, sabiedriskais transports, privātais transports, utt.) īpatsvars pašvaldības darbinieku vidū	Aptauju veikšana		P7		Aptauju rezultāti
P I 34.	%	Braucienų daudzums ar vieglo transportu darba vajadzībām					
P I 35.	%	No AER saražotais enerģijas apjoms notekūdeņu attīrīšanas iekārtās	Aprēķins - No AER saražotās elektroenerģijas apjoms pret kopējo elektroenerģijas patēriņu "Rīgas ūdens" informācija		P10		"Rīgas ūdens"
P I 36.	MWh	Iepirktais AER elektroenerģijas apjoms notekūdeņu attīrīšanas iekārtām					
E I 1.	tCO ₂	Gada laikā samazinātais CO ₂ emisiju apjoms no siltumenerģijas ražošanas CSS	Aprēķins - No iepriekšējā gada CO ₂ emisiju apjoma no siltumenerģijas ražošanas CSS atņemts aktuālā gada CO ₂ emisiju apjoms no siltumenerģijas ražošanas CSS	Enerģijas ražošanas sektors	E1, E3, E4, E5	CSS uzņēmumi	

B-3.2: Rādītāju metadati						
Nr.	Rādītāja vienība	Definīcija	Aprēķins	Apraksts		Dati
				Kuri emisiju sektori tiek ietekmēti	Rīcību virziens	Avots
E I 2.	tCO ₂	Gada laikā samazinātais CO ₂ emisiju apjoms no siltumenerģijas ražošanas decentralajā enerģijas ražošanas sektorā	Aprēķins - No iepriekšējā gada CO ₂ emisiju apjoma no siltumenerģijas ražošanas de-CSS atņemts aktuālā gada CO ₂ emisiju apjoms no siltumenerģijas ražošanas de-CSS		E2, E6	AS "Gasol"
E I 3.	tCO ₂	Gada laikā samazinātais CO ₂ emisiju apjoms no elektroenerģijas ražošanas	Aprēķins - No iepriekšējā gada CO ₂ emisiju apjoma no elektroenerģijas ražošanas atņemts aktuālā gada CO ₂ emisiju apjoms no elektroenerģijas ražošanas	Enerģijas ražošanas sektors	E7	AS "Sadales tīkls", uzņēmumi
E I 4.	tCO ₂ /gadā	CO ₂ emisiju apjoms, kas gada laikā ir radies no siltumenerģijas ražošanas centralizētajā siltumapgādes sistēmā	Aprēķins - Saražotais enerģijas apjoms (MWh) pa energoresursiem, reizināts ar konkrētā energoresursa emisiju faktoru (tCO ₂ /MWh)		E1, E3, E4, E5	REA
E I 5.	tCO ₂ /gadā	CO ₂ emisiju apjoms, kas gada laikā ir radies no siltumenerģijas ražošanas decentralizētajā siltumapgādes sistēmā			E2, E6	
E I 6.	tCO ₂ /gadā	CO ₂ emisiju apjoms, kas gada laikā ir radies no elektroenerģijas ražošanas			E7	
E I 7.	MWh/gadā	Saražotais siltumenerģijas patēriņš no AER mazas jaudas dabasgāzes AS "Rīgas siltums" energoavotos	Informācijas pieprasījums AS "Rīgas siltums"		E1	AS "Rīgas siltums"
E I 8.	skaits	Īstenoto projektu skaits (pieslēgumu skaits siltuma pārpalikuma izmantošanai, nodotais siltumenerģijas apjoms Rīgas CSS)			E1	
E I 9.	skaits un MWh/gadā	Patērētāju skaits, kas pieslēgts CSS, dalījumā pa to veidiem (pašvaldības iestādes/uzņēmumi/daudzdzīvokļu ēkas/privātmājas/utt.) un to siltumenerģijas patēriņš			E2, E6	
E I 10.	%	Katra CSS energoavota lietderības koeficients			E3	
E I 11.	EUR	CSS ieviestie digitālie risinājumi, skaits un piesaistītais finansējums			E3	
E I 12.	km	4.paaudzes siltumapgādes sistēmas siltumtrases			E4	

B-3.2: Rādītāju metadati							
Nr.	Rādītāja vienība	Definīcija	Aprēķins	Apraksts		Dati	
				Kuri emisiju sektori tiek ietekmēti	Rīcību virziens	Avots	
E I 13.	MWh/gadā	Samazinātais siltumenerģijas patēriņš 4.paaudzes siltumapgādes sistēmā			E4		
E I 14.	EUR	Piesaistītais finansējums inovatīvu risinājumu attīstībai			E5		
E I 15.	skaits	Ieviestie inovatīvie risinājumi pilsētas siltumapgādes sistēmā			E5		
E I 16.	%	Ražošanas un pakalpojumu uzņēmumu no AER saražotās enerģijas īpatsvars sektora kopējā enerģijas apjomā	Aprēķins - No AER saražotās enerģijas apjoms pret kopējo sektora enerģijas apjomu	Enerģijas ražošanas sektors	E6	AS "Sadales tīkls", uzņēmumi	
E I 17.	MWh/gadā	Gada dabasgāzes patēriņš mājokļu sektorā (mājsaimniecības)	Datu pieprasījums no AS "Gasol"		E6	AS "Gasol"	
E I 18.	MWh/gadā	Gada dabasgāzes patēriņš sabiedriskais sektors (pārējie lietotāji)			E6		
E I 19.	%	AER īpatsvars pilsētā saražotās elektroenerģijas bilancē	Aprēķins - No AER saražotās elektroenerģijas apjoms pret kopējo elektroenerģijas apjomu		E7	Centrālā statistikas pārvalde	
E I 20.	skaits/gadā	Gada laikā vai noteiktā periodā uzstādītās AER iekārtas pilsētā vai uzstādīto AER iekārtu skaits gadā	Datu pieprasījums no AS "Sadales tīkls"		E7	AS "Sadales tīkls"	
E I 21.	MWh/gadā	Gada laikā no AER saražotās elektroenerģijas apjoms pilsētā			E7		
Dz I 1.	tCO ₂	2030.gadā samazinātais CO ₂ emisiju apjoms no daudzdzīvokļu ēku sektora	Aprēķins - No bāzes gada CO ₂ emisiju apjoma no daudzdzīvokļu ēku sektora atņemts 2030.gada CO ₂ emisiju apjoms sektorā		Daudzdzīvokļu ēku sektors	Dz1, Dz2, Dz3, Dz4, Dz5	
Dz I 2.	tCO ₂ /gadā	Gada laikā radītais CO ₂ emisiju apjoms no daudzdzīvokļu ēku sektora siltumenerģijas patēriņa	Aprēķins - Patērētās enerģijas apjoms (MWh) pa energoresursiem reizināts ar konkrētā energoresursa emisiju faktoru (tCO ₂ /MWh)				
Dz I 3.	skaits	Daudzdzīvokļu ēku skaits pilsētā un to apkures veids	Informācijas apkopošana no MVD			Dz1	MVD
Dz I 4.	MWh/gadā	Daudzdzīvokļu ēku, kas pieslēgtas CSS, siltumenerģijas patēriņš	Informācijas apkopošana no AS "Rīgas siltums"	Dz1, Dz2, Dz3		AS "Rīgas siltums"	
Dz I 5.	kWh/m ² gadā	Daudzdzīvokļu ēku, kas pieslēgtas CSS, īpatnējais siltumenerģijas patēriņš		Dz1, Dz2, Dz3			

B-3.2: Rādītāju metadati							
Nr.	Rādītāja vienība	Definīcija	Aprēķins	Apraksts		Dati	
				Kuri emisiju sektori tiek ietekmēti	Rīcību virziens	Avots	
Dz 6.	skaits/gadā	Atjaunoto daudzdzīvokļu ēku skaits gadā	Informācijas apkopošana no MVD		Dz1, Dz2, Dz3, Dz6	MVD	
Dz 7.	skaits	Gandrīz nulles enerģijas patēriņa ēku skaits			Dz1, Dz2, Dz3		
Dz 8.	MWh/gadā	Siltumenerģijas patēriņa samazinājums no ēku atjaunošanas	Informācijas apkopošana no AS "Rīgas siltums" un namu apsaimniekotājiem	Daudzdzīvokļu ēku sektors	Dz1, Dz2, Dz3, Dz6	AS "Rīgas siltums" un namu apsaimniekotāji	
Dz 9.	kWh/m ² gadā	Īpatnējais siltumenerģijas patēriņš atjaunotajās ēkās pēc projekta			Dz1, Dz2, Dz3, Dz6		
Dz 10.	skaits	Konsultēto daudzdzīvokļu ēku/iedzīvotāju skaits gadā REEF ietvaros	Informācijas apkopošana no MVD	Daudzdzīvokļu ēku sektors	Dz4	MVD	
Dz 11.	skaits	Daudzdzīvokļu ēku skaits gadā ar saņemtu finansējumu REEF ietvaros			Dz4		
Dz 12.	skaits un EUR	Pašvaldības sniegtais atbalsts ēku iedzīvotājiem ēku atjaunošanai	Informācijas apkopošana no FD		Dz4	FD	
Dz 13.	%	Izlietotā finansējuma efektivitāte			Dz4		
T 1.	tCO ₂	Gada laikā samazinātais CO ₂ emisiju apjoms no privātā transporta	Aprēķins - No bāzes gada CO ₂ emisiju apjoma no privātā transporta atņemts 2030. gada CO ₂ emisiju apjoms privātajam transportam	Transporta un mobilitātes sektors	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8, T9	CSDD, aprēķinu metodika	
T 2.	tCO ₂ /gadā	Gada laikā radītais CO ₂ emisiju apjoms no privātā transporta					Aprēķins - Patērētās enerģijas apjoms (MWh) pa energoresursiem reizināts ar konkrētā energoresursa emisiju faktoru (tCO ₂ /MWh)
T 3.	skaits	levissto digitālo risinājumu skaits	Informācijas apkopošana no ĀMD un RDA	Transporta un mobilitātes sektors		T1	ĀMD un RDA
T 4.	skaits	Pilsētā esošo mobilitātes punktu skaits	Informācijas apkopošana no PAD			T1	PAD
T 5.	skaits un %	Transportlīdzekļu skaits un īpatsvars (%), kas pakalpojumus nodrošina ar e-transportu	Uzņēmumu aptauja			T1	Aptaujas rezultāti
T 6.	skaits	levissto jauno politikas instrumentu skaits	Informācijas apkopošana no PAD			T1	PAD
T 7.	km	Gājēju un veloseliņu infrastruktūras uzlabojumi	Informācijas apkopošana no ĀMD un PAD			T1	ĀMD un PAD
T 8.	skaits	Koplietošanas pakalpojumu sniedzēju skaits un izmantoto transportlīdzekļu skaits	Informācijas apkopošana no PAD			T1	PAD

B-3.2: Rādītāju metadati						
Nr.	Rādītāja vienība	Definīcija	Aprēķins	Apraksts		Dati
				Kuri emisiju sektori tiek ietekmēti	Rīcību virziens	Avots
T I 9.	cilvēku skaits un % no darbiniekiem	Pašvaldības darbinieku skaits, kas strādā attālināti	Aptauju veikšana		T2	Aptaujas rezultāti
T I 10.	%	Rīgas un Pierīgas iedzīvotāju īpatsvars, kas strādā attālināti	Aptauju veikšana		T2	Aptaujas rezultāti
T I 11.	skaits un m ²	Koplietošanas darba telpu skaits un platība Rīgā	Informācijas apkopšana no PAD	Transporta un mobilitātes sektors	T2	PAD
T I 12.	km	Pilsētas veloceļu un gājēju ceļu garums dalījumā pa veloceļiem, veloceļiem, veloceļiem, kas apvienoti ar gājēju ceļiem, un gājēju ceļiem	Informācijas apkopšana no ĀMD		T3	ĀMD
T I 13.	skaits un % no kopējā	Ar velo un kājām pārvietojošos cilvēku skaits	Aptauju veikšana		T3	Aptauju rezultāti
T I 14.	skaits	Pārvadāto pasažieru skaits autobusos, tramvajos, trolejbusos un vilcienos	Datu apkopšana no sabiedriskā transporta apsaimniekošanas uzņēmumiem		T4	SIA "Rīgas satiksme", AS "Pasažieru vilciens", Latvijas Dzelzceļš
T I 15.	pkm	Sabiedrisko transportu nobrauktie pasažierkilometri			T4	
T I 16.	km/h	Tramvaju, trolejbusu, autobusu kustības vidējais ātrums maršrutā			T4	
T I 17.	%	Iedzīvotāju īpatsvars, kas izmanto sabiedrisko transportu			T5	
T I 18.	%	Aktīvo pārvietošanās veidu lietotāju īpatsvars	Aptauju veikšana		T5	Aptaujas rezultāti
T I 19.	%	Iedzīvotāju īpatsvars, kas izmanto privāto			T5	
T I 20.	milj. EUR/gadā	Budžeta ieņēmumi no autostāvvietu maksas (vai nodevas)	Informācijas pieprasījums FD		T5	FD
T I 21.	milj. EUR/gadā	Budžeta izlietojums ilgspējīgas mobilitātes projektiem			T5	
T I 22.	skaits	Izveidoti un ieviesti jauni politikas instrumenti	Informācijas apkopšana no PAD un RDA		T6	REA
T I 23.	skaits	Pilsētā reģistrēto tehniskā kārtībā esošo transportlīdzekļu skaits, kas strādā uz elektroenerģiju	Informācijas apkopšana no CSDD datu bāzes		T7	CSDD, uzlādes staciju operatori

B-3.2: Rādītāju metadati							
Nr.	Rādītāja vienība	Definīcija	Aprēķins	Apraksts		Dati	
				Kuri emisiju sektori tiek ietekmēti	Rīcību virziens	Avots	
T I 24.	skaits	Elektrouzlādes staciju skaits pilsētā pa veidiem (publiskas, daļēji publiskas, privātas)					
T I 25.	skaits	Elektrouzlādes staciju skaits pilsētā ar integrētu AER elektroenerģijas ražošanu					
T I 26.	skaits	Transportlīdzekļu skaits ar AER tehnoloģijām pašvaldības pakalpojumu sniegšanai	Informācijas apkopošana no pašvaldības iestādēm un uzņēmumiem	Transporta un mobilitātes sektors	T7	Pašvaldības iestādes un uzņēmumi	
T I 27.	MWh/gadā	AER degvielas patēriņš pašvaldības pakalpojumu sniegšanai			T8		
T I 28.	skaits	Izveidoti vai pielāgoti rīki	Informācijas apkopošana no ĀMD, PAD, RDA, MVD		T9		ĀMD, PAD, RDA, MVD
T I 29.	skaits	Uzskaites ierīces mobilitātes datu ievākšanai	Informācijas apkopošana no ĀMD		T9		ĀMD
A I 1.	tonnas/gadā	Pilsētā radīto sadzīves atkritumu daudzums	PARIS, SIA "Getliņi EKO", Lietovelpreiz.lv	Atkritumu apsaimniekošanas sektors	A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7	MVD	
A I 2.	kg/iedzīvotāju gadā	Pilsētas radīto sadzīves atkritumu apjoms uz vienu iedzīvotāju					
A I 3.	%	Sašķīroto atkritumu īpatsvars pret kopējo sadzīves atkritumu daudzumu					
A I 4.	%	Bioloģisko atkritumu īpatsvars nešķīrotos sadzīves atkritumos					
A I 5.	tonnas/gadā un % no kopējā radītā apjoma	Kopējais apglabāto sadzīves atkritumu daudzums					
A I 6.	skaits	Publiski pieejamo atkritumu šķirošanas laukumu skaits					
A I 7.	skaits	Publiski pieejamie mantu un pārtikas apmaiņas/ziedošanas punkti					
ZM I 1.	tCO _{2e} /gadā	Rīcības plāna ietvaros mežsaimniecības sektors aptver visas zaļās teritorijas Rīgas valstspilsētas teritorijā un zaļās teritorijas ārpus Rīgas, kas pieder un ir apsaimniekošanā Rīgas valstspilsētai	Informācijas pieprasījums SIA "Rīgas meži"	Mežsaimniecības un CO ₂ piesaistes sektors	ZM4, ZM5, ZM6, ZM7	SIA "Rīgas meži"	
ZM I 2.	tCO ₂ /gadā				ZM1, ZM2, ZM3		
ZM I 3.	tCO ₂ /gadā				ZM1-ZM7		
ZM I 4.	m ² vai ha	Rīcības plāna ietvaros aptver mežus Rīgas teritorijā un ārpus Rīgas, kas pieder un ir apsaimniekošanā Rīgas valstspilsētai			ZM1, ZM2, ZM3		

B-3.2: Rādītāju metadati						
Nr.	Rādītāja vienība	Definīcija	Aprēķins	Apraksts		Dati
				Kuri emisiju sektori tiek ietekmēti	Rīcību virziens	Avots
ZM15.	m ² vai ha	Zaļā infrastruktūra aptver kokus, krūmājus, purvus, dārzus, pļavas un citus apstādījumus, tai skaitā arī zaļos jumtus, vertikālo apzaļumošanu, augu konteinerus utt.	Informācijas apkopošana no SIA "Rīgas meži", PAD, MVD	Mežsaimniecības un CO ₂ piesaistes sektors	ZM8	SIA "Rīgas meži", PAD, MVD
ZM16.	m ² vai %	Kopējais ūdenstīrņu īpatsvars (atsevišķi – kvalitatīvu ūdenstīrņu īpatsvars)	Informācijas apkopošana no PAD un MVD		ZM8	REA
ZM17.	m ²	Teritorija pilsētā, kur apkārtējo ēku un koku trūkuma dēļ ir paaugstināta temperatūra, salīdzinot ar apkārtējo teritoriju	Informācijas apkopošana no PAD un MVD		ZM8	

5 C daļa – Klimatneitralitātes iespējošana līdz 2030. gadam

5.1 Modulis C-1 Organizatoriskās un pārvaldības inovāciju intervences

C.1.1: Organizatorisko un pārvaldības intervenču iespējošana

Galvenā politiskā atbildība par plāna ieviešanu ir RVP domes priekšsēdētājam. Izpilddirektora birojs sadarbībā ar REA (veido Klimata grupu) darbojas kā galvenā uzraugošā un koordinējošā struktūrvienība, kas uzrauga visu plānā iekļauto aktivitāšu ieviešanu, deleģē pienākumus un uzdevumus, kā arī koordinē jebkādas citas turpmākās sadarbības iespējas, kā arī organizē papildus diskusijas par pasākumiem, par kura īstenošanu nav panākta vienošanās starp visām iesaistītajām pusēm sektoru līmenī.

Lai nodrošinātu plānā iekļauto pasākumu efektīvu un pārskatāmu ieviešanu, ir sagatavotas organizatoriskās shēmas katram sektoram (skat. A.3.3.sadaļu).

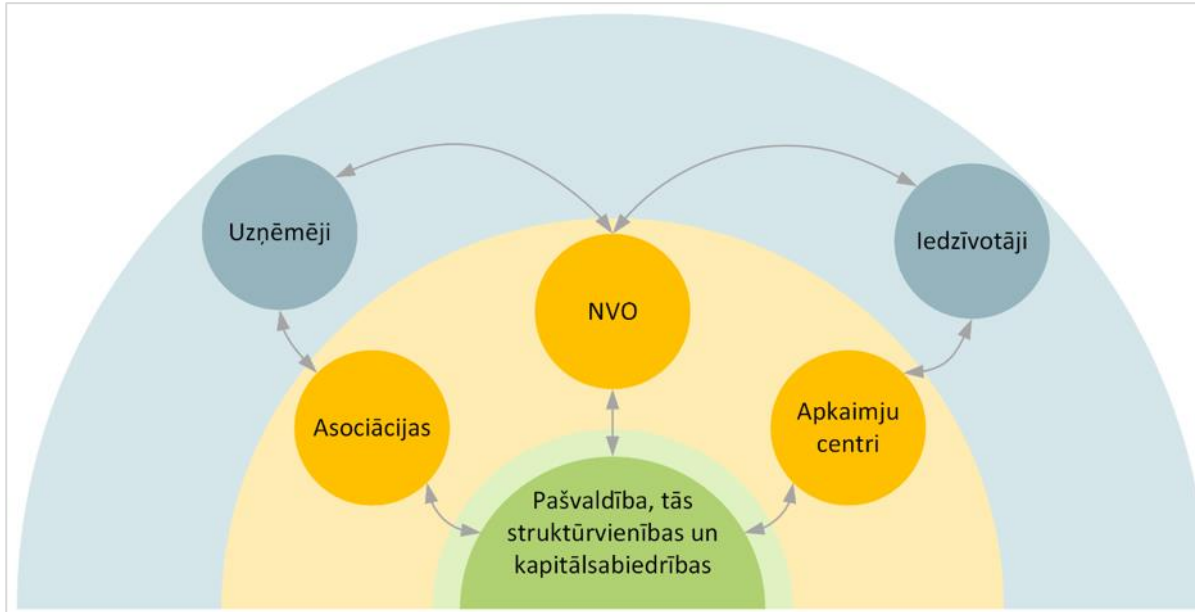
C.1.1: Organizatorisko un pārvaldības intervences

Intervences nosaukums	Apraksts	Atbildīgā iestāde vai persona	Iesaistītās puses	Veicinošā ietekme	Ieguvumi
Klimata grupa	Darba grupa, kas uzrauga un koordinē klimata mērķu sasniegšanu	RVP Izpilddirektora birojs un REA	Visas iesaistītās puses, kas norādītas katra apakšsektora organizatoriskajā shēmā	Nodrošina sinerģiju starp visām iesaistītajām grupām katrā sektorā, kā arī Uzraudzības grupu un komitejām	Ļaus nodrošināt sistemātisku enerģētiskas un klimata pasākumu ieviešanu Rīgā
Dažādu sabiedrības grupu, uzņēmēju un organizāciju iesaiste	Katra sektora grupa ir atbildīga par iesaistīto pušu identificēšanu un iesaisti pasākumu ieviešanā	Katra sektora grupa atbilstoši organizatoriskajai shēmai	Visas iesaistītās puses, kas jau minētas pie katra pasākuma un papildus vēl identificētās grupas, kuras varētu sniegt ieguldījumu attiecīgās rīcības ieviešanā (skat. attēlu C1.2.sadaļā). Tie būtu gan uzņēmēji, gan NVO, iedzīvotāji, pakalpojumu sniedzēji utt.	Dažādu grupu iesaiste var panākt daudz konkrētāku un plašāku rīcības plānā iekļauto pasākumu ieviešanu	Jaunas idejas un priekšlikumi, papildus kompetences un zināšanas, finanšu ietaupījums utt.

C-1.2: Organizatorisko un pārvaldības intervenču apraksts

Katrā sektorā iesaistītās grupas un to interese un ietekme sasniegt Rīgas klimatneitralitātes mērķus ir attēloti A.3.1.sadaļā.

Lai panāktu pēc iespējas lielāku vai dažādu pušu iesaisti identificēto pasākumu ieviešanā un jaunu pasākumu plānošanā, katra sektora atbildīgās institūcijas pārstāvji identificēs un uzrunās pārstāvjus no apkaimju centriem un kopienām, uzņēmēju un pakalpojumu sniedzēju asociācijām, kā arī no NVO un citām organizācijām, kā, piemēram, universitātēm un medijiem, kas informāciju var nodot vēl plašākai sabiedrības daļai.

Attēls C-1.2.1.: Galvenās iesaistīto pušu grupas

Jebkura pasākuma ieviešanā atbildīgās struktūrvienības ņems vērā šādus piecus galvenos iesaistīto pušu iesaistes principus:

- 1) skaidra un pastāvīga komunikācija par īstenojamā pasākuma / rīcības mērķi un katras iesaistītas puses lomu;
- 2) kopīga pasākuma plānošana un lēmumu pieņemšana par turpmākajiem soļiem;
- 3) ja nepieciešams, kapacitātes un zināšanas līmeņa paaugstināšana, lai visām iesaistītajām pusēm par attiecīgo ieviešamo rīcību būtu vienota izpratne;
- 4) regulāras atgriezeniskās saites nodrošināšana par turpmākajiem soļiem un sasniegtajiem rezultātiem;
- 5) sasniegumu apzināšana un atzīšana, tādējādi sniedzot visām iesaistītajām pusēm motivāciju turpināt, bet arī uzsvērt viņu iesaistes pozitīvo ietekmi, veicinot arī kopienas veidošanos.

Rīcības plāna izstrādes procesā tika organizētas darbnīcas ar dažādām iesaistītajām pusēm. To pozitīvais novērtējums liecina, ka cilvēki no dažādām pašvaldības struktūrvienībām un organizācijām ir gatavi iesaistīties savas pilsētas attīstībā. Līdzīgas aktivitātes REA sadarbībā ar citām struktūrvienībām īsteno arī turpmāk.

Katrai galvenajai mērķgrupai (pašvaldības un kapitālsabiedrību darbiniekiem; iedzīvotājiem; uzņēmējiem u.c.) ir nepieciešams sagatavot šī rīcības plāna vienkāršotās versijas ar mērķi skaidrot, kā katra mērķgrupa var iesaistīties, sniegt ieguldījumu un gūt ieguvumus Rīgas klimatneitralitātes mērķu sasniegšanā. Atbildīgais par komunikācijas materiālu sagatavi būs REA.

5.2 Modulis C-2 Sociālās un citas inovāciju intervences

C.2.1: Sociālo inovāciju intervencu iespējošana

Sociālās inovācijas iniciatīvas enerģētikas un klimata jomās Rīgā un visā Latvijā ir salīdzinoši vāji attīstītas un to attīstībai pašvaldībai turpmāk būtu jāvelta papildus uzmanība.

C2.1.tabulā ir apkopotas nozīmīgākās sociālās inovācijas iniciatīvas pašvaldības un valsts līmenī. Vairākas var sniegt būtisku ieguldījumu Rīgas klimatneitralitātes mērķu sasniegšanā jau šobrīd, bet to ietekme un ieguvumi nav tikusi apkopota un analizēta. Arī izvērtējums par nepieciešamiem uzlabojumiem šajā jomā nav veikts.

Iespējas, kā papildus veicināt sociālo inovāciju attīstību klimata jomā Rīgā:

- Atbalstīt inovāciju centru un inkubatoru izveidi: vieta (fiziska vai virtuāla), kur cilvēki un organizācijas var sadarboties ar ilgtspējīgas enerģētikas un klimata tēmām saistītos projektiem. Šie centri nodrošina platformu tīklošanai, ideju ģenerēšanai un resursu kopīgošanai starp inovatoriem, kas strādā pie klimata risinājumiem. Sadarbību var veidot gan ar esošajiem inkubatoriem, gan universitātēm, zinātņu centriem, gan NVO, gan citām izglītības iestādēm, uzņēmējiem utt.
- Stiprināt sadarbību ar pētniecības iestādēm: sadarbības veidošana ar universitātēm un pētniecības iestādēm, lai izmantotu viņu ekspertīzi ne tikai klimata zinātnē un tehnoloģijās, bet arī komunikācijā un sabiedrības iesaistē. Sadarbība ar pētniecības iestādēm var uzlabot pašvaldības zināšanu bāzi un atbalstīt pierādījumiem balstītu klimata risinājumu izstrādi. Uzlabot atvērto datu pieejamību un tālākizmantošanu.
- Veidot Klimata inovāciju fondu: sadarbībā ar uzņēmējiem veidot īpašu fondu, lai investētu un atbalstītu daudzsoļošu klimata inovācijas risinājumus pašvaldībā. Tas ļautu palielināt mērķtiecīgu klimata inovāciju mērogu jebkurā no rīcības plānā iekļautajiem sektoriem un to turpmāku integrāciju.
- Veidot izglītojošas programmas: sadarbībā ar NVO informēt kopienas, tai skaitā arī bērnus un jauniešus, par Rīgā aktuālajiem jautājumiem. Regulāri organizēt konkursus dažādu izaicinājumu risināšanā.
- Organizēt regulārus tīklošanās pasākumus: lai sasniegtu Rīgas ambiciozos klimatneitralitātes mērķus, ir un būs nepieciešama nepārtraukta sabiedrības iesaiste. Tīklošanās pasākumi, koprades darbnīcas, forumi – ir tikai neliela daļa no pasākumiem, kā iesaistīt dažādas sabiedrības grupas un nozaru pārstāvjus.

C.2.1: Sociālo inovāciju intervences

Intervences nosaukums	Apraksts	Atbildīgā iestāde / persona	Iesaistītās puses	Ietekme	Papildu ieguvumi
RD un NVO sadarbības memoranda īstenošanas padome	Memoranda padomes mērķis ir aizstāvēt sabiedrības intereses nozīmīgu aktualitāšu un nākotnes plānu izstrādē un ieviešanā pašvaldībā, veicināt efektīvu sabiedrības līdzdalību pašvaldībā un līdzdarboties lēmumu, kuri attiecas uz visu	RD priekšsēdētājs un komiteju priekšsēdētāji	Deviņi Sadarbības Memorandu parakstījušo NVO pārstāvji, kuri tiek ievēlēti konkursa kārtībā uz diviem gadiem saskaņā ar nolikumu	Potenciāls iesaistīt NVO klimatneitralitātes mērķu sasniegšanā	Iesaistīt

C.2.1: Sociālo inovāciju intervences					
Intervences nosaukums	Apraksts	Atbildīgā iestāde / persona	Iesaistītās puses	Ietekme	Papildu ieguvumi
	NVO sektora darbību, izstrādē un īstenošanā.				
Koplietošanas telpu izveide tuvāk mājai	Veidot koplietošanas telpas darbam un sanāksmēm dažādām sabiedrības grupām	Izpilddirektora birojs	Pašvaldības darbinieki; iedzīvotāji; NVO; uzņēmēji	Samazināta pārvietošanās pa pilsētu, radot mazāku piesārņojumu un sastrēgumus	Uzlabota efektivitāte un produktivitāte
Sabiedrības līdzdalības budžets	Atbalsta instruments iedzīvotāju iniciatīvu īstenošanai	Izpilddirektora birojs	Pašvaldības struktūrvienības; iedzīvotāji	Tādu projektu attīstīšana, kas mazina klimata ietekmi un veicinās dabā balstītu risinājumu ieviešanu	Sabiedrības iesaiste un apkaimju uzlabošana
Apkaimju centri	Patlaban Rīga ir sadalīta 58 apkaimēs, kur katrā darbojas viena vai vairākas biedrības, kas rūpējas par attiecīgās apkaimes iedzīvotāju labbūtnību un organizē dažādas aktivitātes	Apkaimju biedrības	Iedzīvotāji; NVO; uzņēmēji; pašvaldība	Izglīto, motivē un dažādas sabiedrības grupas par to ietekmi uz klimatu	Sabiedrības iesaiste un izglītošana
Inkubatori un akseleratori	Atbalsta jaunuzņēmumus, bieži veicina uzņēmumus ar videi draudzīgiem produktiem vai pakalpojumiem	PAD	NVO (Vefresh, Zaļā brīvība u.c.), uzņēmēji	Samazināta ietekme uz vidi; uzlabota pilsētvide; ilgtspējīgu risinājumu veidošana un izplatīšana	Jaunu iniciatīvu veidošana, datus balstīti lēmumi
Mana balss	Platforma iedzīvotāju iesaistei politiskajos lēmumos	NVO "Sabiedrības līdzdalības Fonds"	Iedzīvotāji	Potenciāli varētu būt platforma ar klimata rīcībām saistīto lēmumu pieņemšanā	Sabiedrības izglītošana un iesaiste

5.3 Modulis C-3 Pasākumu portfeļa finansēšana

C-3.1: Kopsavilkums par intervencēm ar ietekmi uz izmaksām (izklāsts Investīciju plānā)

Tabulā zemāk apkopotas katra rīcības virziena indikatīvās investīcijas. Plānotās investīcijas atkritumu apsaimniekošanas un aprites ekonomikas sektorā identificētajiem rīcības virzieniem, kā arī CO₂ piesaistei un SEG emisiju mazināšanas pasākumiem no mežsaimniecības sektora tiks papildinātas pēc 2-3 gadiem, kad Rīcības plāns un Investīciju plāns tiks pārskatīti. Prognozētās indikatīvās investīcijas četriem rīcības virzieniem, lai sasniegtu klimatneitralitātes mērķus RVP, ir aprēķinātas vismaz 2,7 miljardu EUR apmērā, kas var būtiski mainīties atkarībā no izvēlētajiem tehniskajiem risinājumiem un citiem apstākļiem.

C-3.1: Kopsavilkums par intervencēm ar ietekmi uz izmaksām (izklāsts Investīciju plānā)					
Pasākums	Atbildībā iestāde / persona	Sākuma / beigu datums	Rīcības virziens	Ietekme	Kopējās paredzamās izmaksas
P1: Energopārvaldības sistēmas nepārtraukta uzlabošana	REA, ĪD	2024-2030	Pašvaldības infrastruktūra	Enerģijas ietaupījums: 15 939 MWh; CO ₂ samazinājums: 2 311 tCO ₂	350 tūkst. EUR/gadā; 2,45 milj. EUR līdz 2030. gadam
P2: 100% atjaunīgās siltumenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās	REA, ĪD, FD	2022-2030		AER: 150 006 MWh; CO ₂ samazinājums: 21 751 tCO ₂	5 tūkst. EUR (dokumentācijas izstrādei), 500 tūkst. EUR katlu iekārtu nomaiņai gadā; kopā 2,505 milj. EUR līdz 2030. gadam
P3: 100% atjaunīgās elektroenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās	REA	2024-2025		AER: 327 298 MWh; CO ₂ samazinājums: 35 675 tCO ₂	5 000 EUR (dokumentācijas izstrādei); 9,5 milj. EUR AER iekārtām; 15 milj. EUR "Rīgas meži" investīcijām
P4: Pašvaldības ēku atjaunošanas plāna līdz 2030. gada izstrāde un sistemātiska ēku atjaunošana	Izpilddirektora birojs	2024-2030		Enerģijas ietaupījums: 19 000 MWh; CO ₂ samazinājums: 5 016 tCO ₂	45-50 tūkst. EUR (plāna izstrādei), 60 milj. EUR ēku atjaunošanai; kopā 60,05 milj. EUR līdz 2030. gadam
P5: Ielu apgaismojuma modernizācija	Izpilddirektora birojs, Pašvaldības aģentūra "Rīgas gaisma"	2024-2030		Enerģijas ietaupījums: 13 328 MWh; CO ₂ samazinājums: 1 788 tCO ₂	13-16 milj. EUR (no tiem 200 tūkst. EUR /gadā neapgaismoto ielu labiekārtošanai),
P6: Nodrošināt 100% atjaunīgās elektroenerģijas izmantošanu ielu apgaismojuma, luksoforu un pulksteņu darbināšanai 2030. gadā		2028-2030		AER: 17 445 MWh; CO ₂ samazinājums: 1 901 tCO ₂	88 tūkst. EUR/gadā; 616 tūkst. EUR līdz 2030. gadam
P7: Datu uzskaites sistēmas izveide par pašvaldības autoparku un transportlīdzekļu izmantošanas efektivitātes paaugstināšana	Izpilddirektora birojs, REA	2024-2030		Enerģijas ietaupījums: 963 MWh; CO ₂ samazinājums: 253 tCO ₂	13 tūkst. EUR/gadā; 91 tūkst. EUR līdz 2030. gadam
P8: Sabiedriskā transporta izmantošanas veicināšana darba vajadzībām pašvaldības darbinieku vidū		2024-2025		Enerģijas ietaupījums: 690 MWh; CO ₂ samazinājums: 181 tCO ₂	85 tūkst. EUR/gadā; 170 tūkst. EUR līdz 2030. gadam
P9: Pāreja uz bezemisiju transportlīdzekļiem kapitālsabiedrībās, pašvaldības iestādēs		2025-2030		Enerģijas ietaupījums: 823 MWh; AER: 12 000 MWh; CO ₂ samazinājums: 3 402 tCO ₂	Atkarībā no izvēlētā risinājuma (pieņemts aptuveni 600 tūkst. EUR)

C-3.1: Kopsavilkums par intervencēm ar ietekmi uz izmaksām (izklāsts Investīciju plānā)					
Pasākums	Atbildībā iestāde / persona	Sākuma / beigu datums	Rīcības virziens	Ietekme	Kopējās paredzamās izmaksas
P10: Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu energoefektivitāte un AER izmantošana	SIA "Rīgas ūdens"	2024-2030	Pašvaldības infrastruktūra	AER: 24 445 MWh; CO ₂ samazinājums 2 780 tCO _{2e}	38,75 milj. EUR
E1: Bezemisiju tehnoloģiju un AER pieauguma veicināšana centralizētajā siltumapgādē	Izpilddirektora birojs	2024-2030	Enerģijas ražošana	AER: 768 855 MWh; CO ₂ samazinājums: 121 180 tCO ₂	75 milj. EUR
E2: Nodrošināt jaunu klientu pieslēgšanu Rīgas pilsētas CSS	Izpilddirektora birojs	2024-2030		Samazināts individuālo risinājumu skaits; samazināts gaisa piesārņojums	300 000 EUR/gadā; 2,1 milj. EUR līdz 2030. gadam
E3: Siltumenerģijas ražošanas un pārvaldes efektivitātes paaugstināšana un siltumapgādes sistēmas digitalizācija	Izpilddirektora birojs, AS "Rīgas siltums"	2024-2030		Enerģijas ietaupījums: 5 000 MWh; CO ₂ samazinājums: 1 320 tCO ₂	8 milj. EUR
E4: Pakāpeniska pāreja uz 4. paaudzes siltumapgādes sistēmu		2024-2030		Enerģijas ietaupījums: 650 MWh; CO ₂ samazinājums: 172 tCO ₂	240 tūkst. EUR
E5: Inovatīvu pilotprojektu īstenošana		2024-2030		-	300 tūkst. EUR
E6: Veicināt elektrifikāciju, AER izmantošanu decentralizētā siltumapgādē vai pieslēgšanos CSS	Izpilddirektora birojs	2024-2028		AER: 364 506 MWh; CO ₂ samazinājums: 86 199 tCO ₂	133,6 milj. EUR
E7: Veicināt AER izmantošanu elektroenerģijas ražošanā Rīgas vajadzībām		2024-2030		AER: 1446931 MWh; CO ₂ samazinājums: 157 716 tCO ₂	476,6 milj. EUR
Dz1: Informācijas un datu pieejamības uzlabošana par daudzdzīvokļu ēku energoefektivitāti	Izpilddirektora birojs, REA	2024-2030	Daudzdzīvokļu ēkas	Enerģijas ietaupījums: 4 492 MWh; CO ₂ samazinājums: 1 186 tCO ₂	100 000 EUR/gadā; 700 tūkst. EUR līdz 2030. gadam
Dz2: Normatīvo aktu pārskatīšana daudzdzīvokļu ēku atjaunošanas tempu palielināšanai	Izpilddirektora birojs, MVK	2024-2030		Enerģijas ietaupījums: 2 246 MWh; CO ₂ samazinājums: 593 tCO ₂	100 tūkst. EUR/gadā; 700 tūkst. EUR līdz 2030. gadam
Dz3: Iedzīvotāju iesaiste daudzdzīvokļu ēku atjaunošanā	Izpilddirektora birojs, REA	2024-2030		Enerģijas ietaupījums: 133 505 MWh; CO ₂ samazinājums: 19 358 tCO ₂	318,5 milj. EUR
Dz4: Rīgas energoefektivitātes fonda (REEF) izveide	Izpilddirektora birojs, MVK	2026-2030		Iespēja mērogot ēku atjaunošanu	29 milj. EUR
Dz5: Jaunu standartizētu risinājumu pētīšana un īstenošana ēku atjaunošanai, samazinot ēku atjaunošanas izmaksas	Izpilddirektora birojs, REA	2025-2030		AER: 2 500 MWh; CO ₂ samazinājums: 273 tCO ₂	200 tūkst. EUR/gadā; 1,2 milj. EUR līdz 2030. gadam
T1: Pilsētplānošana, vērsta uz mērķi veidot pilsētu, kuras iedzīvotāji un viesi ir mazāk atkarīgi no privātajām automašīnām	Satiksmes un transporta lietu komiteja, PAD	2024-2030	Transports un mobilitāte	Enerģijas ietaupījums: 518 000 MWh; CO ₂	42 milj. EUR

C-3.1: Kopsavilkums par intervencēm ar ietekmi uz izmaksām (izklāsts Investīciju plānā)					
Pasākums	Atbildībā iestāde / persona	Sākuma / beigu datums	Rīcības virziens	Ietekme	Kopējās paredzamās izmaksas
				samazinājums: 126 840 tCO ₂	
T2: Pasākumi attālināta darba veicināšanai un e-pakalpojumu pieejamības palielināšanai	RDA	2024-2026	Transports un mobilitāte	Paaugstināta produktivitāte un efektivitāte; mazāka ietekme uz transporta plūsmu	840 tūkst. EUR
T3: Aktīva dzīvesveida un velosipēdu izmantošanas veicināšana	Izpilddirektora birojs, PAD	2024-2030		Enerģijas ietaupījums: 288 400 MWh; CO ₂ samazinājums: 77 000 CO ₂	420 milj. EUR
T4: Ar sabiedrisko transportu veikto pasažieru braucienu īpatsvara palielināšana ikdienā		2024-2030		Enerģijas ietaupījums: 519 960 MWh; CO ₂ samazinājums: 138 880 tCO ₂	1 036 milj. EUR
T5: Ierobežojumi privātajam transportam		Satiksmes un transporta lietu komiteja, Izpilddirektora birojs		2024-2027	Enerģijas ietaupījums: 280 000 MWh; CO ₂ samazinājums: 72 800 tCO ₂
T6: Citi pasākumi vieglo automašīnu izmantošanas samazināšanai		2026-2028		Enerģijas ietaupījums: 212 400 MWh; CO ₂ samazinājums: 85 680 tCO ₂	28 milj. EUR
T7: Elektrifikācijas veicināšana privātajā transportā un pakalpojumu sniegšanā	PAD	2024-2030		Enerģijas ietaupījums: 101 000 MWh; AER 14 200 MWh; CO ₂ samazinājums: 24 000 tCO ₂	1,5 milj. EUR
T8: Pašvaldības funkciju nodrošinošo transportlīdzekļu pakāpeniska pāreja uz tīrām tehnoloģijām	Izpilddirektora birojs, MVD	2024-2028		AER: 80 000 MWh; CO ₂ samazinājums: 28 200 tCO ₂	3 milj. EUR
T9: Mobilitātes datu apkopošana un ieviesto pasākumu monitorings	Izpilddirektora birojs, ĀMD	2024-2027		Datos balstīti lēmumi	3 milj. EUR

6 Nākotnes perspektīva un nākamie soļi

Plāni nākamajam KPL un Rīcības plāna iterācijai

RVP tuvākie plāni ir:

- Apstiprināt Rīcības plānu un Investīciju plānu.
- Parakstīt Klimata pilsētas līgumu.
- Nodrošināt aktīvu un rīcībspējīgu organizatorisko struktūru plāna ieviešanai un uzraudzībai.
- Sagatavot dažādām mērķgrupām (pašvaldības struktūrvienībām un kapitālsabiedrībām; iedzīvotājiem; uzņēmējiem u.c.) vizuāli pievilcīgas šī plāna vienkāršotās un saīsinātās versijas, ar ko katra mērķgrupa var iepazīties un saprast, kādi būs to galvenie ieguvumi un līdzdarbības iespējas Rīgas klimatneitralitātes mērķu sasniegšanā.
- Uzsākt rīcības virzienos noteikto pasākumu ieviešanu, iesaistot arī visas identificētās sabiedrības grupas prioritāro pasākumu īstenošanā, t.sk. aktivitāšu uzraudzībā.

RVP šo plānu atjaunos pēc 2-3 gadiem, balstoties uz SEG emisiju datiem un ieviesto pasākumu monitoringa rezultātiem, un, ja nepieciešams, papildinot un iekļaujot papildus rīcības.

7 Pielikumi